

Estats financers

2009

**Caixa Andorrana de
Seguretat Social**

(CASS)

ÍNDEX

MEMÒRIA	7
PART I: INTRODUCCIÓ	11
1. Introducció	12
2. El marc legal	14
3. Estructura organitzativa	15
3.1. Consell d'Administració	15
3.2. Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves	16
3.3. Equip directiu	16
PART II: LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA I COMPTES ANYALS	17
1. Notes sobre la liquidació de despesa	18
1.1. Despesa consolidada	18
1.2. Branca general	19
1.3. Branca jubilació	22
2. Execució pressupost de despeses i ingressos de l'exercici 2009 i modificacions pressupostàries	24
2.1. Pressupost consolidat. Resum per capítols de l'execució de despeses	24
2.2. Pressupost consolidat. Resum per capítols de l'execució d'ingressos	24
2.3. Pressupost de despeses. Classes de modificacions pressupostàries	25
2.3.1. Pressupost de despeses. Compromisos reconduïts	25
2.3.2. Pressupost de despeses. Transferències de crèdit	26
2.3.3. Pressupost de despeses. Crèdits ampliables	27
2.4. Pressupost d'ingressos. Classes de modificacions pressupostàries	27
2.5. Resultat de la liquidació pressupostària de 2009	28
2.5.1. Resultat consolidat CASS	28
2.5.2. Resultat de l'exercici pressupostari 2009 per branques	29
2.6. Liquidació de pressupost de despeses. Consolidat CASS	31
2.7. Liquidació de pressupost d'ingressos. Consolidat CASS	36
2.8. Liquidació de pressupost de despeses i ingressos per programes	38
2.8.1. Liquidació del pressupost de despeses. Serveis generals	38
2.8.2. Liquidació del pressupost de despeses. Branca general	42
2.8.3. Liquidació del pressupost de despeses. Branca jubilació	44
2.8.4. Classificació funcional de les despeses. Resum per programes i capítols	46
2.8.5. Liquidació del pressupost dels ingressos. Branca general	48
2.8.6. Liquidació del pressupost dels ingressos. Branca jubilació	49
3. Balanç i compte d'explotació a 31-12-2009	50
3.1. Balanç i notes	50
3.2. Compte d'explotació	59
3.3. Conciliació del resultat pressupostari financer	61

PART III: FONS DE RESERVES	62
1. ANTECEDENTS	63
1.1. Política d'inversió fixada l'any 2007	63
1.2. Modificacions al mandat de gestió	63
1.3. Entrada en vigor de la Llei 17/2008	64
1.4. Dinàmica de les reunions amb els bancs	66
1.5. Presència de la Comissió Delegada al Consell d'Administració	66
1.6. Auditoria i control d'operacions i costos realitzats a les entitats	66
2. EL FONS DE RESERVES DE LA BRANCA GENERAL	68
2.1. Evolució del fons durant l'any 2009	68
2.2. Descripció dels actius	69
2.3. Rendibilitat de l'any 2009	70
3. EL FONS DE RESERVES DE LA BRANCA JUBILACIÓ	71
3.1. Anàlisi dels diferents actius de la cartera	71
3.1.1. La cartera de renda fixa	72
3.1.2. La cartera de renda variable	74
3.1.3. La cartera d'altres actius	75
3.1.4. La cartera d'actius monetaris	77
3.1.5. La cartera de capital risc	77
3.1.6. La cartera de béns immobles	78
3.1.7. La cartera d'altres béns tangibles	78
3.2. Evolució de l'índex de referència i rendibilitat obtinguda	79
3.3. Comparatiu amb altres països	81
4. EVOLUCIÓ DELS MERCATS	84
4.1. Evolució dels mercats de renda variable	84
4.2. Evolució dels mercats de renda fixa i tipus d'interès	87
4.3. Evolució de les diferents economies mundials	90
5. CONCLUSIONS I FUTUR	92
5.1. Comentaris sobre els resultats obtinguts	92
5.2. Exhauriment del fons de reserves de la branca general	94
5.3. Fusió entre CAAM i SGAM	94
5.4. Estudi actuarial realitzat durant l'any 2009	95
 PART IV: ESTADÍSTIQUES CASS	 97
1. Evolució del nombre d'assegurats per tipus	98
1.1 Evolució del nombre d'assalariats	98
1.1.1 Nombre d'assalariats i salari mitjà per mes	98
1.1.2 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per sector d'activitat	99
1.1.3 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per gènere	100
1.1.4 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per sector d'activitat i gènere	101
1.2 Evolució del nombre d'autònoms	102
1.3 Evolució del nombre de beneficiaris	103
1.4 Evolució del nombre de pensionistes	104
1.4.1 Evolució del nombre de pensionistes de la branca jubilació	104
1.4.2 Evolució del nombre de pensionistes de la branca general	105
1.5 Evolució de la taxa de dependència	106
2. Comparatiu dels perfils mèdics globals 12 mesos 2008-09	107
3. Distribució de la despesa sanitària 2009	108
4. Nombre d'actes per consulta 2007-09 (per data prestació)	115
4.1 Actes de consulta d'atenció primària	115
4.2 Actes de consulta d'auxiliars mèdics	115
5. Nombre i durada dels aturs 2007 a 2009	116
5.1 Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada	116

5.1.1	Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada, global	116
5.1.2	Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada, global	117
5.1.3	Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada -Risc malaltia	119
5.1.4	Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada- Risc malaltia	120
5.1.5	Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada -Risc accident	122
5.1.6	Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada- Risc accident	123
5.2	Evolució dels aturs per risc de maternitat segons el tipus de part	125
5.2.1	Evolució de les variables dels aturs de maternitat	125
5.2.2	Variació de les variables corresponents a aturs per risc maternitat	126
6.	Nombre de pensionistes	127
6.1	Evolució del nombre de pensionistes per tipus de pensió	127
6.2	Nombre de pensionistes a desembre del 2009	128
7.	Relació de tràmits a través del portal web de la CASS	130

BIBLIOGRAFIA 132

ANNEXOS 134

Annex 1:	Política d'inversió del mandat de gestió del fons de reserves de la branca jubilació aprovada pel Consell d'Administració el 22/12/08	135
Annex 2:	Articles de la Llei 17/2008 als quals es fa referència en la part III	143
Annex 3:	Estudi actuarial del Gabinet de Asesoramiento Economico y social S.L.	144

Índex de gràfics i taules

Gràfic 1:	Composició del fons de reserves de la branca general per venciments.....	70
Gràfic 2:	Evolució de l'euribor a 12 mesos de gener 2008 a desembre 2009	70
Gràfic 3:	Evolució dels actius del fons de reserves branca jubilació sota mandat de gestió	72
Gràfic 4:	Composició de la cartera de renda fixa per ràtings (fons de reserves branca jubilació).....	73
Gràfic 5:	Composició de la cartera de renda fixa per duracions (fons de reserves branca jubilació).....	73
Gràfic 6:	Composició de la cartera de renda fixa per divises (fons de reserves branca jubilació).....	74
Gràfic 7:	Composició de la cartera de renda variable per zona geogràfica (fons de reserves branca jubilació).....	74
Gràfic 8:	Composició de la cartera de renda variable per divisa	75
Gràfic 9:	Composició de la cartera d'altres actius (fons de reserves branca jubilació). 75	
Gràfic 10:	Composició de la cartera d'altres actius per divises (fons de reserves branca jubilació).....	76
Gràfic 11:	Evolució trimestral de la cartera d'altres actius (fons de reserves branca jubilació).....	77
Gràfic 12:	Evolució de la rendibilitat acumulada del fons de reserves branca jubilació i de l'índex de referència	80
Gràfic 13:	Classificació descendent de les rendibilitats de les borses 2009	85
Gràfic 14:	Evolució entre l'or i el dòlar 2009	86

Gràfic 15: Evolució del petroli 2009.....	86
Gràfic 16: Evolució dels tipus d'interès oficials d'Estats Units, Europa i Regne Unit (2007-2009).....	87
Gràfic 17: Evolució del diferencial depo-repo gener 2007-desembre 2009.....	88
Gràfic 18: Evolució dels spreads de crèdit gener 2008 - gener 2010.....	89
Gràfic 19: Rendibilitat acumulada de la cartera, índex de referència i Eurostoxx 50 (2008-2009).....	92
Gràfic 20: Evolució del nombre d'assalariats 2007 a 2009.....	98
Gràfic 21: Evolució del nombre d'autònoms 2007 a 2009.....	102
Gràfic 22: Evolució del nombre de beneficiaris 2007 a 2009.....	103
Gràfic 23: Evolució del nombre de pensionistes de la branca jubilació 2007 a 2009.....	104
Gràfic 24: Evolució del nombre de pensionistes de la branca general 2007 a 2009.....	105
Gràfic 25: Evolució de la taxa de dependència 2007 a 2009.....	106
Gràfic 26: Distribució de la despesa per percentils de població.....	108
Gràfic 27: Comparatiu de la distribució per rang d'edat.....	109
Gràfic 28: Despesa per càpita, per rang d'edat.....	110
Gràfic 29: Comparatiu de la distribució per rang d'edat.....	111
Gràfic 30: Comparatiu de la distribució per règim.....	112
Gràfic 31: Despesa per càpita, per règim.....	113
Gràfic 32: Durada mitjana dels aturs per patologia.....	118
Gràfic 33: Durada mitjana dels aturs per patologia- Risc malaltia.....	121
Gràfic 34: Durada mitjana dels aturs per patologia- Risc accident.....	124
Gràfic 35: Evolució del nombre de tràmits internet.....	131
Taula 1: Composició del fons de reserves de la branca general per tipus d'actiu.....	69
Taula 2: composició del fons de reserves de la branca jubilació per tipus d'actiu.....	71
Taula 3: composició del fons de reserves de la branca jubilació per divises.....	71
Taula 4: Valoració de la cartera de capital risc.....	78
Taula 5: Evolució de la rendibilitat acumulada del fons de reserves branca jubilació i de l'índex de referència.....	80
Taula 6: Comparativa de rendibilitats mensuals i de volatilitat; fons de reserves branca jubilació vs índex de referència.....	81
Taula 7: Comparatiu de rendibilitats de fons de pensió públics a 31/12/2009.....	82
Taula 8: Comparatiu de rendibilitats de fons de pensió privats a 31/12/2009.....	83
Taula 9: Evolució de les principals places financeres any 2009.....	84
Taula 10: Evolució del PIB de diversos països 2009.....	90
Taula 11: Evolució del nombre d'assalariats 2007 a 2009.....	98
Taula 12: Evolució del nombre d'assalariats per sector d'activitat 2007 a 2009.....	99
Taula 13: Evolució del nombre d'assalariats per gènere 2007 a 2009.....	100
Taula 14: Nombre d'assalariats per sector d'activitat i gènere.....	101
Taula 15: Durada mitjana dels aturs per patologia.....	116
Taula 16: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia.....	117
Taula 17: Durada mitjana dels aturs per patologia – risc malaltia.....	119
Taula 18: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia- risc malaltia.....	120
Taula 19: Durada mitjana dels aturs per patologia – risc accident.....	122
Taula 20: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia- risc accident.....	123
Taula 21: Nombre de tràmits internet.....	130

MEMÒRIA

L'any 2009 ha estat marcat per una profunda recessió que ha afectat a tots els països desenvolupats i també ha estat significativa a Andorra. Al mateix temps, al novembre del 2009 ha entrat en vigor la Llei 17/2008 de la seguretat social, la qual implica canvis substancials en relació a la legislació anterior.

La massa salarial de l'any 2009 ha disminuït un 1,5% en relació a l'any 2008, i ha tingut una forta incidència en els ingressos per cotitzacions de la seguretat social. D'aquesta forma, els ingressos per cotitzacions de l'any 2009 han estat un 0,13% inferiors als realitzats l'any 2008, malgrat l'augment del 2% de la cotització de la branca jubilació aplicat a partir de l'1 de novembre del 2009.

El nombre d'assalariats a la CASS ha continuat la seva disminució iniciada a mitjans del 2007 i, l'any 2009, la mitjana del nombre d'assalariats ha disminuït un 2,47% en relació a l'any 2008.

Les despeses de la branca general (antiga secció malaltia) han estat de 122,3 milions d'euros. En relació a l'any 2008, aquestes despeses han augmentat un 7,9%. D'aquests 122,3 milions d'euros, 78,7 corresponen a prestacions de reembossament, 28,5 a prestacions econòmiques i 9,1 a pensions d'invalidesa.

En relació a les prestacions de reembossament, les despeses d'hospitalització representen el 27,4% i la farmàcia el 13,2%. Respecte al nombre total de medicaments diferents consumits, s'ha superat la xifra de 9000, concentrant-se el 46% de la despesa en 100 medicaments.

Els centres especials i socio-sanitaris representen un 6,9% de la despesa, destacant l'obertura del Centre Socio-sanitari El Cedre durant el mes de març del 2009, el qual ha implicat un major pes de les prestacions de dependència que assumeix la CASS, amb un increment del 14,6% en relació a l'any 2008.

El dèficit que s'ha generat en aquesta branca un cop imputades les despeses corresponents al programa de serveis generals ha estat de 19,3 milions d'euros.

Per fer front a aquest dèficit, s'ha efectuat un reintegrament del fons de reserves de la branca general, quedant a 31 de desembre del 2009, un saldo de 28,7 milions d'euros, dels quals 24,5 estan gestionats per la CASS i 4,2 corresponen al deute que les seguretats socials espanyola (3,7 milions), francesa (0,4 milions) i portuguesa (0,1 milions) mantenen amb la CASS, i que corresponen a prestacions sanitàries d'acord amb els convenis internacionals de seguretat social vigents.

A part de l'augment de la despesa que per la branca general ha representat la Llei 17/2008, altres normes també han tingut un impacte negatiu en aquesta branca. L'article 27 de la Llei 31/2008, del 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica ha implicat una disminució dels ingressos de 0,5 milions d'euros, motivada per la reducció d'un 7% de la cotització dels aproximadament 440 assalariats que també perceben una pensió de jubilació d'un import superior a 500 punts. La Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals ha implicat l'atorgament de baixes per paternitat a partir del 21 d'abril del 2009. Durant l'any 2009, s'han pagat 275 baixes per paternitat, les quals han representat 0,3 milions d'euros.

Es preveu que el fons de reserves existent s'exhaureixi durant l'any 2010, passant a ser el Govern el finançador del dèficit que es generi, tal i com està previst en la Llei 17/2008.

Tot i que la major part de les recomanacions efectuades per la CASS a l'articulat de la Llei 17/2008 destinades al millor control i racionalització de la despesa en la branca general no van quedar reflectides en dita llei, la iniciativa del Ministeri de Salut, Treball i Benestar en la creació de la "comissió de seguiment del pla de viabilitat dels sistema de salut i protecció social" obra noves perspectives al respecte.

Pel que fa a la branca jubilació, els ingressos per cotitzacions han estat de 82,5 milions d'euros, representant un increment d'un 1,2% en relació a l'any 2008. Aquest increment és degut principalment a l'increment de la cotització, el qual ha passat d'un 8% a un 10% a partir de l'1 de novembre. En concepte de prestacions s'han pagat 53,3 milions, representant un increment d'un 8,8% en relació a l'any 2008. Les prestacions d'aquesta branca a càrrec de Govern han estat, d'una banda, d'1,1 milions d'euros corresponents als complements no contributius fixats en la Llei 4/2006 i, d'altra banda, d'1,2 milions corresponents als complements no contributius, els quals van ésser assumits per la CASS fins al 31 d'octubre del 2009 i que a partir de l'1 de novembre assumeix el Govern. La taxa de dependència (relació d'actius versus passius) l'any 2009 és de 4,47.

Cal destacar que de les pensions de jubilació pagades per la CASS: el 42,4% correspon a persones que han cotitzat menys d'11 anys a Andorra; el 24,7% correspon a persones que han cotitzat entre 11 i 20 anys; el 20,9% correspon a aquells que han cotitzat entre 21 i 30 anys i un 12% han cotitzat més de 30 anys. L'any 2009 s'ha pagat un capital de jubilació.

Continua essent necessari tenir present la magnitud dels compromisos adquirits. A 31 de desembre del 2009, els assegurats actius a Andorra (menors de 65 anys) han adquirit 82,3 milions de punts i aquelles persones que han cotitzat a la CASS en algun moment de la seva vida laboral, però que al desembre del 2009 no exerceixen cap activitat a Andorra ni són pensionistes, han adquirit 29,5 milions de punts.

És important assenyalar que la fórmula de càlcul de la pensió de jubilació procedeix de la relació d'un preu de compra i d'un preu de venda dels punts de jubilació, la qual es fixa per llei i que, tot i la nova llei 17/2008, continua sense tenir en compte ni l'esperança de vida en el moment de jubilar-se, ni el rendiment del fons de reserves de la branca de jubilació.

Amb motiu de l'entrada en vigor de la Llei 17/2008, el Consell d'Administració de la CASS va encarregar, al gener del 2009, un nou estudi actuarial (annex 3), amb la finalitat de fer una projecció d'ingressos i de despeses del sistema de pensions d'Andorra, basada en l'evolució de la branca i estudiant l'impacte de la nova legislació en la mateixa. L'estudi es va fer en base a dos hipòtesis, una màxima i una mínima entre les quals es preveu una oscil·lació en el nombre d'assalariats provocada pels efectes de la crisi i la posterior recuperació econòmica.

Amb ambdós escenaris, es conclou que la branca jubilació seguirà obtenint superàvit en els propers anys. La hipòtesi més optimista, preveu que les despeses de la branca superin els ingressos a partir del 2025 i, en el segon escenari, a partir del 2022. A partir d'aquests moments, la branca jubilació entraria en un dèficit anyal, de forma que el fons de reserves actual quedaria exhaurit entre el 2029 i el 2033.

El Consell d'Administració de la CASS fa seves les conclusions de dit estudi, les quals entre d'altres recomanen una constant anàlisi de la seva evolució, amb la finalitat de reforçar la situació d'equilibri en una perspectiva temporal a llarg termini, tenint en compte que la consolidació dels efectes de les reformes es produeix molt lentament. A tota la UE existeix una preocupació per aconseguir equilibris bàsics dels sistemes de pensions, i és per aquests motius que els diferents sistemes són objecte de canvis continuats i amb reformes que tenen en compte les circumstàncies econòmiques i socials específiques de cada país.

Pel que fa al fons de reserves de la branca jubilació, s'ha de destacar que la creació de la "Comissió delegada pel seguiment dels fons de reserves" a principis del 2007, ha permès fer un seguiment acurat i sistemàtic del mateix amb reunions mensuals de la Comissió amb els diferents gestors i amb el Consell d'Administració de la CASS. Amb criteris de prudència i tenint en compte l'objectiu i horitzó d'utilització dels recursos del fons, el mandat de gestió aprovat pel Consell d'Administració, té un perfil conservador (màxim de 25% de renda variable, mínim de 65% de renda fixa, màxim de 10% en altres actius), amb un mesurament de resultats referenciat a un benchmark, i uns ràntings mínims en la renda fixa (AA per llarg termini i A-1+ per curt termini) i unes concentracions màximes per emissor.

El valor del fons de reserves de la branca jubilació a 31 de desembre del 2009 és de 719,9 milions d'euros, dels quals 688 estan gestionats a través d'un mandat de gestió elaborat per la Comissió delegada pel seguiment del fons de reserves i aprovat pel Consell d'Administració, havent estat el rendiment de l'any 2009 d'un 7,9%.

El resultat acumulat del fons de reserves dels anys 2008 i 2009 és molt satisfactori ja que el fons de reserves de la branca jubilació no ha tingut el seu patrimoni pràcticament afectat pel crash dels mercats del 2008, el més important des de 1929 i sobretot quan es compara amb els resultats obtinguts pels fons de pensions d'altres països.

Recordarem també que durant l'any 2009 s'ha continuat treballant per tal de millorar i facilitar als ciutadans les seves gestions amb la CASS. 76.479 afiliats disposen de les seves targetes sanitàries, 678.612 fulls de prestació s'han tramitat en suport electrònic i s'han realitzat 156.793 tràmits en línia, destacant 56.014 remeses de prestacions i 15.129 fulls de cotització electrònics. També s'han consolidat les tramitacions que els ciutadans poden fer a través de les oficines dels comuns, les quals han estat de 9.313 tràmits a l'any 2009.

Es continua amb el projecte de millora de l'actual portal web d'internet i l'ampliació dels serveis de tramitació en línia de la CASS

L'any 2009 també s'ha implantat a la CASS la comptabilitat pressupostària d'acord amb el que disposa la Llei General de les Finances Públiques amb la implementació de l'eina SAP. Aquest canvi fa que, en alguns casos, la comparació dels comptes de l'any 2008 i de l'any 2009 no es pugui fer d'una manera exacta, atès que aquest canvi ha implicat la revisió de la imputació pressupostària d'algunes partides, amb l'objectiu de continuar donant la màxima transparència als comptes de la CASS.

Per finalitzar, assenyalar la implicació i l'esforç de tot el personal de la CASS en l'adaptació i transició de tots els procediments i processos que s'estan efectuant amb l'aplicació de la Llei 17/2008 i el seu desplegament tècnic i reglamentari.

PART I: INTRODUCCIÓ

1. Introducció

La Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS)

La Caixa Andorrana de Seguretat Social és l'organisme que administra el règim andorrà de seguretat social, creat l'any 1966 per decret del Consell General.

El 3 d'octubre del 2008, el Consell General aprovà la Llei 17/2008, de la seguretat social que va entrar en vigor l'1 de novembre del 2009.

El règim andorrà de seguretat social creat l'any 1966 compren dues branques:

- La malaltia: Que cobreix les despeses per atenció sanitària dels beneficiaris, les indemnitzacions per baixa laboral, les pensions d'invalidesa i els capitals de defunció.
- La vellesa: Que cobreix el pagament de pensions de vellesa, viduïtat i orfenesa.

La branca malaltia es subdivideix, al seu torn, en dues sota-seccions, la malaltia general i la malaltia complementària. Aquesta darrera sota-secció complementa algunes de les despeses no cobertes o cobertes en part per la malaltia general.

El finançament de les despeses d'ambdues branques s'efectua a través de les cotitzacions pagades pels assegurats i les empreses.

A partir de l'1 de novembre, la Llei 17/2008 estructura el sistema andorrà de seguretat social en tres branques:

- La branca general cobreix les prestacions de reembossament, d'incapacitat temporal, de maternitat, de paternitat, de risc durant l'embaràs, d'invalidesa, de capital per defunció i les pensions d'orfenesa.
- La branca jubilació cobreix la situació de pèrdua d'ingressos per cessament del treball o activitat econòmica derivada de l'edat i està integrada per la pensió de jubilació i les pensions de viduïtat temporals i vitalícies.
- La branca prestacions familiars cobreix determinades necessitats econòmiques de la família i comprèn la prestació familiar per fills a càrrec i la prestació familiar per naixement o adopció.

El sistema de seguretat social es finança mitjançant les cotitzacions corresponents a les persones assegurades, les reserves i els seus rendiments, les quantitats recaptades en concepte de recàrrecs, sancions i altres de semblants característiques, els fruits, les rendes o els interessos dels seus recursos patrimonials i, si escau, mitjançant els sistemes complementaris de finançament procedents del pressupost del Govern o de tota altra font fixada mitjançant llei.

El pressupost de l'Administració general finança les despeses corresponents al complement no contributiu de la pensió de jubilació, el complement no contributiu de les pensions de viduïtat, la part corresponent als imports destinats al pagament dels punts de jubilació atorgats sobre la base de l'article 41 del Reglament tècnic, els complements no contributius de la Llei 4/2006 de mesures urgents (vigents fins el 31/10/2009), les prestacions familiars i el dèficit que es pugui produir a la branca general.

2. El marc legal

De l'1 de gener fins el 31 d'octubre del 2009, la legislació aplicable ha estat la següent:

- Reglaments del Règim Andorrà de Seguretat Social, segons les Ordinacions del Consell General de les Valls de data 12 de juliol de 1966.
  - ✓ Reglament general
  - ✓ Reglament administratiu
  - ✓ Reglament financer
  - ✓ Reglament tècnic
  - ✓ Reglament contenciós
  - ✓ Reglaments d'aplicació
- Llei reguladora de la gestió i l'organització administrativa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social aprovada pel Consell General el 18 de desembre de 1997 (BOPA, núm. 4, any 10, del 28-1-1998) i altres disposicions legals que li són aplicables.
- Llei de mesures urgents i puntuals de reforma del sistema de seguretat social, del 28 d'abril del 2006.

A partir de l'1 de novembre, la legislació aplicable ha estat la següent:

- Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de seguretat social
- Reglaments d'aplicació números 1 al 25 queden en vigor amb rang reglamentari, en la mesura que no s'oposin a la Llei 17/2008 i fins que el Govern els modifiqui o els substitueixi.

Altres lleis:

- Llei general de les Finances Públiques, del 19 de desembre del 1996.
-
- Llei 2/2009, del 23 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2009.
- Llei de contractació pública, del 9 de novembre del 2000.
- Llei de 17-10-2002, de garantia dels drets de les persones amb discapacitat
- la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals
- Llei 31/2008, del 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica,

3. Estructura organitzativa

L'estructura organitzativa de la CASS està formada pel Consell d'administració -òrgan màxim de representació i d'administració- el director general, els directors de departament i la resta de personal.

El Govern nomena un Interventor Delegat a la CASS.

3.1. Consell d'administració

El Consell d'administració és l'òrgan màxim de representació i d'administració de la CASS, i està compost per:

- ✓ Quatre membres nomenats pel Govern, proposats respectivament pels ministres encarregats de la política sanitària, de la política social, de la política laboral i de les finances:

President :	Sr. Francesc Gran Fornell
Membres :	Sra. Carolina Gómez Perry
	Sr. Agustí Marfany Puyoles
	Sr. Josep Àngel Mortés Pons

- ✓ Dos membres elegits en representació del col·legi electoral dels assalariats:

Sr. Antoni Domingo Cabezos
Sr. Juli Fernández Blasi

- ✓ Un membre elegit en representació del col·legi electoral dels pensionistes:

Sr. Antoni Cornella Estengre

- ✓ Un membre elegit en representació del col·legi electoral dels empresaris i els no assalariats.

Sr. Xavier Altimir Planes

L'interventor delegat del Govern és el Sr. Joan Obiols Legrain.

La Secretària del Consell d'Administració és la Sra. Carme Saboya Mandicó.

3.2. Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves

La Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves, és l'òrgan de supervisió i seguiment dels fons de reserves de la CASS i està constituïda per:

- ✓ Dos membres del Consell d'Administració
Sr. Antoni Domingo Cabezos
Sr. Josep-Àngel Mortés Pons

- ✓ Dos membres del personal de la CASS
Sra. Joaquina Sol i Ordis
Sra. Marta Duró Espineta

- ✓ Tres persones amb experiència demostrable en matèria financera
Sr. Ricardo Conde Muntadas-Prim
Sr. Jordi Fabregat Feldsztajn
Sr. Àlex Palet Martínez

3.3. Equip directiu

La composició de l'equip directiu fins el 30 de setembre del 2009 va ser la següent:

Directora general:	Sra. Joaquina Sol
Director de Gestió de Serveis i Prestacions:	Sr. Enric Ber
Director de Sistemes d'Informació:	Sr. Lluís Gasia
Director de Finances	Sr. Fèlix Zapatero

A partir de l'1 d'octubre del 2009 l'equip directiu és el següent:

Directora general:	Sra. Joaquina Sol
Director de Gestió de Serveis i Prestacions:	Sr. Enric Ber
Director de Sistemes d'Informació:	Sr. Lluís Gasia
Director de Prestacions Familiars, Complementos No Contributius i Cobertura 100%	Sr. Fèlix Zapatero
Directora d'Administració i Finances	Sra. Carolina Vich

PART II: LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA I COMPTES ANYALS

1. Notes sobre la liquidació de la despesa

1.1. Despesa consolidada

Capítol 1: Despeses de personal:

Durant l'any 2009 s'ha implantat a la CASS la comptabilitat pressupostària amb l'eina de gestió SAP, tanmateix s'han distribuït les despeses de personal en funció que les tasques desenvolupades pel mateix corresponguin a la branca general o a la branca jubilació.

Les despeses de personal s'han executat al 92,19% respecte al pressupost definitiu. La desviació respecte al pressupost ve motivada principalment per la diferència entre l'IPC estimat 3,80%, i l'IPC real de 1,98%.

Capítol 2: Consum de béns corrents i serveis.

El pressupost 2009 preveia despeses per la 'implantació de la nova Llei de Seguretat Social 17/2008, no obstant s'ha executat solament el 62,04% del pressupost definitiu. L'estalvi significatiu es degut en gran part a la implicació de tot el personal de la CASS, en l'estudi, formació interna i reunions per l'elaboració de reglaments, formularis, aplicacions informàtiques, etc., per l'aplicació de la nova Llei.

Capítol 4: Transferències corrents.

Les transferències corrents han estat de 171 milions d'euros, el percentatge d'execució ha estat d'un 99,75% i l'increment en relació a l'exercici 2008 ha estat d'un 8,30%. En els apartats relatius a la branca general i a la branca jubilació s'explica amb més detall la distribució d'aquestes despeses.

Capítol 6: Inversions reals:

Les inversions reals de capítol 6 s'han executat al 20,86%. Sobre aquest capítol, estan compromeses al 2009, per execució en el pressupost 2010, un import de 3,9 milions d'euros per les obres d'ampliació de la seu social de l'entitat i les aplicacions informàtiques en desenvolupament, necessàries per l'aplicació de la Llei 17/2008 de seguretat social.

Capítol 8: Actius financers

Es recull la despesa generada per les bestretes als convenis amb les seguretats socials estrangeres, que s'han executat al 95,59% del pressupost definitiu. També es registren les aportacions al fons de reserva de la branca jubilació, executat al 100%.

Aquestes aportacions, procedeixen, principalment, dels reintegraments per vendes d'actius financers del fons de reserva de la branca general, que es recullen al capítol 8 d'ingressos, i que es reconeixen en la liquidació pressupostària per la cobertura del dèficit pressupostari 2009 de la branca general.

1.2. Branca General

Prestacions de reembossament

Les prestacions de reemborsament malaltia, accident de treball, maternitat i complement demandes 100%, del capítol 4 transferències corrents, han suposat un cost total per la CASS de 78,66 milions d'euros, durant l'exercici 2009, la variació respecte al pressupost ha estat d'un +2,37% i respecte a la despesa real exercici 2008 de +6,63%.

La taula següent reflecteix la despeses anteriors agrupades per la descripció de la prestació:

Comparatiu dels perfils mèdics globals 12 mesos 2008-09

Els perfils mèdics reflecteixen l'activitat en prestacions de reembossament agrupada per lletra clau.

Descripció prestació	Cost CASS 2008	Cost CASS 2009	% sobre total 2008	% sobre total 2009	Variació cost 2009/08
TRANSPORT SANITARI	668.501,37	703.150,30	0,91%	0,89%	5,18%
ANALISI	6.852.664,07	7.378.819,94	9,29%	9,38%	7,68%
CIRURGIA	3.210.607,53	3.483.814,53	4,35%	4,43%	8,51%
RADIOLOGIA	3.896.012,21	4.070.059,49	5,28%	5,17%	4,47%
DIAGNOSTIC	4.299.405,14	4.664.465,65	5,83%	5,93%	8,49%
CENTRES ESPECIALS I LLARG	4.726.341,99	5.418.000,21	6,41%	6,89%	14,63%
HOSPITALITZACIO	20.614.818,95	21.566.080,77	27,94%	27,42%	4,61%
AMBULATORI- HOSPITAL	2.584.112,56	2.762.812,97	3,50%	3,51%	6,92%
CONSULTA PRESTADORS DE SALUT	5.424.325,51	5.738.418,42	7,35%	7,29%	5,79%
ODONTOLOGIA	3.036.373,16	3.140.594,32	4,12%	3,99%	3,43%
AUXILIARS MEDICS	4.235.697,23	4.604.908,08	5,74%	5,85%	8,72%
MAJORACIONS	129.566,43	135.919,94	0,18%	0,17%	4,90%
FARMACIA	10.068.707,12	10.373.016,82	13,65%	13,19%	3,02%
OPTICA	216.007,30	211.385,15	0,29%	0,27%	-2,14%
ORTOPEDIA	2.808.530,76	3.451.394,57	3,81%	4,39%	22,89%
PROTESI DENTARIA	1.003.802,02	961.565,31	1,36%	1,22%	-4,21%
TOTALS	73.775.473,35	78.664.406,47	100%	100%	6,6%

Cal fer especial atenció als increment següents:

Centres especials i residències sociosanitàries:

L'increment del 14,63% respecte a l'exercici 2008, és degut a l'obertura durant el mes de març de l'any 2009 del nou Centre Sociosanitari El Cedre, ubicat a Santa Coloma a la Parròquia de Andorra la Vella. S'ha signat el corresponent conveni entre el SAAS, que és l'òrgan encarregat de gestionar aquest centre i la CASS. S'han aplicat les tarifes acordades per Govern segons Decret publicat al BOPA. núm. 17 – any 21 de data 4.3.2009.

Ortopèdia:

Fa referència a implants de pròtesis en processos quirúrgics i productes d'ortopèdia que ha finançat la CASS als seus assegurats, segons tarifes de responsabilitat establertes. Aquesta despesa té un creixement significatiu: 22,89%, el creixement de l'any 2008/2007 també va ésser força elevat: 15,56%.

Auxiliars mèdics:

Increment del +8,72%, correspon principalment als pagaments d'actes de fisioterapeutes i al lloguer de l'oxigen, (oxigenoteràpia per pacients amb patologies respiratòries).

Prestacions de cirurgia, hospitalització, ambulatori-hospital, atenció primària, diagnòstic i prestadors de salut:

Una gran part de la despesa es fa al Hospital Nostra Senyora de Meritxell d'Andorra. L'evolució de la despesa és la següent:

	Cost CASS 2007	Cost CASS 2008	Cost CASS 2009	Variació cost 2008/2007	Variació cost 2009/08
Hosp. N. Sra. Meritxell (CHA)	20.266.660	22.991.040	25.402.792	13,44	10,49

Tanmateix, l'evolució de l'estada en altres hospitals (majoritàriament Espanya i França) ha augmentat un 6,44% de l'any 2009 (5.943.159.-€) respecte a l'any 2008 (5.583.526.-€).

Farmàcia:

S'han pagat durant l'any 2009, un total de 10.373.016,82 € de farmàcia. El nombre total de medicaments diferents consumits ha superat la xifra de 9.000, dels quals tan sols 100 medicaments, representen el 46 % del total de la despesa.

L'increment de la despesa respecte a l'any 2008, ha estat d'un +3%.

Prestacions econòmiques

Evolució dels aturs global (veure taula annexa)

Durant l'any 2009 la despesa per salaris d'atur malaltia, accident de treball ha augmentat un 15,4%, respecte a l'any 2008. La causa principal de l'augment de la despesa prové del creixement de la durada dels aturs que ha passat de 46,4 dies de mitjana al 2008 a 49,2 dies el 2009 (+6%).

Pel que fa als dies pagats per aturs, les patologies que augmenten més són les patologies de l'aparell locomotor +31%, trastorns mentals + 20% i neoplàsies +29%.

Evolució dels aturs per risc (veure taula annexa)

Per risc la despesa principal correspon a la malaltia amb un 60,6% sobre la despesa total, la resta es reparteix amb accident de treball 21,1% i maternitat 18,3%.

Pel que fa a la durada mitjana dels aturs per malaltia que s'havien estabilitzat en 36 dies a l'any 2007, augmenten fins als 42 dies de mitjana a l'any 2008 i a 44 dies a l'any 2009.

La durada mitjana dels aturs per accident de treball no deixa de créixer des del l'any 2007 (44,3 dies), als 52,7 dies per l'any 2008 i als 61,9 dies per l'any 2009.

Així, l'augment de la despesa d'aturs prové principalment de la durada cada cop més gran dels aturs, 17% pel risc d'accident de treball i 5% pel risc malaltia, mentre el nombre de baixes es manté estable, -3% amb nombre d'aturs nous respecte a l'any 2008 en accident de treball i +3% en malaltia.

Evolució dels aturs per maternitat / paternitat (veure taula annexa)

A partir del 21 d'abril de l'any 2009 i en aplicació de la Llei 35/2008 del Codi de relacions laborals, tenen dret a la prestació econòmica de paternitat les persones assalariades, les persones que exerceixen una activitat per compte propi i els funcionaris a partir de l'1 de novembre del 2009. Durant l'any 2009, s'han registrat 275 aturs per paternitat.

El nombre d'aturs nous per maternitat durant l'any 2009 ha estat de 716, i en relació a l'any 2008, el descens és del -9%.

Convenis amb S.S. estrangeres

Recull l'estimació a pagar al "Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)" per les prestacions sanitàries servides als familiars d'assegurats i als pensionistes del règim andorrà que resideixen a Espanya. Durant l'any 2009 en no efectuar-se cap pagament no ha variat la dotació d'aquesta provisió.

Pensions d'invalidesa

L'entrada en vigor de la Llei 17/2008 preveu que les invalideses derivades d'una malaltia o d'accident de treball, vagin a càrrec de la branca jubilació a partir dels 65 anys. Segons la disposició addicional primera de la nova Llei preveu que totes les pensions d'invalidesa transformades en pensions de jubilació abans de l'1 de novembre de 2009 es financen amb els fons de la branca jubilació.

Les pensions d'invalidesa derivades d'una malaltia han suposat una despesa de 5.492.827,74 € per a l'any 2009, han un increment del 1,15% respecte a l'any 2008.

Les pensions d'invalidesa derivades d'un accident de treball i reversió vidus, orfes i ascendents, han suposat una despesa de 3.647.544,73 € per a l'any 2009, han un increment del 0,75% respecte a l'any 2008.

1.3. Branca Jubilació

L'execució pressupostària de la branca jubilació ha estat de 83,3 milions, d'aquests 53,3 corresponen a prestacions econòmiques de jubilació o de reversió, 28,6 milions és l'import en que s'ha augmentat el fons de reserves de la branca, 0,6 les inversions efectuades que incrementen el valor del patrimoni i 0,8 les despeses de funcionament imputables directament a la secció de jubilació.

L'execució pressupostària ha estat d'un 94,17%, principalment perquè una part important de les inversions en millores d'edificis (ampliació de la seu social de la CASS), no s'han executat durant l'any 2009, sinó que s'han reconduït aquestes inversions a l'exercici 2010. Els import pressupostats en prestacions de jubilació s'han executat en un 99,28%.

Pensions de jubilació

L'any 2009, el nombre de pensionistes de jubilació ha augmentat en un 6,4% en relació a l'any 2008, en total hi ha hagut 8.464 pensionistes, d'aquets 6.896 han tingut accés directe a una pensió de jubilació, mentre que 1.567 ja tenien dret a una pensió d'invalidesa abans d'arribar als 65 anys, 2 pensionistes s'han acollit a la possibilitat de sol·licitar la pensió de jubilació abans dels 65 anys i 5 han sol·licitat la pensió després dels 65 anys, amb l'aplicació dels coeficients tècnics fixats en la disposició addicional setena de la Llei 17/2008.

Al desembre 2009 consten 8.251 pensionistes, la pensió mitjà és de 469 euros, cal destacar que la majoria de pensionistes han cotitzat pocs anys a la CASS, així trobem que el 42,4% ha cotitzat menys d'11 anys a Andorra, el 24,7% ha cotitzat entre 11 i 20 anys, 20,9% ha cotitzat entre 21 i 30 anys i un 12% ha cotitzat més de 30 anys.

En total l'any 2009 hi ha 728 nous pensionistes.

Amb l'entrada en vigor de la Llei 17/2008, la prestació econòmica també pot consistir en el pagament d'un capital. L'any 2009 s'ha pagat un capital de 9.573,28 euros.

Les pensions de jubilació han representat 43,9 milions d'euros, el que implica un increment un 9% en relació a l'any 2008. L'import d'aquestes pensions inclou els complements corresponents a l'aplicació de l'article 41 del Reglament Tècnic de la seguretat social, que a partir de l'1 de novembre del 2009 assumeix Govern. L'import dels dos últims mesos de l'any ha estat de 1,2 milions d'euros.

Els complements no contributius de les pensions de vellesa atorgats d'acord amb la llei 4/2006, han representat 1,1 milions d'euros, amb un 12,9% d'increment respecte l'any 2008.

Pensions de viduïtat

El nombre de pensions de viduïtat ha augmentat en un 5% en relació a l'any 2008, en total hi ha hagut 2.481 pensionistes de viduïtat, d'aquestes 2.476 són vitalícies i 5 temporals, i 170 són pensions de viduïtat sol·licitades l'any 2009.

Al desembre 2009 consten 2.437 pensionistes de viduïtat, la pensió mitjana de les viduïtats temporals és de 1.007,48 euros mensuals, la pensió mitjana de les viduïtats vitalícies és de 298 euros, també en aquests casos veiem que 42% dels assegurats directes que van generar el dret a reversió, havien cotitzat menys de 10 anys i només un 5% havia cotitzat més de 30 anys.

Les pensions de viduïtat han representat 7,6 milions d'euros, un 9% més de l'import pagat l'any 2008.

Pensions d'orfenesa

El nombre de pensions d'orfenesa ha augmentat en un 4% en relació a l'any 2008, en total hi ha hagut 377 pensionistes d'orfenesa i 68 són pensions d'orfenesa sol·licitades l'any 2009.

Al desembre 2009 consten 345 pensionistes d'orfenesa amb una pensió mitjana de 254,48 euros.

Les pensions d'orfenesa han representat 0,93 milions d'euros l'any 2009, dels que 0,77 s'han liquidat a la branca jubilació i 0,16 a la branca general, atès que d'acord amb la llei 17/2008 a partir de l'1 de novembre del 2009, aquestes s'han de finançar a través de la branca general.

2. Execució pressupost de despeses i ingressos de l'exercici i modificacions pressupostàries

2.1. Pressupost consolidat. Resum per capítols de l'execució de despeses

Pressupost final 2008	Pressupost final 2009	% Var. 09/08	capítol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost inicial 2009	Pressupost final 2009	Execució 2009	% Exec	Execució 2008	% Var. 09/08
4.518.242,92	4.752.678,89	5,19%	1	Despeses de personal	4.747.212,62	4.752.678,89	4.381.568,43	92,19%	4.134.934,85	5,96%
2.188.851,14	2.771.678,16	26,63%	2	Despeses en béns corrents i serveis	2.768.852,48	2.771.678,16	1.719.584,61	62,04%	1.448.313,97	18,73%
13.767,40	14.766,80	7,26%	3	Despeses financers	14.230,40	14.766,80	1.427,60	9,67%	8.406,30	-83,02%
159.553.636,71	171.378.268,67	7,41%	4	Transferències corrents	168.081.410,05	171.378.268,67	170.957.363,26	99,75%	157.859.902,58	8,30%
9.228.715,27	6.973.230,73	-24,44%	6	Inversions reals	6.114.066,00	6.973.230,73	1.454.461,62	20,86%	994.064,70	46,31%
0,00	0,00		7	Transferències de capital	0,00	0,00	0,00		0,00	
17.891.730,78	32.294.412,41	80,50%	8	Actius financers	22.802.190,58	32.294.412,41	32.131.787,51	99,50%	3.754.684,34	755,78%
0,00	0,00		9	Passius financers	0,00	0,00	0,00		0,00	
193.394.944,22	218.185.035,66	12,82%		Total Despeses	204.527.962,13	218.185.035,66	210.646.193,03	96,54%	168.200.306,74	25,24%

2.2. Pressupost consolidat. Resum per capítols de l'execució d'ingressos

Pressupost final 2008	Pressupost final 2009	% Var. 09/08	capítol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost inicial 2009	Pressupost final 2009	Execució 2009	% Exec	Execució 2008	% Var. 09/08
184.438.000,00	180.952.000,00	-1,89%	1	Cotitzacions Socials	180.952.000,00	180.952.000,00	182.640.760,45	100,93%	182.871.659,19	-0,13%
1.693.583,86	1.660.194,89	-1,97%	3	Taxes i altres ingressos	1.660.194,89	1.660.194,89	2.079.062,20	125,23%	2.207.715,58	-5,83%
1.050.000,00	1.149.001,34	9,43%	4	Transferències corrents	1.149.001,34	1.149.001,34	1.201.266,81	104,55%	1.038.676,80	15,65%
2.431.992,16	3.646.344,67	49,93%	5	Ingressos patrimonials	3.646.344,67	3.646.344,67	3.540.141,00	97,09%	3.168.184,73	11,74%
0,00	0,00		6	Alienació d'inversions reals	0,00	0,00	3.000,00		0,00	
0,00	0,00		7	Transferències de capital	0,00	0,00	0,00		0,00	
2.301.832,94	29.917.693,51	1199,73%	8	Actius financers	17.133.256,23	29.917.693,51	22.287.497,86	74,50%	2.308.124,85	865,61%
0,00	0,00		9	Passius financers	0,00	0,00	0,00		0,00	
191.915.408,96	217.325.234,41	13,24%		Total Ingressos	204.540.797,13	217.325.234,41	211.751.728,32	97,44%	191.594.361,15	10,52%

2.3. Pressupost de despeses. Classes de modificacions pressupostàries

capítol	Classificació econòmica DESPESES	Pressupost inicial 2009	Compromisos reconduïts	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdits	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Pressupost final
1	Despeses de personal	4.747.212,62				5.466,27		4.752.678,89
2	Despeses en béns corrents i serveis	2.768.852,48	13.471,52				-10.645,84	2.771.678,16
3	Despeses financers	14.230,40					536,40	14.766,80
4	Transferències corrents	168.081.410,05				3.286.749,18	10.109,44	171.378.268,67
6	Inversions reals	6.114.066,00	859.164,73				0,00	6.973.230,73
7	Transferències de capital	0,00						0,00
8	Actius financers	22.802.190,58				9.492.221,83		32.294.412,41
9	Passius financers	0,00						0,00
	Total Despeses	204.527.962,13	872.636,25	0,00	0,00	12.784.437,28	0,00	218.185.035,66

2.3.1. Pressupost de despeses. Compromisos reconduïts

Els 872.636,25 euros corresponen a la reconducció de crèdits de l'exercici 2008 a l'exercici 2009, aprovada pel Consell d'Administració. La distribució per partides és la següent:

Partida	Descripció	concepte	Import
D/4611/22760	Treballs realitzats per altres empr	Auditoria SIS	13.471,52
D/4611/60400	Material de transport	Adq.turisme	16.825,00
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	ERP SAP	75.072,53
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	Programari AS/400	1.669,12
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	Externalitzacio portal WEB	38.375,66
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	Digitalització fulls cotitzacions	55.933,04
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	Impressio targetes magnetiques	12.643,88
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	Digitalització documents pensions	50.300,00
D/4613/61200	Edificis i altres construccions	Assesoria i treballs enderroc Casa Crespo	507.883,40
D/4611/64050	Aplicacions informàtiques	ERP SAP	100.462,10
	Total crèdits reconduïts		872.636,25

2.3.2. Pressupost de despeses. Transferències de crèdits

Durant l'execució 2009, es van acordar les transferències de crèdit, dins dels programes, de les següents partides pressupostàries:

Partida Origen	Descripció partida origen	concepte	Import	Partida destí	Descripció partida destí	Import
D/4611/22690	Altres desp.resprest		-10.109,44	D/4611/48292	Quota AISS	10.109,44
D/4613/61290	Millora d'edificis obra civil altres edificis		-2.600.000,00	D/4613/61200	Millora d'edificis obra civil adtiu.	2.600.000,00
D/4611/22210	Serveis postals		-20.000,00	D/4611/22310	Missatgers	42.000,00
D/4611/22670	Publicitat		-22.000,00			
D/4612/22090	Altre petit material. Farmacioles		-6.000,00	D/4612/20900	Lloguer imm material	6.000,00
D/4612/22630	Jurídic i contencios		-500,00	D/4612/32000	Desp serveis Banca.	500,00
D/4611/61500	Reposició i millora mobiliari despatx Edif. Adtiu.		-4.157,96	D/4611/60340	Inst.edicicis Admtiu	4.157,96
D/4611/61500	Reposició i millora mobiliari despatx Edif. Adtiu.		-3.000,00	D/4611/60400	Vehicles	3.000,00
D/4611/61500	Reposició i millora mobiliari despatx Edif. Adtiu.		-2.709,00	D/4611/60400	Vehicles	2.709,00
D/4611/61500	Reposició i millora mobiliari despatx Edif. Adtiu.		-3.243,13	D/4611/60340	Inst.edicicis Admtiu	3.243,13
D/4613/22630	Jurídic i contencios		-36,40	D/4613/32000	Desp serveis Banca.	36,40
D/4613/34900	Timbres i taxes		-14,00	D/4613/32000	Desp serveis Banca.	14,00
D/4613/34900	Timbres i taxes		-48,93	D/4613/32000	Desp serveis Banca.	48,93
D/4611/61500	Reposició i millora mobiliari despatx Edif. Adtiu.		-1.055,90	D/4611/60340	Inst.edicicis Admtiu	1.055,90
D/4611/22670	Publicitat i propaganda		-6.140,31	D/4611/21300	Reparació, manteniment i conservaci	1.618,76
				D/4611/22200	Serveis telefònics	3.198,55
				D/4611/22210	Serveis postals i telegràfics	1.323,00
D/4612/22630	Jurídic i contencios		-2.208,90	D/4612/22760	Estudis i treballs tècnics	1.475,89
				D/4612/22790	Altres treballs a l'exterior	733,01
D/4613/34900	Timbres i taxes		-50,00	D/4613/32000	Desp serveis Banca.	50,00
	Total transferències de crèdits		-2.681.273,97			2.681.273,97

2.3.3. Pressupost de despeses. Crèdits ampliables

Partida ampliable	Descripció	Import	Partida finançament	Descripció	Import
D/4612/83101	Prestacions Convenis internacionals INSS	2.952.000,00	I/83101	Reint.Prest.Conveni amb l'INSS	1.171.678,09
			I/81101	Reint.Fons Rves Branca General	1.780.321,91
D/4612/83102	Prestacions Convenis internacionals SSF	725.463,97	I/81101	Reint.Fons Rves Branca General	725.463,97
D/4612/421	Prestacions malaltia desembre 2009	3.286.749,18	I/81101	Reint.Fons Rves Branca General	3.286.749,18
D/4613/11000	Sou base pers. fix	1.443,40	I/81103	Reint.Fons Rves Branca Jubilació	2.422,84
D/4613/16010	Quotes S.S. pers.fix	979,44		Reint.Fons Rves Branca Jubilació	
D/4612/16010	Quotes S.S. pers.fix	3.043,43	I/81101	Reint.Fons Rves Branca General	3.043,43
D/4613/81103	Aportacions a fons de reserves Branca Jubilació	5.814.757,86	I/81101	Reint.Fons Rves Branca General	5.814.757,86
	Total crèdits ampliables	12.784.437,28		Total crèdits ampliables	12.784.437,28

1) Els crèdits ampliables dels fons de reserva de la branca jubilació són ampliat per el reconeixement dels reintegraments per vendes d'actius financers afectats als fons de reserves de la branca general, reintegraments que es realitzen per la cobertura del dèficit de la branca general al tancament 2009.

2.4. Pressupost d'ingressos. Classes de modificacions pressupostàries

capítol	Classificació econòmica INGRESSOS	Pressupost inicial 2009	Modificacions	Pressupost final
1	Cotitzacions Socials	180.952.000,00		180.952.000,00
2	Impostos indirectes	0,00		0,00
3	Taxes i altres ingressos	1.660.194,89		1.660.194,89
4	Transferències corrents	1.149.001,34		1.149.001,34
5	Ingressos patrimonials	3.646.344,67		3.646.344,67
6	Alienació d'inversions reals	0,00		0,00
7	Transferències de capital	0,00		0,00
8	Actius financers	17.133.256,23	12.784.437,28	29.917.693,51
9	Passius financers	0,00		0,00
	Total Despeses	204.540.797,13	12.784.437,28	217.325.234,41

2.5. Resultat en la liquidació pressupostària 2009

2.5.1. Resultat consolidat CASS

Pressupost final 2008	Pressupost final 2009	% Var. 09/08	capítol	Classificació econòmica RESULTAT	Pressupost inicial 2009	Pressupost final 2009	Execució 2009	% Exec	Execució 2008	% Var. 09/08
189.613.576,02	187.407.540,90	-1,16%	1- 5	Ingressos corrents	187.407.540,90	187.407.540,90	189.461.230,46	101,10%	189.286.236,30	0,09%
166.274.498,17	178.917.392,52	7,60%	1- 4	Despeses de funcionament	175.611.705,55	178.917.392,52	177.059.943,90	98,96%	163.451.557,70	8,33%
23.339.077,85	8.490.148,38	-63,62%		Resultat de funcionament	11.795.835,35	8.490.148,38	12.401.286,56	146,07%	25.834.678,60	-52,00%
0,00	0,00		6	Alienació d'inversions reals	0,00	0,00	3.000,00		0,00	
9.228.715,27	6.973.230,73	-24,44%	6	Despeses d'inversions reals	6.114.066,00	6.973.230,73	1.454.461,62	20,86%	994.064,70	46,31%
-9.228.715,27	-6.973.230,73	-24,44%		Superàvit / Deficit de gestió d'inversions	-6.114.066,00	-6.973.230,73	-1.451.461,62	20,81%	-994.064,70	46,01%
2.301.832,94	29.917.693,51	1199,73%	8	Alienació d'actius financers	17.133.256,23	29.917.693,51	22.287.497,86	74,50%	2.308.124,85	865,61%
17.891.730,78	32.294.412,41	80,50%	8	Despeses d'actius financers	22.802.190,58	32.294.412,41	32.131.787,51	99,50%	3.754.684,34	755,78%
-15.589.897,84	-2.376.718,90	-84,75%		Variació d'actius financers i passius financers	-5.668.934,35	-2.376.718,90	-9.844.289,65	414,20%	-1.446.559,49	
-1.479.535,26	-859.801,25	-41,89%		Resultat pressupostari	12.835,00	-859.801,25	1.105.535,29	-128,58%	23.394.054,41	-95,27%

2.5.2. Resultat del exercici pressupostari 2009. Desglossament per Branques

Pressupost final 2008	Pressupost final 2009	% Var. 09/08	capítol	Classificació econòmica RESULTAT	Pressupost inicial 2009	Pressupost final 2009	Execució 2009	% Exec	Execució 2008	% Var. 09/08
189.613.576,01	187.407.540,90	-1,16%	1- 5	Ingressos corrents	187.407.540,90	187.407.540,90	189.461.230,46	101,10%	189.286.236,30	0,09%
104.101.560,67	102.295.749,66			Branca general	102.295.749,66	102.295.749,66	102.886.232,83	100,58%	103.824.044,12	-0,90%
85.512.015,34	85.111.791,24			Branca jubilació	85.111.791,24	85.111.791,24	86.574.997,63	101,72%	85.462.192,18	1,30%
166.274.498,17	178.917.392,52	7,60%	1- 4	Despeses de funcionament	175.611.705,55	178.917.392,52	177.059.943,90	98,96%	163.451.557,70	8,33%
114.148.994,40	121.857.996,88			Branca general	118.560.720,09	121.857.996,88	121.112.774,67	99,39%	112.032.805,68	8,10%
52.125.503,77	57.059.395,64			Branca jubilació	57.050.985,46	57.059.395,64	55.947.169,23	98,05%	51.418.752,02	8,81%
23.339.077,84	8.490.148,38	-63,62%		Resultat de funcionament	11.795.835,35	8.490.148,38	12.401.286,56	146,07%	25.834.678,60	-52,00%
-10.047.433,73	-19.562.247,22	94,70%		Resultat funcionament Branca general	-16.264.970,43	-19.562.247,22	-18.226.541,84	93,17%	-8.208.761,56	122,04%
33.386.511,57	28.052.395,60	-15,98%		Resultat funcionament Branca jubilació	28.060.805,78	28.052.395,60	30.627.828,40	109,18%	34.043.440,16	-10,03%
	0,00		6	Alienació d'inversions reals	0,00	0,00	3.000,00		6.411,47	-53,21%
0,00	0,00			Branca general	0,00	0,00	1.662,16		6.411,47	-74,08%
0,00	0,00			Branca jubilació	0,00	0,00	1.337,84		0,00	
9.228.715,27	6.973.230,73	-24,44%	6	Despeses d'inversions reals	6.114.066,00	6.973.230,73	1.454.461,62	20,86%	65.554,76	2118,70%
2.251.715,32	1.056.304,07			Branca general	861.147,78	1.056.304,07	453.486,25	42,93%	0,00	
6.976.999,95	5.916.926,66			Branca jubilació	5.252.918,22	5.916.926,66	1.000.975,37	16,92%	65.554,76	1426,93%
-9.228.715,27	-6.973.230,73	-24,44%		Superàvit / Dèficit de gestió d'inversions	-6.114.066,00	-6.973.230,73	-1.451.461,62	20,81%	-59.143,29	2354,14%
-2.251.715,32	-1.056.304,07	-53,09%		Branca general	-861.147,78	-1.056.304,07	-451.824,09	42,77%	6.411,47	-7147,12%
-6.976.999,95	-5.916.926,66	-15,19%		Branca jubilació	-5.252.918,22	-5.916.926,66	-999.637,53	16,89%	-65.554,76	1424,89%
2.301.832,94	29.917.693,51	1199,73%	8	Alienació d'actius financers	17.133.256,23	29.917.693,51	22.287.497,86	74,50%		
2.301.832,94	29.915.270,67			Branca general	17.133.256,23	29.915.270,67	22.194.168,43	74,19%		
0,00	2.422,84			Branca jubilació	0,00	2.422,84	93.329,43	3852,07%		
17.891.763,78	32.294.412,41	80,50%	8	Despeses d'actius financers	22.802.190,58	32.294.412,41	32.131.787,51	99,50%		
3.714.675,06	3.677.463,97			Branca general	0,00	3.677.463,97	3.515.802,50	95,60%		
14.177.088,72	28.616.948,44			Branca jubilació	22.802.190,58	28.616.948,44	28.615.985,01	100,00%		
-15.589.930,84	-2.376.718,90	-84,75%		Variació d'actius financers i passius financers	-5.668.934,35	-2.376.718,90	-9.844.289,65	414,20%	-65.554,76	14916,90%
-1.412.842,12	26.237.806,70	-1957,09%		Branca general	17.133.256,23	26.237.806,70	18.678.365,93	71,19%	0,00	
-14.177.088,72	-28.614.525,60	101,84%		Branca jubilació	-22.802.190,58	-28.614.525,60	-28.522.655,58	99,68%	0,00	
-1.479.568,27	-859.801,25	-41,89%		Resultat pressupostari	12.835,00	-859.801,25	1.105.535,29	-128,58%	378.552.518,16	-99,71%
-13.711.991,17	5.619.255,41	-140,98%		Branca general	7.138,02	5.619.255,41	0,00	0,00%	-8.202.350,09	-100,00%
12.232.422,90	-6.479.056,66	-152,97%		Branca jubilació	5.696,98	-6.479.056,66	1.105.535,29	-17,06%	33.977.885,40	-96,75%

Notes sobre el resultat pressupostari 2009

capitols	Execució 2009	Br.General	Br.Jubilació	Consolidat
1 al 5	+ /(-) Resultat funcional branca	-15.923.816,92	32.470.008,33	16.546.191,41
1 al 5	+ Cobertura despeses funcionals del programa Serveis generals CASS	-2.302.724,92	-1.842.179,93	-4.144.904,85
1 al 5	+ /(-) Total Resultat funcional	-18.226.541,84	30.627.828,40	12.401.286,56
6	+ /(-) Resultat amb finançament d'inversions reals branca	1.662,16	-636.848,53	-635.186,37
6	+ /(-) Resultat amb finançament d'inversions reals. Programa Serveis generals	-453.486,25	-362.789,00	-816.275,25
6	+ /(-) Resultat amb finançament d'inversions reals.	-451.824,09	-999.637,53	-1.451.461,62
+/-	Resultat funcional +/- inversions	-18.678.365,93	29.628.190,87	10.949.824,94
831	(-) Increment del actiu circulant en Convenis Internacionals i altres bestretes	-3.515.802,50	-5.036,57	-3.520.839,07
831	+ Decrement del actiu circulant en Convenis Internacionals i altres bestretes	2.856.346,41	0	2.856.346,41
831	+ /(-) Variació neta de bestretes concedides fora S.P.	-659.456,09	-5.036,57	-664.492,66
811	(-) Aportacions en actius financers dels fons de reserves	0	-28.610.948,44	-28.610.948,44
811	+ Reintegrament d'actius financers dels fons de reserves	19.337.822,02	93.329,43	19.431.151,45
811	+ /(-) Variació neta d'actius dels fons de reserves	19.337.822,02	-28.517.619,01	-9.179.796,99
+/-	Resultat pressupostari	0,00	1.105.535,29	1.105.535,29

1) La branca general registra un resultat funcional negatiu de 15,9 Milions d'euros i la branca jubilació un resultat funcional positiu de 32,3 Milions d'euros. Aquests resultats es minoren amb la distribució de les despeses dels serveis generals, ja fixada pel pressupost 2009, en proporció als respectius ingressos per cotitzacions de les branques, 10/18 branca general i 8/18 branca jubilació.

2) En el concepte 811 es computen les aportacions netes als actius dels fons de reserves. La branca general realitza uns reintegraments bruts per els dèficits trimestrals de 20,2 milions d'euros, ingressos que s'han minorat per les aportacions generades, dins de la branca, dels interessos cobrats de certificats i fons monetaris, per import de 878 milers d'euros. El reintegrament net ascendeix a 19,3 milions d'euros. La branca general salda en equilibri el seu resultat pressupostari. Els reintegraments de la branca general suposen un increment patrimonial per la branca jubilació, que fan part de les aportacions realitzades fins a l'import de 28,5 Milions d'euros.

2.6. Liquidació del pressupost de despeses. Consolidat CASS

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	204.527.962,13	13.657.073,53	218.185.035,66	0,00	663.762,82	4.030.791,44	210.646.193,03	96,54%	7.538.842,63	168.200.306,74	25,24%
1 DESPESES DE PERSONAL	4.747.212,62	5.466,27	4.752.678,89	0,00	0,00	0,00	4.381.568,43	92,19%	371.110,46	4.134.934,85	5,96%
10 Alts Càrrecs	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
100 Remuneracions bàsiques, alts càrrecs	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
10000 Consell d'administració	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
11 Personal Fix	3.692.170,85	1.443,40	3.693.614,25	0,00	0,00	0,00	3.466.929,35	93,86%	226.684,90	3.278.384,64	5,75%
110 Remuneracions bàsiques, personal fix	3.692.170,85	1.443,40	3.693.614,25	0,00	0,00	0,00	3.466.929,35	93,86%	226.684,90	3.278.384,64	5,75%
11000 Sou base personal fix	3.074.169,31	1.443,40	3.075.612,71	0,00	0,00	0,00	2.938.767,61	95,55%	136.845,10	2.794.909,06	5,15%
11001 Noves contractacions de personal fix	62.599,04	0,00	62.599,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	62.599,04	0,00	
11010 Triennis personal fix	554.474,26	0,00	554.474,26	0,00	0,00	0,00	527.019,22	95,05%	27.455,04	482.047,83	9,33%
11060 Primes personal fix	928,24	0,00	928,24	0,00	0,00	0,00	1.142,52	123,08%	-214,28	1.427,75	-19,98%
13 Personal Eventual	213.357,05	0,00	213.357,05	0,00	0,00	0,00	177.841,47	83,35%	35.515,58	174.217,35	2,08%
130 Remuneracions bàsiques, personal eventual	213.357,05	0,00	213.357,05	0,00	0,00	0,00	177.841,47	83,35%	35.515,58	174.217,35	2,08%
13000 Sou base personal eventual	213.357,05	0,00	213.357,05	0,00	0,00	0,00	177.841,47	83,35%	35.515,58	174.217,35	2,08%
16 Quotes i despeses socials	700.167,91	4.022,87	704.190,78	0,00	0,00	0,00	595.901,01	84,62%	108.289,77	543.822,42	9,58%
160 Quotes Seguretat Social	525.127,88	4.022,87	529.150,75	0,00	0,00	0,00	516.064,94	97,53%	13.085,81	472.276,93	9,27%
16000 Quotes s.social administradors	17.409,24	0,00	17.409,24	0,00	0,00	0,00	17.225,19	98,94%	184,05	344.836,21	-95,00%
16010 Quotes s.social personal fix	479.982,22	4.022,87	484.005,09	0,00	0,00	0,00	475.116,15	98,16%	8.888,94	107.703,37	341,13%
16050 Quotes s.social personal eventual	27.736,42	0,00	27.736,42	0,00	0,00	0,00	23.723,60	85,53%	4.012,82	19.737,35	20,20%
163 Despeses socials del personal	175.040,03	0,00	175.040,03	0,00	0,00	0,00	79.836,07	45,61%	95.203,96	71.545,49	11,59%
16300 Formació i perfeccionament personal	100.233,00	0,00	100.233,00	0,00	0,00	0,00	17.606,91	17,57%	82.626,09	21.840,99	-19,39%
16310 Altres prestacions al personal, beneficis socials	74.807,03	0,00	74.807,03	0,00	0,00	0,00	62.229,16	83,19%	12.577,87	49.704,50	25,20%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	2.768.852,48	2.825,68	2.771.678,16	0,00	17.891,12	104.381,55	1.719.584,61	62,04%	1.052.093,55	1.448.313,97	18,73%
20 Lloguers	124.496,88	6.000,00	130.496,88	0,00	0,00	0,65	82.408,14	63,15%	48.088,74	83.820,55	-1,69%
206 Lloguer d'equipaments per informàtica	88.920,00	0,00	88.920,00	0,00	0,00	0,00	65.135,40	73,25%	23.784,60	73.962,39	-11,93%
20600 Lloguer d'equipaments per informàtica	88.920,00	0,00	88.920,00	0,00	0,00	0,00	65.135,40	73,25%	23.784,60	73.962,39	-11,93%
209 Lloguer d'altre immobilitzat material	35.576,88	6.000,00	41.576,88	0,00	0,00	0,65	17.272,74	41,54%	24.304,14	9.858,16	75,21%
20900 Lloguer d'altre immobilitzat material	35.576,88	6.000,00	41.576,88	0,00	0,00	0,65	17.272,74	41,54%	24.304,14	9.858,16	75,21%
21 Reparació, manteniment i conservació	888.753,09	1.618,76	890.371,85	0,00	0,00	50.216,54	545.401,58	61,26%	344.970,27	443.568,51	22,96%
210 Repar. i conservació de terrenys i béns naturals	9.932,97	0,00	9.932,97	0,00	0,00	0,00	2.542,26	25,59%	7.390,71	4.517,19	-43,72%
21000 Repar. i conservació de terrenys i béns naturals	9.932,97	0,00	9.932,97	0,00	0,00	0,00	2.542,26	25,59%	7.390,71	4.517,19	-43,72%
212 Repar. i conservació edificis i altres contruc.	26.051,48	0,00	26.051,48	0,00	0,00	0,00	16.875,37	64,78%	9.176,11	1.463,00	1053,48%
21200 Repar. i conservació edificis i altres contruc.	26.051,48	0,00	26.051,48	0,00	0,00	0,00	16.875,37	64,78%	9.176,11	1.463,00	1053,48%
213 Repar. i conservació maquinària i instal.lacions	239.763,82	1.618,76	241.382,58	0,00	0,00	0,00	110.829,24	45,91%	130.553,34	119.897,04	-7,56%
21300 Reparació, manteniment i conservació, maquinària i	239.763,82	1.618,76	241.382,58	0,00	0,00	0,00	110.829,24	45,91%	130.553,34	119.897,04	-7,56%
214 Rep i conservació material de transport	1.544,10	0,00	1.544,10	0,00	0,00	0,00	430,30	27,87%	1.113,80	2.465,74	-82,55%
21400 Reparació, manteniment i conservació, material d'oficina	1.544,10	0,00	1.544,10	0,00	0,00	0,00	430,30	27,87%	1.113,80	2.465,74	-82,55%
215 Rep i conservació mobiliari i efectes	51.399,72	0,00	51.399,72	0,00	0,00	0,00	38.268,32	74,45%	13.131,40	49.764,92	-23,10%
21500 Reparació, manteniment i conservació, mobiliari i efectes	51.399,72	0,00	51.399,72	0,00	0,00	0,00	38.268,32	74,45%	13.131,40	49.764,92	-23,10%
216 Rep i conservació equipaments informàtica	560.061,00	0,00	560.061,00	0,00	0,00	50.216,54	376.456,09	67,22%	183.604,91	265.460,62	41,81%
21600 Reparació, manteniment i conservació, equipaments	560.061,00	0,00	560.061,00	0,00	0,00	50.216,54	376.456,09	67,22%	183.604,91	265.460,62	41,81%
22 Materials, subministraments i altres	1.732.216,66	-4.793,08	1.727.423,58	0,00	17.891,12	54.164,36	1.086.422,31	62,89%	641.001,27	917.639,06	18,39%
220 Material d'oficina	143.952,42	-6.000,00	137.952,42	0,00	0,00	0,00	93.703,57	67,92%	44.248,85	87.885,98	6,62%
22000 Material oficina ordinari	60.407,88	0,00	60.407,88	0,00	0,00	0,00	40.119,16	66,41%	20.288,72	41.181,47	-2,58%
22010 Petit mobiliari i estris	9.826,42	0,00	9.826,42	0,00	0,00	0,00	6.090,18	61,98%	3.736,24	4.842,15	25,77%
22020 Premsa i revistes	2.563,07	0,00	2.563,07	0,00	0,00	0,00	1.117,54	43,60%	1.445,53	1.367,02	-18,25%
22030 Llibres i publicacions	1.832,74	0,00	1.832,74	0,00	0,00	0,00	1.148,02	62,64%	684,72	817,96	40,35%
22040 Consumibles d'informàtica	4.091,03	0,00	4.091,03	0,00	0,00	0,00	4.843,68	118,40%	-752,65	1.139,61	325,03%
22090 Altre petit material i farmacies	65.231,28	-6.000,00	59.231,28	0,00	0,00	0,00	40.384,99	68,18%	18.846,29	38.537,77	4,79%
221 Suministraments	213.837,96	0,00	213.837,96	0,00	0,00	0,00	163.124,48	76,28%	50.713,48	166.741,51	-2,17%
22100 Energia elèctrica	83.903,14	0,00	83.903,14	0,00	0,00	0,00	83.817,34	99,90%	85,80	76.293,85	9,86%
22110 Aigua	12.994,27	0,00	12.994,27	0,00	0,00	0,00	8.518,27	65,55%	4.476,00	7.295,42	16,76%
22120 Carburants per a locomoció	1.898,62	0,00	1.898,62	0,00	0,00	0,00	870,77	45,86%	1.027,85	1.031,98	-15,62%
22130 Carburants per a calefacció	108.111,57	0,00	108.111,57	0,00	0,00	0,00	65.189,60	60,30%	42.921,97	78.207,31	-16,65%
22160 Productes farmacèutics i sanitaris	1.038,00	0,00	1.038,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.038,00	0,00	
22180 Productes de neteja	5.492,59	0,00	5.492,59	0,00	0,00	0,00	4.703,50	85,63%	789,09	3.769,53	24,78%
22190 Altres subministraments	399,77	0,00	399,77	0,00	0,00	0,00	25,00	6,25%	374,77	143,42	-82,57%
222 Comunicacions	69.524,25	-15.478,45	54.045,80	0,00	0,00	0,00	53.861,04	99,66%	184,76	54.494,56	-1,16%
22200 Serveis telefònics	44.705,69	3.198,55	47.904,24	0,00	0,00	0,00	37.666,10	78,63%	10.238,14	38.439,54	-2,01%
22210 Serveis postals i telegràfics	24.818,56	-18.677,00	6.141,56	0,00	0,00	0,00	16.194,94	263,69%	-10.053,38	16.055,02	0,87%
223 Transport	32.354,34	42.000,00	74.354,34	0,00	0,00	0,00	54.292,10	73,02%	20.062,24	19.551,55	177,69%
22300 Transport mercaderies	398,34	0,00	398,34	0,00	0,00	0,00	370,24	92,95%	28,10	373,90	-0,98%
22310 Missatgers	31.473,56	42.000,00	73.473,56	0,00	0,00	0,00	53.788,91	73,21%	19.684,65	19.169,02	180,60%
22330 Altres transports	482,44	0,00	482,44	0,00	0,00	0,00	132,95	27,56%	349,49	8,63	1440,56%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
224 Assegurances	39.321,12	0,00	39.321,12	0,00	0,00	0,00	25.855,76	65,76%	13.465,36	26.466,42	-2,31%
22420 Primes d'assegurances vehicles i ginys	4.251,07	0,00	4.251,07	0,00	0,00	0,00	1.172,88	27,59%	3.078,19	2.033,67	-42,33%
22460 Primes d'assegurances multirisc incendi	35.070,05	0,00	35.070,05	0,00	0,00	0,00	24.682,88	70,38%	10.387,17	24.432,75	1,02%
225 Tributs	109.573,58	0,00	109.573,58	0,00	0,00	0,00	105.896,82	96,64%	3.676,76	87.261,18	21,36%
22500 Tributs locals	109.573,58	0,00	109.573,58	0,00	0,00	0,00	105.896,82	96,64%	3.676,76	87.261,18	21,36%
226 Altres serveis	236.982,12	-40.995,05	195.987,07	0,00	0,00	0,00	91.646,58	46,76%	104.340,49	138.210,10	-33,69%
22610 Atencions protocol·làries i de representació	18.825,42	0,00	18.825,42	0,00	0,00	0,00	6.835,91	36,31%	11.989,51	11.312,59	-39,57%
22630 Jurídic i contenciosos	128.445,72	-2.745,30	125.700,42	0,00	0,00	0,00	74.460,49	59,24%	51.239,93	98.260,17	-24,22%
22660 Reunions, conferències i cursos	1.714,32	0,00	1.714,32	0,00	0,00	0,00	2.888,58	168,50%	-1.174,26	1.822,27	58,52%
22670 Publicitat i propaganda	67.476,06	-28.140,31	39.335,75	0,00	0,00	0,00	7.200,00	18,30%	32.135,75	16.761,94	-57,05%
22690 Altres despeses de representació	20.520,60	-10.109,44	10.411,16	0,00	0,00	0,00	261,60	2,51%	10.149,56	10.053,13	-97,40%
227 Treballs realitzats per altres empreses	886.670,87	15.680,42	902.351,29	0,00	17.891,12	54.164,36	498.041,96	55,19%	404.309,33	337.027,76	47,77%
22700 Empreses de neteja i sanejament	33.791,49	0,00	33.791,49	0,00	0,00	11.333,96	26.849,82	79,46%	6.941,67	23.511,33	14,20%
22710 Empreses de seguretat	85.245,60	0,00	85.245,60	0,00	0,00	0,00	79.670,06	93,46%	5.575,54	80.484,79	-1,01%
22720 Empreses valoracions, peritatges i auditories	3.887,55	0,00	3.887,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	3.887,55	3.426,42	-100,00%
22760 Empreses d'estudis i treballs tècnics	675.425,84	14.947,41	690.373,25	0,00	17.891,12	42.830,40	310.471,95	44,97%	379.901,30	155.719,41	99,38%
22790 Altres treballs a l'exterior	88.320,39	733,01	89.053,40	0,00	0,00	0,00	81.050,13	91,01%	8.003,27	73.885,81	9,70%
23 Indemnitzacions per serveis	23.385,85	0,00	23.385,85	0,00	0,00	0,00	5.352,58	22,89%	18.033,27	3.285,85	62,90%
230 Reemborsament de dietes	23.385,85	0,00	23.385,85	0,00	0,00	0,00	5.352,58	22,89%	18.033,27	3.285,85	62,90%
23000 Reemborsament de dietes de personal fix	13.014,10	0,00	13.014,10	0,00	0,00	0,00	5.177,32	39,78%	7.836,78	2.979,68	73,75%
23030 Reemborsament de dietes Consell d'Administració	10.371,75	0,00	10.371,75	0,00	0,00	0,00	175,26	1,69%	10.196,49	306,17	-42,76%
3 DESPESES FINANCERES	14.230,40	536,40	14.766,80	0,00	0,00	0,00	1.427,60	9,67%	13.339,20	8.406,30	-83,02%
32 Prestacions de serveis bancaris	1.230,40	649,33	1.879,73	0,00	0,00	0,00	1.033,16	54,96%	846,57	680,90	51,73%
320 Prestacions de serveis bancaris	1.230,40	649,33	1.879,73	0,00	0,00	0,00	1.033,16	54,96%	846,57	680,90	51,73%
32000 Despeses de serveis bancaris	1.230,40	649,33	1.879,73	0,00	0,00	0,00	1.033,16	54,96%	846,57	680,90	51,73%
34 De dipòsits, fiances i altres	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%
349 Altres despeses financeres	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%
34900 Timbres i taxes	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	168.081.410,05	3.296.858,62	171.378.268,67	0,00	0,00	0,00	170.957.363,26	99,75%	420.905,41	157.859.902,58	8,30%
42 Transferències als assegurats i famílies	167.919.513,11	3.286.749,18	171.206.262,29	0,00	0,00	0,00	170.816.766,43	99,77%	389.495,86	157.749.129,76	8,28%
421 Per prestacions malaltia	114.231.513,11	3.286.749,18	117.518.262,29	0,00	0,00	0,00	117.517.872,90	100,00%	389,39	108.763.444,75	8,05%
42111 Reemborsament malaltia	68.616.000,00	156.206,48	68.772.206,48	0,00	0,00	0,00	70.613.205,46	102,68%	-1.840.998,98	66.120.590,27	6,79%
42112 Reemborsament accident de treball	3.337.000,00	185.059,26	3.522.059,26	0,00	0,00	0,00	3.795.296,02	107,76%	-273.236,76	3.325.846,59	14,12%
42113 Reemborsament maternitat	1.557.000,00	0,00	1.557.000,00	0,00	0,00	0,00	1.397.280,69	89,74%	159.719,31	1.424.150,63	-1,89%
42121 Salaris malaltia	16.066.000,00	881.300,96	16.947.300,96	0,00	0,00	0,00	17.250.598,07	101,79%	-303.297,11	15.171.028,81	13,71%
42122 Salaris accident de treball	5.093.000,00	1.317.777,50	6.410.777,50	0,00	0,00	0,00	6.019.363,94	93,89%	391.413,56	4.994.199,07	20,53%
42123 Salaris maternitat	4.701.000,00	218.470,62	4.919.470,62	0,00	0,00	0,00	5.203.819,51	105,78%	-284.348,89	4.721.704,57	10,21%
42129 Cotització prestacions salari per la vellesa	517.200,00	140.008,28	657.208,28	0,00	0,00	0,00	696.141,93	105,92%	-38.933,65	503.646,08	38,22%
42130 Pensió Invalidesa reversió	5.748.320,00	374.516,67	6.122.836,67	0,00	0,00	0,00	5.492.827,74	89,71%	630.008,93	5.430.532,68	1,15%
42131 Pensions derivades d'AT	4.079.680,00	12.688,58	4.092.368,58	0,00	0,00	0,00	3.647.544,73	89,13%	444.823,85	3.620.355,12	0,75%
42139 Cotització Patronal Pensions d'Invalidesa	0,00	720,83	720,83	0,00	0,00	0,00	302,99	42,03%	417,84	0,00	
42141 Capital defunció	301.000,00	0,00	301.000,00	0,00	0,00	0,00	299.377,35	99,46%	1.622,65	303.735,19	-1,43%
42142 Complement Demandes 100%	2.986.000,00	0,00	2.986.000,00	0,00	0,00	0,00	2.858.624,30	95,73%	127.375,70	2.904.885,86	-1,59%
42145 Cotitz.Prof.Sanitàries: prestadors de salut conven	264.309,85	0,00	264.309,85	0,00	0,00	0,00	243.490,17	92,12%	20.819,68	242.769,88	0,30%
42146 Convenis Seg.Socials Pensions i Famílies	965.003,26	0,00	965.003,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	965.003,26	0,00	
423 Per prestacions de vellesa	53.688.000,00	0,00	53.688.000,00	0,00	0,00	0,00	53.298.893,53	99,28%	389.106,47	48.985.685,01	8,81%
42311 Pensions vellesa contributiva	32.732.000,00	0,00	32.732.000,00	0,00	0,00	0,00	32.396.228,12	98,97%	335.771,88	29.642.171,76	9,29%
42321 Pensions d'invalidesa a vellesa	11.418.000,00	0,00	11.418.000,00	0,00	0,00	0,00	11.457.047,62	100,34%	-39.047,62	10.592.488,51	8,16%
42331 Pensions de viduitat	7.587.000,00	0,00	7.587.000,00	0,00	0,00	0,00	7.612.689,16	100,34%	-25.689,16	6.987.407,19	8,95%
42332 Pensions d'orfenesa	909.000,00	0,00	909.000,00	0,00	0,00	0,00	770.055,76	84,71%	138.944,24	824.940,75	-6,65%
42390 Complement vellesa Llei 04/2006	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	0,00	0,00	0,00	1.059.581,16	101,69%	-17.581,16	938.676,80	12,88%
48 Transferències a famílies i institucions sense fin	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
482 Transferències a famílies i institucions sense fin	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
48290 Llar Dames Meritxell	143.896,94	0,00	143.896,94	0,00	0,00	0,00	112.531,05	78,20%	31.365,89	92.772,82	21,30%
48291 Fundació Observatori de Sostenibilitat	18.000,00	0,00	18.000,00	0,00	0,00	0,00	18.000,00	100,00%	0,00	18.000,00	0,00%
48292 Quota AISS	0,00	10.109,44	10.109,44	0,00	0,00	0,00	10.065,78	99,57%	43,66	0,00	

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
6 INVERSIONS REALS	6.114.066,00	859.164,73	6.973.230,73	0,00	645.871,70	3.926.409,89	1.454.461,62	20,86%	5.518.769,11	994.064,70	46,31%
60 Inversions noves	174.000,00	30.990,99	204.990,99	0,00	0,00	0,00	75.288,50	36,73%	129.702,49	58.955,00	27,71%
603 Maquinaria, instal·lacions i equipament	174.000,00	8.456,99	182.456,99	0,00	0,00	0,00	52.754,50	28,91%	129.702,49	58.955,00	-10,52%
60340 Instal·lacions d'edificis administratius	10.000,00	8.456,99	18.456,99	0,00	0,00	0,00	18.456,99	100,00%	0,00	0,00	
60390 Instal·lacions d'altres edificis	164.000,00	0,00	164.000,00	0,00	0,00	0,00	34.297,51	20,91%	129.702,49	58.955,00	-41,82%
604 Material de transport	0,00	22.534,00	22.534,00	0,00	0,00	0,00	22.534,00	100,00%	0,00	0,00	
60400 Vehicles	0,00	22.534,00	22.534,00	0,00	0,00	0,00	22.534,00	100,00%	0,00	0,00	
61 Inversions de reposició	4.507.500,00	493.717,41	5.001.217,41	0,00	583.471,70	3.481.899,18	657.459,86	13,15%	4.343.757,55	208.333,62	215,58%
612 Edificis i altres construccions	4.400.000,00	507.883,40	4.907.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	603.888,86	12,30%	4.303.994,54	6.333,39	9435,00%
61200 Millora d'edificis Obra Civil Administratiu	1.600.000,00	3.107.883,40	4.707.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	603.888,86	12,83%	4.103.994,54	6.333,39	9435,00%
61290 Millora d'edificis Obra Civil Altres Edificis	2.800.000,00	-2.600.000,00	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	200.000,00	0,00	
615 Mobiliari i estris	42.000,00	-14.165,99	27.834,01	0,00	0,00	0,00	26.204,17	94,14%	1.629,84	11.021,07	137,76%
61500 Reposició i millora despatx edif.admtiu.	42.000,00	-14.165,99	27.834,01	0,00	0,00	0,00	26.204,17	94,14%	1.629,84	10.754,70	143,65%
616 Equipaments per a processos d'informació	65.500,00	0,00	65.500,00	0,00	0,00	0,00	27.366,83	41,78%	38.133,17	190.979,16	-85,67%
61610 Reposició i millora d'equips d'informació	65.500,00	0,00	65.500,00	0,00	0,00	0,00	27.366,83	41,78%	38.133,17	190.979,16	-85,67%
64 Immobilitzat immaterial	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%
640 Immobilitzat immaterial	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%
64050 Aplicacions informàtiques	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%
8 ACTIUS FINANCERS	22.802.190,58	9.492.221,83	32.294.412,41	0,00	0,00	0,00	32.131.787,51	99,50%	162.624,90	3.754.684,34	755,78%
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector públic	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
811 Aportacions a fons de reserves	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
81103 Aportacions a fons de reserves vellesa	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
83 Concessions de préstecs i bestretes fora del S.P.	6.000,00	3.677.463,97	3.683.463,97	0,00	0,00	0,00	3.520.839,07	95,59%	162.624,90	3.721.244,98	-5,39%
831 Préstecs i bestretes a mig i llarg termini fora SP	6.000,00	3.677.463,97	3.683.463,97	0,00	0,00	0,00	3.520.839,07	95,59%	162.624,90	3.721.244,98	-5,39%
83101 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional amb INSS	0,00	2.952.000,00	2.952.000,00	0,00	0,00	0,00	2.217.236,88	75,11%	734.763,12	3.714.675,06	-40,31%
83102 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional amb SSFR	0,00	725.463,97	725.463,97	0,00	0,00	0,00	1.194.317,02	164,63%	-468.853,05	0,00	
83103 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional amb SSP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	83.111,20		-83.111,20	0,00	
83104 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional Art16 SSFR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.137,40		-21.137,40	0,00	
83130 Societat Coma Pedrosa	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	5.036,57	83,94%	963,43	6.569,92	-23,34%

2.7. Liquidació del pressupost d'ingressos. Consolidat CASS

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	204.540.797,13	12.784.437,28	217.325.234,41	211.751.728,32	97,44%	5.573.506,09	191.594.361,15	10,52%
1 COTITZACIONS SOCIALS	180.952.000,00	0,00	180.952.000,00	182.640.760,45	1,01	-1.688.760,45	182.871.659,19	0,00
12 Cotitzacions Socials	180.952.000,00	0,00	180.952.000,00	182.640.760,45	100,93%	-1.688.760,45	182.871.659,19	-0,13%
121 Cotitzacions branca malaltia	100.257.000,00	0,00	100.257.000,00	100.089.314,13	99,83%	167.685,87	101.313.872,25	-1,21%
12100 Malaltia assalariats	94.841.000,00	0,00	94.841.000,00	94.264.788,09	99,39%	576.211,91	95.848.223,76	-1,65%
12101 Malaltia no assalariats	3.896.000,00	0,00	3.896.000,00	4.213.283,24	108,14%	-317.283,24	3.948.509,43	6,71%
12103 Malaltia pensionats	1.520.000,00	0,00	1.520.000,00	1.611.242,80	106,00%	-91.242,80	1.517.139,06	6,20%
123 Cotitzacions branca vellesa	80.695.000,00	0,00	80.695.000,00	82.551.446,32	102,30%	-1.856.446,32	81.557.786,94	1,22%
12300 Vellesa assalariats	76.898.000,00	0,00	76.898.000,00	78.514.148,49	102,10%	-1.616.148,49	77.792.588,44	0,93%
12301 Vellesa no assalariats	3.797.000,00	0,00	3.797.000,00	4.037.013,85	106,32%	-240.013,85	3.765.198,50	7,22%
12303 Vellesa pensionats	0,00	0,00	0,00	283,98		-283,98	0,00	
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.660.194,89	0,00	1.660.194,89	2.079.062,20	125,23%	-418.867,31	2.207.715,58	-5,83%
33 Ingressos per reintegraments	1.493.100,98	0,00	1.493.100,98	1.797.404,56	120,38%	-304.303,58	1.992.540,98	-9,79%
331 Reintegraments de Prestacions Malaltia	1.473.385,45	0,00	1.473.385,45	1.729.903,00	117,41%	-256.517,55	1.942.296,16	-10,94%
33120 Reintegraments prestacions 3er responsable	1.473.385,45	0,00	1.473.385,45	1.397.330,29	94,84%	76.055,16	1.931.302,55	-27,65%
33140 Altres reintegraments malaltia	0,00	0,00	0,00	332.572,71		-332.572,71	10.993,61	2925,15%
332 Reintegraments de Prestacions Vellesa	19.715,53	0,00	19.715,53	67.501,56	342,38%	-47.786,03	50.244,82	34,35%
33240 Altres reintegraments vellesa	19.715,53	0,00	19.715,53	67.501,56	342,38%	-47.786,03	50.244,82	34,35%
34 Altres ingressos	167.093,91	0,00	167.093,91	281.657,64	168,56%	-114.563,73	215.174,60	30,90%
341 Recàrrecs	167.093,91	0,00	167.093,91	266.498,92	159,49%	-99.405,01	200.064,80	33,21%
34100 Recàrrecs malaltia	92.701,97	0,00	92.701,97	146.003,38	157,50%	-53.301,41	111.936,80	30,43%
34102 Recàrrecs vellesa	74.391,94	0,00	74.391,94	120.495,54	161,97%	-46.103,60	88.128,00	36,73%
345 Altres ingressos atípics	0,00	0,00	0,00	15.158,72		-15.158,72	15.109,80	0,32%
34500 Altres ingressos atípics malaltia	0,00	0,00	0,00	158,72		-158,72	6.411,47	-97,52%
34502 Altres ingressos atípics vellesa	0,00	0,00	0,00	15.000,00		-15.000,00	8.698,33	72,45%

	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA								
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	1.149.001,34	0,00	1.149.001,34	1.201.266,81	104,55%	-52.265,47	1.038.676,80	15,65%
42 Transferències del Govern d'Andorra	1.149.001,34	0,00	1.149.001,34	1.201.266,81	104,55%	-52.265,47	1.038.676,80	15,65%
421 Per prestacions de malaltia	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
42111 Reemb.malaltia persones amb discapacitat	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
423 Per prestacions de Vellesa	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
42390 Complement de vellesa llei 4/2006	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	3.646.344,67	0,00	3.646.344,67	3.540.141,00	97,09%	106.203,67	3.168.184,73	11,74%
52 Interessos de dipòsits i comptes bancaris	497.367,99	0,00	497.367,99	75.224,29	15,12%	422.143,70	629.149,40	-88,04%
524 Interessos de comptes bancaris	497.367,99	0,00	497.367,99	75.224,29	15,12%	422.143,70	629.149,40	-88,04%
52401 Interessos de c/c gestió corrent malaltia	254.864,38	0,00	254.864,38	40.103,54	15,74%	214.760,84	329.527,44	-87,83%
52403 Interessos de c/c gestió corrent vellesa	205.135,62	0,00	205.135,62	32.283,04	15,74%	172.852,58	263.621,96	-87,75%
52498 Altres ingressos financers malaltia	20.711,31	0,00	20.711,31	0,00	0,00%	20.711,31	20.000,00	-100,00%
52499 Altres ingressos financers vellesa	16.656,68	0,00	16.656,68	2.837,71	17,04%	13.818,97	16.000,00	-82,26%
53 Interessos i dividendes d'actius dels fons de reser	1.143.370,00	0,00	1.143.370,00	1.568.620,48	137,19%	-425.250,48	705.642,53	122,30%
537 Interessos i dividendes	1.143.370,00	0,00	1.143.370,00	1.568.620,48	137,19%	-425.250,48	705.642,53	122,30%
53700 Interessos i dividendes malaltia	90.085,21	0,00	90.085,21	880.750,06	977,69%	-790.664,85	0,00	
53701 Interessos i dividendes vellesa	1.053.284,79	0,00	1.053.284,79	687.870,42	65,31%	365.414,37	705.642,53	-2,52%
54 Rendes de béns immobles	2.005.606,68	0,00	2.005.606,68	1.896.296,23	94,55%	109.310,45	1.833.392,80	3,43%
541 Lloguers de béns immobles	1.900.294,26	0,00	1.900.294,26	1.821.667,27	95,86%	78.626,99	1.750.499,67	4,07%
54103 Imm. Residència Solà d'Enclar	171.085,41	0,00	171.085,41	155.234,36	90,74%	15.851,05	151.267,67	2,62%
54104 Imm. Prada Casadet	1.273.297,20	0,00	1.273.297,20	1.227.211,67	96,38%	46.085,53	1.290.576,11	-4,91%
54106 Imm. Can Solà	9.342,00	0,00	9.342,00	9.000,00	96,34%	342,00	9.000,00	0,00%
54107 Imm. Centre Sociosanitari El Cedre	446.569,65	0,00	446.569,65	430.221,24	96,34%	16.348,41	299.655,89	43,57%
542 Altres rendes per consums d'immobles	105.312,42	0,00	105.312,42	74.628,96	70,86%	30.683,46	82.893,13	-9,97%
54204 Altres rendes Prada Casadet	105.312,42	0,00	105.312,42	74.628,96	70,86%	30.683,46	82.893,13	-9,97%
6 ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	0,00	0,00	0,00	3.000,00		-3.000,00	0,00	
61 Altres Inversions Reals	0,00	0,00	0,00	3.000,00		-3.000,00	0,00	
614 Inversions Reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	3.000,00		-3.000,00	0,00	
61400 Altres inversions reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	3.000,00		-3.000,00	0,00	
8 ACTIUS FINANCERS	17.133.256,23	12.784.437,28	29.917.693,51	22.287.497,86	74,50%	7.630.195,65	2.308.124,85	865,61%
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	17.133.256,23	11.612.759,19	28.746.015,42	19.431.151,45	67,60%	9.314.863,97	0,00	
811 Reintegrant de fons de reserves	17.133.256,23	11.612.759,19	28.746.015,42	19.431.151,45	67,60%	9.314.863,97	0,00	
81101 Reintegrant de fons de reserva malaltia	17.133.256,23	11.610.336,35	28.743.592,58	19.337.822,02	67,28%	9.405.770,56	0,00	
81103 Venda parcial AMEX	0,00	2.422,84	2.422,84	93.329,43	3852,07%	-90.906,59	0,00	
83 Reintegrant de préstecs i bestretes fora S.P.	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.856.346,41	243,78%	-1.684.668,32	2.308.124,85	23,75%
831 Reintegrant de préstecs i bestretes fora S.P.	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.856.346,41	243,78%	-1.684.668,32	2.308.124,85	23,75%
83101 Reintegrant de bestretes per prestacions INSS	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.329.551,20	198,82%	-1.157.873,11	2.308.124,85	0,93%
83102 Reintegrant per Prestacions Conveni SSFR	0,00	0,00	0,00	526.795,21		-526.795,21	0,00	

2.8. Liquidació del pressupost de despeses i ingressos per programes

2.8.1. Liquidació del pressupost de despeses. Serveis Generals

Les despeses del programa de serveis generals de la CASS, liquidades durant l'execució 2009, han estat de 4,6 milions d'euros, històricament la CASS imputa aquestes despeses en les branques general i jubilació en les següents proporcions per el càlcul del seu dèficit o superàvit:

- Branca general : 55,55% - Branca jubilació: 44,44%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	6.549.620,09	364.752,85	6.914.372,94	0,00	80.291,12	494.727,90	4.961.180,10	71,75%	1.953.192,84	5.170.961,98	-4,06%
1 DESPESES DE PERSONAL	3.324.096,24	0,00	3.324.096,24	0,00	0,00	0,00	3.039.558,59	91,44%	284.537,65	3.345.498,90	-9,14%
10 Alts Càrrecs	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
100 Remuneracions bàsiques, alts càrrecs	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
10000 Consell d'administració	141.516,81	0,00	141.516,81	0,00	0,00	0,00	140.896,60	99,56%	620,21	138.510,44	1,72%
11 Personal Fix	2.548.297,33	0,00	2.548.297,33	0,00	0,00	0,00	2.357.618,13	92,52%	190.679,20	2.607.032,29	-9,57%
110 Remuneracions bàsiques, personal fix	2.548.297,33	0,00	2.548.297,33	0,00	0,00	0,00	2.357.618,13	92,52%	190.679,20	2.607.032,29	-9,57%
11000 Sou base personal fix	2.121.707,93	0,00	2.121.707,93	0,00	0,00	0,00	2.017.332,87	95,08%	104.375,06	2.216.254,94	-8,98%
11001 Noves contractacions de personal fix	62.599,04	0,00	62.599,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	62.599,04	0,00	
11010 Triennis personal fix	363.062,12	0,00	363.062,12	0,00	0,00	0,00	339.142,74	93,41%	23.919,38	389.349,60	-12,90%
11060 Primes personal fix	928,24	0,00	928,24	0,00	0,00	0,00	1.142,52	123,08%	-214,28	1.427,75	-19,98%
13 Personal Eventual	135.696,20	0,00	135.696,20	0,00	0,00	0,00	131.089,03	96,60%	4.607,17	153.577,39	-14,64%
130 Remuneracions bàsiques, personal eventual	135.696,20	0,00	135.696,20	0,00	0,00	0,00	131.089,03	96,60%	4.607,17	153.577,39	-14,64%
13000 Sou base personal eventual	135.696,20	0,00	135.696,20	0,00	0,00	0,00	131.089,03	96,60%	4.607,17	153.577,39	-14,64%
16 Quotes i despeses socials	498.585,90	0,00	498.585,90	0,00	0,00	0,00	409.954,83	82,22%	88.631,07	446.378,78	-8,16%
160 Quotes Seguretat Social	366.328,41	0,00	366.328,41	0,00	0,00	0,00	353.242,60	96,43%	13.085,81	381.855,44	-7,49%
16000 Quotes s.social administradors	17.409,24	0,00	17.409,24	0,00	0,00	0,00	17.225,19	98,94%	184,05	344.836,21	-95,00%
16010 Quotes s.social personal fix	331.278,66	0,00	331.278,66	0,00	0,00	0,00	318.473,98	96,13%	12.804,68	19.965,05	1495,16%
16050 Quotes s.social personal eventual	17.640,51	0,00	17.640,51	0,00	0,00	0,00	17.543,43	99,45%	97,08	17.054,18	2,87%
163 Despeses socials del personal	132.257,49	0,00	132.257,49	0,00	0,00	0,00	56.712,23	42,88%	75.545,26	64.523,34	-12,11%
16300 Formació i perfeccionament personal	80.116,85	0,00	80.116,85	0,00	0,00	0,00	16.067,17	20,05%	64.049,68	21.840,99	-26,44%
16310 Altres prestacions al personal, benef	52.140,64	0,00	52.140,64	0,00	0,00	0,00	40.645,06	77,95%	11.495,58	42.682,35	-4,77%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	6.549.620,09	364.752,85	6.914.372,94	0,00	80.291,12	494.727,90	4.961.180,10	71,75%	1.953.192,84	5.170.961,98	-4,06%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVIS	1.513.010,91	3.362,08	1.516.372,99	0,00	17.891,12	50.217,19	964.748,82	63,62%	551.624,17	786.180,32	22,71%
20 Lloguers	124.496,88	0,00	124.496,88	0,00	0,00	0,65	76.408,14	61,37%	48.088,74	83.820,55	-8,84%
206 Lloguer d'equipaments per informàtica	88.920,00	0,00	88.920,00	0,00	0,00	0,00	65.135,40	73,25%	23.784,60	73.962,39	-11,93%
20600 Lloguer d'equipaments per informàtica	88.920,00	0,00	88.920,00	0,00	0,00	0,00	65.135,40	73,25%	23.784,60	73.962,39	-11,93%
209 Lloguer d'altre immobilitzat material	35.576,88	0,00	35.576,88	0,00	0,00	0,65	11.272,74	31,69%	24.304,14	9.858,16	14,35%
20900 Lloguer d'altre immobilitzat material	35.576,88	0,00	35.576,88	0,00	0,00	0,65	11.272,74	31,69%	24.304,14	9.858,16	14,35%
21 Reparació, manteniment i conservació	662.360,76	1.618,76	663.979,52	0,00	0,00	50.216,54	462.295,24	69,62%	201.684,28	361.230,18	27,98%
210 Repar. i conservació de terrenys i béns	7.927,75	0,00	7.927,75	0,00	0,00	0,00	1.678,45	21,17%	6.249,30	4.156,24	-59,62%
21000 Repar. i conservació de terrenys i béns	7.927,75	0,00	7.927,75	0,00	0,00	0,00	1.678,45	21,17%	6.249,30	4.156,24	-59,62%
213 Repar. i conservació maquinària i instal·lacions	45.201,05	1.618,76	46.819,81	0,00	0,00	0,00	46.598,33	99,53%	221,48	40.119,98	16,15%
21300 Reparació, manteniment i conservació de maquinària i instal·lacions	45.201,05	1.618,76	46.819,81	0,00	0,00	0,00	46.598,33	99,53%	221,48	40.119,98	16,15%
214 Rep i conservació material de transport	1.544,10	0,00	1.544,10	0,00	0,00	0,00	430,30	27,87%	1.113,80	2.465,74	-82,55%
21400 Reparació, manteniment i conservació de material de transport	1.544,10	0,00	1.544,10	0,00	0,00	0,00	430,30	27,87%	1.113,80	2.465,74	-82,55%
215 Rep i conservació mobiliari i efectes	47.626,86	0,00	47.626,86	0,00	0,00	0,00	37.132,07	77,96%	10.494,79	49.027,60	-24,26%
21500 Reparació, manteniment i conservació de mobiliari i efectes	47.626,86	0,00	47.626,86	0,00	0,00	0,00	37.132,07	77,96%	10.494,79	49.027,60	-24,26%
216 Rep i conservació equipaments informàtics	560.061,00	0,00	560.061,00	0,00	0,00	50.216,54	376.456,09	67,22%	183.604,91	265.460,62	41,81%
21600 Reparació, manteniment i conservació d'equipaments informàtics	560.061,00	0,00	560.061,00	0,00	0,00	50.216,54	376.456,09	67,22%	183.604,91	265.460,62	41,81%
22 Materials, subministraments i altres	703.515,77	1.743,32	705.259,09	0,00	17.891,12	0,00	420.856,46	59,67%	284.402,63	340.219,87	23,70%
220 Material d'oficina	79.130,04	0,00	79.130,04	0,00	0,00	0,00	54.508,59	68,88%	24.621,45	49.827,35	9,39%
22000 Material oficina ordinari	60.407,88	0,00	60.407,88	0,00	0,00	0,00	40.119,16	66,41%	20.288,72	41.181,47	-2,58%
22010 Petit mobiliari i estris	9.826,42	0,00	9.826,42	0,00	0,00	0,00	6.090,18	61,98%	3.736,24	4.842,15	25,77%
22020 Premsa i revistes	2.563,07	0,00	2.563,07	0,00	0,00	0,00	1.117,54	43,60%	1.445,53	1.367,02	-18,25%
22030 Llibres i publicacions	1.257,96	0,00	1.257,96	0,00	0,00	0,00	1.022,02	81,24%	235,94	337,96	202,41%
22040 Consumibles d'informàtica	4.091,03	0,00	4.091,03	0,00	0,00	0,00	4.843,68	118,40%	-752,65	1.139,61	325,03%
22090 Altres petit material i farmàcies	983,68	0,00	983,68	0,00	0,00	0,00	1.316,01	133,78%	-332,33	959,14	37,21%
221 Subministraments	62.536,89	0,00	62.536,89	0,00	0,00	0,00	56.266,21	89,97%	6.270,68	54.327,90	3,57%
22100 Energia elèctrica	41.837,96	0,00	41.837,96	0,00	0,00	0,00	45.351,59	108,40%	-3.513,63	39.361,16	15,22%
22110 Aigua	766,42	0,00	766,42	0,00	0,00	0,00	1.209,13	157,76%	-442,71	735,30	64,44%
22120 Carburants per a locomoció	1.898,62	0,00	1.898,62	0,00	0,00	0,00	870,77	45,86%	1.027,85	1.031,98	-15,62%
22130 Carburants per a calefacció	14.217,08	0,00	14.217,08	0,00	0,00	0,00	5.155,00	36,26%	9.062,08	10.582,74	-51,29%
22180 Productes de neteja	3.645,79	0,00	3.645,79	0,00	0,00	0,00	3.654,72	100,24%	-8,93	2.576,94	41,82%
22190 Altres subministraments	171,02	0,00	171,02	0,00	0,00	0,00	25,00	14,62%	146,02	39,78	-37,15%
222 Comunicacions	68.917,24	-15.478,45	53.438,79	0,00	0,00	0,00	53.368,68	99,87%	70,11	54.102,55	-1,36%
22200 Serveis telefònics	44.098,68	3.198,55	47.297,23	0,00	0,00	0,00	37.173,74	78,60%	10.123,49	38.047,53	-2,30%
22210 Serveis postals i telegràfics	24.818,56	-18.677,00	6.141,56	0,00	0,00	0,00	16.194,94	263,69%	-10.053,38	16.055,02	0,87%
223 Transport	32.354,34	42.000,00	74.354,34	0,00	0,00	0,00	54.292,10	73,02%	20.062,24	19.551,55	177,69%
22300 Transport mercaderies	398,34	0,00	398,34	0,00	0,00	0,00	370,24	92,95%	28,10	373,90	-0,98%
22310 Missatgers	31.473,56	42.000,00	73.473,56	0,00	0,00	0,00	53.788,91	73,21%	19.684,65	19.169,02	180,60%
22330 Altres transports	482,44	0,00	482,44	0,00	0,00	0,00	132,95	27,56%	349,49	8,63	1440,56%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
224 Assegurances	8.409,50	0,00	8.409,50	0,00	0,00	0,00	3.625,93	43,12%	4.783,57	3.498,09	3,65%
22420 Primes d'assegurances vehicles i giny	4.251,07	0,00	4.251,07	0,00	0,00	0,00	1.172,88	27,59%	3.078,19	2.033,67	-42,33%
22460 Primes d'assegurances multirisc ince	4.158,43	0,00	4.158,43	0,00	0,00	0,00	2.453,05	58,99%	1.705,38	1.464,42	67,51%
225 Tributs	1.038,60	0,00	1.038,60	0,00	0,00	0,00	793,80	76,43%	244,80	678,85	16,93%
22500 Tributs locals	1.038,60	0,00	1.038,60	0,00	0,00	0,00	793,80	76,43%	244,80	678,85	16,93%
226 Altres serveis	116.960,65	-38.249,75	78.710,90	0,00	0,00	0,00	17.624,33	22,39%	61.086,57	50.792,06	-65,30%
22610 Atencions protocol·làries i de represen	18.825,42	0,00	18.825,42	0,00	0,00	0,00	6.835,91	36,31%	11.989,51	11.312,59	-39,57%
22630 Jurídic i contenciosos	8.424,25	0,00	8.424,25	0,00	0,00	0,00	438,24	5,20%	7.986,01	10.842,13	-95,96%
22660 Reunions, conferències i cursets	1.714,32	0,00	1.714,32	0,00	0,00	0,00	2.888,58	168,50%	-1.174,26	1.822,27	58,52%
22670 Publicitat i propaganda	67.476,06	-28.140,31	39.335,75	0,00	0,00	0,00	7.200,00	18,30%	32.135,75	16.761,94	-57,05%
22690 Altres despeses de representació	20.520,60	-10.109,44	10.411,16	0,00	0,00	0,00	261,60	2,51%	10.149,56	10.053,13	-97,40%
227 Treballs realitzats per altres empreses	334.168,51	13.471,52	347.640,03	0,00	17.891,12	0,00	180.376,82	51,89%	167.263,21	107.441,52	67,88%
22700 Empreses de neteja i sanejament	21.008,43	0,00	21.008,43	0,00	0,00	0,00	26.645,35	126,83%	-5.636,92	20.539,57	29,73%
22710 Empreses de seguretat	21.231,82	0,00	21.231,82	0,00	0,00	0,00	19.242,04	90,63%	1.989,78	20.208,99	-4,78%
22760 Empreses d'estudis i treballs tècnics	249.515,40	13.471,52	262.986,92	0,00	17.891,12	0,00	90.798,00	34,53%	172.188,92	28.190,24	222,09%
22790 Altres treballs a l'exterior	42.412,86	0,00	42.412,86	0,00	0,00	0,00	43.691,43	103,01%	-1.278,57	38.502,72	13,48%
23 Indemnitzacions per serveis	22.637,50	0,00	22.637,50	0,00	0,00	0,00	5.188,98	22,92%	17.448,52	909,72	470,39%
230 Reemborsament de dietes	22.637,50	0,00	22.637,50	0,00	0,00	0,00	5.188,98	22,92%	17.448,52	909,72	470,39%
23000 Reemborsament de dietes de person	12.265,75	0,00	12.265,75	0,00	0,00	0,00	5.013,72	40,88%	7.252,03	603,55	730,70%
23030 Reemborsament de dietes Consell d'	10.371,75	0,00	10.371,75	0,00	0,00	0,00	175,26	1,69%	10.196,49	306,17	-42,76%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromís	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
3 DESPESES FINANCERES	550,00	0,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,11%	549,39	0,00	
32 Prestacions de serveis bancaris	550,00	0,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,11%	549,39	0,00	
320 Prestacions de serveis bancaris	550,00	0,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,11%	549,39	0,00	
32000 Despeses de serveis bancaris	550,00	0,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,11%	549,39	0,00	
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
48 Transferències a famílies i institucions	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
482 Transferències a famílies i institucions s	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
48290 Llar Dames Meritxell	143.896,94	0,00	143.896,94	0,00	0,00	0,00	112.531,05	78,20%	31.365,89	92.772,82	21,30%
48291 Fundació Observatori de Sostenibilitat	18.000,00	0,00	18.000,00	0,00	0,00	0,00	18.000,00	100,00%	0,00	18.000,00	0,00%
48292 Quota AISS	0,00	10.109,44	10.109,44	0,00	0,00	0,00	10.065,78	99,57%	43,66	0,00	
6 INVERSIONS REALS	1.550.066,00	351.281,33	1.901.347,33	0,00	62.400,00	444.510,71	816.275,25	42,93%	1.085.072,08	928.509,94	-12,09%
60 Inversions noves	10.000,00	30.990,99	40.990,99	0,00	0,00	0,00	40.990,99	100,00%	0,00	0,00	
603 Maquinaria, instal·lacions i equipament	10.000,00	8.456,99	18.456,99	0,00	0,00	0,00	18.456,99	100,00%	0,00	0,00	
60340 Instal·lacions d'edificis administratius	10.000,00	8.456,99	18.456,99	0,00	0,00	0,00	18.456,99	100,00%	0,00	0,00	
604 Material de transport	0,00	22.534,00	22.534,00	0,00	0,00	0,00	22.534,00	100,00%	0,00	0,00	
60400 Vehicles	0,00	22.534,00	22.534,00	0,00	0,00	0,00	22.534,00	100,00%	0,00	0,00	
61 Inversions de reposició	107.500,00	-14.165,99	93.334,01	0,00	0,00	0,00	53.571,00	57,40%	39.763,01	201.733,86	-73,44%
615 Mobiliari i estris	42.000,00	-14.165,99	27.834,01	0,00	0,00	0,00	26.204,17	94,14%	1.629,84	10.754,70	143,65%
61500 Reposició i millora despatx edif.admt	42.000,00	-14.165,99	27.834,01	0,00	0,00	0,00	26.204,17	94,14%	1.629,84	10.754,70	143,65%
616 Equipaments per a processos d'informa	65.500,00	0,00	65.500,00	0,00	0,00	0,00	27.366,83	41,78%	38.133,17	190.979,16	-85,67%
61610 Reposició i millora d'equips d'informa	65.500,00	0,00	65.500,00	0,00	0,00	0,00	27.366,83	41,78%	38.133,17	190.979,16	-85,67%
64 Immobilitzat immaterial	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%
640 Immobilitzat immaterial	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%
64050 Aplicacions informàtiques	1.432.566,00	334.456,33	1.767.022,33	0,00	62.400,00	444.510,71	721.713,26	40,84%	1.045.309,07	726.776,08	-0,70%

2.8.2. Liquidació del pressupost de despeses. Branca general

Les despeses de la branca general han estat executades al 99,65%. El dèficit pressupostari acumulat ha estat de 19,337 milions d'euros. Aquest dèficit acumulat ha suposat reintegraments nets dels fons de reserva del mateix import a l'estat d'ingressos.

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	115.783.190,04	6.967.256,58	122.750.446,62	0,00	0,00	9.984,00	122.325.852,25	99,65%	424.594,37	113.390.562,94	7,88%
1 DESPESES DE PERSONAL	1.163.624,92	3.043,43	1.166.668,35	0,00	0,00	0,00	1.083.133,91	92,84%	83.534,44	654.924,71	65,38%
11 Personal Fix	921.688,66	0,00	921.688,66	0,00	0,00	0,00	885.682,96	96,09%	36.005,70	553.464,75	60,03%
110 Remuneracions bàsiques, personal fix	921.688,66	0,00	921.688,66	0,00	0,00	0,00	885.682,96	96,09%	36.005,70	553.464,75	60,03%
11000 Sou base personal fix	752.716,47	0,00	752.716,47	0,00	0,00	0,00	719.814,06	95,63%	32.902,41	470.900,89	52,86%
11010 Triennis personal fix	168.972,19	0,00	168.972,19	0,00	0,00	0,00	165.868,90	98,16%	3.103,29	82.563,86	100,90%
13 Personal Eventual	77.660,85	0,00	77.660,85	0,00	0,00	0,00	46.752,44	60,20%	30.908,41	20.639,96	126,51%
130 Remuneracions bàsiques, personal eventual	77.660,85	0,00	77.660,85	0,00	0,00	0,00	46.752,44	60,20%	30.908,41	20.639,96	126,51%
13000 Sou base personal eventual	77.660,85	0,00	77.660,85	0,00	0,00	0,00	46.752,44	60,20%	30.908,41	20.639,96	126,51%
16 Quotes i despeses socials	164.275,41	3.043,43	167.318,84	0,00	0,00	0,00	150.698,51	90,07%	16.620,33	80.820,00	86,46%
160 Quotes Seguretat Social	129.915,44	3.043,43	132.958,87	0,00	0,00	0,00	132.958,87	100,00%	0,00	75.096,16	77,05%
16010 Quotes s.social personal fix	119.819,53	3.043,43	122.862,96	0,00	0,00	0,00	126.778,70	103,19%	-3.915,74	72.412,99	75,08%
16050 Quotes s.social personal eventual	10.095,91	0,00	10.095,91	0,00	0,00	0,00	6.180,17	61,21%	3.915,74	2.683,17	130,33%
163 Despeses socials del personal	34.359,97	0,00	34.359,97	0,00	0,00	0,00	17.739,64	51,63%	16.620,33	5.723,84	209,93%
16300 Formació i perfeccionament personal	16.042,41	0,00	16.042,41	0,00	0,00	0,00	264,65	1,65%	15.777,76	0,00	
16310 Altres prestacions al personal, beneficis	18.317,56	0,00	18.317,56	0,00	0,00	0,00	17.474,99	95,40%	842,57	5.723,84	205,30%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	388.052,01	-500,00	387.552,01	0,00	0,00	9.984,00	208.790,12	53,87%	178.761,89	256.868,42	-18,72%
20 Lloguers	0,00	6.000,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	100,00%	0,00	0,00	
209 Lloguer d'altre immobilitzat material	0,00	6.000,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	100,00%	0,00	0,00	
20900 Lloguer d'altre immobilitzat material	0,00	6.000,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	100,00%	0,00	0,00	
21 Reparació, manteniment i conservació	180,72	0,00	180,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	180,72	0,00	
215 Rep i conservació mobiliari i efectes	180,72	0,00	180,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	180,72	0,00	
21500 Reparació, manteniment i conservació, m	180,72	0,00	180,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	180,72	0,00	
22 Materials, subministraments i altres	387.122,94	-6.500,00	380.622,94	0,00	0,00	9.984,00	202.626,52	53,24%	177.996,42	254.492,29	-20,38%
220 Material d'oficina	59.439,71	-6.000,00	53.439,71	0,00	0,00	0,00	39.194,98	73,34%	14.244,73	38.058,63	2,99%
22030 Llibres i publicacions	574,78	0,00	574,78	0,00	0,00	0,00	126,00	21,92%	448,78	480,00	-73,75%
22090 Altre petit material i farmacioles	58.864,93	-6.000,00	52.864,93	0,00	0,00	0,00	39.068,98	73,90%	13.795,95	37.578,63	3,97%
226 Altres serveis	102.354,46	-2.708,90	99.645,56	0,00	0,00	0,00	70.604,16	70,86%	29.041,40	77.526,02	-8,93%
22630 Jurídic i contenciosos	102.354,46	-2.708,90	99.645,56	0,00	0,00	0,00	70.604,16	70,86%	29.041,40	77.526,02	-8,93%
227 Treballs realitzats per altres empreses	225.328,77	2.208,90	227.537,67	0,00	0,00	9.984,00	92.827,38	40,80%	134.710,29	138.907,64	-33,17%
22710 Empreses de seguretat	43.335,38	0,00	43.335,38	0,00	0,00	0,00	41.699,88	96,23%	1.635,50	40.889,04	1,98%
22720 Empreses valoracions, peritatges i audi	3.887,55	0,00	3.887,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	3.887,55	3.426,42	-100,00%
22760 Empreses d'estudis i treballs tècnics	141.563,20	1.475,89	143.039,09	0,00	0,00	9.984,00	20.942,92	14,64%	122.096,17	70.785,98	-70,41%
22790 Altres treballs a l'exterior	36.542,64	733,01	37.275,65	0,00	0,00	0,00	30.007,36	80,50%	7.268,29	23.806,20	26,05%
23 Indemnitzacions per serveis	748,35	0,00	748,35	0,00	0,00	0,00	163,60	21,86%	584,75	2.376,13	-93,11%
230 Reemborsament de dietes	748,35	0,00	748,35	0,00	0,00	0,00	163,60	21,86%	584,75	2.376,13	-93,11%
23000 Reemborsament de dietes de personal	748,35	0,00	748,35	0,00	0,00	0,00	163,60	21,86%	584,75	2.376,13	-93,11%
3 DESPESES FINANCERES	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	252,82	50,56%	247,18	650,00	-61,10%
32 Prestacions de serveis bancaris	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	252,82	50,56%	247,18	650,00	-61,10%
320 Prestacions de serveis bancaris	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	252,82	50,56%	247,18	650,00	-61,10%
32000 Despeses de serveis bancaris	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	252,82	50,56%	247,18	650,00	-61,10%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	114.231.513,11	3.286.749,18	117.518.262,29	0,00	0,00	0,00	117.517.872,90	100,00%	389,39	108.763.444,75	8,05%
42 Transferències als assegurats i famílies	114.231.513,11	3.286.749,18	117.518.262,29	0,00	0,00	0,00	117.517.872,90	100,00%	389,39	108.763.444,75	8,05%
421 Per prestacions malaltia	114.231.513,11	3.286.749,18	117.518.262,29	0,00	0,00	0,00	117.517.872,90	100,00%	389,39	108.763.444,75	8,05%
42111 Reemborsament malaltia	68.616.000,00	156.206,48	68.772.206,48	0,00	0,00	0,00	70.613.205,46	102,68%	-1.840.998,98	66.120.590,27	6,79%
42112 Reemborsament accident de treball	3.337.000,00	185.059,26	3.522.059,26	0,00	0,00	0,00	3.795.296,02	107,76%	-273.236,76	3.325.846,59	14,12%
42113 Reemborsament maternitat	1.557.000,00	0,00	1.557.000,00	0,00	0,00	0,00	1.397.280,69	89,74%	159.719,31	1.424.150,63	-1,89%
42121 Salari malaltia	16.066.000,00	881.300,96	16.947.300,96	0,00	0,00	0,00	17.250.598,07	101,79%	-303.297,11	15.171.028,81	13,71%
42122 Salari accident de treball	5.093.000,00	1.317.777,50	6.410.777,50	0,00	0,00	0,00	6.019.363,94	93,89%	391.413,56	4.994.199,07	20,53%
42123 Salari maternitat	4.701.000,00	218.470,62	4.919.470,62	0,00	0,00	0,00	5.203.819,51	105,78%	-284.348,89	4.721.704,57	10,21%
42129 Cotització prestacions salari per la vellesa	517.200,00	140.008,28	657.208,28	0,00	0,00	0,00	696.141,93	105,92%	-38.933,65	503.646,08	38,22%
42130 Pensió Invalidesa reversió	5.748.320,00	374.516,67	6.122.836,67	0,00	0,00	0,00	5.492.827,74	89,71%	630.008,93	5.430.532,68	1,15%
42131 Pensions derivades d'AT	4.079.680,00	12.688,58	4.092.368,58	0,00	0,00	0,00	3.647.544,73	89,13%	444.823,85	3.620.355,12	0,75%
42139 Cotització Patronal Pensions d'Invalidesa	0,00	720,83	720,83	0,00	0,00	0,00	302,99	42,03%	417,84	0,00	
42141 Capital defunció	301.000,00	0,00	301.000,00	0,00	0,00	0,00	299.377,35	99,46%	1.622,65	303.735,19	-1,43%
42142 Complement Demandes 100%	2.986.000,00	0,00	2.986.000,00	0,00	0,00	0,00	2.858.624,30	95,73%	127.375,70	2.904.885,86	-1,59%
42145 Cotitz. Prof. Sanitàries: prestadors de salut conver	264.309,85	0,00	264.309,85	0,00	0,00	0,00	243.490,17	92,12%	20.819,68	242.769,88	0,30%
42146 Convenis Seg. Socials Pensions i Famílies	965.003,26	0,00	965.003,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	965.003,26	0,00	
8 ACTIUS FINANCERS	0,00	3.677.463,97	3.677.463,97	0,00	0,00	0,00	3.515.802,50	95,60%	161.661,47	3.714.675,06	-5,35%
83 Concesions de préstecs i bestretes fora del S.P.	0,00	3.677.463,97	3.677.463,97	0,00	0,00	0,00	3.515.802,50	95,60%	161.661,47	3.714.675,06	-5,35%
831 Préstecs i bestretes a mig i llarg termini fora SP	0,00	3.677.463,97	3.677.463,97	0,00	0,00	0,00	3.515.802,50	95,60%	161.661,47	3.714.675,06	-5,35%
83101 Bestretes per Prestacions Conveni Internacionals	0,00	2.952.000,00	2.952.000,00	0,00	0,00	0,00	2.217.236,88	75,11%	734.763,12	3.714.675,06	-40,31%
83102 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional	0,00	725.463,97	725.463,97	0,00	0,00	0,00	1.194.317,02	164,63%	-468.853,05	0,00	
83103 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	83.111,20		-83.111,20	0,00	
83104 Bestretes per Prestacions Conveni Internacional	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.137,40		-21.137,40	0,00	

2.8.3. Liquidació del pressupost de despeses. Branca jubilació

Les despeses de la branca jubilació han estat executades al 94,17% a l'execució 2009, amb 83,3 milions d'euros. Les aportacions als fons de reserves s'han incrementat fins a 28,6 milions d'euros.

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	82.195.152,00	6.325.064,10	88.520.216,10	0,00	583.471,70	3.526.079,54	83.359.160,68	94,17%	5.161.055,42	49.638.781,82	67,93%
1 DESPESES DE PERSONAL	259.491,46	2.422,84	261.914,30	0,00	0,00	0,00	258.875,93	98,84%	3.038,37	134.511,24	92,46%
11 Personal Fix	222.184,86	1.443,40	223.628,26	0,00	0,00	0,00	223.628,26	100,00%	0,00	117.887,60	89,70%
110 Remuneracions bàsiques, personal fix	222.184,86	1.443,40	223.628,26	0,00	0,00	0,00	223.628,26	100,00%	0,00	117.887,60	89,70%
11000 Sou base personal fix	199.744,91	1.443,40	201.188,31	0,00	0,00	0,00	201.620,68	100,21%	-432,37	107.753,23	87,11%
11010 Triennis personal fix	22.439,95	0,00	22.439,95	0,00	0,00	0,00	22.007,58	98,07%	432,37	10.134,37	117,16%
16 Quotes i despeses socials	37.306,60	979,44	38.286,04	0,00	0,00	0,00	35.247,67	92,06%	3.038,37	16.623,64	112,03%
160 Quotes Seguretat Social	28.884,03	979,44	29.863,47	0,00	0,00	0,00	29.863,47	100,00%	0,00	15.325,33	94,86%
16010 Quotes s.social personal fix	28.884,03	979,44	29.863,47	0,00	0,00	0,00	29.863,47	100,00%	0,00	15.325,33	94,86%
163 Despeses socials del personal	8.422,57	0,00	8.422,57	0,00	0,00	0,00	5.384,20	63,93%	3.038,37	1.298,31	314,71%
16300 Formació i perfeccionament personal	4.073,74	0,00	4.073,74	0,00	0,00	0,00	1.275,09	31,30%	2.798,65	0,00	
16310 Altres prestacions al personal, beneficis socials	4.348,83	0,00	4.348,83	0,00	0,00	0,00	4.109,11	94,49%	239,72	1.298,31	216,50%
2 CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	867.789,56	-36,40	867.753,16	0,00	0,00	44.180,36	546.045,67	62,93%	321.707,49	405.265,23	34,74%
21 Reparació, manteniment i conservació	226.211,61	0,00	226.211,61	0,00	0,00	0,00	83.106,34	36,74%	143.105,27	82.338,33	0,93%
210 Repar. i conservació de terrenys i béns naturals	2.005,22	0,00	2.005,22	0,00	0,00	0,00	863,81	43,08%	1.141,41	360,95	139,32%
21000 Repar. i conservació de terrenys i béns naturals	2.005,22	0,00	2.005,22	0,00	0,00	0,00	863,81	43,08%	1.141,41	360,95	139,32%
212 Repar. i conservació edificis i altres contruc.	26.051,48	0,00	26.051,48	0,00	0,00	0,00	16.875,37	64,78%	9.176,11	1.463,00	1053,48%
21200 Repar. i conservació edificis i altres contruc.	26.051,48	0,00	26.051,48	0,00	0,00	0,00	16.875,37	64,78%	9.176,11	1.463,00	1053,48%
213 Repar. i conservació maquinària i instal.lacions	194.562,77	0,00	194.562,77	0,00	0,00	0,00	64.230,91	33,01%	130.331,86	79.777,06	-19,49%
21300 Reparació, manteniment i conservació, maquinària	194.562,77	0,00	194.562,77	0,00	0,00	0,00	64.230,91	33,01%	130.331,86	79.777,06	-19,49%
215 Rep i conservació mobiliari i efectes	3.592,14	0,00	3.592,14	0,00	0,00	0,00	1.136,25	31,63%	2.455,89	737,32	54,11%
21500 Reparació, manteniment i conservació, mobiliari	3.592,14	0,00	3.592,14	0,00	0,00	0,00	1.136,25	31,63%	2.455,89	737,32	54,11%
22 Materials, subministraments i altres	641.577,95	-36,40	641.541,55	0,00	0,00	44.180,36	462.939,33	72,16%	178.602,22	322.926,90	43,36%
220 Material d'oficina	5.382,67	0,00	5.382,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	5.382,67	0,00	
22090 Altre petit material i farmacioles	5.382,67	0,00	5.382,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	5.382,67	0,00	
221 Suministraments	151.301,07	0,00	151.301,07	0,00	0,00	0,00	106.858,27	70,63%	44.442,80	112.413,61	-4,94%
22100 Energia elèctrica	42.065,18	0,00	42.065,18	0,00	0,00	0,00	38.465,75	91,44%	3.599,43	36.932,69	4,15%
22110 Aigua	12.227,85	0,00	12.227,85	0,00	0,00	0,00	7.309,14	59,77%	4.918,71	6.560,12	11,42%
22130 Carburants per a calefacció	93.894,49	0,00	93.894,49	0,00	0,00	0,00	60.034,60	63,94%	33.859,89	67.624,57	-11,22%
22160 Productes farmacèutics i sanitaris	1.038,00	0,00	1.038,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	1.038,00	0,00	
22180 Productes de neteja	1.846,80	0,00	1.846,80	0,00	0,00	0,00	1.048,78	56,79%	798,02	1.192,59	-12,06%
22190 Altres subministraments	228,75	0,00	228,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	228,75	103,64	-100,00%
222 Comunicacions	607,01	0,00	607,01	0,00	0,00	0,00	492,36	81,11%	114,65	392,01	25,60%
22200 Serveis telefònics	607,01	0,00	607,01	0,00	0,00	0,00	492,36	81,11%	114,65	392,01	25,60%
224 Assegurances	30.911,62	0,00	30.911,62	0,00	0,00	0,00	22.229,83	71,91%	8.681,79	22.968,33	-3,22%
22460 Primes d'assegurances multisc incendi	30.911,62	0,00	30.911,62	0,00	0,00	0,00	22.229,83	71,91%	8.681,79	22.968,33	-3,22%
225 Tributs	108.534,98	0,00	108.534,98	0,00	0,00	0,00	105.103,02	96,84%	3.431,96	86.582,33	21,39%
22500 Tributs locals	108.534,98	0,00	108.534,98	0,00	0,00	0,00	105.103,02	96,84%	3.431,96	86.582,33	21,39%
226 Altres serveis	17.667,01	-36,40	17.630,61	0,00	0,00	0,00	3.418,09	19,39%	14.212,52	9.892,02	-65,45%
22630 Jurídic i contenciosos	17.667,01	-36,40	17.630,61	0,00	0,00	0,00	3.418,09	19,39%	14.212,52	9.892,02	-65,45%
227 Treballs realitzats per altres empreses	327.173,59	0,00	327.173,59	0,00	0,00	44.180,36	224.837,76	68,72%	102.335,83	90.678,60	147,95%
22700 Empreses de neteja i sanejament	12.783,06	0,00	12.783,06	0,00	0,00	11.333,96	27,25	0,21%	12.755,81	2.971,76	-99,08%
22710 Empreses de seguretat	20.678,40	0,00	20.678,40	0,00	0,00	0,00	18.728,14	90,57%	1.950,26	19.386,76	-3,40%
22760 Empreses d'estudis i treballs tècnics	284.347,24	0,00	284.347,24	0,00	0,00	32.846,40	198.731,03	69,89%	85.616,21	56.743,19	250,23%
22790 Altres treballs a l'exterior	9.364,89	0,00	9.364,89	0,00	0,00	0,00	7.351,34	78,50%	2.013,55	11.576,89	-36,50%

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
3 DESPESES FINANCERES	13.680,40	36,40	13.716,80	0,00	0,00	0,00	1.174,17	8,56%	12.542,63	7.756,30	-84,86%
32 Prestacions de serveis bancaris	680,40	149,33	829,73	0,00	0,00	0,00	779,73	93,97%	50,00	30,90	2423,40%
320 Prestacions de serveis bancaris	680,40	149,33	829,73	0,00	0,00	0,00	779,73	93,97%	50,00	30,90	2423,40%
32000 Despeses de serveis bancaris	680,40	149,33	829,73	0,00	0,00	0,00	779,73	93,97%	50,00	30,90	2423,40%
34 De dipòsits, fiances i altres	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%
349 Altres despeses financeres	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%
34900 Timbres i taxes	13.000,00	-112,93	12.887,07	0,00	0,00	0,00	394,44	3,06%	12.492,63	7.725,40	-94,89%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	53.688.000,00	0,00	53.688.000,00	0,00	0,00	0,00	53.298.893,53	99,28%	389.106,47	48.985.685,01	8,81%
42 Transferències als assegurats i famílies	53.688.000,00	0,00	53.688.000,00	0,00	0,00	0,00	53.298.893,53	99,28%	389.106,47	48.985.685,01	8,81%
423 Per prestacions de vellesa	53.688.000,00	0,00	53.688.000,00	0,00	0,00	0,00	53.298.893,53	99,28%	389.106,47	48.985.685,01	8,81%
42311 Pensions vellesa contributiva	32.732.000,00	0,00	32.732.000,00	0,00	0,00	0,00	32.396.228,12	98,97%	335.771,88	29.642.171,76	9,29%
42321 Pensions d'invalidesa a vellesa	11.418.000,00	0,00	11.418.000,00	0,00	0,00	0,00	11.457.047,62	100,34%	-39.047,62	10.592.488,51	8,16%
42331 Pensions de viduïtat	7.587.000,00	0,00	7.587.000,00	0,00	0,00	0,00	7.612.689,16	100,34%	-25.689,16	6.987.407,19	8,95%
42332 Pensions d'orfenesa	909.000,00	0,00	909.000,00	0,00	0,00	0,00	770.055,76	84,71%	138.944,24	824.940,75	-6,65%
42390 Complement vellesa Llei 04/2006	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	0,00	0,00	0,00	1.059.581,16	101,69%	-17.581,16	938.676,80	12,88%
6 INVERSIONS REALS	4.564.000,00	507.883,40	5.071.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	638.186,37	12,58%	4.433.697,03	65.554,76	873,52%
60 Inversions noves	164.000,00	0,00	164.000,00	0,00	0,00	0,00	34.297,51	20,91%	129.702,49	58.955,00	-41,82%
603 Maquinaria, instal·lacions i equipament	164.000,00	0,00	164.000,00	0,00	0,00	0,00	34.297,51	20,91%	129.702,49	58.955,00	-41,82%
60390 Instal·lacions d'altres edificis	164.000,00	0,00	164.000,00	0,00	0,00	0,00	34.297,51	20,91%	129.702,49	58.955,00	-41,82%
61 Inversions de reposició	4.400.000,00	507.883,40	4.907.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	603.888,86	12,30%	4.303.994,54	6.599,76	9050,16%
612 Edificis i altres construccions	4.400.000,00	507.883,40	4.907.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	603.888,86	12,30%	4.303.994,54	6.333,39	9435,00%
61200 Millora d'edificis Obra Civil Administratiu	1.600.000,00	3.107.883,40	4.707.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	603.888,86	12,83%	4.103.994,54	6.333,39	9435,00%
61290 Millora d'edificis Obra Civil Altres Edificis	2.800.000,00	-2.600.000,00	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	200.000,00	0,00	
8 ACTIUS FINANCERS	22.802.190,58	5.814.757,86	28.616.948,44	0,00	0,00	0,00	28.615.985,01	100,00%	963,43	40.009,28	71423,37%
81 Adq. d'oblig. i bonos fora del sector públic	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
811 Aportacions a fons de reserves	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
81103 Aportacions a fons de reserves vellesa	22.796.190,58	5.814.757,86	28.610.948,44	0,00	0,00	0,00	28.610.948,44	100,00%	0,00	33.439,36	85460,69%
83 Concessions de préstecs i bestretes fora del S.P.	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	5.036,57	83,94%	963,43	6.569,92	-23,34%
831 Préstecs i bestretes a mig i llarg termini fora SP	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	5.036,57	83,94%	963,43	6.569,92	-23,34%
83130 Societat Coma Pedrosa	6.000,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	0,00	5.036,57	83,94%	963,43	6.569,92	-23,34%

2.8.4. Classificació funcional de les despeses: Resum per programes i capítols

Programa 4611: Serveis Generals		Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
1	Despeses de personal	3.324.096,24	0,00	3.324.096,24	0,00	0,00	0,00	3.039.558,59	91,44%	284.537,65	3.345.498,90	-9,14%
2	Despeses en béns corrents i serveis	1.513.010,91	3.362,08	1.516.372,99	0,00	17.891,12	50.217,19	964.748,82	63,62%	551.624,17	786.180,32	22,71%
3	Despeses financeres	550,00	0,00	550,00	0,00	0,00	0,00	0,61	0,11%	549,39	0,00	
4	Transferències corrents	161.896,94	10.109,44	172.006,38	0,00	0,00	0,00	140.596,83	81,74%	31.409,55	110.772,82	26,92%
6	Inversions reals	1.550.066,00	351.281,33	1.901.347,33	0,00	62.400,00	444.510,71	816.275,25	42,93%	1.085.072,08	928.509,94	-12,09%
7	Transferències de capital											
8	Actius financers	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
9	Passius financers											
Total Despeses		6.549.620,09	364.752,85	6.914.372,94	0,00	80.291,12	494.727,90	4.961.180,10	71,75%	1.953.192,84	5.170.961,98	-4,06%

Programa 4612: Branca general		Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
1	Despeses de personal	1.163.624,92	3.043,43	1.166.668,35	0,00	0,00	0,00	1.083.133,91	92,84%	83.534,44	654.924,71	65,38%
2	Despeses en béns corrents i serveis	388.052,01	-500,00	387.552,01	0,00	0,00	9.984,00	208.790,12	53,87%	178.761,89	256.868,42	-18,72%
3	Despeses financers	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	252,82	50,56%	247,18	650,00	-61,10%
4	Transferències corrents	114.231.513,11	3.286.749,18	117.518.262,29	0,00	0,00	0,00	117.517.872,90	100,00%	389,39	108.763.444,75	8,05%
6	Inversions reals	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	
7	Transferències de capital											
8	Actius financers	0,00	3.677.463,97	3.677.463,97	0,00	0,00	0,00	3.515.802,50	95,60%	161.661,47	3.714.675,06	-5,35%
9	Passius financers											
Total Despeses		115.783.190,04	6.967.256,58	122.750.446,62	0,00	0,00	9.984,00	122.325.852,25	99,65%	424.594,37	113.390.562,94	7,88%

Programa 4613: Branca jubilació	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
1 Despeses de personal Despeses en béns corrents	259.491,46	2.422,84	261.914,30	0,00	0,00	0,00	258.875,93	98,84%	3.038,37	134.511,24	92,46%
2 i serveis	867.789,56	-36,40	867.753,16	0,00	0,00	44.180,36	546.045,67	62,93%	321.707,49	405.265,23	34,74%
3 Despeses financers	13.680,40	36,40	13.716,80	0,00	0,00	0,00	1.174,17	8,56%	12.542,63	7.756,30	-84,86%
4 Transferències corrents	53.688.000,00	0,00	53.688.000,00	0,00	0,00	0,00	53.298.893,53	99,28%	389.106,47	48.985.685,01	8,81%
6 Inversions reals	4.564.000,00	507.883,40	5.071.883,40	0,00	583.471,70	3.481.899,18	638.186,37	12,58%	4.433.697,03	65.554,76	873,52%
7 Transferències de capital											
8 Actius financers	22.802.190,58	5.814.757,86	28.616.948,44	0,00	0,00	0,00	28.615.985,01	100,00%	963,43	40.009,28	71423,37%
9 Passius financers											
Total Despeses	82.195.152,00	6.325.064,10	88.520.216,10	0,00	583.471,70	3.526.079,54	83.359.160,68	94,17%	5.161.055,42	49.638.781,82	67,93%

TOTAL	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost Definitiu	Reserves	Autoritzacions	Compromissos	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	Inc.09/08
1 Despeses de personal Despeses en béns corrents	4.747.212,62	5.466,27	4.752.678,89	0,00	0,00	0,00	4.381.568,43	92,19%	371.110,46	4.134.934,85	5,96%
2 i serveis	2.768.852,48	2.825,68	2.771.678,16	0,00	17.891,12	104.381,55	1.719.584,61	62,04%	1.052.093,55	1.448.313,97	18,73%
3 Despeses financers	14.230,40	536,40	14.766,80	0,00	0,00	0,00	1.427,60	9,67%	13.339,20	8.406,30	-83,02%
4 Transferències corrents	168.081.410,05	3.296.858,62	171.378.268,67	0,00	0,00	0,00	170.957.363,26	99,75%	420.905,41	157.859.902,58	8,30%
6 Inversions reals	6.114.066,00	859.164,73	6.973.230,73	0,00	645.871,70	3.926.409,89	1.454.461,62	20,86%	5.518.769,11	994.064,70	46,31%
7 Transferències de capital											
8 Actius financers	22.802.190,58	9.492.221,83	32.294.412,41	0,00	0,00	0,00	32.131.787,51	99,50%	162.624,90	3.754.684,34	755,78%
9 Passius financers											
Total Despeses	204.527.962,13	13.657.073,53	218.185.035,66	0,00	663.762,82	4.030.791,44	210.646.193,03	96,54%	7.538.842,63	168.200.306,74	25,24%

2.8.5. Liquidació del pressupost dels ingressos. Branca general

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	119.429.005,89	12.782.014,44	132.211.020,33	125.082.063,42	94,61%	7.128.956,91	106.132.168,97	17,85%
1 COTITZACIONS SOCIALS	100.257.000,00	0,00	100.257.000,00	100.089.314,13	1,00	167.685,87	101.313.872,25	-1,21%
12 Cotitzacions Socials	100.257.000,00	0,00	100.257.000,00	100.089.314,13	99,83%	167.685,87	101.313.872,25	-1,21%
121 Cotitzacions branca malaltia	100.257.000,00	0,00	100.257.000,00	100.089.314,13	99,83%	167.685,87	101.313.872,25	-1,21%
12100 Malaltia assalariats	94.841.000,00	0,00	94.841.000,00	94.264.788,09	99,39%	576.211,91	95.848.223,76	-1,65%
12101 Malaltia no assalariats	3.896.000,00	0,00	3.896.000,00	4.213.283,24	108,14%	-317.283,24	3.948.509,43	6,71%
12103 Malaltia pensionats	1.520.000,00	0,00	1.520.000,00	1.611.242,80	106,00%	-91.242,80	1.517.139,06	6,20%
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.566.087,42	0,00	1.566.087,42	1.876.065,10	119,79%	-309.977,68	2.060.644,43	-8,96%
33 Ingressos per reintegraments	1.473.385,45	0,00	1.473.385,45	1.729.903,00	117,41%	-256.517,55	1.942.296,16	-10,94%
331 Reintegraments de Prestacions Malaltia	1.473.385,45	0,00	1.473.385,45	1.729.903,00	117,41%	-256.517,55	1.942.296,16	-10,94%
33120 Reintegraments prestacions 3er responsable	1.473.385,45	0,00	1.473.385,45	1.397.330,29	94,84%	76.055,16	1.931.302,55	-27,65%
33140 Altres reintegraments malaltia	0,00	0,00	0,00	332.572,71		-332.572,71	10.993,61	2925,15%
34 Altres ingressos	92.701,97	0,00	92.701,97	146.162,10	157,67%	-53.460,13	118.348,27	23,50%
341 Recàrrecs	92.701,97	0,00	92.701,97	146.003,38	157,50%	-53.301,41	111.936,80	30,43%
34100 Recàrrecs malaltia	92.701,97	0,00	92.701,97	146.003,38	157,50%	-53.301,41	111.936,80	30,43%
345 Altres ingressos atípics	0,00	0,00	0,00	158,72		-158,72	6.411,47	-97,52%
34500 Altres ingressos atípics malaltia	0,00	0,00	0,00	158,72		-158,72	6.411,47	-97,52%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
42 Transferències del Govern d'Andorra	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
421 Per prestacions de malaltia	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
42111 Reemb.malaltia persones amb discapacitat	107.001,34	0,00	107.001,34	0,00	0,00%	107.001,34	100.000,00	-100,00%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	365.660,90	0,00	365.660,90	920.853,60	251,83%	-555.192,70	349.527,44	163,46%
52 Interessos de dipòsits i comptes bancaris	275.575,69	0,00	275.575,69	40.103,54	14,55%	235.472,15	349.527,44	-88,53%
524 Interessos de comptes bancaris	275.575,69	0,00	275.575,69	40.103,54	14,55%	235.472,15	349.527,44	-88,53%
52401 Interessos de c/c gestió corrent malaltia	254.864,38	0,00	254.864,38	40.103,54	15,74%	214.760,84	329.527,44	-87,83%
52498 Altres ingressos financers malaltia	20.711,31	0,00	20.711,31	0,00	0,00%	20.711,31	20.000,00	-100,00%
53 Interessos i dividendes d'actius dels fons de reser	90.085,21	0,00	90.085,21	880.750,06	977,69%	-790.664,85	0,00	
537 Interessos i dividendes	90.085,21	0,00	90.085,21	880.750,06	977,69%	-790.664,85	0,00	
53700 Interessos i dividendes malaltia	90.085,21	0,00	90.085,21	880.750,06	977,69%	-790.664,85	0,00	
6 ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	0,00	0,00	0,00	1.662,16		-1.662,16	0,00	
61 Altres Inversions Reals	0,00	0,00	0,00	1.662,16		-1.662,16	0,00	
614 Inversions Reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	1.662,16		-1.662,16	0,00	
61400 Altres inversions reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	1.662,16		-1.662,16	0,00	
8 ACTIUS FINANCERS	17.133.256,23	12.782.014,44	29.915.270,67	22.194.168,43	74,19%	7.721.102,24	2.308.124,85	861,57%
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	17.133.256,23	11.610.336,35	28.743.592,58	19.337.822,02	67,28%	9.405.770,56	0,00	
811 Reintegrament de fons de reserves	17.133.256,23	11.610.336,35	28.743.592,58	19.337.822,02	67,28%	9.405.770,56	0,00	
81101 Reintegrament de fons de reserva malaltia	17.133.256,23	11.610.336,35	28.743.592,58	19.337.822,02	67,28%	9.405.770,56	0,00	
83 Reintegrament de préstecs i bestretes fora S.P.	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.856.346,41	243,78%	-1.684.668,32	2.308.124,85	23,75%
831 Reintegrament de préstecs i bestretes fora S.P.	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.856.346,41	243,78%	-1.684.668,32	2.308.124,85	23,75%
83101 Reintegrament de bestretes per prestacions INS	0,00	1.171.678,09	1.171.678,09	2.329.551,20	198,82%	-1.157.873,11	2.308.124,85	0,93%
83102 Reintegrament per Prestacions Conveni SSFR	0,00	0,00	0,00	526.795,21		-526.795,21	0,00	

2.8.6. Liquidació del pressupost dels ingressos. Branca jubilació

CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA	Pressupost Inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost Definitiu	Execució 2009	% Exec	Crèdits no consumits	Execució 2008	% Var. 09/08
Total	85.111.791,24	2.422,84	85.114.214,08	86.669.664,90	101,83%	-1.555.450,82	85.462.192,18	1,41%
1 COTITZACIONS SOCIALS	80.695.000,00	0,00	80.695.000,00	82.551.446,32	102,30%	-1.856.446,32	81.557.786,94	1,22%
12 Cotitzacions Socials	80.695.000,00	0,00	80.695.000,00	82.551.446,32	102,30%	-1.856.446,32	81.557.786,94	1,22%
123 Cotitzacions branca vellesa	80.695.000,00	0,00	80.695.000,00	82.551.446,32	102,30%	-1.856.446,32	81.557.786,94	1,22%
12300 Vellesa assalariats	76.898.000,00	0,00	76.898.000,00	78.514.148,49	102,10%	-1.616.148,49	77.792.588,44	0,93%
12301 Vellesa no assalariats	3.797.000,00	0,00	3.797.000,00	4.037.013,85	106,32%	-240.013,85	3.765.198,50	7,22%
12303 Vellesa pensionats	0,00	0,00	0,00	283,98		-283,98	0,00	
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	94.107,47	0,00	94.107,47	202.997,10	215,71%	-108.889,63	147.071,15	38,03%
33 Ingressos per reintegraments	19.715,53	0,00	19.715,53	67.501,56	342,38%	-47.786,03	50.244,82	34,35%
332 Reintegraments de Prestacions Vellesa	19.715,53	0,00	19.715,53	67.501,56	342,38%	-47.786,03	50.244,82	34,35%
33240 Altres reintegraments vellesa	19.715,53	0,00	19.715,53	67.501,56	342,38%	-47.786,03	50.244,82	34,35%
34 Altres ingressos	74.391,94	0,00	74.391,94	135.495,54	182,14%	-61.103,60	96.826,33	39,94%
341 Recàrrecs	74.391,94	0,00	74.391,94	120.495,54	161,97%	-46.103,60	88.128,00	36,73%
34102 Recàrrecs vellesa	74.391,94	0,00	74.391,94	120.495,54	161,97%	-46.103,60	88.128,00	36,73%
345 Altres ingressos atípics	0,00	0,00	0,00	15.000,00		-15.000,00	8.698,33	72,45%
34502 Altres ingressos atípics vellesa	0,00	0,00	0,00	15.000,00		-15.000,00	8.698,33	72,45%
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
42 Transferències del Govern d'Andorra	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
423 Per prestacions de Vellesa	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
42390 Complement de vellesa llei 4/2006	1.042.000,00	0,00	1.042.000,00	1.201.266,81	115,28%	-159.266,81	938.676,80	27,97%
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	3.280.683,77	0,00	3.280.683,77	2.619.287,40	79,84%	661.396,37	2.818.657,29	-7,07%
52 Interessos de dipòsits i comptes bancaris	221.792,30	0,00	221.792,30	35.120,75	15,83%	186.671,55	279.621,96	-87,44%
524 Interessos de comptes bancaris	221.792,30	0,00	221.792,30	35.120,75	15,83%	186.671,55	279.621,96	-87,44%
52403 Interessos de c/c gestió corrent vellesa	205.135,62	0,00	205.135,62	32.283,04	15,74%	172.852,58	263.621,96	-87,75%
52499 Altres ingressos financers vellesa	16.656,68	0,00	16.656,68	2.837,71	17,04%	13.818,97	16.000,00	-82,26%
53 Interessos i dividendes d'actius dels fons de rese	1.053.284,79	0,00	1.053.284,79	687.870,42	65,31%	365.414,37	705.642,53	-2,52%
537 Interessos i dividendes	1.053.284,79	0,00	1.053.284,79	687.870,42	65,31%	365.414,37	705.642,53	-2,52%
53701 Interessos i dividendes vellesa	1.053.284,79	0,00	1.053.284,79	687.870,42	65,31%	365.414,37	705.642,53	-2,52%
54 Rendes de béns immobles	2.005.606,68	0,00	2.005.606,68	1.896.296,23	94,55%	109.310,45	1.833.392,80	3,43%
541 Lloguers de béns immobles	1.900.294,26	0,00	1.900.294,26	1.821.667,27	95,86%	78.626,99	1.750.499,67	4,07%
54103 Imm. Residència Solà d'Enclar	171.085,41	0,00	171.085,41	155.234,36	90,74%	15.851,05	151.267,67	2,62%
54104 Imm. Prada Casadet	1.273.297,20	0,00	1.273.297,20	1.227.211,67	96,38%	46.085,53	1.290.576,11	-4,91%
54106 Imm. Can Solà	9.342,00	0,00	9.342,00	9.000,00	96,34%	342,00	9.000,00	0,00%
54107 Imm. Centre Sociosanitari El Cedre	446.569,65	0,00	446.569,65	430.221,24	96,34%	16.348,41	299.655,89	43,57%
542 Altres rendes per consums d'immobles	105.312,42	0,00	105.312,42	74.628,96	70,86%	30.683,46	82.893,13	-9,97%
54204 Altres rendes Prada Casadet	105.312,42	0,00	105.312,42	74.628,96	70,86%	30.683,46	82.893,13	-9,97%
6 ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	0,00	0,00	0,00	1.337,84		-1.337,84	0,00	
61 Altres Inversions Reals	0,00	0,00	0,00	1.337,84		-1.337,84	0,00	
614 Inversions Reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	1.337,84		-1.337,84	0,00	
61400 Altres inversions reals. Vehicles	0,00	0,00	0,00	1.337,84		-1.337,84	0,00	
8 ACTIUS FINANCERS	0,00	2.422,84	2.422,84	93.329,43	3852,07%	-90.906,59	0,00	
81 Venda d'oblig. i bonos fora del sector públic	0,00	2.422,84	2.422,84	93.329,43	3852,07%	-90.906,59	0,00	
811 Reintegrament de fons de reserves	0,00	2.422,84	2.422,84	93.329,43	3852,07%	-90.906,59	0,00	
81103 Reintegraments de fons de reserves	0,00	2.422,84	2.422,84	93.329,43	3852,07%	-90.906,59	0,00	

3. Balanç i compte d'exploració a 31-12-2009

3.1. Balanç i notes

BALANÇ		ACTIU			
Actiu	Epígraf	Notes	Subepígraf	EX.2009	EX.2008
A) Immobilitzat	II.Immobilitzacions immaterials	1	3.Aplicacions informàtiques	5.241.269,78	4.519.556,52
	215 (218)		6.Amortitzacions	-4.005.667,42	-3.354.521,63
	Total II.Immobilitzacions immaterials			1.235.602,36	1.165.034,89
	III.Immobilitzacions materials	1	1.Terrenys i construccions	32.339.225,65	32.339.225,65
	220, 221		2.Instal.lacions tècniques i maquinària	1.900.739,06	1.848.390,51
	222, 223		3.Utilatge i mobiliari	3.425.225,45	3.387.719,37
	224, 226		4.Altre immobilitzat	736.106,73	132.217,87
	227, 228, 229		5.Amortitzacions. Construccions	-9.831.536,89	-9.276.731,94
	(282)		5.Amortitzacions. Instal.lacions	-1.580.027,90	-1.497.997,14
	Total III.Immobilitzacions materials			23.673.090,00	23.759.884,88
V.Inversions financeres permanents	2	2.Altres inversions a llarg termini. Br.Jubilació	473.976.819,07	473.849.886,44	
252, 253, 257 (267)		4.Provisions IFP B.Jubilació	-3.036.191,44	-3.036.191,44	
Total V.Inversions financeres permanents			470.940.627,63	470.813.695,00	
Total A) Immobilitzat				495.849.319,99	495.738.614,77
C) Actiu circulant	I. Existències		2.Primeres matèries i altres aprovisionaments	96.555,22	99.778,86
	31, 32				
	Total I. Existències			96.555,22	99.778,86
	II.Deutors	3	1.Deutors pressupostaris	11.339.759,50	299.306,91
	430 449		2.Deutors no pressupostaris	89.586,84	9.225.435,16
	Total II.Deutors			11.429.346,34	9.524.742,04
	III.Inversions financeres temporals	4	1.Cartera de valor a curt termini.	875.572,55	340.452,86
	540, 541, 546, (549)		2.Altres inversions i crèdits a curt termini.	168.321.420,13	121.606.859,45
	547, 548		3.Fiances i dipòsits constituïts a curt termini.	77.004.253,93	70.416.168,99
	565, 566 (597), (568)		4.Provisions. Actius financers Br.Jub	-4.145.608,18	-4.233.901,04
Total III.Inversions financeres temporals			242.055.638,43	188.129.580,26	
IV.Tresoreria	5	IV.Tresoreria	8.663.549,28	280.658,78	
57					
Total IV.Tresoreria			8.663.549,28	280.658,78	
V.Ajustaments per periodificació	3	V.Ajustaments per periodificació	1.731.260,12	1.979.498,80	
480, 580					
Total V.Ajustaments per periodificació			1.731.260,12	1.979.498,80	
Total C) Actiu circulant				263.976.349,39	200.014.258,74
Total general (A+B+C)				759.825.669,38	695.752.873,51

BALANÇ   PASSIU

Passiu	Epigraf	Notes	Subepigraf	EX.2009	EX.2008
A) Fons propis	II. Reserves	6	II.Reserves.	687.911.482,85	727.885.043,63
	11				
	Total II. Reserves			687.911.482,85	727.885.043,63
	IV.Resultat de l'exercici	7	Resultat de l'exercici	59.812.333,78	-39.973.560,78
129					
Total IV.Resultat de l'exercici			59.812.333,78	-39.973.560,78	
Total A) Fons propis				747.723.816,69	687.911.482,85
D) Creditors a llarg termini	II. Altres deutes a llarg termini	8	4.Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	173.302,61	172.073,50
	180, 185				
Total II. Altres deutes a llarg termini				173.302,61	172.073,50
Total D) Creditors a llarg termini				173.302,61	172.073,50
E) Creditors a curt termini	III.Creditors	3	1.Creditors pressupostaris. 2.Creditors no pressupostaris	8.708.373,92	4.712.444,88
	40				
	41				
	Total III.Creditors			8.741.504,25	4.927.450,75
	IV.Ajustaments per periodificació	3	IV.Ajustaments per periodificació	3.187.045,83	2.741.866,39
560,561,485,585					
Total IV.Ajustaments per periodificació			3.187.045,83	2.741.866,39	
Total E) Creditors a curt termini				11.928.550,08	7.669.317,14
Total general (A+B+C+D+E+F)				759.825.669,38	695.752.873,49

1) Notes al balanç. Actius fixos

1.1. Immobilitzat immaterial: es comptabilitzen les despeses de desenvolupament dels sistemes d'informació de gestions tècniques, les quals es valoren al cost. L'amortització s'efectua en dos anys, en funció de la data de les factures o al finalitzar el projecte.

1.2. Immobilitzat material: es valora a preu d'adquisició, i es calculen segons el mètode lineal, des de la data factura o certificacions. Els percentatges aplicats són els següents:

Construccions:	3,33% - 4%
Instal·lacions:	10% - 20% - 33,33%
Equips informàtics:	50%
Mobiliari:	10% - 20% - 33,33%

Quadre moviments d'actius fixos							
Concepte	Compte d'actiu	Classe d'actiu	Exercici 2008 Valor Immob Atz Acc VNC	Altes Atz.Executada	Baixes	Exercici 2009 Valor Immob Atz Acc VNC	
Obres d'art							
OBRES D'ART - CASS	208000	3600					
			110.521,51	0	0	110.521,51	
Provisió escultura "Figure Skating"			-13.670,00	0	0	-13.670,00	
			96.851,51			96.851,51	
Immobilitzat immaterial							
I+D - CASS	210000	4400					
			330.337,20	0	0	330.337,20	
			-330.337,20	0	0	-330.337,20	
APLIC. INFORM - CASS	215000	1500					
			3.876.918,04	210.537,17	0	4.087.455,21	
			-3.024.184,43	-651.145,79	0	-3.675.330,22	
			852.733,61			412.124,99	
APLIC. INFORM - CASS	215300	1502					
			312.301,28	511.176,09	0	823.477,37	
			0	0	0	0	
			312.301,28			823.477,37	
Immobilitzat material							
Terrenys	220000	1000					
			15.745.027,76	0	0	15.745.027,76	
			0	0	0	0	
			15.745.027,76			15.745.027,76	
Inmobles - CASS	221000	1100					
			16.594.197,89	0	0	16.594.197,89	
			-9.276.731,94	-554.804,95	0	-9.831.536,89	
			7.317.465,95			6.762.661,00	
Inmobles en curs CASS II	221300	1102					
			21.696,36	603.888,86	0	625.585,22	
			0	0	0	0	
			21.696,36			625.585,22	
INSTAL·LACIONS - CASS	222000	1200					
			1.848.390,51	52.348,55	0	1.900.739,06	
			-1.497.997,14	-82.030,76	0	-1.580.027,90	
			350.393,37			320.711,16	
MATERIALS - CASS	224000	3500					
			496.878,31	10.637,34	-10.306,54	497.209,11	
			-477.371,76	-14.623,80	10.306,54	-481.689,02	
			19.506,55			15.520,09	
MOBILIARI - CASS	226000	3000					
			389.197,56	15.972,78	0	405.170,34	
			-371.704,18	-14.473,19	0	-386.177,37	
			17.493,38			18.992,97	
EQUIPS INFORM - CASS	227000	3200					
			2.452.970,85	27.366,83	0	2.480.337,68	
			-2.257.371,69	-149.044,35	0	-2.406.416,04	
			195.599,16			73.921,64	
MATERIAL DE T - CASS	228000	3100					
			48.672,65	22.534,00	-28.698,33	42.508,32	
			-48.672,65	-5.850,39	28.698,33	-25.824,71	
			0			16.683,61	
TOTALS:			42.227.109,92	1.454.461,62	-39.004,87	27.048.368,78	
			-17.298.040,99	-1.471.973,23	39.004,87	-8.899.472,46	
			24.929.068,93	0,00	0,00	18.148.896,32	

2) Notes al balanç. Inversions financeres permanents

Inclou totes les inversions del fons de reserves de la branca jubilació que estan invertides amb un horitzó d'inversió superior als 12 mesos. En el balanç apareix el valor comptable que segueix un criteri de caixa i que pot variar lleugerament respecte al valor de mercat que té en compte els interessos meritats però encara no cobrats. naturalment, per comparar la evolució de la cartera la mesura que es té en compte es la financera que valora a preu de mercat.

La totalitat de l'epígraf inclou tots els actius del fons de reserves de la branca jubilació invertits a llarg termini. Alguns immobilitzats immaterials i immobilitzats materials segueixen formant part del fons de reserves de la branca jubilació. L'antiga legislació preveia que qualsevol inversió que feia la CASS era propietat del fons de reserves de la branca jubilació. Aquesta pràctica ha estat canviada amb el pressupost 2009 i tota la inversió per garantir el funcionament i l'activitat de la CASS van a càrrec de la branca de serveis generals, la qual no percep ingressos i es finança mitjançant aportacions de la branca general i jubilació.

3) Notes al balanç. Deutors i creditors

a) Els saldos de deutors pressupostaris inclouen a 2009, i principalment, els saldos de convenis internacionals amb seguretats socials facturats i altres deutes. La liquidació pressupostaria recull les prestacions pagades a la bestreta, de llarg termini, de convenis internacionals, capítol 8, per tant es reclassifica el deute facturat com deute pressupostària.

b) Ròssecs amb les seguretats socials espanyola, francesa i portuguesa

Correspon al deute que es manté amb altres administracions degut a la despesa sanitària generada per l'aplicació dels convenis internacionals de seguretat social. Aquests convenis garanteixen una cobertura sanitària a un afiliat de la seguretat social espanyola, francesa o portuguesa en desplaçament a Andorra. El conveni aplica bilateralment, donant igualment cobertura a un cotitzant de la CASS en desplaçament en qualsevol dels 3 països esmentats (turistes, destacats i pensionistes). Essent Andorra un país receptor de nombrosos turistes d'aquests tres països, la despesa que es genera a Andorra és sempre superior a la que generen els afiliats de la CASS en cada un dels respectius països. El saldo net és deutor de (+4.222.459,43 euros). Les factures es van cobrant periòdicament però no es cobreix mai tota la despesa ja que es va generant ininterrompudament. Aquest actiu circulat és propietat del fons de reserves de la branca general.

La composició, a 31 de desembre de l'any 2009, d'aquests ròssecs és la següent (en milers d'euros):

Deutors i creditors	Milers d'Euros	
	Imports Deutors a cobrar	Imports Creditors a pagar
Seguretat social espanyola	7.237,23	3.500,96
Seguretat social francesa	2.254,42	1.901,85
Seguretat social portuguesa	133,62	0,00
	9.625,27	5.402,81

A la data de presentació d'aquest informe, la seguretat social francesa ha abonat fins al 2on semestre 2008 l'import de 1.567 milers d'euros.

c) Altres deutors i creditors

c.1. Altres saldos deutors

Composició de saldos deutors	EXERCICI 2009
1.Deutors pressupostaris altres	147.644,80
1.Deutors pressupostaris Convenis Internacionals	9.625.267,43
1.Deutors pressupostaris Govern. Lloguers	324.886,22
1.Deutors pressupostaris Govern. Pensions art35bis i art41	1.241.961,05
2.Deutors no pressupostaris. Govern Pensions NC i Solidaritat	-132.913,05
2.Deutors no pressupostaris. Tiquets moderadors	222.499,89
	11.429.346,34

Destacar que el deute del Govern es de 1.433,9 milers d'euros i prové principalment per 1.066 milers d'euros article 41 Reglament tècnic antiga llei, del complement de pensions fins a 5.000 punts (veure art. 86 llei 17/2008) i de la vellesa article 35, 175 milers d'euros i per 324,8 milers d'euros als lloguers dels locals de Prada Casadet que el Govern arrenda. Els imports de les pensions no contributives i de solidaritat son a favor del Govern. Aquest imports de pensions a data de presentació de l'informe han esta abonats en la major part.

Els deutors de cotitzacions i recàrrecs, pel sistema emprat per la Seguretat Social des de la seva constitució (comptabilització en funció de la data de cobrament i no en funció de la data de meritament), no figuren en el balanç de situació de l'entitat.

c.2. Altres saldos creditors

Composició de saldos de creditors	EXERCICI 2009
1.Creditors pressupostaris. Prestacions	2.474.359,51
1.Creditors pressupostaris. Altres	819.179,64
1.Creditors pressupostaris. Convenis internacionals	5.402.808,00
1.Creditors pressupostaris. ISI Govern	12.026,77
2.Creditors no pressupostaris. Altres	33.130,33
	8.741.504,25

El ròssec de creditors per prestacions de 2.474 milers d'euros reflecteix el total no abonat, a 31 de desembre de 2009, als assegurats o als prestadors per la manca d'informació complementària necessària al tancament definitiu del pagament, per 2.265,7 milers d'euros de prestacions de reemborsament, el total no abonat en concepte de prestacions de salari en no estar consolidada la baixa mèdica, per 4,03 milers d'euros, i 129 milers d'euros per prestacions de pensions. També íntegre el ròssec de creditors per prestacions retornades de 75,2 miler d'euros, retornades pels bancs per impossibilitat d'afectar-les en els comptes respectius dels assegurats (modificació de comptes, canvi de banc, etc.).

Els saldos de creditors de serveis i subministres està compostat com segueix

Desglossament saldos creditors a 31-12-2009

Salos Pendants	Proveïdor	concepte	Import	%
P00105J	IBERMATICA	Aplicacions informàtiques	-89.973,81	19,9%
903910X	ANDORSOFT S.A.	Aplicacions informàtiques	-41.560,00	9,2%
P00172N	CSC	Aplicacions informàtiques	-37.578,90	8,3%
916311D	TECNQUES D'AVANTGUARDA,	Aplicacions informàtiques	-8.216,00	1,8%
911317D	SOLUCIONS S.A.,	Aplicacions informàtiques	-7.096,11	1,6%
P00094U	DOMINION,	Aplicacions informàtiques	-6.048,00	1,3%
P00129B	IN2	Manteniment portal Web Cass	-9.367,68	2,1%
916065L	ADESA	Manteniment aparells prestadors	-6.776,88	1,5%
P00159J	GARCIA VIÑA	Assesoraments llei 17/2008	-20.600,00	4,6%
910200C	GEDITH,	lloguers parkings	-10.731,35	2,4%
P00001Z	A.I.S.S.	Quotes 2010 AISS	-10.311,04	2,3%
912209K	VALLSEGUR S.A.,	Vigilancia, alarmes i recollides farmàcies	-14.653,60	3,2%
903546S	DPA ALIMENTACION,	Nadals 2009	-6.545,00	1,5%
034557N	PASCAL RIERA,ESTHER	Obres - arquitecte	-6.709,15	1,5%
P00163B	UTE CERVALLS/EMPUB	Obres ampliació Cass	-71.020,19	15,7%
910338R	TREBISA, CONSTRUCCIONS	Obres ampliació Cass	-15.419,12	3,4%
Total creditors > 6.000			-362.606,83	80,4%
Creditors < 6.000 euros			-88.450,53	19,6%
Total saldos creditors de serveis, suministres i equipaments			-451.057,36	100,0%

4) Notes al balanç. Inversions financeres temporals

Inclou els actius invertits amb un horitzó d'inversió inferior als 12 mesos tant del fons de reserves de la branca general com del fons de reserves de la branca jubilació.

4.1 Altres inversions i crèdits a curt termini. Branca Jubilació

Inclou tots els actius del fons de reserves de la branca jubilació que estan gestionats amb un horitzó d'inversió inferior als 12 mesos. En el balanç, apareix el seu valor comptable, el qual pot variar lleugerament del seu valor financer,

4.2 Fiances i dipòsits a curt termini. Branca General

Correspon a tots els actius del fons de reserves de la branca general. En el cas d'aquest fons, tots els seus actius estan invertits amb un horitzó temporal inferior als 12 mesos. Aquest patrimoni no correspon al patrimoni real del fons a 31 de desembre. Amb l'objectiu de no penalitzar la rendibilitat del certificats de dipòsits amb cancel·lacions anticipades, els traspessos del fons de reserves de la branca general a la branca jubilació es fan al venciment del dipòsit i no en el moment que es coneix l'import del dèficit. Aquets fet és molt rellevant en aquest exercici perquè el dèficit del 3r trimestre s'ha traspasat físicament el gener de 2010 i el del 4t trimestre es farà a l'abril 2010. Això fa que el saldo comptable, que té en compte els moviments físics de diners, de la branca general de 32,2 milions (veure taula adjunta a continuació) no té deduïts els dos reintegraments anteriors. Naturalment els interessos tenen el mateix tractament. Un cop fetes aquestes deduccions el fons de reserves de la branca general a 31 de desembre 2009 l'eleva a 28,7 milions.

Inversions financeres temporals	EXERCICI 2009
1. Cartera de valor a curt termini. Branca general. Interessos meritats	736.077,48
1. Cartera de valor a curt termini. Branca jubilació. Interessos meritats	139.495,06
2. Altres inversions i crèdits a curt termini. Branca Jubilació (cptes gestionats)	168.321.420,13
3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini. Branca general	32.178.183,67
3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini. Branca jubilació	44.826.070,26
4. Provisions. Actius financers Branca jubilació (s/participacions)	-4.145.608,18
	242.055.638,43

5) Notes al balanç. Tresoreria

Enguany, el disponible en comptes corrents i comptes fons Premium, es van remunerar a preus de mercat, presenten un saldo de 8,6 Milions, superior a altres anys ja que a 31 de desembre es van cobrar 1,6 Milions d'euros de las seguretats socials estrangeres, i hi havia 2,03 Milions d'euros de disponibilitat addicional per pagaments de la facturació del CHA a l'inici del mes de gener.

6) Notes al balanç. Reserves

La composició de les reserves a 31 de desembre de l'any 2009 abans l'aplicació dels resultats del exercici són els següents:

Reserves	EXERCICI 2009
II.Reserves. Facultatives Branca general	48.031.843,62
II.Reserves. Disponibles Branca jubilació	144.030.319,24
II.Reserves. Immobilitzades Branca jubilació	495.849.319,99
	687.911.482,85

Les reserves disponibles de la branca jubilació abans l'aplicació del resultat de l'exercici positiu, queda infradotada segons el límit de disponibilitat del triple de les pensions pagades durant l'exercici, que resulta l'import de 159.896 milers d'euros, l'aplicació del resultat positiu ha de cobrir aquest límit sobre la dotació de 144.030 milers de balanç.

7) Notes al balanç. Resultat de l'exercici

El resultat de l'exercici ascendeix a 59,8 milions d'euros. La distribució del resultat per branques que integren ingressos i despeses pressupostàries i les partides no pressupostàries, com amortitzacions, provisions i altres pèrdues i ingressos no liquidables, es com segueix:

Execució 2009	Branca General	Branca Jubilació	Total
Despeses pressupostàries	121.112.774,67	55.946.774,79	177.059.549,46
Despeses de personal	1.083.133,91	258.875,93	1.342.009,84
Béns corrents i serveis	208.790,12	546.045,67	754.835,79
Desp. finan. corrents	252,82	779,73	1.032,55
Prestacions i pensions	117.517.872,90	53.298.893,53	170.816.766,43
Despeses Serveis Grals	2.302.724,92	1.842.179,93	4.144.904,85
Despeses no pressupostàries	1.844.181,14	2.308.543,50	4.152.724,64
Despeses Serveis Grals	673.977,49	539.181,99	1.213.159,48
Provisions Prst Convenis internacionals	1.162.977,03	329,89	1.163.306,92
Altres campanyes de prevenció	2.634,58		2.634,58
Amortitzacions	4.592,04	630.449,93	635.041,97
Δ valor de fons de reserves. Comissions de cptes gestionats		1.133.545,12	1.133.545,12
Δ Crèdits. Incobrables de Comapedrosa		5.036,57	5.036,57
TOTAL	122.956.955,81	58.255.318,29	181.212.274,10

Execució 2009	Branca General	Branca Jubilació	Total
Ingressos pressupostaris	102.887.894,99	86.576.335,47	189.464.230,46
Cotitzacions	100.089.314,13	82.551.446,32	182.640.760,45
Recàrrecs	146.003,38	120.495,54	266.498,92
Reintegraments i altres ingressos	1.730.061,61	82.501,56	1.812.563,17
Transferències Govern d'Andorra		1.201.266,81	1.201.266,81
Ingressos patrimonials financers en c/c i certificats	920.853,71	722.991,17	1.643.844,88
Ingressos patrimonials rendes immobles		1.896.296,23	1.896.296,23
Ingressos extraord. Venda vehicle	1.662,16	1.337,84	3.000,00
Ingressos no pressupostaris	536.904,88	51.023.472,60	51.560.377,48
Ingressos transferències de Govern. Deutes meritats		924.263,84	924.263,84
Ingressos patrimonials intergestions		370.350,00	370.350,00
Campanyes de prevenció	2.634,58		2.634,58
Δ Aplicació provisions insolvències de crèdit		93.329,43	93.329,43
Δ valor de fons de reserves, rendiments i interessos meritats	534.270,30	49.635.529,33	50.169.799,63
TOTAL	103.424.799,87	137.599.808,07	241.024.607,94

RESULTAT FINANCER BRANCA (+/-)	-19.532.155,94	79.344.489,78	59.812.333,84
Rstat funcional pressupostari	-18.224.879,68	30.629.560,68	12.404.681,00
Rstat no pressupostari	-1.307.276,26	48.714.929,10	47.407.652,84

8) Notes al balanç. Creditors a llarg termini

Inclou els **dipòsits llogaters** correspon a les fiances pagades pels llogaters de l'edifici Prada Casadet i de l'apartament de Can Solà IV en garantia dels eventuals danys als habitatges i locals arrendats. Import 173,3 milers d'euros.

3.2. Compte d'exploració

Comptes	Deure	EX. 2009	EX. 2008
	A) Despeses	181.118.944,67	230.219.758,12
	2. Aprovisionaments	1.166.200,67	0,00
600,(608),(609), 610*	a) Consum de mercaderies		0,00
601,602,(608) (609),611*,612*	b) Consum de primeres matèries i d'altres materials consumibles	3.223,64	0,00
607	c) Altres despeses externes	1.162.977,03	0,00
	3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials	8.992.578,05	72.220.896,31
	a) Despeses de personal	4.381.568,43	4.134.934,85
640,641	a1) Sous, salaris i similars	3.627.032,64	3.591.112,43
642,644	a2) Càrregues socials	754.535,79	543.822,42
645	b) Prestacions socials		
	c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions	1.470.689,03	1.407.191,65
68	c1) Dotacions per a amortitzacions	1.470.689,03	1.393.524,63
692,(792)	c2) Variació de provisió per a reparacions		13.667,02
	d) Variació de provisions de tràfic	5.036,57	790.694,78
693,(793)	d1) Variació de provisions d'existències		
675,694,(794), (795)	d2) Variació de provisions i pèrdues de crèdits incobrables	5.036,57	790.694,78
	e) Altres despeses de gestió	2.094.035,17	1.448.994,87
62	e1) Serveis exteriors	1.988.138,35	1.361.733,69
63	e2) Tributs	105.896,82	87.261,18
676	e3) Altres despeses de gestió corrent		
	f) Despeses financeres i assimilables	1.134.578,28	74.518.723,36
661,662,663,665, 669	f1) Per deutes		
666,667	f2) Pèrdues per inversions financeres	1.134.578,28	74.518.723,36
696,698,699,(796), (798),(799)	g) Variació de les provisions d'inversions financeres	-93.329,43	-10.080.117,04
668	h) Diferències negatives de canvi		473,84
	4. Transferències i subvencions	170.935.913,42	157.859.902,58
650	a) Transferències corrents	170.795.316,59	157.749.129,76
651	b) Subvencions corrents	140.596,83	110.772,82
655	c) Transferències de capital		
656	d) Subvencions de capital		
	5. Pèrdues i despeses extraordinàries	24.252,53	138.959,23
670,671	a) Pèrdues procedents de l'immobilitzat		
674	b) Pèrdues per operacions d'endeutament		671,19
678	c) Despeses extraordinàries		138.288,04
679	d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	24.252,53	
	Estalvi	59.812.333,84	0,00

Comptes	HABER	EX. 2009	EX. 2008
	B) Ingresos	240.931.278,51	190.246.197,34
	1. Vendes i prestacions de serveis		0,00
700,701,702,703,704	a) Vendes		
705,741,742	b) Prestacions de serveis		
(708)(709)	c) Devolucions i ràpels sobre vendes		
71	2. Augments d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00
	3. Ingressos de gestió ordinària	182.640.760,45	182.871.659,19
729	b) Cotitzacions socials	182.640.760,45	182.871.659,19
	4. Altres ingressos en gestió ordinària	56.110.012,29	6.335.861,35
773	a) Reinteguments	1.756.897,25	206.134,61
78	b) Treballs realitzats per a l'entitat		0,00
	c) Altres ingressos de gestió	2.539.470,64	4.120.373,53
775,776,777	c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	2.539.470,64	4.120.373,53
790	c2) Excés de provisions de riscos i despeses		
760	d) Ingressos de participacions en capital		0,00
761,762	e) Ingressos per valors negociables i de crèdits de l'actiu immobilitzat	1.540.434,99	1.380.573,77
	f) Altres interessos i ingressos assimilats	50.095.613,86	628.756,69
763,765,769	f1) Altres interessos	72.417,46	592.756,69
766	f2) Beneficis per inversions financeres	50.023.196,40	36.000,00
768	g) Diferències positives de canvi	177.595,55	22,75
	5. Transferències i subvencions	2.126.744,35	1.038.676,80
750	a) Transferències corrents	2.126.744,35	0,00
751	b) Subvencions corrents		1.038.676,80
755	c) Transferències de capital		0,00
	6. Beneficis i ingressos extraordinaris	53.761,42	0,00
770,771	a) Beneficis procedents de l'immobilitzat	3.000,00	0,00
772	b) Subvencions de capital traspasades al resultat de l'exercici		0,00
774	c) Beneficis per operacions d'endeutament		0,00
778	d) Ingressos extraordinaris	43.165,66	0,00
779	e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	7.595,76	
	Desestalvi	0,00	-39.973.560,78

3.3. Conciliació del resultat pressupostari financer

CONCILIACIÓ DEL RESULTAT FINANCER AMB EL RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA		
	EX.2009	EX.2008
RESULTAT DE LA COMPTABILITAT FINANCERA	59.812.333,84	-39.973.560,78
(+) VARIACIÓ NEGATIVA D'EXISTÈNCIES	3.223,64	0,00
(+) AMORTITZACIONS	1.470.689,03	1.393.524,63
(+) PROVISIÓNS	1.166.851,26	856.603,89
(-) PROVISIÓNS APLICADES	-93.329,43	-10.132.359,13
(-) VARIACIÓ TRANSFERÈNCIES GOVERN. DEUTE MERITAT	-924.263,84	0,00
(+) PÈRDUES D'EXERCICIS ANTERIORS	0,00	138.288,04
(-) GUANYS D'EXERCICIS ANTERIORS	0,00	-79.265,15
(+) PÈRDUES PROCEDENTS DE L'IMMOBILITZAT	0,00	4.297.955,67
(-) BENEFICIS PROCEDENTS DE L'IMMOBILITZAT	0,00	-677.838,58
(-) SUBVENCIONS DE CAPITAL A RESULTATS	0,00	0,00
(+) DESPESES EXTRAORDINÀRIES	0,00	671,19
(-) INGRESSOS EXTRAORDINARIS	-3.000,00	0
(-) COMPTES D'INVERSIÓ REAL	-1.451.461,62	-994.064,70
(+) ALIENACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	22.287.497,86	2.308.124,85
(-) DESPESES EN ACTIUS FINANCERS	-32.131.787,51	-3.754.684,34
(+) COMISSIONS COMPTES GESTIONATS	990.431,91	1.061.865,43
(-) RENDIMENTS COMPTES GESTIONATS POSITIUS	-50.169.799,63	0,00
(+) RENDIMENTS COMPTES GESTIONATS NEGATIUS	148.149,78	69.154.928,00
(-) Dif. pr. glb. fct. Acte CHR Tolosa	0,00	-206.134,61
RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	1.105.535,29	23.394.054,42

PART III: FONDS DE RESERVES

Aquesta part dels Estats Financers es basa en l'anàlisi dels dos fons de reserves de la CASS durant l'any 2009. Es pot dividir aquesta anàlisi en cinc grans punts. El primer punt resumeix l'evolució que ha tingut la Comissió Delegada des de la seva creació que va tenir lloc el 28/02/2007, analitzant els canvis que ha comportat la Llei 17/2008, així com la dinàmica de treball emprada per la Comissió des de principis del 2008. El segon i tercer punt se centren en l'evolució del fons de reserves de cada branca (general i jubilació) durant l'any 2009. El quart punt resumeix l'evolució dels mercats i, finalment, el cinquè punt ofereix una sèrie de conclusions i reflexions de cara al futur i, particularment, de cara al 2010.

1. ANTECEDENTS

1.1. Política d'inversió fixada l'any 2007

Durant els primers mesos de creació de la Comissió Delegada, els seus membres es van dedicar a analitzar les carteres vigents i el tipus de gestió que les entitats feien. Aquesta recerca va quedar resumida en el document que es va presentar al Consell d'Administració el 9 d'octubre de 2007 i en el qual se li plantejava un canvi de perfil de risc. En data 30 d'octubre de 2007, el Consell d'Administració escollia el perfil conservador, que suposa un màxim del 25% en renda variable, un mínim del 65% en renda fixa i un màxim del 10% en altres actius. A partir d'aquest acord, el Consell d'Administració va sol·licitar a la Comissió Delegada l'elaboració d'un mandat de gestió, essent el document que es presentaria a les entitats bancàries com a full de ruta. Mentrestant i en data 15 de novembre, la Comissió Delegada va convocar les entitats bancàries per presentar-los un esborrany del mandat de gestió amb l'objectiu de què aquestes donessin la seva opinió i el seu vist-i-plau de cara a la implantació del mandat de gestió a la pràctica. Després d'un intercanvi d'impressions i d'algunes modificacions suggerides per les entitats bancàries, la Comissió Delegada presentava el mandat definitiu al Consell d'Administració el 19 de desembre de 2007. El Consell l'aprovava i el mandat de gestió entrava en vigor l'1 de gener de 2008.

1.2. Modificacions al mandat de gestió

A l'inici de l'any 2008 i amb l'objectiu d'assegurar el compliment del mandat el més aviat possible, la Comissió Delegada va establir un calendari de vendes dels actius que no complien el mandat amb cada entitat afectada. D'aquesta manera, les carteres es van anar progressivament adaptant al mandat fins al punt que, a finals d'any, totes les entitats complien amb els límits establerts en el mandat de gestió a principis de l'any 2008. Durant l'any, algunes entitats

bancàries també van plantejar, a la Comissió Delegada, dubtes en la interpretació del mandat de gestió. Aquests dubtes es resolien a mida que anaven sorgint i mitjançant notes informatives que s'enviaven a totes les entitats.

Tanmateix, després d'un any de funcionament amb el mandat de gestió, la Comissió Delegada va creure convenient presentar una segona versió del mandat de gestió, en la qual es resumien tots els dubtes que havien anat sorgint durant l'any i s'aprofitava per introduir alguns canvis en el cobrament de la comissió de gestió i èxit, en la prohibició de la compra d'altres actius fins a nova notificació i en l'autorització de la compra de bons coberts per un Estat. Aquest nou mandat de gestió (veure annex 1 del present document) es presentava al Consell d'Administració el 22 de desembre de 2008, el qual l'aprojava i acordava la seva entrada en vigor a partir de l'1 de gener de 2009. Algunes decisions com la no autorització de la compra d'altres actius i l'autorització de la compra de bons coberts per un Estat venien motivades pels esdeveniments viscuts durant l'any 2008. La Comissió Delegada entén que el mandat de gestió ha de ser una eina dinàmica i que s'adapti a l'entorn del moment amb l'objectiu de preservar al màxim el patrimoni de la branca jubilació. En aquest sentit, la Comissió Delegada va considerar no apte autoritzar la compra d'altres actius amb totes les incerteses que existien en aquell moment en el mercat i el seguit d'incidències que s'havien donat amb els fons alternatius i d'altres a nivell mundial (Lehman Brothers, Madoff, etc). Tanmateix, el naixement dels bons coberts per l'Estat i anomenats GGB (Government Guaranteed Bonds) sí que es va considerar com una inversió que s'adapta a la gestió de la CASS. Evidentment, el requisit que s'ha de complir per comprar un bon garantit per un Estat és que el ràting del país que cobreix l'emissió estigui dins dels límits establerts en el mandat de gestió.

1.3. Entrada en vigor de la Llei 17/2008

Paral·lelament i durant l'any 2008, el Consell General aprovava, el 3 d'octubre de 2008, la Llei 17/2008, de la seguretat social.

Els articles 83, 84 i 85 tracten exclusivament dels fons de reserves de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, així com de la Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves. Concretament, l'article 84, anomenat fons de reserves de les diferents branques, especifica que es manté el fons de reserves tècniques existent en la branca jubilació (article 84.1) i avisa de l'eventual existència del fons de reserves de la branca general, en cas d'existència de superàvit en aquesta branca (article 84.2). Tot i que aquesta llei no entrava en vigor fins a l'1 de novembre de 2009, però vista l'existència d'un fons de reserves en cada branca, el Consell d'Administració, sota proposta de la Comissió Delegada, va acordar, en data 15 d'octubre de 2008, la separació del fons de reserves de cada branca amb efectes 1 de gener de 2009, aprofitant d'aquesta manera l'únic canvi d'any natural abans de l'entrada en vigor de la Llei 17/2008 al mes de novembre.

Conseqüentment, al gener de 2009 i amb pràcticament tots els diners recuperats de la cancel·lació de la cartera d'Amex, es va fer la dotació del fons de reserves de la branca general, fent igualment efectiva la separació entre els dos fons de reserves. L'article 85.5 de la Llei 17/2008 precisa que *“(La Comissió Delegada pel seguiment dels fons de reserves), en la seva actuació ha de respectar, d'una banda, l'objectiu i horitzó dels recursos dels fons i, d'altra banda, els principis de prudència i repartició dels riscos”*. A tancament de 2007, la branca general ja era deficitària i les previsions fetes pels següents anys preveien que la branca general seguís sent-ho, amb un notable empitjorament com a conseqüència de la crisi econòmica i de l'entrada en vigor de la Llei 17/2008. Per tant, la utilització del fons de reserves de la branca general ja era, en aquell moment, immediata. Donades aquestes característiques de la branca general, la Comissió Delegada va decidir tenir el fons de reserves de la branca general invertit al 100% en actius del mercat monetari amb l'objectiu d'atendre les necessitats de la branca i de complir amb lo establert en l'article 85.5 de la Llei 17/2008.

Paral·lelament, la Comissió Delegada proposava al Consell d'Administració, el mateix 15 d'octubre de 2008, la cancel·lació de la cartera d'Amex. Els raonaments expressats foren la baixa satisfacció pel tractament que aquesta entitat estava donant als diners que hi havia dipositats de la CASS, la manca de compliment del mandat de gestió, així com la poca comunicació i interès que mostrava l'entitat en uns moments tan turbulents com els viscuts al 2008. Es va proposar el retorn dels diners a Andorra i la reinversió d'aquests diners en actius monetaris a curt termini amb l'objectiu de dotar el fons de reserves de la branca general. Tant la decisió de cancel·lar la cartera d'Amex com de dotar la branca general amb aquests diners, es van, posteriorment, comunicar a la Comissió d'Inversions i Desinversions en la reunió que es va mantenir el 29 d'octubre de 2008.

La situació de la branca jubilació és diferent a la de la branca general. No es preveu la utilització d'aquests recursos en els propers 10 anys i, per tant, la seva gestió sota els paràmetres del mandat de gestió es considera correcta.

Aquestes actuacions van permetre que cada branca disposés, en data 1 de gener de 2009, d'un fons de reserves completament autònom i amb una gestió adaptada a les necessitats d'utilització de la seva respectiva branca. Igualment, s'aconseguia el compliment de l'article 85.5 de la Llei 17/2008 abans de la seva entrada en vigor. Es precisa que la gestió del fons de reserves de la branca general es fa directament des de la CASS. En canvi, el fons de reserves de la branca jubilació disposa de vàries parts diferenciades:

- La major part gestionada del fons de reserves de la branca jubilació està gestionada per les entitats bancàries de forma discrecional però sota els paràmetres fixats en el mandat de gestió,
- Una altra part es gestiona directament des de la CASS a curt termini sense assumpció de risc.
- La gestió dels béns immobles, així com algunes inversions directes en capital risc, també es fa directament des de la CASS

1.4. Dinàmica de les reunions amb els bancs

Durant l'any 2009, s'ha mantingut la mateixa dinàmica de reunions que es va iniciar a l'any 2008. S'han seguit fixant dos dies de reunions al mes. La primera reunió es fa a nivell intern de la Comissió Delegada i hi assisteixen els membres assessors de la Comissió i la coordinadora de la mateixa. Es debaten els diferents temes que cal tractar amb les entitats com la revisió de les carteres, les esmenes que s'hagin pogut rebre de les entitats i/o qualsevol aspecte que hagi sorgit o s'hagi detectat en les carteres. En la segona reunió mensual, hi assisteixen tots els membres de la Comissió Delegada. S'aprofita per resumir els aspectes més rellevants de la reunió interna de la Comissió i els quals es tractaran posteriorment amb les entitats. En total i durant tot l'any 2009, s'han celebrat 59 reunions, les quals s'han distribuït de la següent manera.

- 10 reunions internes de la Comissió Delegada,
- 8 reunions de la Comissió Delegada al complert,
- 37 reunions amb les entitats bancàries,
- 4 conference-calls.

Les reunions de la Comissió Delegada estan obertes a la presència de qualsevol membre del Consell d'Administració.

1.5. Presència de la Comissió Delegada al Consell d'Administració

La Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves ha continuat estant present en cada sessió ordinària del Consell d'Administració durant l'any 2009. Aquesta dinàmica es va iniciar a principis del 2008 i s'ha mantingut. Hi ha hagut, en cada sessió, la presència d'almenys un membre assessor i de la coordinadora de la Comissió Delegada. La presentació efectuada per part de la Comissió Delegada en cada sessió ha continuat basant-se en els següents punts:

- o Presentació de la situació de tancament mensual més recent de cada un dels fons de reserves (branca general i branca jubilació),
- o Anàlisi detallada de la situació dels mercats,
- o Evolució i seguiment de diversos fons de pensió tant públics com privats.

Cal destacar l'alta acceptació que ha tingut per part dels administradors i l'interès que han generat amb intervencions a cada sessió de consell.

1.6. Auditoria i control d'operacions i costos realitzats a les entitats

Des de principis de l'any 2008, la Comissió Delegada sol·licita rebre totes les butlletes d'operacions que fan les entitats bancàries. Es recorda que, amb la separació efectiva dels dos fons de reserves realitzada a partir de l'1 de gener de 2009, el fons de reserves de la branca jubilació és l'únic que té els seus actius invertits en portafoli i gestionats per varies entitats bancàries. La gestió del fons de reserves de la branca general no requereix d'aquest control atès que es fa, únicament, tresoreria a curt termini i directament per la Comissió Delegada.

La recepció d'aquesta informació ha possibilitat un seguiment del nombre d'operacions i un control dels costos del fons de reserves de la branca jubilació molt exhaustiu. Al tenir el detall de cada operació, s'ha comprovat que la comissió aplicada estigui dins de la forquilla de comissions autoritzades per la CASS i recollides en el mandat de gestió de la branca jubilació. Quan s'ha detectat un excés de comissió o una comissió indeguda, s'ha comunicat a l'entitat i aquesta ha retrocedit l'import.

Amb les dades del 2009 tancades, la Comissió Delegada ha analitzat la rotació de cartera de cada entitat, el cost que es té per operació i el cost en valors absoluts. Els resultats d'aquesta anàlisi s'han comentat amb cada entitat, el qual ha permès reforçar les relacions i cooperació entre la Comissió Delegada i les entitats.

Si es comparen les dades obtingudes a l'any 2008 respecte a les del 2009, es constata que el nombre d'operacions ha estat més elevat durant el 2009. Aquesta tendència va en consonància amb l'evolució que han tingut els mercats durant l'any 2009. Els gestors tendeixen a fer més operacions en mercats alcistes que en mercats tan baixistes com l'any 2008.

2. EL FONS DE RESERVES DE LA BRANCA GENERAL

2.1. Evolució del fons durant l'any 2009

El fons de reserves de la branca general (antiga branca malaltia) s'ha creat a partir dels excedents que hi ha hagut en les antigues branques malaltia i malaltia complementària. Abans del 2009, la gestió del fons de reserves de la branca malaltia i vellesa era conjunta. A partir de l'1 de gener de 2009, la gestió dels dos fons de reserves s'ha separat i cada fons de reserves gaudeix d'una gestió dels seus actius adaptada a les necessitats d'utilització de cada branca.

La branca general és deficitària des de l'any 2007. Davant d'aquesta situació, i amb l'objectiu de seguir un criteri de màxima prudència per a preservar uns recursos que s'han d'utilitzar de manera immediata, la gestió d'aquest fons de reserves ha estat materialitzada en actius a curt termini ja que són els quals poden optimitzar la seva utilització. Aquests actius eviten al màxim les fluctuacions en el patrimoni del fons.

El dèficit final de l'any 2008 es va situar en 14.073.591,66 euros. Enguany, el dèficit financer final de la branca general ha estat de 19.337.822,02 euros. A finals de cada trimestre natural, s'ha fet un reintegrament del fons de reserves de la branca general a favor de la branca general (imputat com a ingrés de la branca general) amb l'objectiu de cobrir el dèficit del període. El destinatari final d'aquest reintegrament és el fons de reserves de la branca jubilació ja que la branca jubilació s'encarrega de finançar el dèficit de la branca general durant el trimestre. Un cop es coneix el dèficit final de la branca general, es fa una aportació al fons de reserves de la branca jubilació. Per no perjudicar la rendibilitat dels certificats de dipòsit amb cancel·lacions anticipades, aquests traspessos entre branques (reintegrament branca general i aportació branca jubilació) no es fan immediatament en el moment de conèixer el dèficit sinó que s'espera al venciment del certificat de dipòsit més proper. Cal remarcar aquest fet perquè el balanç comptable no efectua el traspàs fins que efectivament hi ha un moviment de diners. Donat que el dèficit del tercer trimestre s'ha traspassat efectivament al gener de 2010 i el del quart trimestre es farà a l'abril del 2010, el saldo comptable del fons de reserves de la branca general a 31/12/2009 (32.178.183,67 euros) no té deduït els dos dèficits d'aquests trimestres. Lògicament, aquest mateix tractament s'aplica als interessos meritats.

A 31/12/2008, el patrimoni total del fons de reserves de la branca general s'elevava a 48.031.843,62 euros, dels quals 43.988.555,64 euros estaven invertits en actius monetaris a curt termini i la resta correspon al deute que es manté amb altres administracions i que figura en l'actiu circulant. A 31/12/2009, el patrimoni total del fons de reserves se situa en 28.694.021,60 euros, entre els quals 24.471.562,17 euros resten invertits en actius monetaris a curt termini, com es detalla posteriorment.

2.2. Descripció dels actius

A 31 de desembre de 2009, el fons de reserves de la branca general està compost per una part invertida en l'actiu circulant i una altra part invertida en tresoreria, tal i com indica el gràfic següent:

	Patrimoni (en euros)	% per tipus d'actius
Actiu circulant	4.222.459,43	14,72%
Certificats de dipòsit	20.703.923,66	72,15%
Fons d'inversió	1.020.567,42	3,56%
Tresoreria	2.747.071,09	9,57%
	28.694.021,60	90,43%

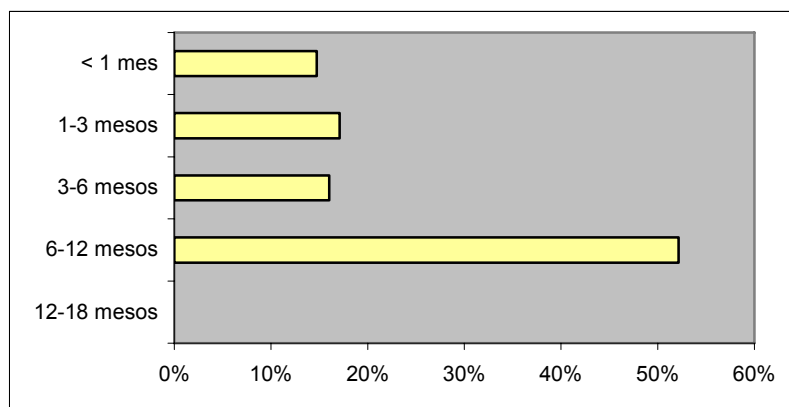
Taula 1: Composició del fons de reserves de la branca general per tipus d'actiu

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

La part d'actiu circulant correspon al deute que es manté amb altres administracions degut a la despesa sanitària generada per l'aplicació dels convenis internacionals de seguretat social. Aquests convenis es van signar amb l'objectiu de garantir una cobertura sanitària a un afiliat de la seguretat social espanyola, francesa o portuguesa en desplaçament a Andorra. El conveni aplica bilateralment, donant igualment cobertura a un cotitzant de la CASS en desplaçament en qualsevol dels 3 països esmentats (turistes, destacats i pensionistes). Essent Andorra un país receptor de nombrosos turistes d'aquests tres països, la despesa que es genera a Andorra és sempre superior a la que generen els afiliats de la CASS en cada un dels respectius països. Per tant, el saldo que té la CASS amb aquests tres països i respecte als convenis internacionals és sempre deutor a favor de la CASS, tal i com es pot veure en el balanç de situació. Les factures es van cobrant periòdicament però no es cobreix mai tota la despesa ja que es va generant ininterrompudament.

La resta del fons de reserves està invertit en diferents actius de curt termini, els quals es poden agrupar en una única partida anomenada tresoreria i la qual suma un total de 24.471.562,17 euros. Es recorda que, vistos els dèficits que es produeixen en aquesta branca i conseqüentment les necessitats d'utilització immediata dels actius del fons de reserves, s'han invertit tots els actius disponibles del fons de reserves en actius monetaris per tal de poder cobrir els dèficits trimestrals amb la màxima seguretat i flexibilitat.

Analitzant la cartera per venciments, s'observa que no hi ha cap actiu que estigui invertit amb un horitzó temporal superior als 12 mesos.

Gràfic 1: Composició del fons de reserves de la branca general per venciments

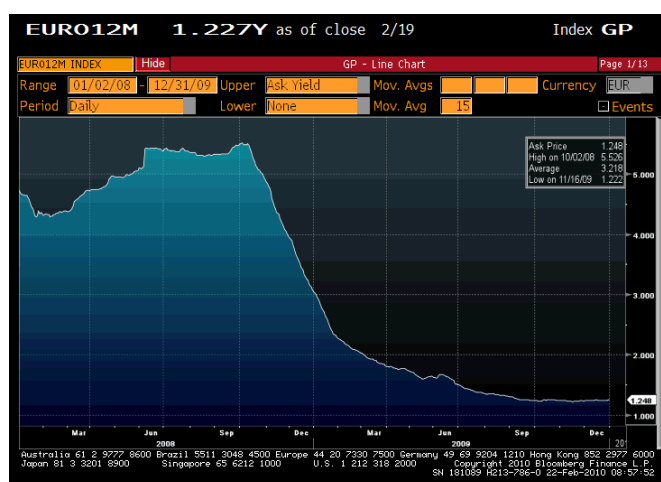
Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

2.3. Rendibilitat de l'any 2009

La rendibilitat final obtinguda pel fons de reserves de la branca general ha estat de +3,40%. El rendiment financer del fons de reserves ha estat de 1.259.154,39 euros amb un saldo promig del període de 36.991.838,55 euros.

Aquesta rendibilitat ha estat possible gràcies als certificats de dipòsit que es van tancar a finals del 2008. Com ja s'ha explicat anteriorment, tots els diners recuperats de la cartera gestionada d'Amex van servir per dotar el fons de reserves de la branca general. A part d'aquests diners, també es van utilitzar part dels excedents de cotització de la branca jubilació generats durant l'any 2008. A finals de l'any 2008, es van tancar varis certificats de dipòsit a diferents venciments amb l'objectiu de cobrir tot l'any 2009. Els nivells de tipus d'interès obtinguts aleshores són avui en dia inassolibles, a menys que no es vulguin córrer riscos més elevats.

El gràfic següent mostra l'evolució de l'euribor a 1 any de juliol 2008 a finals de desembre 2009, il·lustrant l'actual impossibilitat de tancar un certificat de dipòsit referenciat a l'euribor als mateixos tipus d'interès de fa un any.

Gràfic 2: Evolució de l'euribor a 12 mesos de gener 2008 a desembre 2009

Font: Bloomberg

3. EL FONS DE RESERVES DE LA BRANCA JUBILACIÓ

3.1. Anàlisi dels diferents actius de la cartera

A diferència del fons de reserves de la branca general, el fons de reserves de la branca jubilació (antiga branca jubilació) té una part gestionada sota mandat per les entitats financeres i una altra part gestionada directament per la CASS. A 31/12/2009, el patrimoni total del fons de reserves, sota criteri financer, se situa en 719.855.871,52 euros, el qual es distribueix entre els següents actius:

	Patrimoni (en euros)	% per tipus d'actius
Renda fixa	473.814.114,30	65,82%
Renda variable	143.208.439,54	19,89%
Altres actius	16.193.974,68	2,25%
Actius monetaris	59.830.739,58	8,31%
Capital risc	1.899.911,06	0,26%
Béns immobles	22.507.688,76	3,13%
Altres béns tangibles	2.401.003,60	0,33%
	719.855.871,52	100,00%

Taula 2: composició del fons de reserves de la branca jubilació per tipus d'actiu

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

La branca jubilació ha obtingut un resultat financer positiu del +7,91% per aquest any 2009. Tot l'excedent que ha produït la branca jubilació s'ha utilitzat com a aportacions al seu fons de reserves respectiu. En total, s'han aportat 28.522.655,58 euros al fons de reserves de la branca jubilació.

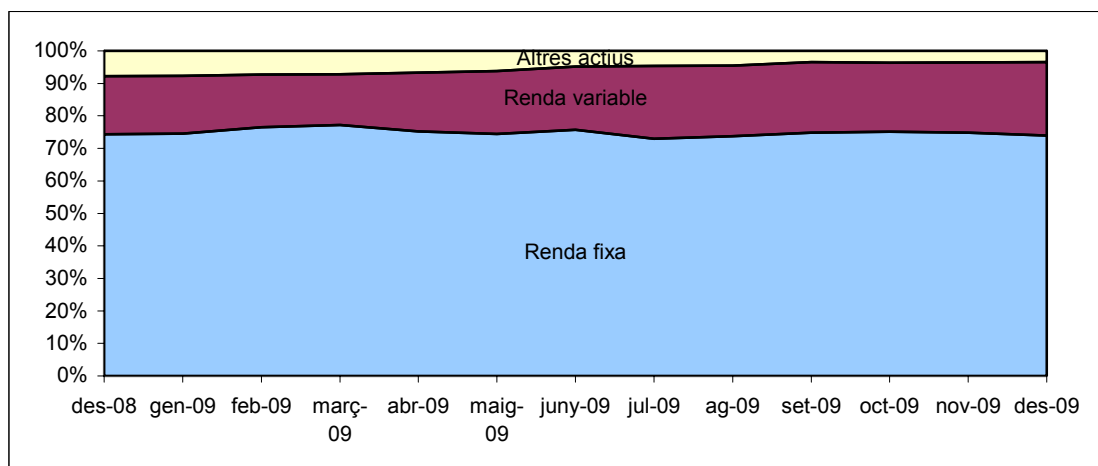
A nivell de divises, la majoria dels actius estan invertits en euros, malgrat tenir una part del fons invertida en altres divises. Tanmateix, cal destacar que la majoria de divises estan cobertes, evitant el risc de fluctuació de la pròpia divisa.

	Patrimoni (en euros)	% per tipus de divisa
EUR	651.428.676,50	90,49%
Dòlar americà i canadenc (USD+CAD)	53.294.517,64	7,40%
Lliura esterlina (GBP)	5.821.252,88	0,81%
Franc suís (CHF)	5.102.559,42	0,71%
Ien japonès i dòlar australià (JPY+AUD)	3.961.950,58	0,55%
Corones daneses, noruegues i sueques (DKK+NOK+SEK)	246.914,58	0,03%
	719.855.871,52	100,00%

Taula 3: composició del fons de reserves de la branca jubilació per divises

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

S'analitza, a continuació, els diferents actius que componen el fons de reserves de la branca jubilació, incloent la part gestionada i la no gestionada. En el cas de la part gestionada, es pot observar, en el gràfic següent, l'evolució que han tingut els actius que la componen. S'observa que la part d'altres actius ha anat disminuint al llarg de l'any, a canvi d'un augment del pes de la renda variable, el qual ha anat en coordinació amb l'evolució positiva de les borses durant l'any.

Gràfic 3: Evolució dels actius del fons de reserves branca jubilació sota mandat de gestió

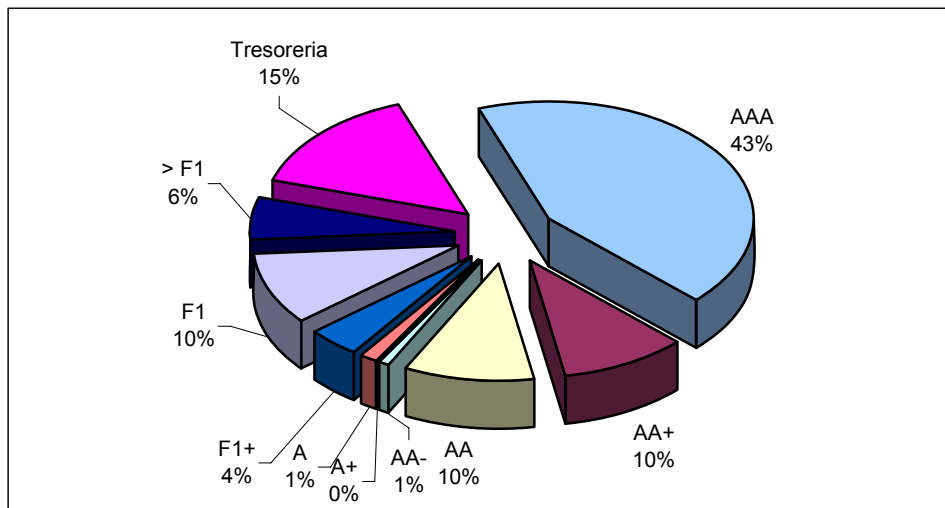
Font: Elaboració mensual evolució actius del mandat de gestió 2009

3.1.1. La cartera de renda fixa

A 31 de desembre de 2009, la cartera consolidada de renda fixa, valorada a preus de mercat, ascendeix a 473.814.114,30 euros, import que representa un 65,82% del total del fons de reserves. Es resumeix, a continuació, les principals característiques d'aquesta categoria d'actius.

La cartera de renda fixa està composta, majoritàriament, per actius d'alta qualitat creditícia, tal i com es mostra en el gràfic següent. Aquest gràfic distribueix el total de la renda fixa en funció del seu ràting. Actualment, la cartera de renda fixa està composta per obligacions, és a dir per deute ja sigui d'empreses privades com de governs, i per certificats de dipòsit. El conjunt d'obligacions rep la classificació de llarg termini de l'agència creditícia Standard&Poor's. En canvi, els certificats de dipòsit o fons monetaris estan classificats en funció de l'agència Fitch i tenen una classificació del curt termini per la naturalesa de l'actiu. Dins de la renda fixa, també s'ha inclòs la part de tresoreria, que correspon als comptes corrents de les carteres gestionades.

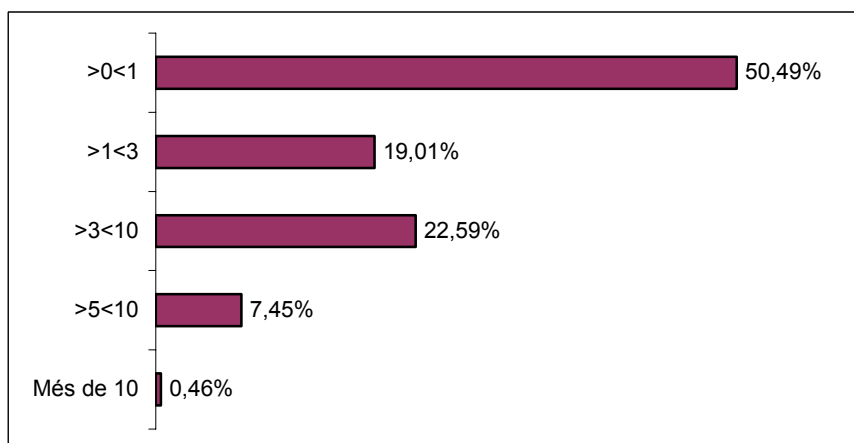

Gràfic 4: Composició de la cartera de renda fixa per ràtings (fons de reserves branca jubilació)

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

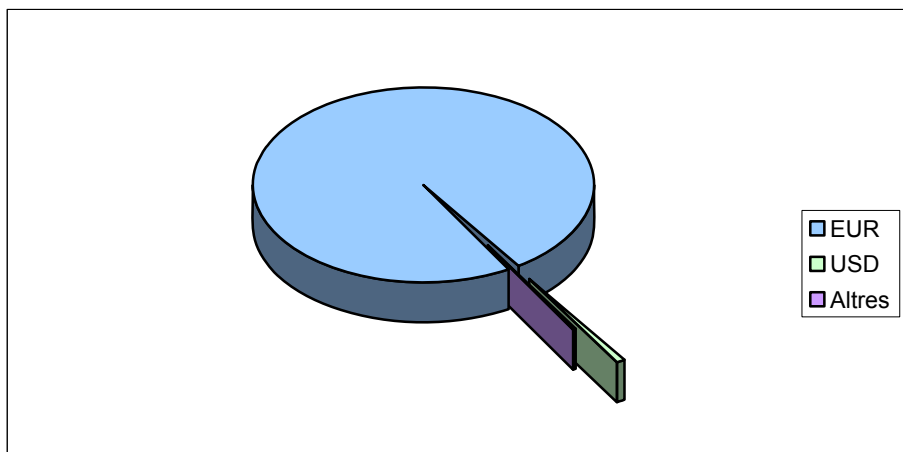
La cartera de renda fixa comprèn una proporció superior al 90% d'obligacions que tenen una duració inferior als cinc anys. Concretament, la meitat de la cartera té una duració inferior a un any, incloent els certificats de dipòsit i la tresoreria.

Gràfic 5: Composició de la cartera de renda fixa per duracions (fons de reserves branca jubilació)

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

La majoria de les obligacions estan comprades en euros. La proporció d'obligacions comprades en altres divises ha anat disminuint al llarg de l'any i només representen un pes del 1,21% a finals d'any.

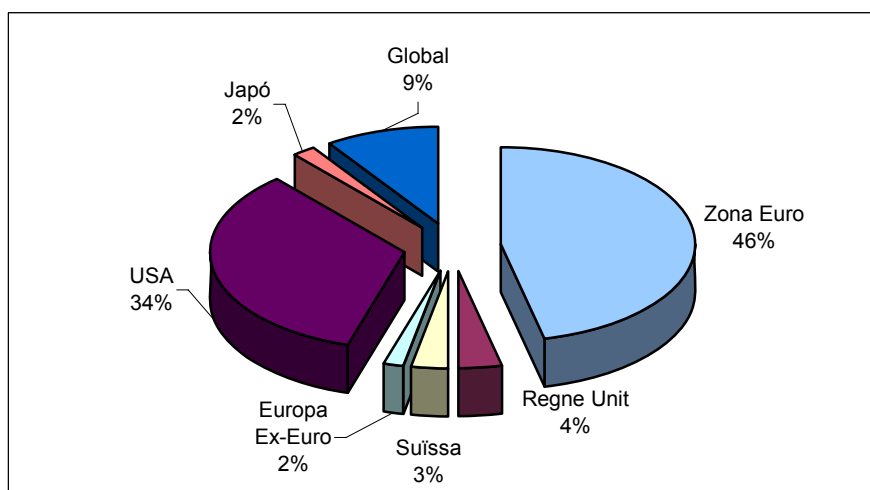

Gràfic 6: Composició de la cartera de renda fixa per divises (fons de reserves branca jubilació)
Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

3.1.2. La cartera de renda variable

A 31 de desembre de 2009, la cartera consolidada de renda variable ascendeix a 143.208.439,54 euros, import que representa un 19,89% del total del fons de reserves. Es resumeix, a continuació, les principals característiques d'aquesta categoria d'actius.

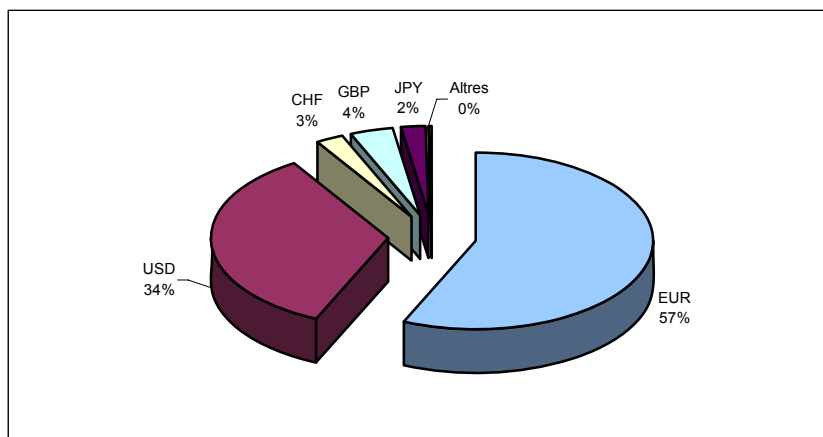
La majoria de les accions que componen la part de renda variable pertanyen a empreses europees, tal i com es veu en el gràfic següent on més de la meitat de la renda variable es concentra en empreses de països de la unió monetària europea.

Gràfic 7: Composició de la cartera de renda variable per zona geogràfica (fons de reserves branca jubilació)
Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

La majoria d'aquestes inversions també estan comprades en euros. Tal i com apareix en el gràfic següent, el 57% de la renda variable està comprada en

euros. Si es comparen els percentatges de la composició de la renda variable per zona geogràfica (gràfic anterior) amb els percentatges de la composició per divises, es constata que ambdós percentatges són molt similars. Per tant, les accions que es tenen en cartera estan comprades en la moneda de referència de la zona geogràfica en qüestió. El gràfic de la renda variable per divises informa de la divisa d'origen de la inversió, sense tenir en compte la seva cobertura. La majoria de divises estrangeres de la cartera estan cobertes, disminuint d'aquesta manera el risc divisa.

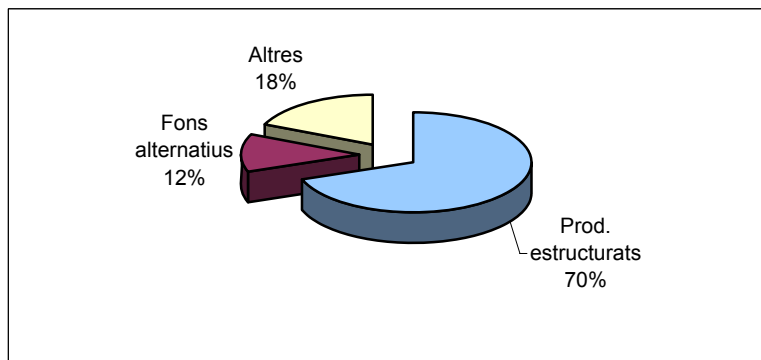
Gràfic 8: Composició de la cartera de renda variable per divisa

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

3.1.3. La cartera d'altres actius

A 31 de desembre de 2009, la cartera consolidada d'altres actius, valorada a preu de mercat, ascendeix a 16.193.974,68 euros, import que representa un 2,25% del total del fons de reserves. Es resumeix, a continuació, les principals característiques d'aquesta categoria d'actius. Correspon a una categoria d'actius en la qual no es pot invertir ni en renda fixa, ni en renda variable, ni en capital risc, ni en matèries primeres o mercat immobiliari.

La categoria d'altres actius inclou, bàsicament, dos tipus d'actius: els productes estructurats i els fons alternatius, tal i com ho mostra el gràfic següent:

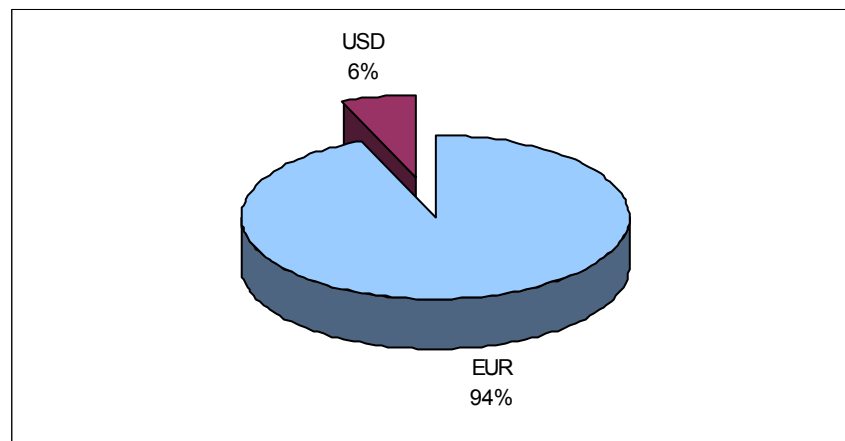

Gràfic 9: Composició de la cartera d'altres actius (fons de reserves branca jubilació)

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

La categoria altres inclou varis fons d'inversió que es caracteritzen per ésser fons d'inversió en convertibles o fons d'inversió que utilitzen estratègies de tipus de canvi i/o divises. Aquests tipus de fons es consideren altres actius amb l'objectiu de limitar les posicions en la cartera total. Es recorda que el màxim que pot representar aquesta part, dins del mandat de gestió, és un 10% i que cada línia està limitada a un màxim del 2,5% del pes total del patrimoni en gestió.

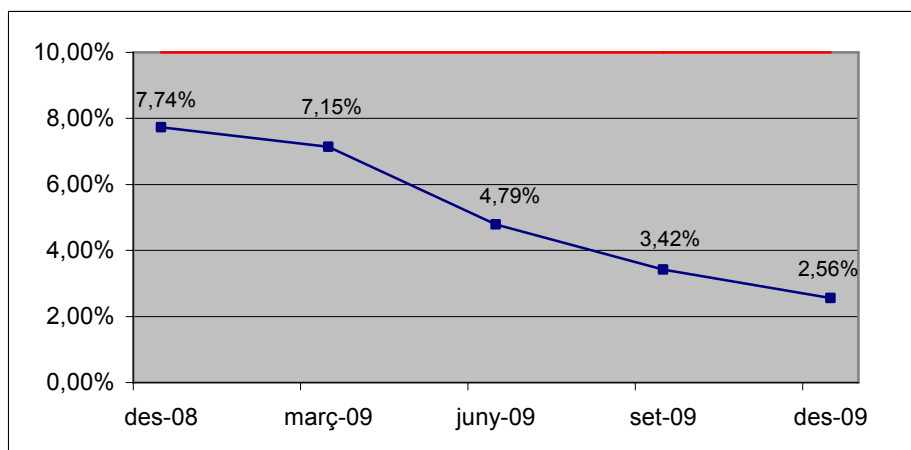
A nivell de la composició per divises, la gran majoria d'inversions estan fetes en euros o en dòlars. En cap cas, les inversions estan fetes en una altra divisa:

Gràfic 10: Composició de la cartera d'altres actius per divises (fons de reserves branca jubilació)
Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

Donades les turbulències viscudes durant el 2008 en aquesta categoria d'actius, una de les modificacions del mandat de gestió que va presentar la Comissió Delegada al Consell d'Administració va ésser la prohibició de noves compres en aquesta part de la cartera. Aquesta proposta venia motivada per evitar la inclusió de més risc en la cartera. Alguns esdeveniments del 2008 (fallida de Lehman Brothers, problemes en els bancs d'inversió o afer Madoff) van demostrar que aquests actius tenien més risc del què inicialment s'havia pogut preveure. La prohibició de noves compres és temporal i s'espera poder treure un cop el mercat de hedge funds i productes estructurats presenti noves regulacions.

Donada la impossibilitat d'augmentar aquesta part de la cartera, varis productes estructurats han anat arribant a venciment durant l'any, així com s'han posat ordres de venda en alguns fons d'inversió alternativa i s'han posteriorment cobrat. El resultat que s'ha produït és una disminució del pes de la part d'altres actius durant tot l'any, tal i com es pot constatar en el gràfic següent:

Gràfic 11: Evolució trimestral de la cartera d'altres actius (fons de reserves branca jubilació)

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

Cal recordar que els percentatges citats en el gràfic 11 s'han obtingut a partir del patrimoni del fons de reserves de la branca jubilació que està sota mandat de gestió. Per tant, a 31 de desembre de 2009, el percentatge del gràfic (2,56%) no coincideix amb el percentatge d'aquesta part si es té en compte tot el fons de reserves de la branca jubilació (2,25%) i no solament la part que està gestionada.

3.1.4. La cartera d'actius monetaris

Des de principis de l'any 2008, la CASS constitueix certificats de dipòsit amb les cinc entitats bancàries del país. A finals del 2008, part d'aquests diners, juntament amb els recuperats de la cancel·lació de la cartera d'Amex, van servir per dotar el fons de reserves de la branca general. La resta de diners s'han quedat al fons de reserves de la branca jubilació i s'han seguit invertint a través d'actius monetaris, ja siguin certificats de dipòsit o fons d'inversió monetaris.

A 31 de desembre de 2009, la cartera d'actius monetaris ascendeix a 59.830.739,58 euros, import que representa un 8,31% del fons de reserves de la branca jubilació.

3.1.5. La cartera de capital risc

A 31 de desembre de 2009, la cartera consolidada de capital risc ascendeix a 1.899.911,16 euros, import que representa un 0,26% del total del fons de reserves. Fa referència a totes les empreses que no cotitzen en borsa i de les quals la CASS hi té una participació. Actualment, les empreses que tenen valor són SEMTEE, Catalana d'Iniciatives i la societat Comapedrosa. La resta d'inversions estan provisionades en la seva totalitat.

Accions i participacions	% partic	Divisa	Total Subscrit divisa	Equival euros comptable	Desemb efectuat euros	Provisió deprec euros	Inversió neta euro comptable
Cartera audiovis	7,04%	EUR	1.356,50	1.356,50	1.356,50	-1.356,50	0,00
Figaró Films	10,00%	EUR	462,78	462,78	462,78	-462,78	0,00
Iniciatives	1,82%	EUR	832,06	832,06	832,06	0,00	832,06
Inercine	5,00%	EUR	360,61	360,61	360,61	-360,61	0,00
Guarderia	33,33%	EUR	35,30	35,30	35,30	-35,30	0,00
Semtee	0,36%	EUR	92,85	92,85	92,85	0,00	92,85
Coma Pedrosa	100,00%	EUR	1.796,00	1.796,00	1.796,00	-821,00	975,00
TOTAL ACCIONS I PARTICIPACIONS				4.936,10	4.936,10	-3.036,19	1.899,91

Taula 4: Valoració de la cartera de capital risc

Font: Comptabilitat

3.1.6. La cartera de béns immobles

Correspon a tots els edificis dels quals el fons de reserves de la CASS és propietari. A 31 de desembre de 2009, el valor net comptable ascendeix a 22.507.688,79 euros, import que representa un 3,13% del fons de reserves. El valor que s'ha agafat pels béns immobles és el seu valor comptable. El valor dels edificis s'amortitza, així com ho indiquen els principis de comptabilitat generalment acceptats. L'amortització acumulada dels edificis ascendeix a 9.831.536,89 euros. Donat el manteniment i les inversions que la CASS fa en aquests immobles, el valor de mercat d'aquests edificis és netament superior al valor comptable actual.

Béns immobles (patrimoni en euros)	
Terrenys	15.745.027,76
Construccions	16.594.197,92
Amortització acumulada	9.831.536,89
Valor net comptable	22.507.688,79

Cal tenir en compte que el valor net dels immobles és cada any més petit ja que l'amortització acumulada s'incrementa progressivament.

3.1.7. La cartera d'altres béns tangibles

Correspon a tots els béns tangibles que són propietat del fons de reserves de la branca jubilació. A 31 de desembre de 2009, el valor net comptable ascendeix a 2.401.003,60 euros, import que representa un 0,33% del total del fons de reserves. El detall d'aquestes inversions es resumeix a continuació:

Béns tangibles (patrimoni en euros)	
Aplicacions informàtiques	5.241.269,78
Instal·lacions tècniques i maquinària	1.900.739,06
Utilitatge i mobiliari	3.425.225,45
Altre immobilitzat	736.106,73
Amortització acumulada	8.902.337,42
Valor net comptable	2.401.003,60

En relació a aquesta partida, cal tenir en compte que l'antiga normativa pressupostària indicava que totes les inversions que efectuava la Caixa Andorrana de Seguretat Social anaven a càrrec del fons de reserves de la branca jubilació. Actualment i amb la normativa pressupostària 2009, les inversions en mobiliari o qualsevol altre estri que sigui necessari per garantir l'activitat de la CASS van a càrrec de la branca de serveis generals, la qual està finançada per la branca general i la branca jubilació. Per tant, tots aquests béns tangibles que encara queden dins del fons de reserves de la branca jubilació s'aniran progressivament amortitzant i la partida tendirà, cada any, més cap a zero fins que tots els béns estiguin completament amortitzats.

3.2. Evolució de l'índex de referència i rendibilitat obtinguda

La rendibilitat final del fons de reserves de la branca jubilació per l'any 2009 ha estat de +7,91% contra una rendibilitat de l'índex de referència del +9,23%. Aquesta rendibilitat no inclou ni el rendiment ni la valoració dels béns immobles.

La composició de l'índex de referència és la següent:

TIPUS D'ACTIU	ÍNDEX DE REFERÈNCIA
Renda fixa (65%)	50% - Euro Cash Indices LIBOR Total Return 3 Months: ECC0TR03 Index ¹ 50% - Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 3-5 Yr: EUG2TR Index ¹
Renda variable (25%)	50% - MSCI Daily TR Net World EUR: NSESWRLD Index ¹ 50% - MSCI Daily TR Net EMU Local: NDDLEMU Index ¹
Altres actius (10%)	Euro Cash Indices LIBOR Total Return 3 Months: ECC0TR03 Index ¹

Respecte al l'índex de referència (més endavant, benchmark) de l'any 2008, el nou mandat de gestió aprovat el 22 de desembre de 2008 incloïa un canvi. L'índex MSCI world, que té un pes del 12,5% de l'índex, ja no està referenciat al dòlar sinó que a l'euro.

Durant l'any 2009, la cartera i el benchmark han tingut un comportament similar. Els dos primers mesos de l'any s'han caracteritzat per obtenir

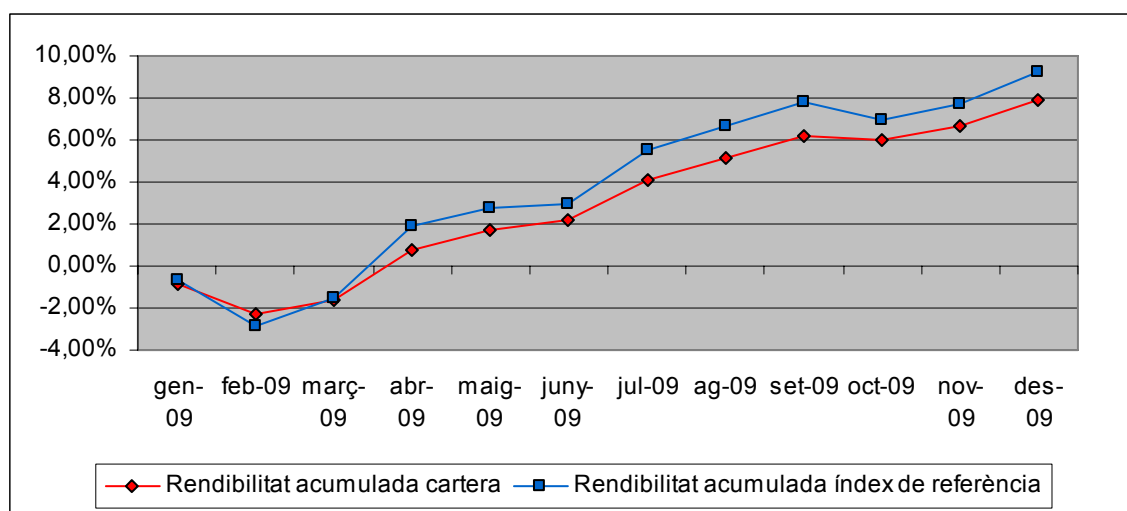
¹ Codi Bloomberg

rendibilitats mensuals negatives, accentuant encara més la caiguda del 2008. Tanmateix, a partir del mes de març, tant la rendibilitat del fons de reserves de la branca jubilació com del benchmark han estat positives i han anat evolucionant favorablement des de llavors, exceptuant el mes d'octubre que ha estat l'únic mes en el qual el fons de reserves i el benchmark han obtingut una rendibilitat mensual negativa.

	Rendibilitat acumulada cartera	Rendibilitat acumulada índex de referència
31-gen-09	-0,85%	-0,65%
28-feb-09	-2,29%	-2,87%
31-març-09	-1,61%	-1,55%
30-abr-09	0,80%	1,94%
31-maig-09	1,76%	2,79%
30-juny-09	2,21%	2,99%
31-jul-09	4,11%	5,49%
31-ag-09	5,10%	6,70%
30-set-09	6,18%	7,81%
31-oct-09	5,98%	6,99%
30-nov-09	6,67%	7,74%
31-des-09	7,91%	9,23%

Taula 5: Evolució de la rendibilitat acumulada del fons de reserves branca jubilació i de l'índex de referència

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

Gràfic 12: Evolució de la rendibilitat acumulada del fons de reserves branca jubilació i de l'índex de referència

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

Cal destacar que, després de les caigudes de 2008, els gestors han tingut una actitud prudent i de cert dubte davant la pujada de la renda variable a partir del mes de març de 2009. Aquest fet no ha permès aprofitar, en la seva totalitat, els increments de les borses. Això ha implicat que la rendibilitat de la cartera

fos inferior a la del benchmark però que també ho fos el risc assumit mesurat per la volatilitat, tal i com es pot observar en la taula següent.

	FONS		INDEX DE REFERENCIA		COMPARATIVA	
	Rendibilitat mensual	Volatilitat mensual	Rendibilitat mensual	Volatilitat mensual	Diferencial de rendibilitat (Rc-Rb)	Diferencial de volatilitat ($\sigma - \sigma_b$)
31-gen-09	-0,85%	3,5081%	-0,65%	3,4790%	-0,20%	0,03%
28-feb-09	-1,44%	3,5905%	-2,24%	3,6862%	0,80%	-0,10%
31-març-09	0,68%	3,5917%	1,37%	3,7750%	-0,69%	-0,18%
30-abr-09	2,41%	3,9262%	3,54%	4,3049%	-1,13%	-0,38%
31-maig-09	0,96%	3,9806%	0,83%	4,3304%	0,13%	-0,35%
30-juny-09	0,44%	3,9797%	0,19%	4,3231%	0,25%	-0,34%
31-jul-09	1,90%	4,1602%	2,44%	4,5325%	-0,54%	-0,37%
31-ag-09	0,98%	4,1836%	1,14%	4,5505%	-0,16%	-0,37%
30-set-09	1,10%	4,2139%	1,04%	4,5600%	0,06%	-0,35%
31-oct-09	-0,20%	4,2310%	-0,76%	4,5840%	0,56%	-0,35%
30-nov-09	0,69%	4,2273%	0,70%	4,5876%	-0,01%	-0,36%
31-des-09	1,24%	4,2894%	1,38%	4,6453%	-0,14%	-0,36%

Taula 6: Comparativa de rendibilitats mensuals i de volatilitat; fons de reserves branca jubilació vs índex de referència

Font: Elaboració mensual del quadre de control (tancament a desembre 2009)

3.3. Comparatiu amb altres països

Des de principis de l'any 2008, la Comissió Delegada segueix les notícies que surten d'altres fons de pensió governamentals, dels quals es disposi d'informació. Els països que se segueixen són aquells que disposen d'una pàgina web, que publiquen informació i que gestionen el seu fons de reserves a través de varies categories d'actius diversificades. S'exclou casos com el fons de reserves de la seguretat social espanyola, en el qual tota la inversió es fa en deute públic. Es presenta, en la pàgina següent, la mostra dels resultats obtinguts.

En la taula adjunta, es pot observar que el fons de reserves de la branca jubilació ha recuperat pràcticament tota la pèrdua generada durant el 2008. En canvi, hi ha altres fons de pensió públics que segueixen arrastrant, a finals de l'any 2009, una part considerable de la pèrdua produïda durant el 2008.

En la taula adjuntada, sorprenen algunes rendibilitats com, per exemple, les del fons de pensió de Corea del Sud. Tanmateix, cal tenir en compte la possible distorsió creada per l'efecte dels tipus de canvi dins les rendibilitats publicades.

	Distribució d'actius a 31/12/2009	2008				2009				Rendibilitat total 2009	Rendibilitat acumulada 2008/2009	
		Rendibilitat de 01/01/08 al 31/03/08	Rendibilitat de 01/04/08 al 30/06/08	Rendibilitat de 01/07/08 al 30/09/08	Rendibilitat de 01/10/08 al 31/12/08	Rendibilitat de 01/01/09 al 31/03/09	Rendibilitat de 01/04/09 al 30/06/09	Rendibilitat de 01/07/09 al 30/09/09	Rendibilitat de 01/10/09 al 31/12/09			
EUROPA	Fonds de Réserve pour les retraités (França)	46,9%RV-47,6%RF-5,5%AA	-8,40%	-1,70%	-4,40%	-10,30%	-6,50%	10,50%	9,20%	1,80%	15,00%	-9,80%
	ABP (fons de pensió dels funcionaris i professors d'Holanda)	54,7%RV-38,7%RF-6,6%AA	-9,80%			-11,50%	4,50%		15,10%		20,20%	-1,70%
	CASS	22%RV-75%RF-3%AA	-2,74%	-0,91%	-1,68%	-3,33%	-1,61%	3,84%	4,00%	1,73%	7,91%	-0,37%
	National Pensions Reserve Fund (Irlanda)	63%RV-30%RF-7%AA	-10,50%	-1,50%	-5,30%	-12,20%	-6,70%	8,00%	7,50%	12,10%	20,90%	-8,60%
	Government Pension Fund (Noruega)	62%RV-38%RF	-5,40%	-2,10%	-7,70%	-9,90%	25,60%				25,60%	0,50%
	State Pension Fund (Finlàndia)	41%RV-55%RF-4%AA	-5,60%	-0,80%	-9,40%		-2,40%	7,70%	8,20%	2,90%	16,40%	0,60%
AMÈRICA DEL NORD	Canadian Pension Plan (Canadà)	56%RV-30%RF-14%AA	-0,83%	1,00%	-8,50%	-6,70%	-4,43%	7,31%	6,17%	1,80%	10,85%	-4,18%
	Calpers (fons de pensió dels funcionaris de Califòrnia)	No disponible	-27,00%				11,80%				11,80%	-15,20%
ÀSIA	Japan's Government Pension Investment Fund (Japó)	75%RF-20%RV-5%MM	-6,41%	-9,13%			-0,78%	3,89%	1,06%	1,47%	5,64%	-9,90%
	South Korea state-run pension fund (Corea del Sud)	No disponible	-0,75%				9,92%				9,92%	9,17%

Taula 7: Comparatiu de rendibilitats de fons de pensió públics a 31/12/2009

Font: Pàgines webs diferents organismes² i elaboració pròpia

² Per obtenir més informació de les pàgines webs consultades, veure la bibliografia del document.

Tal i com es pot constatar en la columna anomenada distribució d'actius de la taula 7, cada fons de reserves té una distribució d'actius diferent. Aquesta anàlisi és, per tant, interessant per seguir l'evolució d'altres fons de pensió públics i veure la composició d'actius que té cada un d'ells, però, no permet valorar la gestió que fan les entitats. Per poder valorar la gestió de les entitats, la Comissió Delegada ha fet una recerca de fons de pensió privats, que es comercialitzen tant a Espanya com a França, i que tenen un mandat de gestió similar al de la CASS. Els resultats obtinguts es mostren en la taula següent:

	Perfil de risc	Rendibilitat acumulada desembre 2009	Rendibilitat 5 anys (05-09)
<i>Generali Prudence</i>	50%RF - 50%RV	7,30%	2,67%
BBVA Individual	60%RF - 40%RV	7,94%	1,50%
<i>HSBC Modéré</i>	60%RF - 40%RV	13,99%	4,02%
<i>Ecureuil Equilibré</i>	60%RF - 40%RV	12,61%	3,47%
Europopular vida	70%RF - 30%RV	7,16%	1,15%
Mapfre Mixto	70%RF - 30%RV	7,89%	3,06%
<i>Groupama Patrimoine</i>	70%RF - 30%RV	8,36%	3,23%
CASS	75%RF - 25%RV	7,91%	2,17%
Cajamadrid Mixto 15	85%RF - 15%RV	6,08%	1,19%
BS Pentapensión	Mixto	6,31%	0,63%
Certificat de dipòsit	100% monetari	1,22%	2,91%

Taula 8: Comparatiu de rendibilitats de fons de pensió privats a 31/12/2009

Font: Pàgines webs diferents organismes i elaboració pròpia

Els fons que apareixen en lletra normal són els que es comercialitzen a Espanya. Els que estan en *cursiva* corresponen a fons comercialitzats a França. Tot i que els mandats de gestió són similars entre ells, s'han diferenciat entre ells en funció del percentatge de renda variable que tenien. Es constata que no hi ha cap fons de pensió que tingui el mateix perfil de risc que la CASS. A finals del 2008, hi havia dos fons de pensió amb un 25% de renda variable, igual que la CASS. Es tractava del Credit Municipale Solidaire i del HSBC Modéré. El primer fons de pensió ha estat liquidat durant el 2009. En quant al HSBC Modéré, el seu perfil de risc ha variat enguany, incrementant la renda variable fins a un 40%. En quant a la rendibilitat anualitzada de la CASS a cinc anys, cal tenir en compte que hi ha hagut un canvi de mandat de gestió a partir de l'1 de gener de 2008. L'anterior mandat permetia la inversió en renda variable fins a un màxim del 15% de la cartera total. Actualment, el màxim és del 25%.

4. EVOLUCIÓ DELS MERCATS

Comparat amb l'any 2008, l'any 2009 s'ha caracteritzat per ésser un any de bonança en els mercats financers. Tanmateix, cal actualment diferenciar entre tenir una **millor** economia en termes relatius al 2008 i una **bona** economia en termes absoluts. A tancament del 2009, es pot considerar que els mercats financers estan millor que a finals del 2008 però és encara massa d'hora per parlar d'una recuperació total i mundial de l'economia.

Es resumeix, a continuació, els principals esdeveniments que han caracteritzat l'any 2009, diferenciant-los per tipus d'actiu: renda variable, renda fixa i tipus d'interès.

4.1. Evolució dels mercats de renda variable

La taula següent mostra l'evolució que han tingut les principals places financeres durant l'any 2009.

1							EquityRPT	
Hit <1,2, or 3> GO for more indices, or #<Index> GO to select security							PAGE 1/ 1	
06:20 World Equity Index Report							From 12/31/08 To 12/31/09 EUR	
1)North/Latin America							Last Trade Information	Historical Return
	Value	Net Chg	% Chg	Time	Local	Curr Adj		
4)DOW JONES INDUS. AVG	10392.90	+83.66	+ .81	2/18	+18.82	+15.89		
5)S&P 500 INDEX	1106.75	+7.24	+ .66	2/18	+23.45	+20.41		
6)NASDAQ COMPOSITE INDEX	2241.71	+15.42	+ .69	2/18	+43.89	+40.34		
7)S&P/TSX COMPOSITE INDEX	11694.84	+59.35	+ .51	2/18	+30.69	+47.71		
8)MEXICO BOLSA INDEX	32170.79	+278.67	+ .87	2/18	+43.52	+46.44		
9)BRAZIL BOVESPA STOCK IDX	67836.08	+551.51	+ .82	2/18	+82.66	+136.37		
2)Europe/Africa/Middle East								
10)DJ EURO STOXX 50 € Pr	2752.67	-25.63	-.92	12:05	+21.14	+21.14		
11)FTSE 100 INDEX	5308.31	-16.78	-.32	12:05	+22.07	+31.63		
12)CAC 40 INDEX	3722.82	-25.01	-.67	12:05	+22.32	+22.32		
13)DAX INDEX	5654.54	-25.87	-.46	12:05	+23.85	+23.85		
14)IBEX 35 INDEX	10436.70	-137.50	-1.30	12:05	+29.84	+29.84		
15)FTSE MIB Index	21434.55	-251.57	-1.16	12:05	+19.47	+19.47		
16)AEX-Index	321.85	-2.45	-.76	12:05	+36.35	+36.35		
17)OMX STOCKHOLM 30 INDEX	945.20	-1.77	-.19	12:20	+43.69	+53.49		
18)SWISS MARKET INDEX	6678.32	+41.03	+ .62	12:05	+18.27	+19.14		
3)Asia/Pacific								
19)NIKKEI 225	10123.58	-212.11	-2.05	07:29	+19.04	+13.20		
20)HANG SENG INDEX	19894.02	-528.13	-2.59	09:01	+52.02	+48.18		
21)S&P/ASX 200 INDEX	4635.10	-19.66	-.42	06:34	+30.85	+62.50		

Australia 61 2 9777 8600 Brazil 5511 3048 4500 Europe 44 20 7330 7500 Germany 49 69 9204 1310 Hong Kong 852 2977 6000
Japan 81 3 3201 8900 Singapore 65 6212 1000 U.S. 1 212 318 2000 Copyright © 2010 Bloomberg Finance L.P.
SN 181089 H211-786-0 19-Feb-2010 12:21:47

Taula 9: Evolució de les principals places financeres any 2009

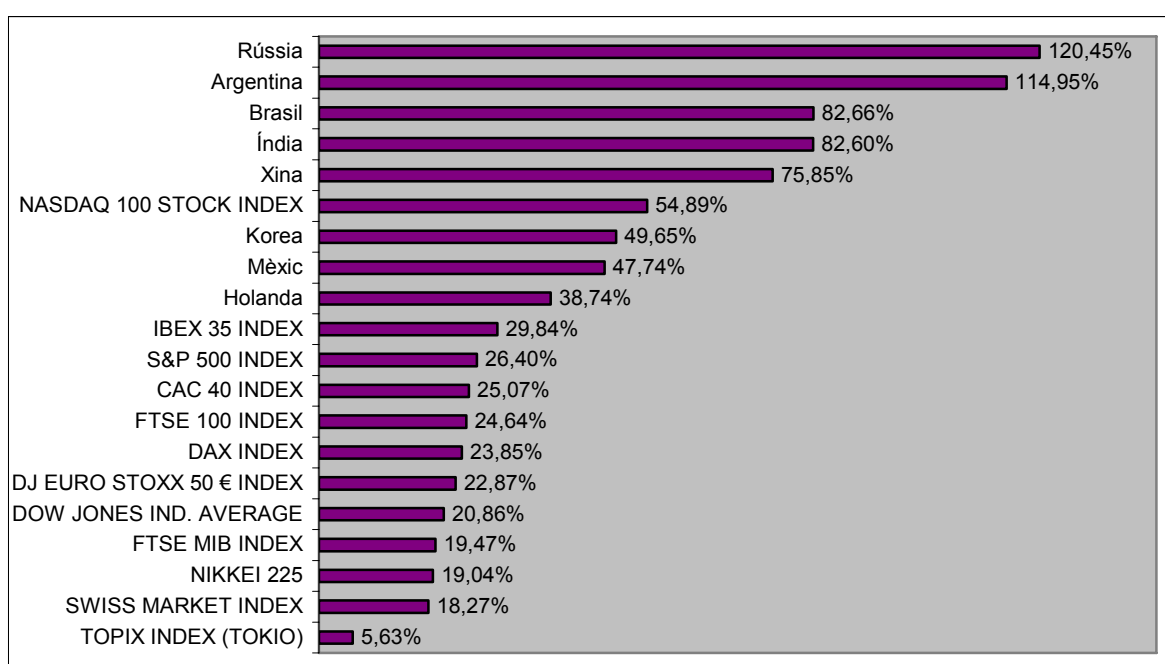
Font: Bloomberg i elaboració pròpia

Rendibilitat
en moneda
local

Rendibilitat
referenciada
a l'euro

Repasant l'evolució dels mercats durant l'any, és necessari recordar que els mercats van adoptar una tendència negativa fins a meitat del març 2009. A partir de llavors, totes les borses van rebotar i han anat augmentant mensualment. El MSCI World ha tancat amb una rendibilitat del +30,80%, situant-se en la cinquena posició com a millor any de les últimes 4 dècades.

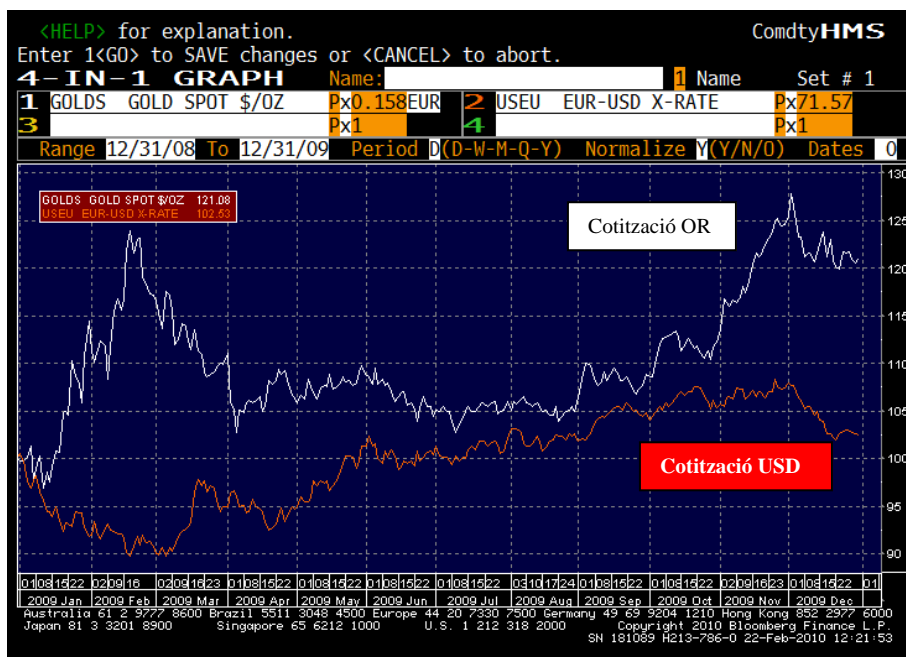
Tanmateix, malgrat els retorns positius de tots els mercats, cal destacar el millor comportament que han tingut els països emergents respecte als països desenvolupats. El mercat rus ha augmentat, per exemple, un +120%, seguit d'Argentina, el qual ha augmentat pràcticament un +115%. Aquests exemples, així com un rànquing de més a menys rendibilitat obtinguda l'any 2009, queden resumits en el gràfic adjuntat a continuació.

Gràfic 13: Classificació descendent de les rendibilitats de les borses 2009

Font: elaboració pròpia

Centrant-se en l'evolució de les commodities (matèries primes), cal destacar l'evolució que ha tingut enguany l'or. L'or ha arribat a intercanviar-se a 1200 USD per després recular i tancar l'any a 1098 USD. La rendibilitat final s'ha situat en un +24,36% i en un +35,84% des de mínims. Tanmateix, cal destacar que les pujades de l'or han anat molt relacionades amb l'evolució del dòlar. La correlació negativa amb el dòlar ha influït en la matèria prima, produint un augment considerable del valor d'aquesta i un retrocés durant els últims dos mesos de l'any a mesura que el dòlar guanyava posicions. Tant l'evolució en la cotització de l'or com la correlació negativa entre aquesta matèria prima i el dòlar queden reflectits en el gràfic adjuntat en la pàgina següent.

Gràfic 14: Evolució entre l'or i el dòlar 2009

Font: Bloomberg

L'evolució d'enguany del **petroli** no ha estat tan volàtil com la del 2008. Es recorda que el petroli va passar d'intercanviar-se d'un màxim de 145,18 USD/barril al juliol 2008 a 44,60 USD/barril a tancament de desembre 2008, produint una baixada del -69% durant aquesta segona meitat de l'any. Durant l'any 2009, l'evolució del petroli s'ha caracteritzat per una apreciació durant el primer semestre i una posterior estabilitat entre 70-80 USD/barril fins a finals d'any. El gràfic següent resumeix l'evolució del petroli durant el 2009.

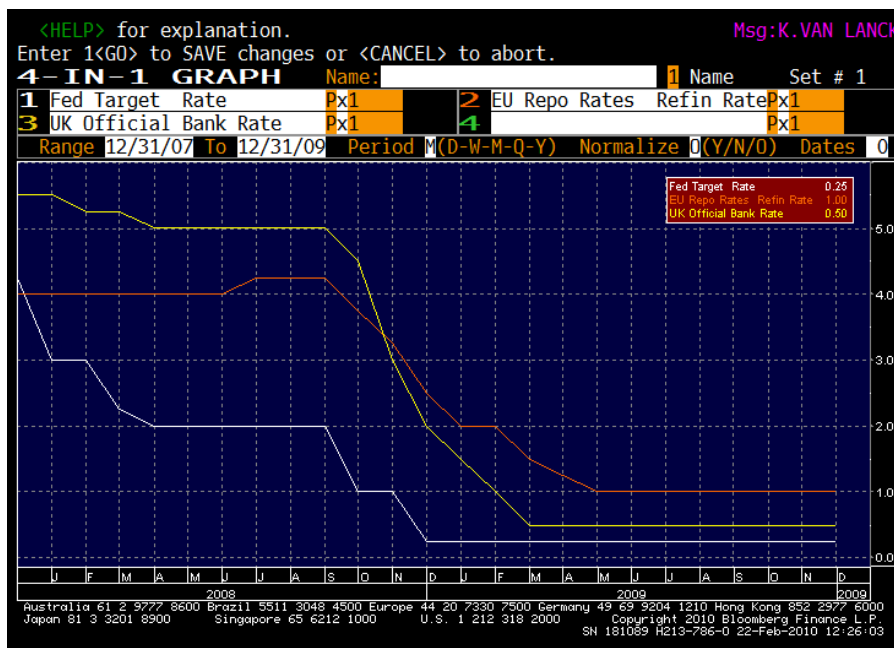

Gràfic 15: Evolució del petroli 2009

Font: Bloomberg

4.2. Evolució dels mercats de renda fixa i tipus d'interès

Els principals bancs centrals del món han mantingut **els tipus d'interès** a nivells excepcionalment baixos durant el 2009. La FeD (Federal Reserve) ja va tancar el tipus oficial d'Estats Units al 0,25% l'any 2008 i ha mantingut aquest nivell durant tot l'any. En canvi, a Europa, els tipus van tancar al 2,50% l'any 2008 i s'han estabilitzat a l'1,00% des del mes de maig després de què el Banc Central Europeu (més endavant, BCE) hagi fet 4 baixades durant els cinc primers mesos de l'any. El Bank of England ha seguit la mateixa dinàmica que el BCE i ha deixat els tipus al 0,50%. Es resumeix, a continuació, l'evolució que han tingut els tipus d'interès des de finals del 2007, recollint les progressives baixades que s'han fet.

Gràfic 16: Evolució dels tipus d'interès oficials d'Estats Units, Europa i Regne Unit (2007-2009)

Font: Bloomberg

Veient el gràfic adjuntat, es té una idea de l'envergadura que ha significat la crisi del 2008 i les excepcionals mesures que han pres els diferents Estats i bancs centrals. A part de les baixades de tipus d'interès, cal destacar les generoses mesures que han adaptat els diferents països i bancs centrals, destacant el *quantitative easing* que han implementat tots agressivament. Aquestes mesures han consistit en donar facilitats a les entitats bancàries per finançar-se a la finestra de cada un dels bancs centrals. Alguns països també han respost avalant les transaccions interbancàries. En resum, són mesures que no s'havien vist mai anteriorment i que han servit per allunyar els temors del risc sistèmic.

Tanmateix, vistos els efectes de la crisi financera, és difícil imaginar que es torni a la normalitat d'abans de la crisi. Això és el que es pot observar analitzant el gràfic de l'índex depo-repo. Aquest índex serveix per mesurar el diferencial entre el tipus d'interès interbancari (depo) i la rendibilitat del deute públic a curt termini (repo).

Gràfic 17: Evolució del diferencial depo-repo gener 2007-desembre 2009

Font: Bloomberg

Voluntàriament, s’ha projectat l’evolució d’aquest índex des de principis de 2007. D’aquesta manera, es pot observar que els desordres i, conseqüentment, la crisi financera es van iniciar cap a la segona meitat de l’any 2007. El gràfic mostra clarament el progressiu deteriorament i augment del diferencial de l’índex que es va viure a partir del juliol 2007. Com es pot veure en el gràfic, el diferencial entre el tipus d’interès interbancari i la rendibilitat del deute públic a curt termini va marcar els seus màxims durant el quart trimestre 2008. La forta ampliació del spread es pot explicar per un doble fenomen. Després de la fallida de Lehman Brothers (setembre 2008), la desconfiança entre les entitats bancàries va anar a l’alça i els tipus que s’oferien entre elles per deixar-se diners eren considerablement elevats. Paral·lelament, el deute públic es va convertir en el valor-refugi per excel·lència. La coincidència d’aquest doble fenomen (augment del tipus interbancari i baixada de rendibilitat del deute públic) van portar el diferencial a màxims.

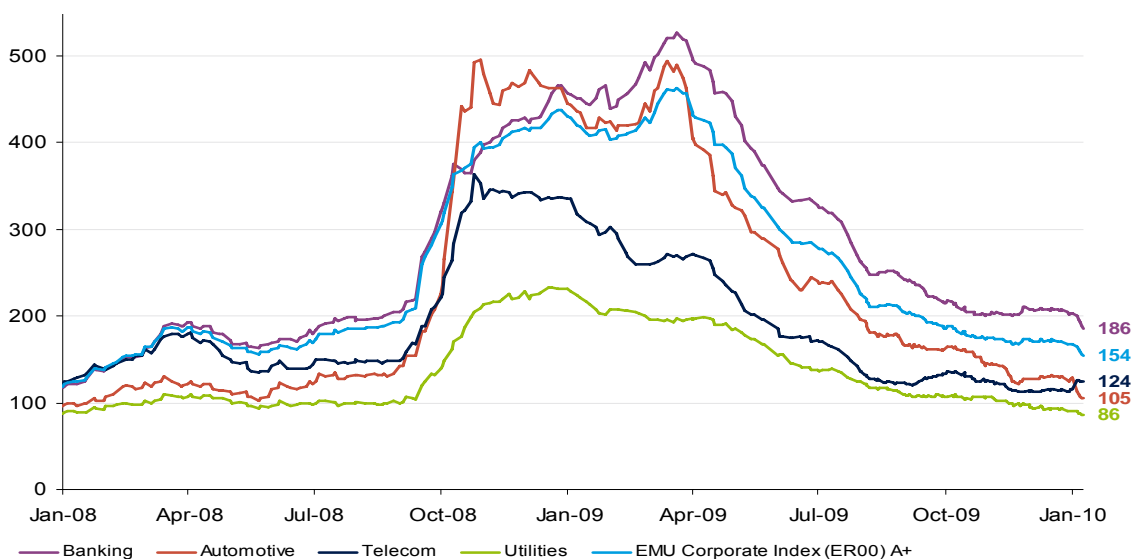
Durant l’any 2009, el diferencial ha anat recuperant la “normalitat”. Tanmateix, a finals del 2009, el diferencial no està als mateixos nivells que a finals del 2007. Es pot parlar d’una nova normalitat en el sistema financer, destacant però la recuperació de la confiança en els mercats.

En quant als **mercats de renda fixa**, cal destacar els bons rendiments que ha obtingut el mercat de crèdit. Aquest mercat recull totes les obligacions d’emissors privats de renda fixa. Cal precisar que la majoria d’aquests valors van estar fortament castigats durant l’any 2008 i van baixar indiscriminadament fugint cap a actius més segurs, sense tenir en compte la situació de l’empresa que emetia el deute, és a dir l’emissor. Durant l’any 2009, molts d’aquests valors, agrupats per sectors, han recuperat els nivells de principis de l’any

2008, donant unes rendibilitats considerables. Per exemple, l'índex Barclays Euro Aggregate Corporate ha obtingut una rendibilitat del +15,7% pel conjunt de l'any 2009.

Els diferencials de crèdit també s'han normalitzat, després de l'augment significatiu que van patir principalment a finals de l'any 2008, tal i com queda reflectit en el gràfic següent:

Gràfic 18: Evolució dels spreads de crèdit gener 2008 - gener 2010

Font: Merrill Lynch, Bloomberg

Cal tenir en compte que la revalorització dels actius de renda fixa només ha ocorregut en els casos on s'han valorat els actius a preu de mercat i no a preu de venciment. En una cartera on les obligacions estan valorades a venciment, la valoració de l'actiu no té en compte l'evolució del mercat i només computa la part proporcional de cupons que queda per cobrar fins a venciment ja que el tenidor de l'obligació adquireix el compromís de mantenir l'obligació fins a venciment.

Analitzant l'evolució dels **mercats de renda fixa governamental**, es constata que l'evolució dels spreads no ha estat tan pronunciada com en el sector privat. L'índex JPM EMU Government Bonds ha obtingut una rendibilitat del +4,33% a tancament de 2009. Tanmateix, cal assenyalar les fortes emissions de deute que han fet els Estats durant tot l'any, així com les tensions que s'han viscut cap a finals d'any a Dubai i Grècia. Resumidament, es recorda que Dubai World, consorci públic que s'encarrega de la construcció de varis projectes, va anunciar, el 25 de novembre, la negociació d'una moratòria del seu deute per un valor de 26.000 milions de dòlars. Els mercats financers van reaccionar negativament a aquesta notícia, provocant fortes baixades en la borsa de Dubai i, fins i tot, del petroli. Finalment, el govern d'Abu Dhabi va garantir el deute destinant 10.000 milions de dòlars als venciments de deute que tenia el consorci pendents. Aquest rescat ha tranquil·litzat els mercats financers internacionals. En quant a Grècia, el deteriorament de les seves finances ha portat el país a les portes d'una fallida. El dubte està en determinar l'actuació

que ha de tenir la Unió Europea en el cas de què un dels seus Estats membres es trobi en la situació actual de Grècia.

4.3. Evolució de les diferents economies mundials

La crisi financera que va néixer al 2007 es va traslladar cap a una crisi econòmica mundial durant el 2008. L'any 2009 ha posat a prova el món, demostrant que no tots els països van a la mateixa velocitat, marcant clares diferències entre continents i, fins i tot, dins d'un mateix marc com la Unió Europea.

La millor manera d'analitzar les divergències que existeixen entre països és comparant el seu respectiu PIB per aquest any 2009. Aquesta informació queda recollida en el quadre següent, on s'analitza el creixement trimestral que ha tingut cada país, així com el creixement final per l'any 2009.

Evolució PIB per trimestre i any 2009					
Països	1T09	2T09	3T09	4T09	PIB final 2009
China	6,2%	7,9%	9,1%	10,7%	8,7%
Brasil	-0,97%	1,1%	1,3%	2,0%	4,3%
Alemanya	-3,8%	0,3%	0,7%	0,0%	-2,4%
França	-1,2%	0,3%	0,3%	0,3%	-0,3%
Portugal	-1,6%	0,3%	0,7%	0,0%	-0,8%
Japó	-12,3%	5,2%	0,0%	0,9%	-3,8%
Estats Units	-5,5%	-0,7%	2,8%	5,7%	-2,4%
Euro-Zona	-2,5%	-0,2%	0,4%	0,1%	-2,1%
Àustria	-2,8%	-0,4%	0,9%	0,4%	-1,5%
Bèlgica	-1,6%	-0,4%	0,5%	0,3%	-0,8%
Itàlia	-2,6%	-0,5%	0,6%	-0,2%	-2,8%
Regne Unit	-2,4%	-0,6%	-0,2%	0,1%	-3,3%
Espanya	-1,9%	-1,1%	-0,3%	-0,1%	-3,1%

Taula 10: Evolució del PIB de diversos països 2009

Font: elaboració pròpia i Bloomberg

Els països de la taula s'han ordenat en funció dels trimestres positius de creixement que han obtingut durant l'any 2009. En primera posició, es troba Xina, el qual ha resultat ésser l'únic país que ha obtingut creixements trimestrals positius durant tot el 2009. El segon grup de països només ha tingut el primer trimestre de creixements negatius. Cal destacar la posició de França i Alemanya en aquest segon grup. Són actualment considerats els països de la Unió Europea amb més probabilitats de sortir de la crisi. El tercer grup està encapçalat per Estats Units. El rebot del quart trimestre d'aquest país ha estat considerable i ha estat impulsat per la inversió privada i el factor inventaris. Itàlia ha tancat el 2009 amb un creixement trimestral negatiu, malgrat haver

tingut els dos trimestres anteriors positius. Regne Unit ha obtingut un creixement positiu durant l'últim trimestre de l'any. Cal destacar la recuperació del sector immobiliari en aquest país. El valor dels immobles han repuntat, de mitja, un +9% des dels mínims del juliol 2009. Finalment, Espanya no ha aconseguit enguany treure cap trimestre positiu i tanca l'any amb un creixement negatiu anualitzat del -3,1%.

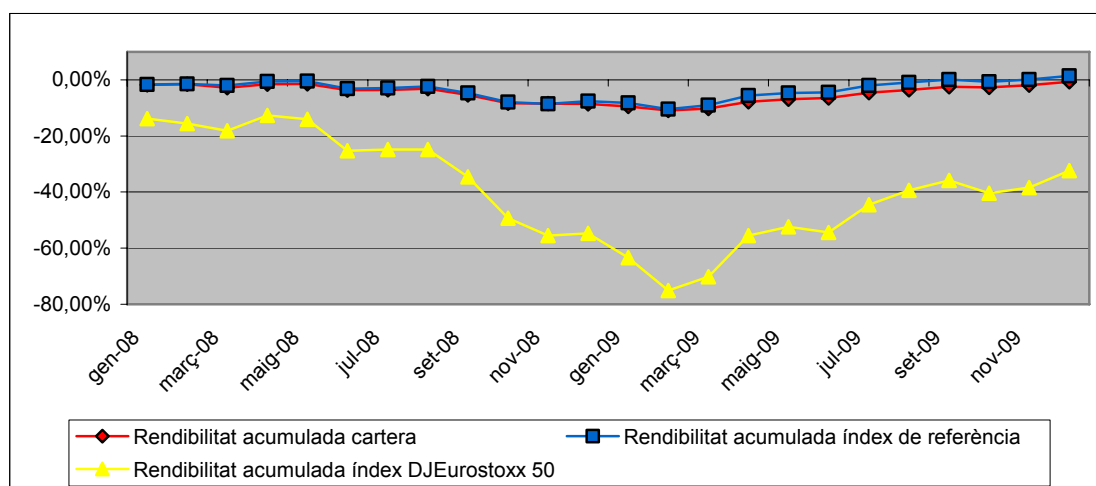
Com a fet rellevant de la taula de creixements anteriors, cal destacar el refredament de les dades de creixement dels països de la Unió Europea durant el quart trimestre 2009. Malgrat haver obtingut creixements positius, els creixements són pròxims a 0, fins i tot iguals en els casos d'Alemanya i Portugal. Aquestes dades mostren l'elevat grau d'incertesa que existeix en les previsions per l'any 2010. Tot i que es vulgui mantenir el context de creixement, els països emergents continuaran encapçalant les dades de creixement i seguiran essent els líders en la recuperació econòmica. Tanmateix, en els països desenvolupats, el creixement serà més moderat i es preveu que els països segueixin fent elevades emissions de deute públic. El FMI ha revisat a l'alça les seves previsions de creixement global pel 2010 fins al +3,9%, tot i que ha advertit d'importantes diferències entre països i regions. Un nou ordre mundial està naixent i els països emergents estan guanyant posicions sobre alguns països tradicionalment considerats com a desenvolupats.

5. CONCLUSIONS I FUTUR

5.1. Comentaris sobre els resultats obtinguts

L'any 2009 s'ha caracteritzat per uns rebots considerables dels mercats financers des dels mínims que van marcar al mes de març. Els principals actius, com la renda variable o la renda fixa, han obtingut rendiments positius. A finals del 2008, es podia suposar que el 2009 aportaria una mica d'alegria als mercats ja que els nivells assolits llavors eren extremadament baixos. Tanmateix, la situació econòmica del moment no acompanyava a aquest optimisme.

A finals del 2008, la Comissió Delegada entenia que, malgrat el resultat obtingut durant l'any (-8,67% en l'actual branca jubilació), calia seguir invertint el fons de reserves de la branca jubilació sota els paràmetres del mandat de gestió, els quals van ésser lleugerament modificats el 22 de desembre de 2008. La principal motivació per prendre aquesta decisió va ésser l'horitzó d'inversió del fons de reserves de la branca jubilació. Els estudis actuàrials dels quals es disposava en aquell moment indicaven una utilització del fons de reserves de la branca jubilació a partir del 2021³. A tancament del 2009 i amb la rendibilitat obtinguda enguany (+7,91%), s'ha recuperat més del 90% de la pèrdua de patrimoni del fons de reserves provocada l'any 2008. La Comissió Delegada entén que el resultat acumulat d'aquests dos últims anys és satisfactori ja que el fons de reserves de la branca jubilació no ha tingut el seu patrimoni pràcticament afectat pel crash dels mercats del 2008, el més important des de 1929. En el gràfic següent, es mostra l'evolució del fons de reserves de la branca jubilació, així com de l'índex de referència del mandat de gestió i de l'Eurostoxx 50 durant els dos últims anys (2008-2009).

Gràfic 19: Rendibilitat acumulada de la cartera, índex de referència i Eurostoxx 50 (2008-2009)

Font: elaboració pròpia, Bloomberg

³ GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Estudio Económico Actuarial del Sistema de Pensiones del Principado de Andorra*. (Marzo del 2007) Madrid, pàgina 53.

En aquest gràfic, es pot veure que tant la cartera de la CASS (branca jubilació) com l'índex de referència del mandat de gestió han recuperat la majoria del patrimoni perdut al 2008 durant el 2009. En canvi, l'índex de renda variable europeu (DJ Eurostoxx 50) encara té que pujar un +35% per recuperar la pèrdua des de mínims. Per tant, la Comissió Delegada entén que el mandat de gestió s'adapta a les característiques que ha de tenir un fons de reserves ja que ha permès preservar el patrimoni de la CASS i superar una crisi tan aguda com la de l'any 2008.

Tota aquesta feina assolida ha estat una feina d'equip amb les entitats financeres que gestionen el patrimoni del fons de reserves. La Comissió Delegada vol agrair, públicament, la col·laboració i el gran enteniment que hi ha amb els equips formats pels bancs. Els bancs han seguit actuant amb molta diligència i sempre amb l'objectiu de preservar de la millor manera el capital de la CASS, tal i com ho demostren els resultats obtinguts a finals del 2009. A més, cal recordar que l'obtenció d'una bona rendibilitat durant aquest any depenia, en gran part, d'entrar en el mercat de renda variable o d'incrementar el pes d'aquest actiu abans de les pujades significatives que han tingut principalment lloc a partir del març. En aquest sentit, els gestors han anat incrementant el pes de renda variable progressivament, el qual ha permès obtenir l'alta rendibilitat final, malgrat haver-se situat per sota del benchmark.

D'altra banda, la Comissió Delegada també vol destacar la importància de valorar els actius a preu de mercat. Des del 2008, no s'accepta cap valoració de producte estructurat ni a la par ni a venciment en la renda fixa. Durant l'any 2009, moltes obligacions de renda fixa de la cartera, així com alguns productes classificats en la part d'altres actius, han vist el seu preu augmentar gràcies a la millora dels mercats. Aquesta millora de preu ha permès vendre una sèrie d'actius que no es desitjava tenir en cartera però que s'havien mantingut a causa del baix preu que tenien l'any passat.

La Comissió Delegada creu oportú recordar la importància que té per un petit Estat com Andorra tenir el fons de reserves de la seguretat social invertit en portafoli i en els mercats internacionals. Aquesta decisió aporta una àmplia diversificació i liquiditat al fons de reserves, característiques que són difícilment assolibles en cas d'inversió de tot els actius del fons de reserves en actius nacionals i amb el risc de vulnerar l'article 84.4 de la Llei 17/2008. L'AISS (Associació Internacional de la Seguretat Social) va fer, durant l'any 2008, el següent comunicat al respecte:

"Many small countries with significant social security funds (in terms of GDP) experience asset concentration in certain sectors or certain industries. When this is coupled with laws preventing or highly restricting foreign investment, the allocation of assets and level of diversification becomes sub-optimal, exposing

the portfolio to substantial risk. Small countries become very poorly protected against country risk, exchange rate risk, and sector risk.”⁴

5.2. Exhauriment del fons de reserves de la branca general

Com ja s’ha dit anteriorment en el segon capítol d’aquesta part, la branca general és actualment deficitària. En el moment de separar les dos branques i adaptar-les a una gestió adequada a les seves necessitats, el fons de reserves de la branca general ascendia a 48.031.843,62 euros en data 31/12/08.

L’eixugament del dèficit d’enguany ha suposat uns reintegraments en el fons de reserves per un total igual a 20.245.571,39 euros. La davallada dels ingressos per cotitzacions com a conseqüència de la crisi econòmica i l’entrada en vigor de la Llei 17/2008 fan que el dèficit previst pel 2010 sigui substancialment superior al dèficit del 2009.

Davant d’aquesta situació, la Comissió Delegada preveu que el fons de reserves de la branca general s’exhaureixi abans del quart trimestre 2010. Com a mesura de prevenció, la Comissió Delegada no ha renovat els certificats de dipòsit més enllà del juliol 2010 per evitar una cancel·lació anticipada i la conseqüent penalització en el rendiment (veure gràfic 1: composició del fons de reserves de la branca general per venciment). La Comissió Delegada expressa la seva preocupació a partir de llavors. Segons l’article 86.2.f, el pressupost de l’Administració general finança l’eventual dèficit que es pugui produir a la branca general. Tanmateix, cal tenir clar que la situació deficitària de la branca general amb la legislació actual es converteix en un dèficit estructural de la branca, no preveient-se un eventual superàvit d’aquesta branca. Seria necessari un replantejament del seu finançament, així com de les prestacions que ha d’assumir per sí sola, amb l’objectiu de garantir la seva viabilitat a llarg termini.

5.3. Fusió entre CAAM i SGAM

Dos de les set entitats que gestionen actualment el fons de reserves de la branca jubilació són CAAM (Crédit Agricole Asset Management) i SGAM (Société Générale Asset Management). Ambdues entitats són les empreses gestores dels bancs Crédit Agricole i Société Générale. S’entén per societat gestora l’empresa que s’encarrega de gestionar els actius a través de mandats de gestió, fons d’inversió o altres instruments com productes estructurats, oferint igualment assegurances o solucions de banca privada.

---

⁴ Molts petits Estats amb significants fons de reserves de la seguretat social (en termes de PIB) experimenten una concentració d’actius en alguns sectors o indústries. Quan aquest fet es combina amb lleis limitant o altament restringint la inversió en actius estrangers, la distribució d’actius i el nivell de diversificació esdevé suboptimal, exposant la cartera a riscos substancials. Els petits països es troben molt poc protegits per lluitar contra el risc país, risc de tipus de canvi i risc sectorial.

<<http://www-issanet.issa.int/dotlrn/clubs/acssubsitegrouptcinvest/file-storage/index?folder%5fid=217523>>

En data 26 de gener de 2009, es va rebre un primer comunicat on s'anunciava l'apropament entre CAAM i SGAM. Des de llavors, els gestors de les dues entitats han anat informant dels avenços verbalment fins rebre un segon comunicat, en data 23 d'octubre de 2009, on s'anuncia la fusió entre les dues entitats i la creació d'una única i nova entitat gestora anomenada Amundi.

Dins del fons de reserves de la branca jubilació, els diners de CAAM ascendien, a 31/12/09, a 85.884.701,28 euros. En el cas de SGAM, el patrimoni del fons s'elevava a 83.769.521,93 euros a la mateixa data. Sumant les dues entitats, el patrimoni total ascendiria a 169.654.223,21 euros, passant a ésser la primera entitat gestora a nivell de volum del fons de reserves de la branca jubilació de la CASS, amb una concentració del pràcticament 24% respecte al patrimoni total del fons de reserves.

A efectes 1 de gener de 2010, Amundi és 75% propietat de Credit Agricole i 25% propietat de Société Générale. Cada entitat ha aportat la seva rama de gestió, és a dir, Credit Agricole ha aportat CAAM i Société Générale ha aportat SGAM. La situació actual és que CAAM ha canviat el nom a Amundi i SGAM o ha canviat a S2G i penja al 100 % d'Amundi a canvi del seu 25%.

La Comissió Delegada seguirà d'a prop l'evolució de la fusió i els efectes que pugui tenir sobre la gestió del fons de reserves de la branca jubilació.

5.4. Estudi actuarial realitzat durant l'any 2009

D'acord amb l'entrada en vigor de la Llei 17/2008, el Consell d'Administració de la CASS va encarregar un nou estudi actuarial al mes de gener de 2009. L'empresa escollida va ser el "Gabinete de Asesoramiento económico y social, SL". L'estudi actuarial s'ha centrat en l'evolució de la branca jubilació. Vista la disminució del nombre d'assalariats des de mitjans del 2007 degut a l'efecte de la crisi econòmica, l'estudi actuarial determina dos hipòtesis: una màxima i una mínima entre les quals es preveu una oscil·lació en el nombre d'assalariats provocada pels efectes de la crisi i la posterior recuperació econòmica⁵.

Amb ambdós escenaris, les conclusions apunten que la branca jubilació seguirà obtenint superàvit en els propers anys. Amb el primer escenari d'hipòtesi més optimista, es preveu que les despeses de la branca superin els ingressos a partir del 2025 i, en el segon escenari (hipòtesi mínima), a partir del 2022⁶.

---

⁵ GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Proyección de ingresos y gastos del sistema de pensiones de Andorra, periodo 2010-2025*. (septiembre del 2009) Madrid, pàgina 31.

⁶ GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Proyección de ingresos y gastos del sistema de pensiones de Andorra, periodo 2010-2025*. (septiembre del 2009) Madrid, pàgina 81-82.

A partir d'aquests moments, la branca jubilació entraria en dèficit anyal i caldria disposar del fons de reserves per pagar les pensions, el qual s'exhauriria entre el 2029 (hipòtesi pessimista) i el 2033⁷ (hipòtesi optimista). Les conclusions també destaquen que els efectes de la Llei 17/2008 beneficien la branca jubilació per l'alleujament en la seva despesa, la qual s'ha traslladat principalment a càrrec de la branca general⁸.

Davant d'aquests resultats i de la previsió d'utilització dels actius del fons de reserves, la Comissió Delegada reitera la proposta de seguir invertint els actius del fons de reserves en portafoli i sota els paràmetres del mandat de gestió. La voluntat de la Comissió Delegada seria donar un pas més endavant en la gestió dels fons de reserves de la branca jubilació i dirigir-se cap a una gestió ALM (Asset-Liability Management), com ja es va presentar a l'octubre de 2007. Aquest tipus de gestió analitza els compromisos futurs per prestacions i els combina amb els ingressos previstos per cotitzacions i adapta les inversions a aquestes necessitats. D'aquesta manera, es poden establir criteris d'inversió més acurats i adaptats a la mida de les necessitats de la CASS, els quals permeten una actuació amb temps, previsió i evitant el risc de malvendre actius en cas de necessitat. Conseqüentment, és probable que el cost de gestió disminueixi.

Tanmateix, tot i que es decideixi fer una gestió ALM, no es podrà evitar, donades les circumstàncies actuals, l'exhauriment del fons de reserves de la branca jubilació en les properes dècades. El fons de reserves no podrà fer front a l'augment de despesa que vindrà donada per un augment del nombre de pensionistes i el pagament d'unes pensions de jubilació cada cop més elevades. A l'igual que la branca general, aquesta branca necessita, inevitablement, una reforma per preservar el futur de les pensions. Alguns països europeus ja han començat a atacar aquest problema parlant del retardament en l'edat de jubilació fins als 67 anys, ampliació del número d'anys necessaris per accedir a una pensió, plafons en les pensions de jubilació i invalidesa a cobrar, supressió de les prejubilacions o revisió de les pensions de viduïtat donada l'inserció dels dos membres de la parella en el mercat laboral.

Tal i com està ocorrent en la majoria de països europeus, el Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social considera que s'haurien de plantejar les reformes necessàries del nostre sistema públic de pensions a fi de preservar-lo a llarg termini.

---

⁷ GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Proyección de ingresos y gastos del sistema de pensiones de Andorra, periodo 2010-2025*. (septiembre del 2009) Madrid, pàgina 44.

⁸ GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Proyección de ingresos y gastos del sistema de pensiones de Andorra, periodo 2010-2025*. (septiembre del 2009) Madrid, pàgina 78-79.

PART IV: ESTADÍSTICAS CASS

1. Evolució del nombre d'assegurats per tipus

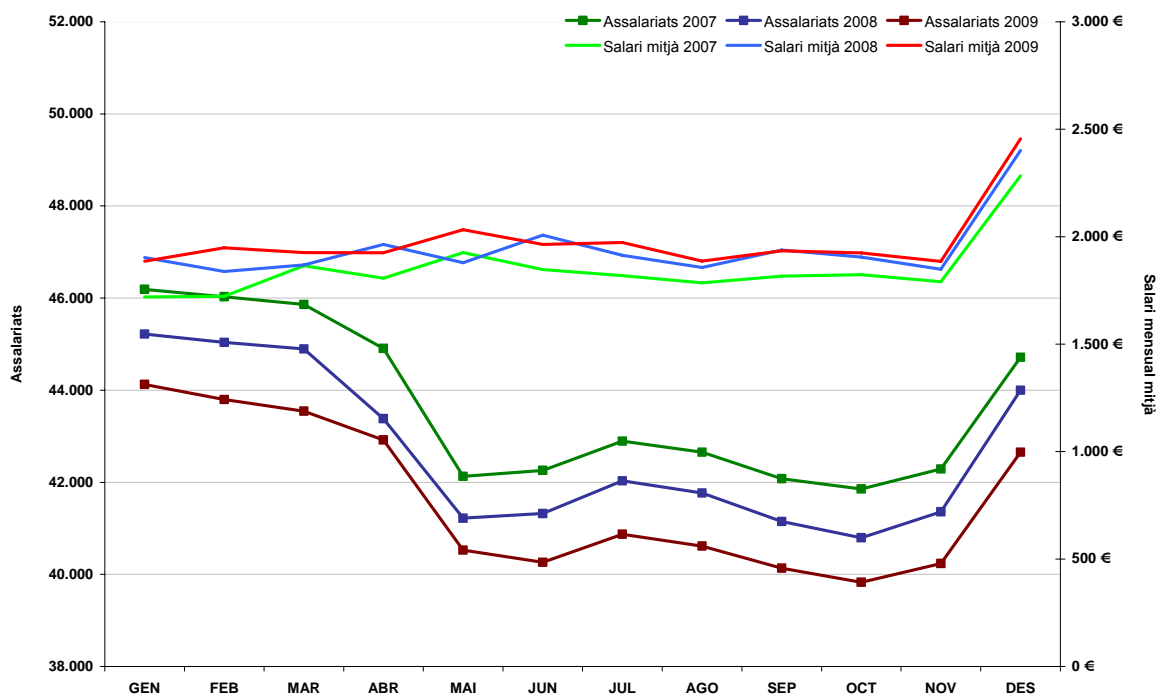
1.1 Evolució del nombre d'assalariats

1.1.1 Nombre d'assalariats i salari mitjà per mes

	2007		2008		2009		Variació 2008/07		Variació 2009/08	
	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà
GEN	46.188	1.719,54 €	45.217	1.903,09 €	44.124	1.885,47 €	-2,1%	10,7%	-2,4%	-0,9%
FEB	46.028	1.722,18 €	45.038	1.838,21 €	43.796	1.949,02 €	-2,2%	6,7%	-2,8%	6,0%
MAR	45.863	1.865,02 €	44.894	1.868,69 €	43.547	1.926,57 €	-2,1%	0,2%	-3,0%	3,1%
ABR	44.906	1.807,61 €	43.380	1.964,07 €	42.919	1.925,43 €	-3,4%	8,7%	-1,1%	-2,0%
MAI	42.130	1.926,32 €	41.219	1.878,83 €	40.525	2.032,49 €	-2,2%	-2,5%	-1,7%	8,2%
JUN	42.258	1.846,64 €	41.323	2.007,05 €	40.263	1.964,39 €	-2,2%	8,7%	-2,6%	-2,1%
JUL	42.893	1.818,80 €	42.032	1.913,08 €	40.873	1.973,36 €	-2,0%	5,2%	-2,8%	3,2%
AGO	42.653	1.785,34 €	41.766	1.857,10 €	40.614	1.886,35 €	-2,1%	4,0%	-2,8%	1,6%
SEP	42.079	1.815,99 €	41.151	1.937,59 €	40.135	1.934,33 €	-2,2%	6,7%	-2,5%	-0,2%
OCT	41.857	1.823,31 €	40.794	1.905,60 €	39.830	1.924,65 €	-2,5%	4,5%	-2,4%	1,0%
NOV	42.289	1.789,81 €	41.361	1.849,08 €	40.235	1.884,76 €	-2,2%	3,3%	-2,7%	1,9%
DES	44.715	2.283,43 €	43.998	2.401,27 €	42.653	2.455,78 €	-1,6%	5,2%	-3,1%	2,3%
TOTAL	52.182	1.850,39 €	50.535	1.943,47 €	48.516	1.979,51 €	-3,16%	5,03%	-4,00%	1,85%
Mitjana	43.655		42.681		41.626		-2,23%		-2,47%	

Taula 11: Evolució del nombre d'assalariats 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

Gràfic 20: Evolució del nombre d'assalariats 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

(1) El nombre d'assalariats indica el nombre de persones diferents que han estat assalariades.

(2) El salari mitjà s'ha calculat dividint la massa salarial pel nombre de mesos efectivament treballats.

1.1.2 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per sector d'activitat

	2007		2008		2009		Variació 2008/07		Variació 2009/08	
	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats (1)	Salari mitjà (2)	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà
AGRICULTURA RAMADERIA CAÇA I SILVICULTURA.	226	1.322,78 €	223	1.375,44 €	233	1.465,34 €	-1,3%	4,0%	4,5%	6,5%
INDÚSTRIES MANUFACTURERES.	2.417	1.944,22 €	2.263	1.996,26 €	2.185	2.045,01 €	-6,4%	2,7%	-3,4%	2,4%
PRODUCCIÓ I DISTRIBUCIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA.	171	3.116,63 €	170	3.174,88 €	175	3.261,92 €	-0,6%	1,9%	2,9%	2,7%
CONSTRUCCIÓ.	7.999	1.945,53 €	7.280	1.990,84 €	6.597	2.000,02 €	-9,0%	2,3%	-9,4%	0,5%
COMERÇ I REPARACIÓ DE VEHICLES DE MOTOR.	14.606	1.627,33 €	13.708	1.692,73 €	12.875	1.713,45 €	-6,1%	4,0%	-6,1%	1,2%
HOTELERIA.	9.501	1.441,58 €	9.064	1.500,14 €	8.486	1.513,75 €	-4,6%	4,1%	-6,4%	0,9%
TRANSPORT. EMMAGATZEMATGE I COMUNICACIONS.	1.634	1.970,45 €	1.569	2.098,07 €	1.516	2.187,84 €	-4,0%	6,5%	-3,4%	4,3%
SISTEMA FINANCER.	1.827	3.902,31 €	1.929	4.237,22 €	1.906	4.257,84 €	5,6%	8,6%	-1,2%	0,5%
ACTIVITATS IMMOBILIÀRIES I DE LLOGUER.	6.233	1.788,46 €	5.901	1.855,67 €	5.864	1.907,70 €	-5,3%	3,8%	-0,6%	2,8%
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DEFENSA I SEGURETAT SOCIAL	5.132	2.341,54 €	5.294	2.433,24 €	5.327	2.468,88 €	3,2%	3,9%	0,6%	1,5%
EDUCACIÓ.	717	1.947,56 €	726	2.034,55 €	713	2.108,30 €	1,3%	4,5%	-1,8%	3,6%
ACTIVITATS SANITÀRIES I VETERINÀRIES.	1.878	2.133,09 €	1.916	2.367,97 €	2.006	2.439,71 €	2,0%	11,0%	4,7%	3,0%
ALTRES ACTIVITATS SOCIALS I DE SERVEIS PRESTATS.	4.752	1.596,98 €	4.600	1.718,81 €	4.392	1.710,01 €	-3,2%	7,6%	-4,5%	-0,5%
LLARS QUE OCUPEN PERSONAL DOMÈSTIC.	1.944	1.132,70 €	2.003	1.194,80 €	2.015	1.231,87 €	3,0%	5,5%	0,6%	3,1%
TREBALL DOMÈSTIC A LA COMUNITAT.	285	1.130,38 €	280	1.157,64 €	293	1.204,11 €	-1,8%	2,4%	4,6%	4,0%
Altres	327	1.061,49 €	329	1.128,33 €	356	1.125,22 €	0,6%	6,3%	8,2%	-0,3%
TOTAL	52.182	1.850,39 €	50.535	1.943,47 €	48.516	1.979,51 €	-3,16%	5,03%	-4,00%	1,85%

Taula 12: Evolució del nombre d'assalariats per sector d'activitat 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

Nota: En el cas que una persona hagi treballat en diferents sectors d'activitat en un mateix mes, se l'assignarà al sector d'activitat on tingui la proporció més elevada de salari; el salari s'assignarà al mateix sector. A nivell anyal, si una persona ha treballat en diferents sectors, pot estar assignat en més d'un sector.

(1) El nombre d'assalariats indica el nombre de persones diferents que han estat assalariades. El total no és igual a la suma de les parts ja que una mateixa persona pot haver estat assalariada en diversos sectors d'activitat.

(2) El salari mitjà s'ha calculat dividint la massa salarial pel nombre de mesos efectivament treballats.

1.1.3 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per gènere.

	2007		2008		2009		Variació 2008/07		Variació 2009/08	
	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà
HOMES	28.057	2.123,79 €	26.923	2.223,30 €	25.719	2.258,03 €	-4,0%	4,7%	-4,5%	1,6%
DONES	24.125	1.532,24 €	23.612	1.627,06 €	22.797	1.668,27 €	-2,1%	6,2%	-3,5%	2,5%
TOTAL	52.182	1.850,39 €	50.535	1.943,47 €	48.516	1.979,51 €	-3,16%	5,03%	-4,00%	1,85%

Taula 13: Evolució del nombre d'assalariats per gènere 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

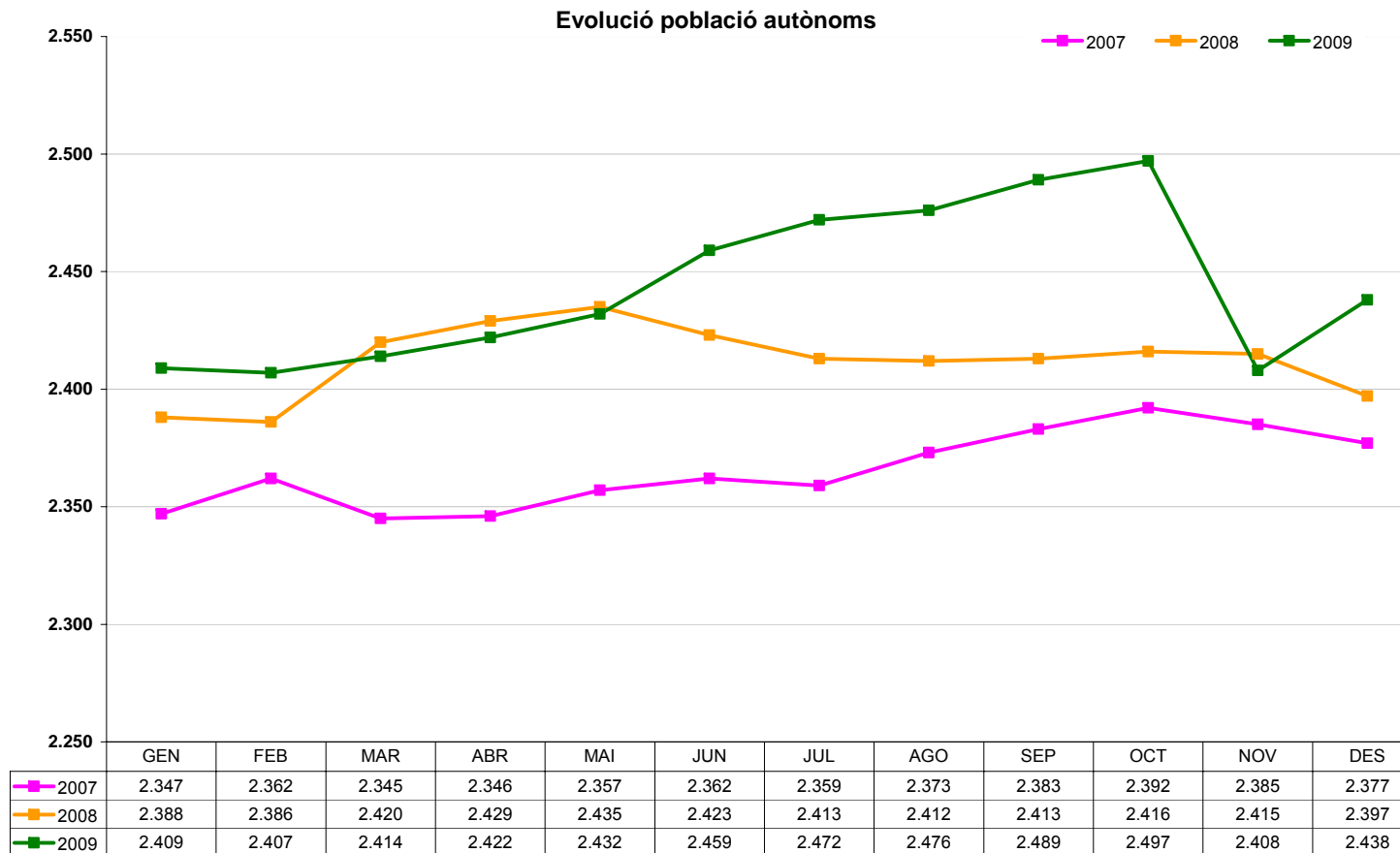
1.1.4 Evolució del nombre d'assalariats i salari mig per sector d'activitat i gènere.

		2007		2008		2009		Diferència salarial respecte de l'altre sexe, per sector		
		Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà	Nombre assalariats	Salari mitjà	2007	2008	2009
AGRICULTURA RAMADERIA CAÇA I SILVICULTURA.	HOMES	151	1.402,71 €	153	1.453,04 €	165	1.549,45 €	18%	18%	19%
	DONES	75	1.189,74 €	70	1.232,46 €	68	1.301,45 €	-15%	-15%	-16%
INDÚSTRIES MANUFACTURERES.	HOMES	1.581	2.151,89 €	1.496	2.211,21 €	1.440	2.261,15 €	40%	41%	41%
	DONES	836	1.532,68 €	767	1.564,84 €	745	1.604,42 €	-29%	-29%	-29%
PRODUCCIÓ I DISTRIBUCIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA.	HOMES	129	3.423,04 €	129	3.458,73 €	130	3.560,75 €	61%	54%	55%
	DONES	42	2.127,95 €	41	2.249,57 €	45	2.292,11 €	-38%	-35%	-36%
CONSTRUCCIÓ.	HOMES	7.269	1.991,22 €	6.574	2.037,13 €	5.942	2.046,07 €	37%	34%	32%
	DONES	730	1.449,19 €	706	1.517,04 €	655	1.551,77 €	-27%	-26%	-24%
COMERÇ I REPARACIÓ DE VEHICLES DE MOTOR.	HOMES	7.064	1.879,13 €	6.657	1.945,24 €	6.166	1.966,40 €	35%	34%	33%
	DONES	7.542	1.389,65 €	7.051	1.452,46 €	6.709	1.473,34 €	-26%	-25%	-25%
HOTELERIA.	HOMES	4.464	1.595,18 €	4.281	1.648,27 €	4.104	1.658,96 €	22%	20%	20%
	DONES	5.037	1.312,17 €	4.783	1.374,72 €	4.382	1.385,24 €	-18%	-17%	-16%
TRANSPORT. EMMAGATZEMATGE I COMUNICACIONS.	HOMES	1.052	2.142,53 €	1.019	2.262,66 €	995	2.353,15 €	32%	27%	27%
	DONES	582	1.629,28 €	550	1.776,08 €	521	1.859,04 €	-24%	-22%	-21%
SISTEMA FINANCER.	HOMES	945	5.010,29 €	1.016	5.439,11 €	1.006	5.424,29 €	93%	92%	87%
	DONES	882	2.599,87 €	913	2.838,41 €	900	2.902,51 €	-48%	-48%	-46%
ACTIVITATS IMMOBILIÀRIES I DE LLOGUER.	HOMES	3.053	2.154,01 €	2.847	2.219,24 €	2.789	2.292,14 €	52%	49%	50%
	DONES	3.180	1.415,31 €	3.054	1.494,24 €	3.075	1.528,83 €	-34%	-33%	-33%
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DEFENSA I SEURETAT SOCIAL	HOMES	2.333	2.611,48 €	2.412	2.696,26 €	2.450	2.713,95 €	24%	22%	20%
	DONES	2.799	2.110,03 €	2.882	2.207,01 €	2.877	2.257,37 €	-19%	-18%	-17%
EDUCACIÓ.	HOMES	175	2.291,49 €	187	2.314,54 €	186	2.424,40 €	25%	20%	22%
	DONES	542	1.833,88 €	539	1.935,16 €	527	1.994,86 €	-20%	-16%	-18%
ACTIVITATS SANITÀRIES I VETERINÀRIES.	HOMES	397	3.004,15 €	431	3.304,34 €	428	3.436,28 €	58%	58%	59%
	DONES	1.481	1.904,84 €	1.485	2.096,41 €	1.578	2.159,89 €	-37%	-37%	-37%
ALTRES ACTIVITATS SOCIALS I DE SERVEIS PRESTATS.	HOMES	2.559	1.850,21 €	2.485	1.988,59 €	2.426	1.953,21 €	38%	39%	35%
	DONES	2.193	1.340,57 €	2.115	1.433,91 €	1.966	1.442,59 €	-28%	-28%	-26%
LLARS QUE OCUPEN PERSONAL DOMÈSTIC.	HOMES	132	1.482,69 €	164	1.460,13 €	192	1.551,40 €	34%	24%	28%
	DONES	1.812	1.109,44 €	1.839	1.177,50 €	1.823	1.207,44 €	-25%	-19%	-22%
TREBALL DOMÈSTIC A LA COMUNITAT.	HOMES	38	1.446,26 €	43	1.364,34 €	40	1.526,36 €	33%	21%	32%
	DONES	247	1.086,44 €	237	1.125,87 €	253	1.159,59 €	-25%	-17%	-24%
Altres	HOMES	176	1.278,01 €	172	1.358,22 €	190	1.290,87 €	56%	55%	38%
	DONES	151	821,10 €	157	873,77 €	166	932,68 €	-36%	-36%	-28%
SECTOR ACTIVITAT	HOMES	28.057	2.123,79 €	26.923	2.223,30 €	25.719	2.258,03 €	38,6%	36,6%	35,4%
	DONES	24.125	1.532,24 €	23.612	1.627,06 €	22.797	1.668,27 €	-27,9%	-26,8%	-26,1%
	TOTAL	52.182	1.850,39 €	50.535	1.943,47 €	48.516	1.979,51 €			

Taula 14: Nombre d'assalariats per sector d'activitat i gènere

Font: Elaboració CASS

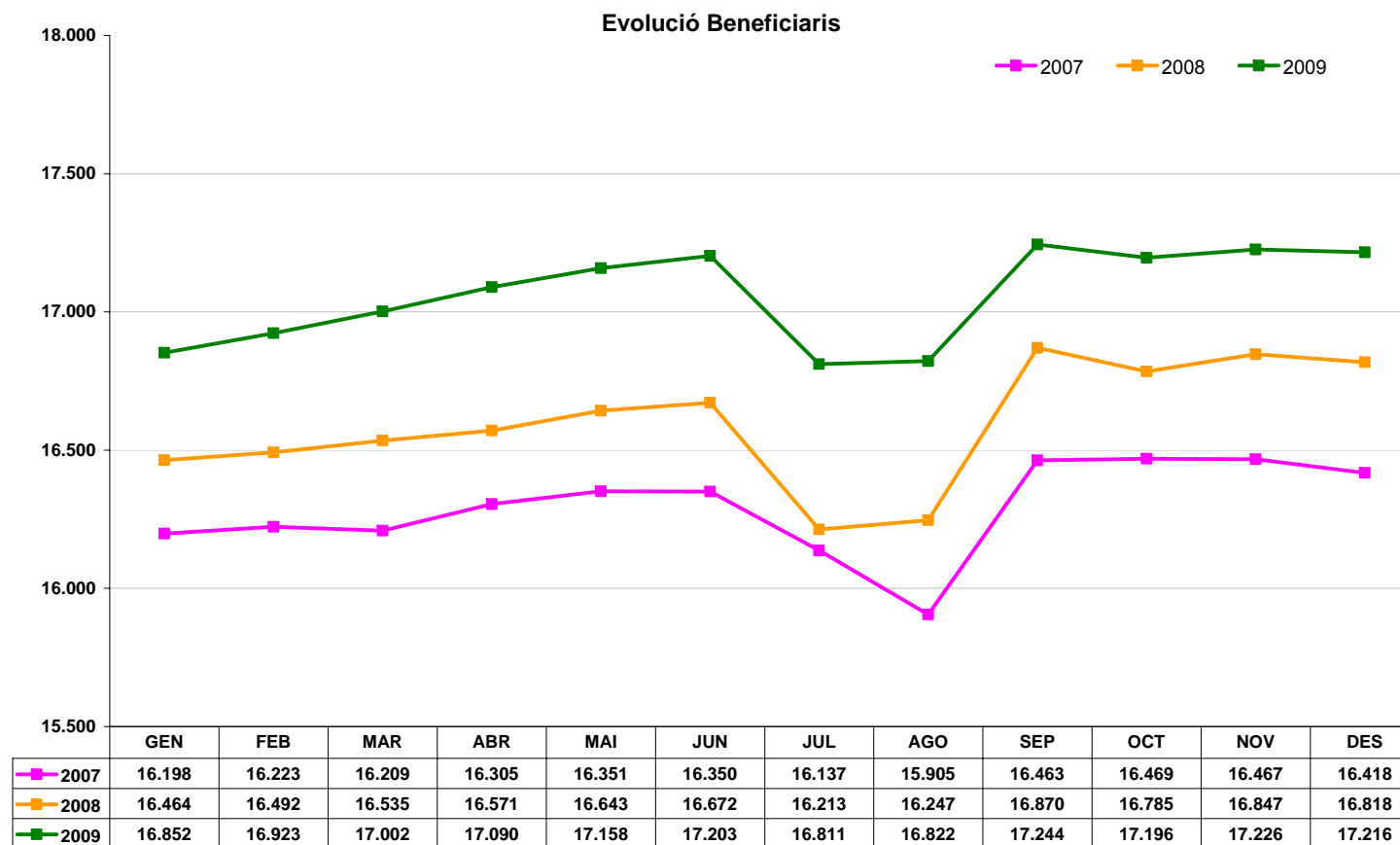
1.2 Evolució del nombre d'autònoms

Gràfic 21: Evolució del nombre d'autònoms 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

1.3 Evolució del nombre de beneficiaris

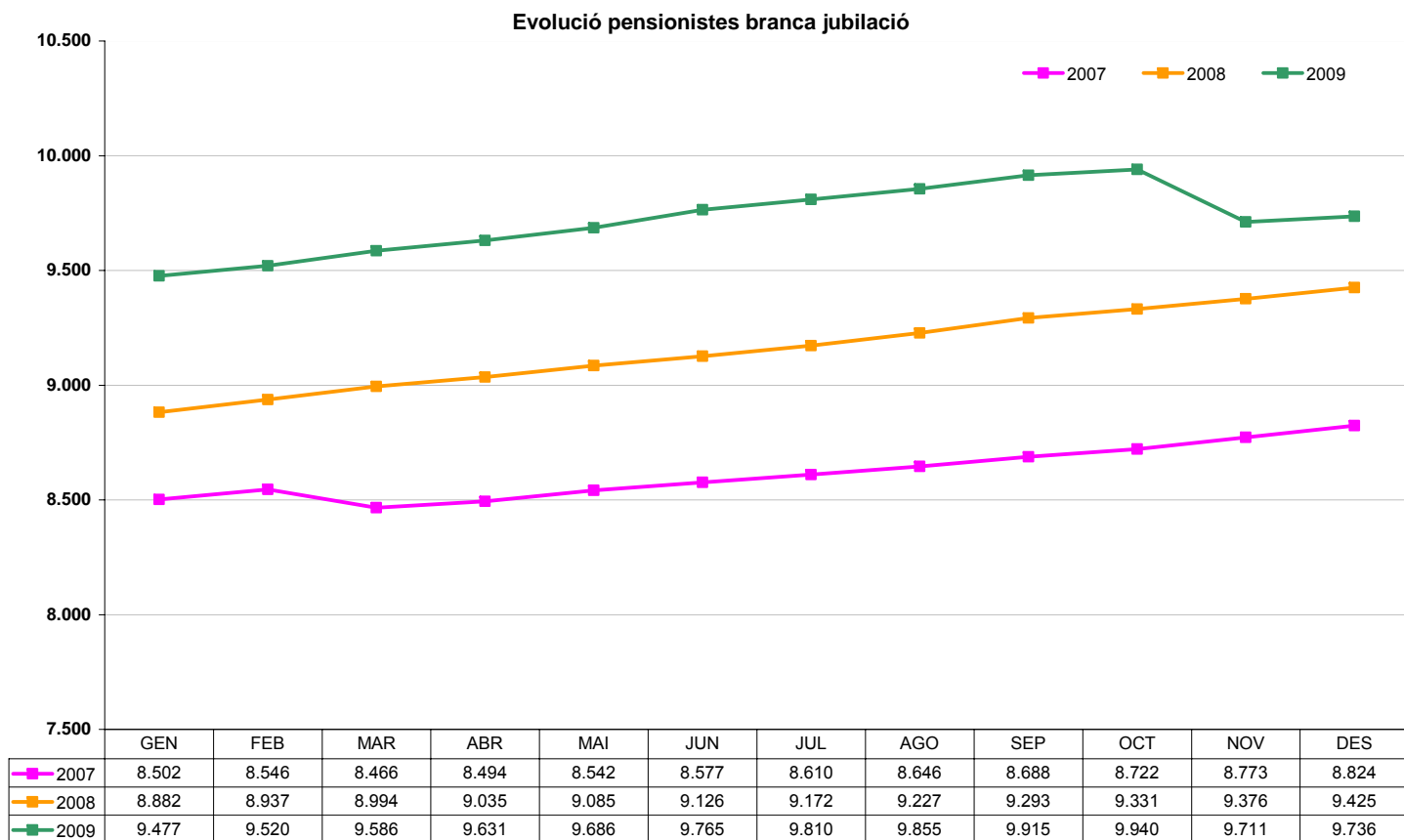

Gràfic 22: Evolució del nombre de beneficiaris 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

1.4 Evolució del nombre de pensionistes

1.4.1 Evolució del nombre de pensionistes de la branca jubilació

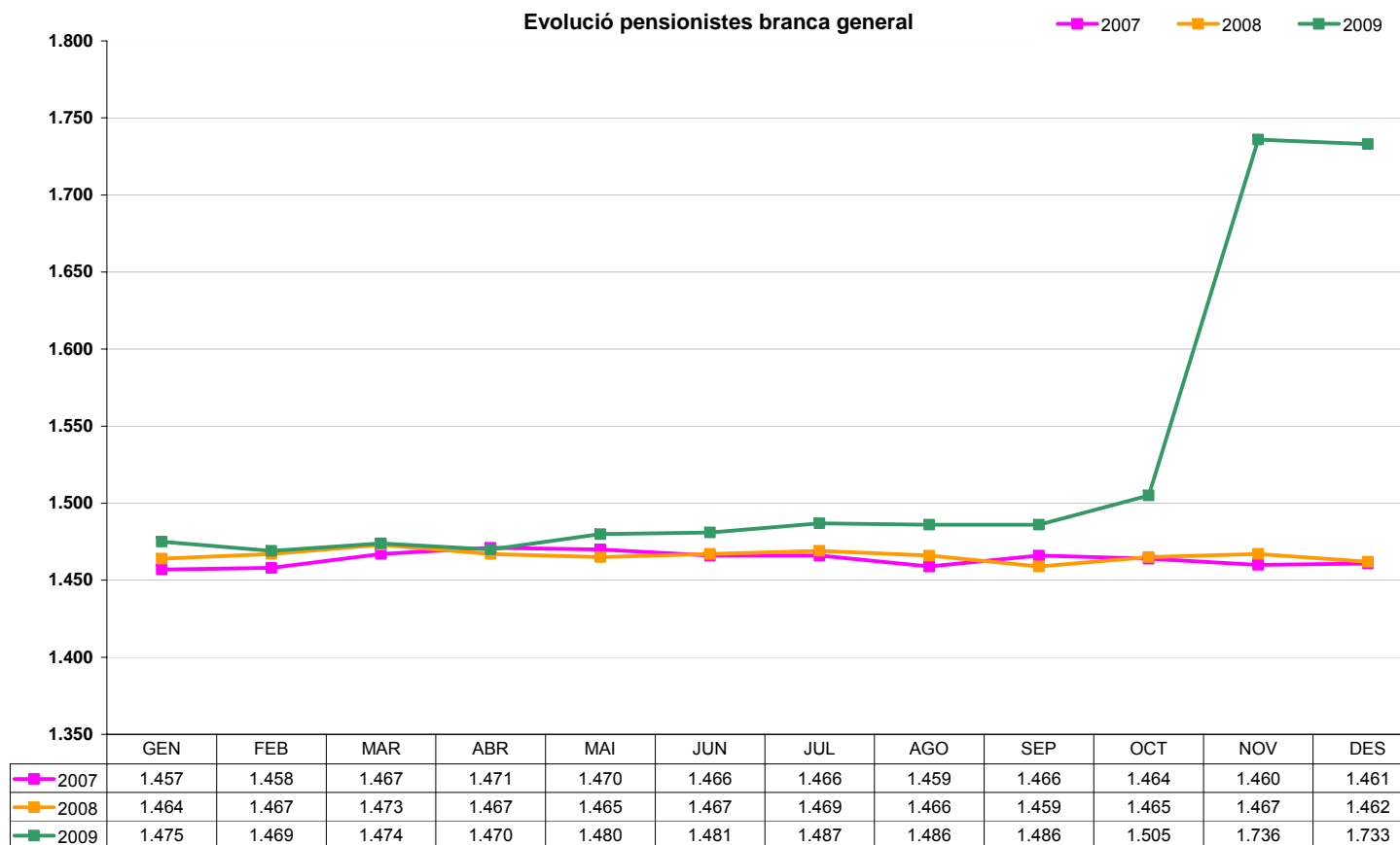
Gràfic 23: Evolució del nombre de pensionistes de la branca jubilació 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

Nota: A partir de novembre, i amb la nova llei, els pensionistes d'orfenesa passen a dependre de la branca general i els pensionistes de viduïtat AT de la branca jubilació.

1.4.2 Evolució del nombre de pensionistes de la branca general

Gràfic 24: Evolució del nombre de pensionistes de la branca general 2007 a 2009

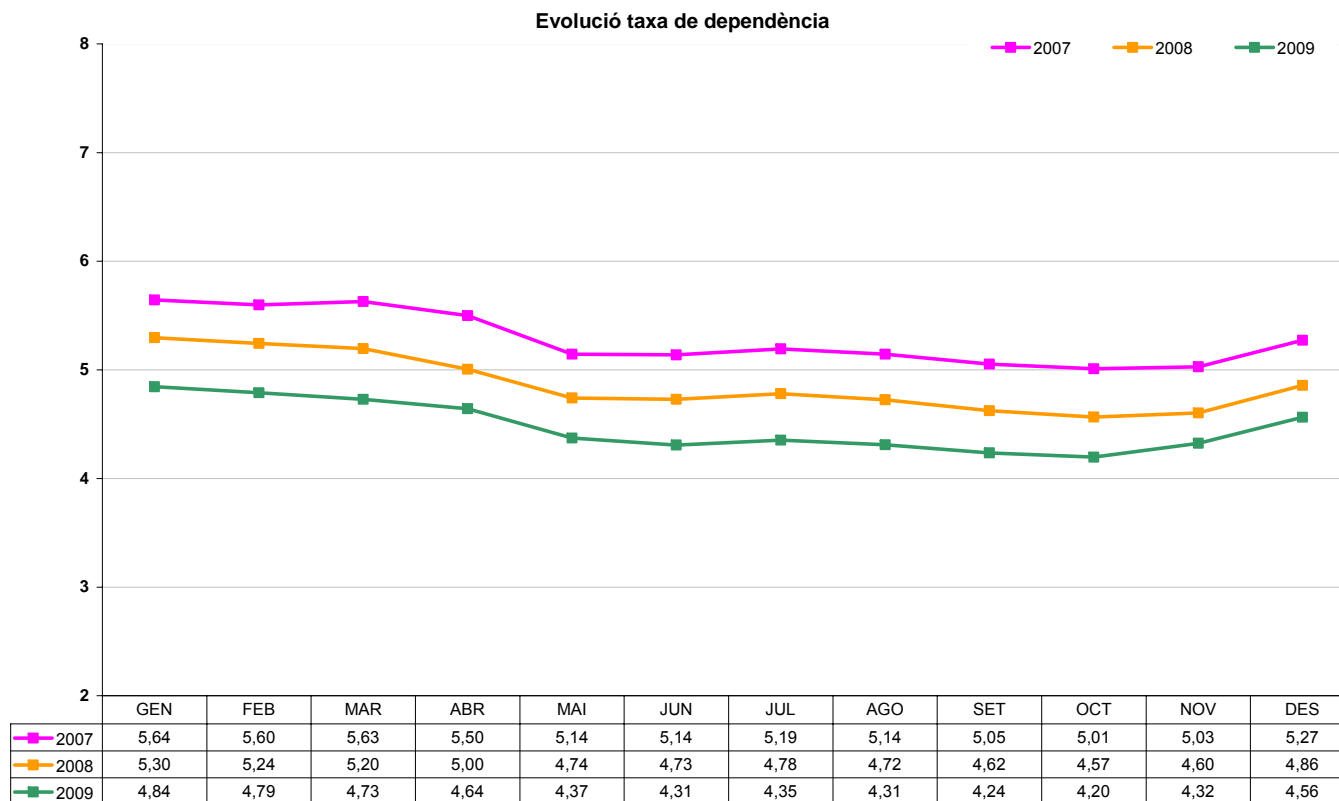
Font: Elaboració CASS

Nota: A partir de novembre, i amb la nova llei, els pensionistes d'orfenesa passen a dependre de la branca general i els pensionistes de viduïtat AT de la branca jubilació.

1.5 Evolució de la taxa de dependència

La **taxa de dependència** és la ràtio entre els actius i els passius del sistema. Els actius estant definits com els assegurats que cotitzen a la branca jubilació; i els passius com els pensionistes de la mateixa branca.

La mitjana anual de la taxa ha disminuït un 8% entre el 2008 i el 2009, passant de 4,86 a 4,47.

Gràfic 25: Evolució de la taxa de dependència 2007 a 2009

Font: Elaboració CASS

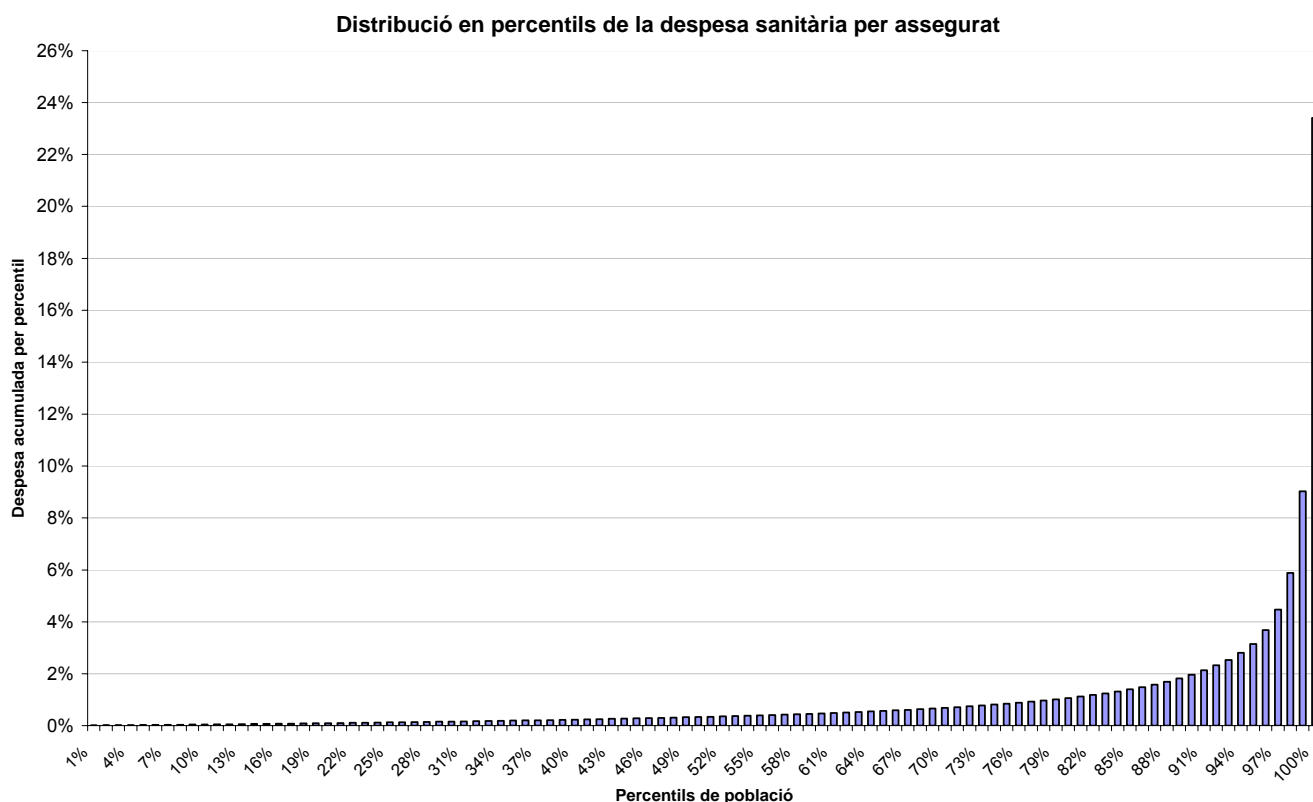
2. Comparatiu dels perfils mèdics globals 12 mesos 2008-09

Els perfils mèdics reflecteixen l'activitat en prestacions de reembossament agrupada per lletra clau.

Descripció prestació	Cost CASS 2008	Cost CASS 2009	% sobre total 2008	% sobre total 2009	Variació cost 2009/08
TRANSPORT SANITARI	668.501,37	703.150,30	0,91%	0,89%	5,18%
ANALISI	6.852.664,07	7.378.819,94	9,29%	9,38%	7,68%
CIRURGIA	3.210.607,53	3.483.814,53	4,35%	4,43%	8,51%
RADIOLOGIA	3.896.012,21	4.070.059,49	5,28%	5,17%	4,47%
DIAGNOSTIC	4.299.405,14	4.664.465,65	5,83%	5,93%	8,49%
CENTRES ESPECIALS I LLARG	4.726.341,99	5.418.000,21	6,41%	6,89%	14,63%
HOSPITALITZACIO	20.614.818,95	21.566.080,77	27,94%	27,42%	4,61%
AMBULATORI- HOSPITAL	2.584.112,56	2.762.812,97	3,50%	3,51%	6,92%
CONSULTA PRESTADORS DE SALUT	5.424.325,51	5.738.418,42	7,35%	7,29%	5,79%
ODONTOLOGIA	3.036.373,16	3.140.594,32	4,12%	3,99%	3,43%
AUXILIARS MEDICS	4.235.697,23	4.604.908,08	5,74%	5,85%	8,72%
MAJORACIONS	129.566,43	135.919,94	0,18%	0,17%	4,90%
FARMACIA	10.068.707,12	10.373.016,82	13,65%	13,19%	3,02%
OPTICA	216.007,30	211.385,15	0,29%	0,27%	-2,14%
ORTOPEDIA	2.808.530,76	3.451.394,57	3,81%	4,39%	22,89%
PROTESI DENTARIA	1.003.802,02	961.565,31	1,36%	1,22%	-4,21%
TOTALS	73.775.473,35	78.664.406,47	100%	100%	6,6%

3. Distribució de la despesa sanitària 2009

Els següents gràfics mostren la distribució de la despesa sanitària de l'any 2009, segons diverses característiques de la població. La població de la qual s'analitza la despesa sanitària és la resident a Andorra o fronterera, assegurada per la CASS, que ha tingut despesa sanitària durant l'any 2009.

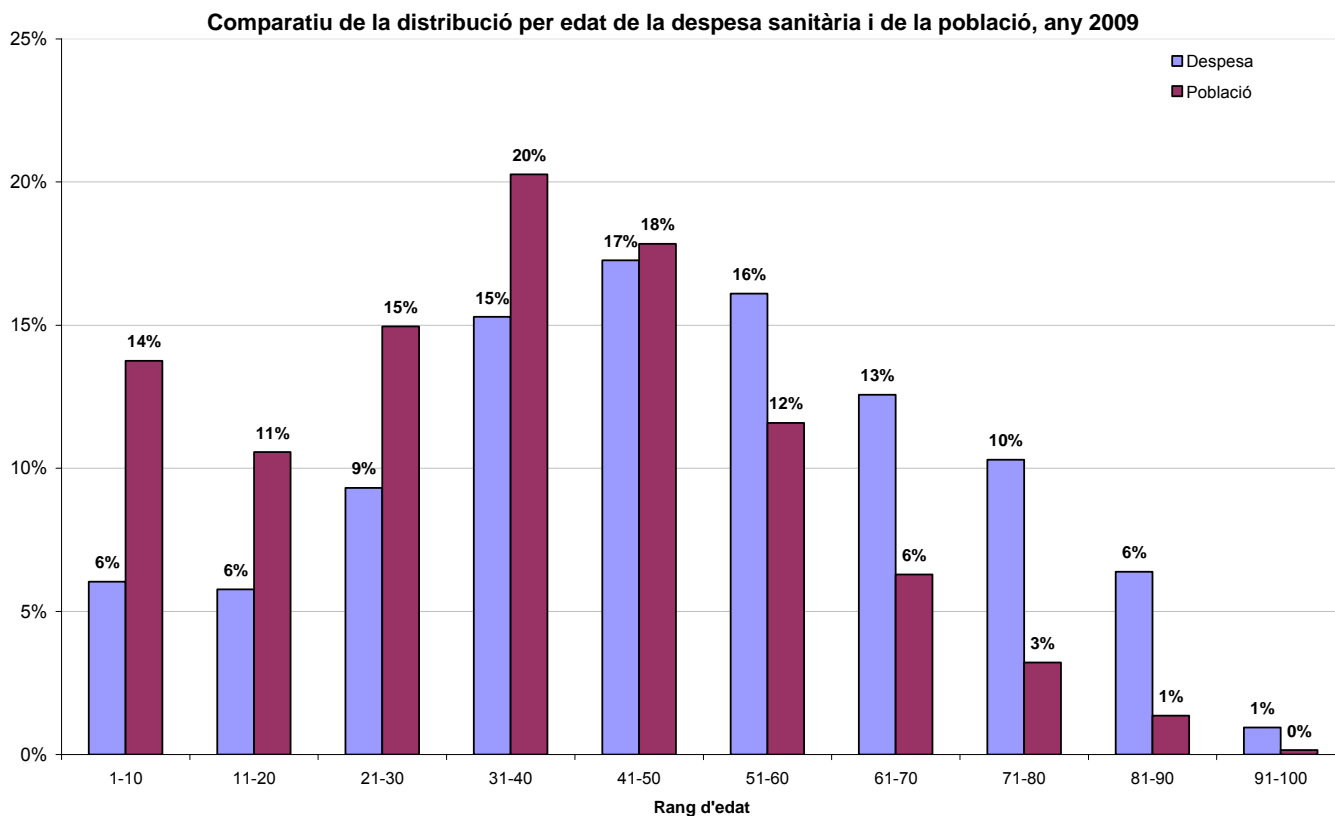

Gràfic 26: Distribució de la despesa per percentils de població

Font: Elaboració CASS

En el gràfic anterior es pot veure com es distribueix la despesa sanitària per grups de població de la mateixa mida. Així, s'ha dividit la població de referència entre 100 grups de la mateixa mida (percentils) ordenats per despesa creixent, i per cadascun d'aquests grups s'ha fet la suma de la seva despesa sanitària.

Es pot veure doncs, que la despesa sanitària augmenta progressivament d'un percentil a l'altre fins a l'extrem superior on es constata una acumulació molt important, l'1% de la població amb més despesa concentra el 23,4% de la despesa de l'any 2009.

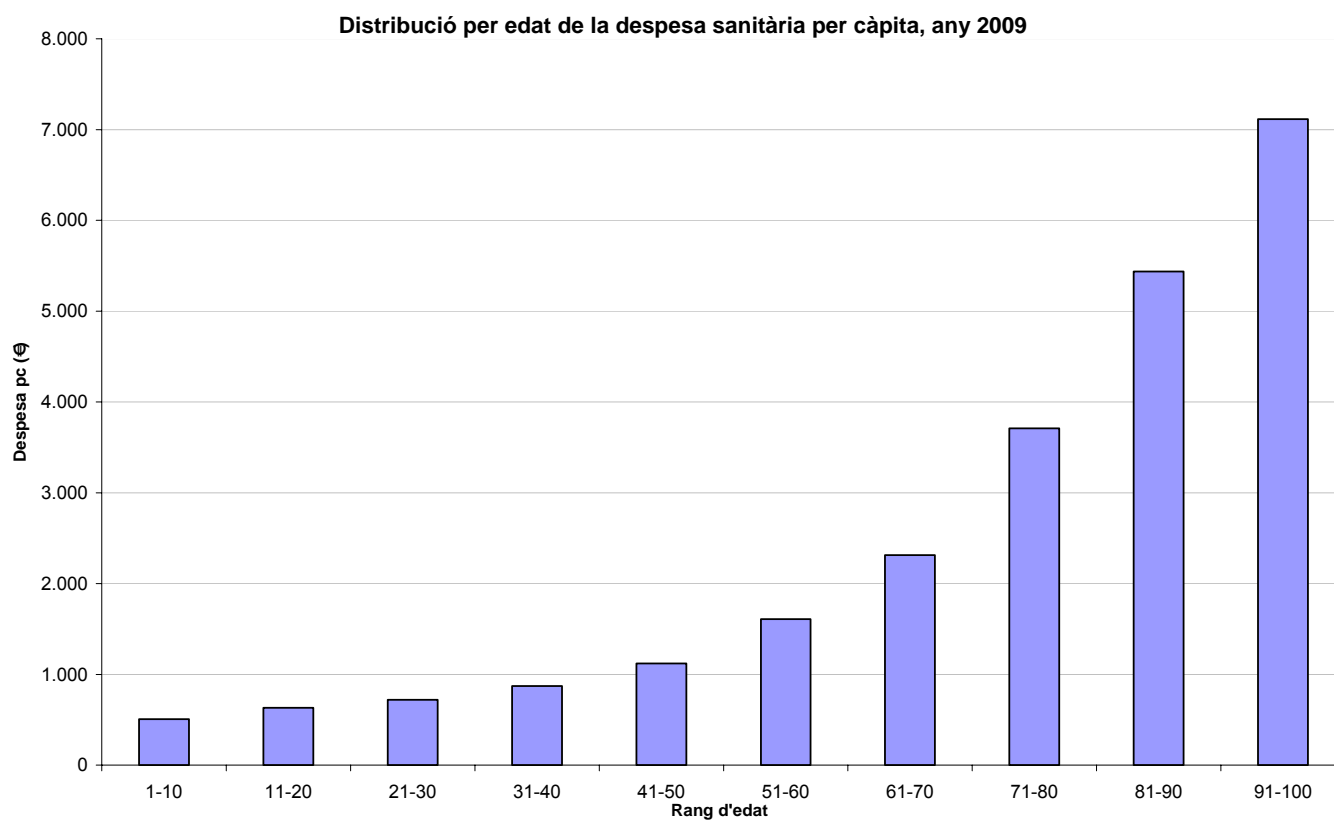

Gràfic 27: Comparatiu de la distribució per rang d'edat
Font: Elaboració CASS

En aquest gràfic es fa una comparació entre la distribució de la població assegurada que ha tingut despesa i la distribució de la despesa sanitària per rang d'edat.

Es pot veure com la proporció d'assegurats és inferior a la proporció de la seva despesa respectiva per rang d'edat, fins als 50 anys. A partir d'aquí, la tendència s'inverteix i la despesa passa a tenir una proporció superior que la població.

Això denota que la població d'edat més avançada té una despesa sanitària superior.

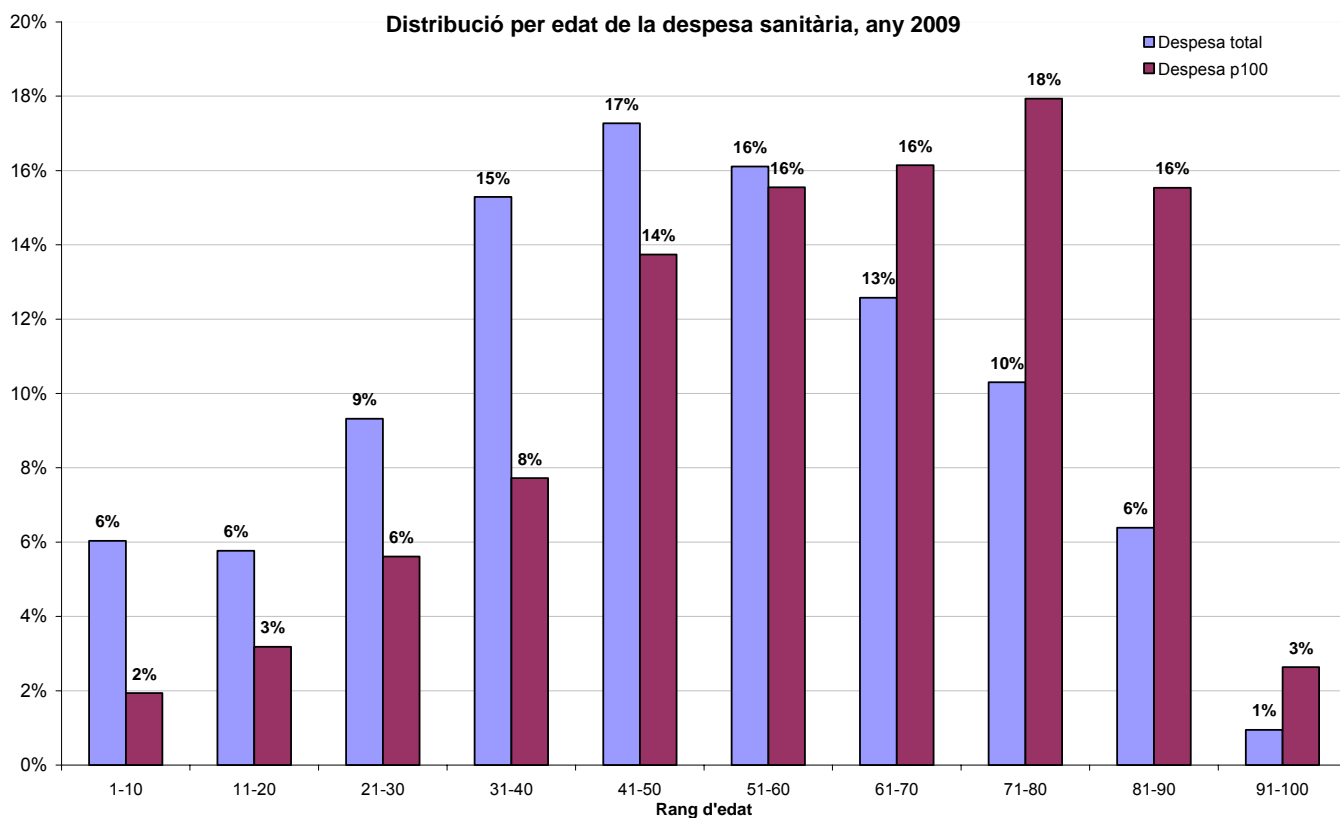

Gràfic 28: Despesa per càpita, per rang d'edat

Font: Elaboració CASS

Aquest gràfic mostra la despesa sanitària mitjana per rang d'edat, dels assegurats que han tingut despesa durant l'any 2009.

Aquí es veu clarament com la despesa sanitària per càpita augmenta amb l'edat.

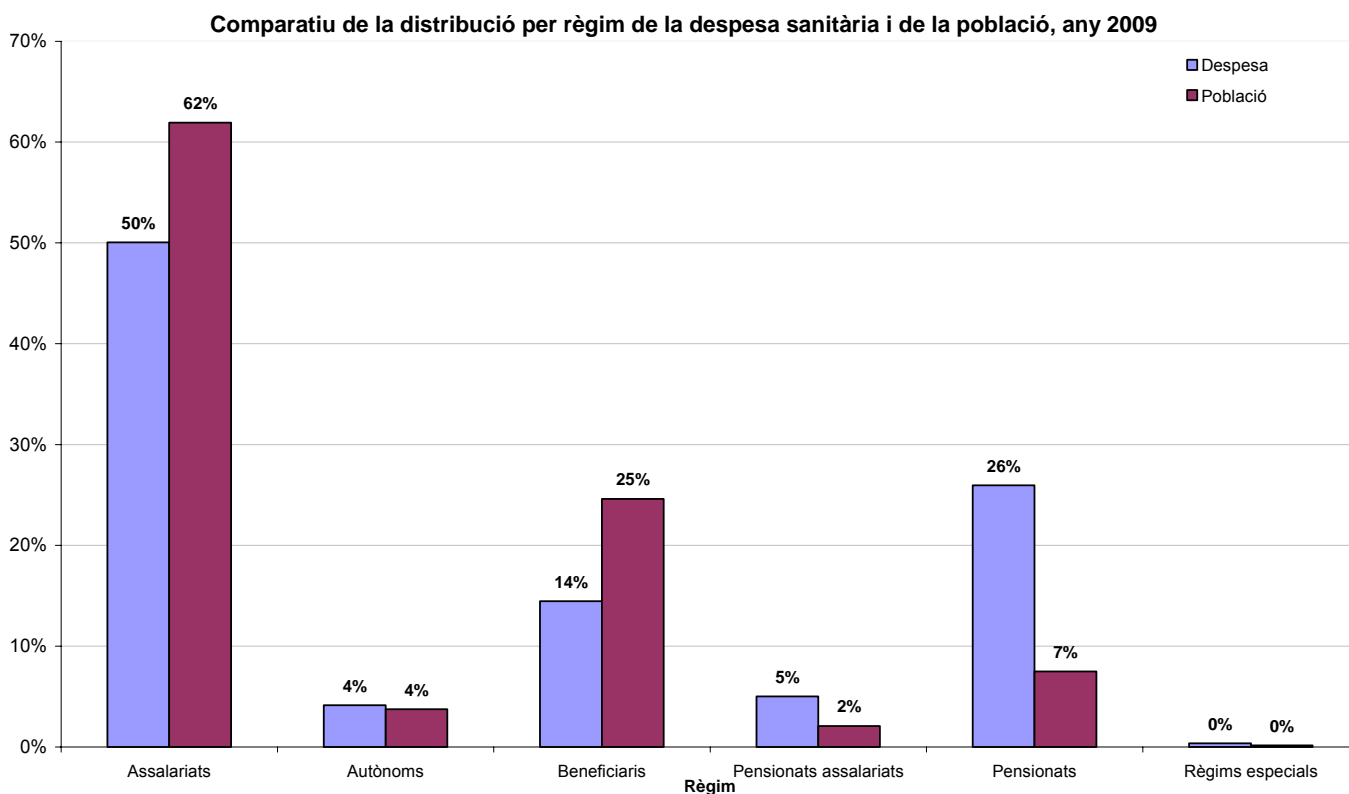
Gràfic 29: Comparatiu de la distribució per rang d'edat

Font: Elaboració CASS

En aquest gràfic es compara la distribució de la despesa sanitària total amb la distribució de l'últim percentil, per rang d'edat.

Es pot veure com la proporció de la despesa total és superior a la del percentil de població amb més despesa, per als assegurats de fins a 60 anys.

A partir d'aquesta edat, la proporció es sempre superior en el darrer percentil. Així, en el percentil 100, la població fins a 60 anys concentra un 32% de la despesa, i a partir d'aquesta edat representa el 68%.

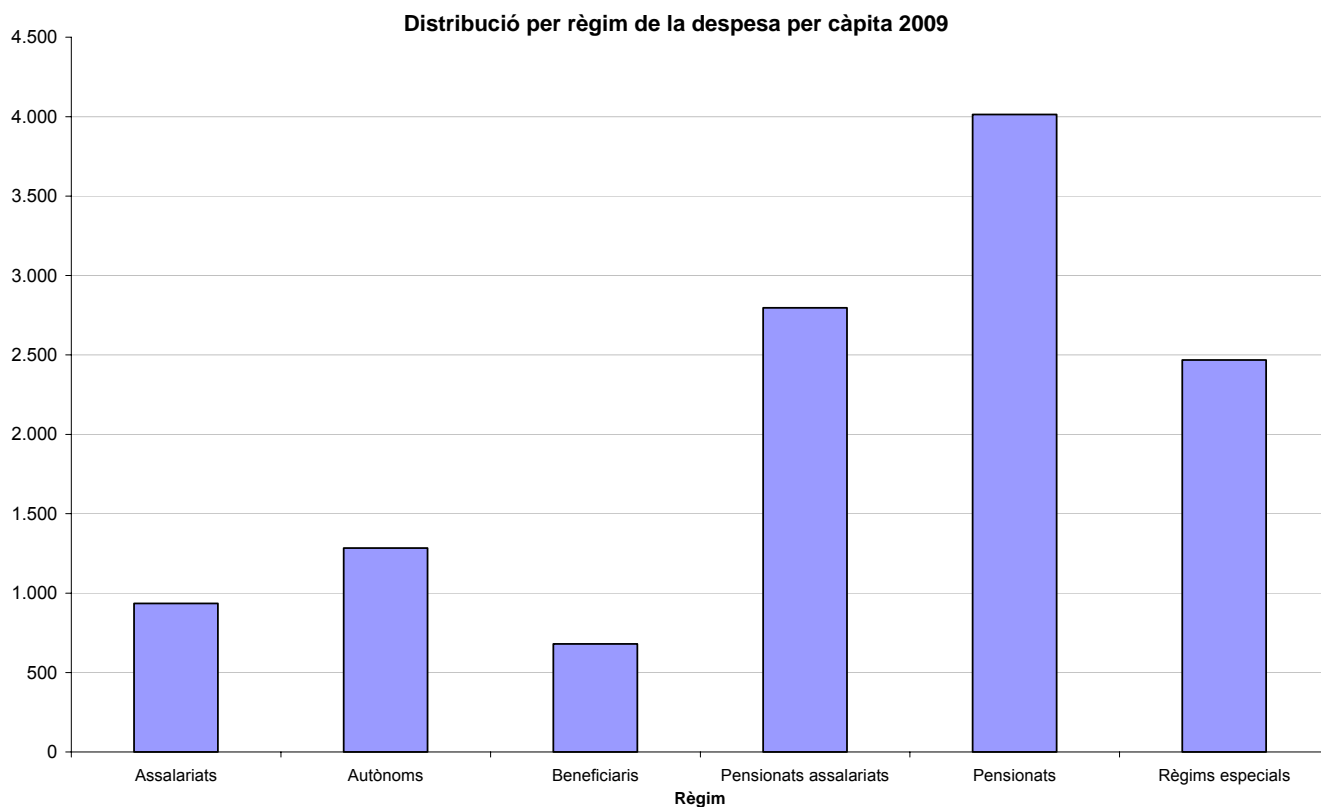
Gràfic 30: Comparatiu de la distribució per règim

Font: Elaboració CASS

En aquest gràfic es fa una comparació entre la distribució de la població assegurada que ha tingut despesa i la distribució de la despesa sanitària per règim.

Es pot veure com pels assalariats i els beneficiaris la proporció de població és superior a la proporció de la despesa sanitària que han tingut. En canvi, per la resta de règims la despesa sanitària que han generat és relativament superior a la població que representen, i en particular per als pensionats.

Gràfic 31: Despesa per càpita, per règim

Font: Elaboració CASS

Aquest gràfic mostra la despesa sanitària mitjana per règim, dels assegurats que han tingut despesa durant l'any 2009.

Aquí es veu com la despesa sanitària per càpita és molt superior per als pensionats i els règims especials. Així mateix, els autònoms superen per poc la despesa per càpita mitjana.

Per resumir, es pot constatar que el volum de la despesa sanitària està determinat en gran mesura per certes característiques de la població.

Així, per rang d'edat, es pot veure com per la població de més de 50 anys, la distribució de la despesa té més pes, de mitjana, que la proporció de població que representa. Així, la població de més edat té relativament més despesa sanitària que la població més jove. Aquest aspecte destaca en la despesa per càpita que mostra l'augment de la despesa per assegurat amb l'edat.

Per règims, es pot comprovar com les categories que tenen relativament més despesa que el pes que representen en la població són, per ordre creixent, els autònoms, els règims especials i els pensionats (assalariats o no). El mateix es pot veure en la despesa per càpita: els règims especials, juntament amb els pensionats, són els que relativament generen més despesa.

A nivell global, la distribució de la despesa sanitària de l'any 2009, denota que un 1% de la població beneficiària de prestacions ha generat el 23,4% de la despesa total. Aquest 1% correspon al percentil de població amb més despesa, i és 2,5 vegades més que la despesa del percentil anterior. La població que més despesa genera es troba en totes les franges d'edat malgrat més d'un 50% d'aquesta despesa es concentra en els assegurats més grans de 60 anys.

Així es pot inferir que el sistema sanitari és molt sensible a la despesa que pot tenir una part molt petita i concreta de la població. Alguns casos aïllats amb tractaments molt cars així com l'envelliment de la població són les principals explicacions a la dependència del sistema a les despeses extremes.

4. Nombre d'actes per consulta 2007-09 (per data prestació)

4.1 Actes de consulta d'atenció primària

NOMBRE ACTES	2007	2008	2009	VAR 2008/07	VAR 2009/08
CONSULTA GENERALISTA	124.600	127.369	134.551	2%	6%
CONSULTA ESPECIALISTA	128.357	132.461	134.517	3%	2%
CONSULTA NEUROPSIQUIATRIA	7.508	8.982	10.334	20%	15%
CONSULTA DENTISTA	10.694	11.982	12.817	12%	7%
VISITA A DOMICILI	3.090	2.147	2.169	-31%	1%
VISITA ESPECIALISTA A DOMICILI	0	1	0	-	-
VISITES URGENCIAS PAS DE LA CASA	678	724	610	7%	-16%
VISITES URGENCIAS	29.037	26.197	28.495	-10%	9%
TOTAL	303.964	309.863	323.493	2%	4%

4.2 Actes de consulta d'auxiliars mèdics

NOMBRE ACTES	2007	2008	2009	VAR 2008/07	VAR 2009/08
FISIOTERAPEUTA	192.099	219.572	228.995	14%	4%
ORTOFONISTA	15.240	17.008	18.125	12%	7%
PODOLEG	8.549	9.328	9.239	9%	-1%
ORTOPTISTA	1.681	2.622	2.256	56%	-14%
LLEVADORA	2.457	2.367	2.720	-4%	15%
TOTAL	220.026	250.897	261.335	14%	4%

5. Nombre i durada dels aturs 2007 a 2009

5.1 Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada

5.1.1 Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada, global

	2007				2008				2009			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	258	283	7.873	27,8	199	229	8.690	37,9	832	880	18.850	21,4
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	276	286	3.950	13,8	163	178	2.525	14,2	108	126	2.580	20,5
02-NEOPLÀSIES	93	194	29.909	154,2	113	220	29.043	132,0	159	287	36.471	127,1
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	87	103	4.592	44,6	77	104	6.648	63,9	100	133	8.562	64,4
04-M. DE LA SANG	17	23	1.221	53,1	25	32	1.091	34,1	28	36	1.811	50,3
05-TRASTORNS MENTALS	645	801	40.731	50,9	650	836	45.536	54,5	621	850	54.437	64,0
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	326	367	11.671	31,8	326	390	16.409	42,1	326	417	21.220	50,9
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	354	431	21.882	50,8	352	453	24.212	53,4	362	468	27.014	57,7
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	2.449	2.539	29.887	11,8	1.766	1.889	25.690	13,6	2.406	2.513	30.582	12,2
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	851	923	19.224	20,8	841	927	24.252	26,2	795	922	25.493	27,6
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	283	318	8.339	26,2	333	379	9.988	26,4	298	340	9.847	29,0
11-EMBARÀS, PART, PUERPERI	1.188	1.475	99.027	67,1	1.217	1.462	99.244	67,9	968	1.246	87.754	70,4
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	205	226	6.298	27,9	169	194	6.239	32,2	139	160	4.493	28,1
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	2.529	2.966	150.186	50,6	2.514	3.101	171.509	55,3	2.575	3.343	224.562	67,2
14-ANOMALIES CONGÈNITES	3	5	99	19,8	3	5	283	56,6	29	34	1.326	39,0
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	732	782	18.075	23,1	688	758	21.884	28,9	651	741	20.720	28,0
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	3.066	3.491	146.607	42,0	3.034	3.523	168.101	47,7	2.700	3.254	162.931	50,1
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	358	406	18.772	46,2	338	388	15.762	40,6	94	141	5.131	36,4
DIAGNOSTIC	13.720	15.229	618.343	40,6	12.808	14.498	677.106	46,7	13.191	15.126	743.784	49,2

Taula 15: Durada mitjana dels aturs per patologia

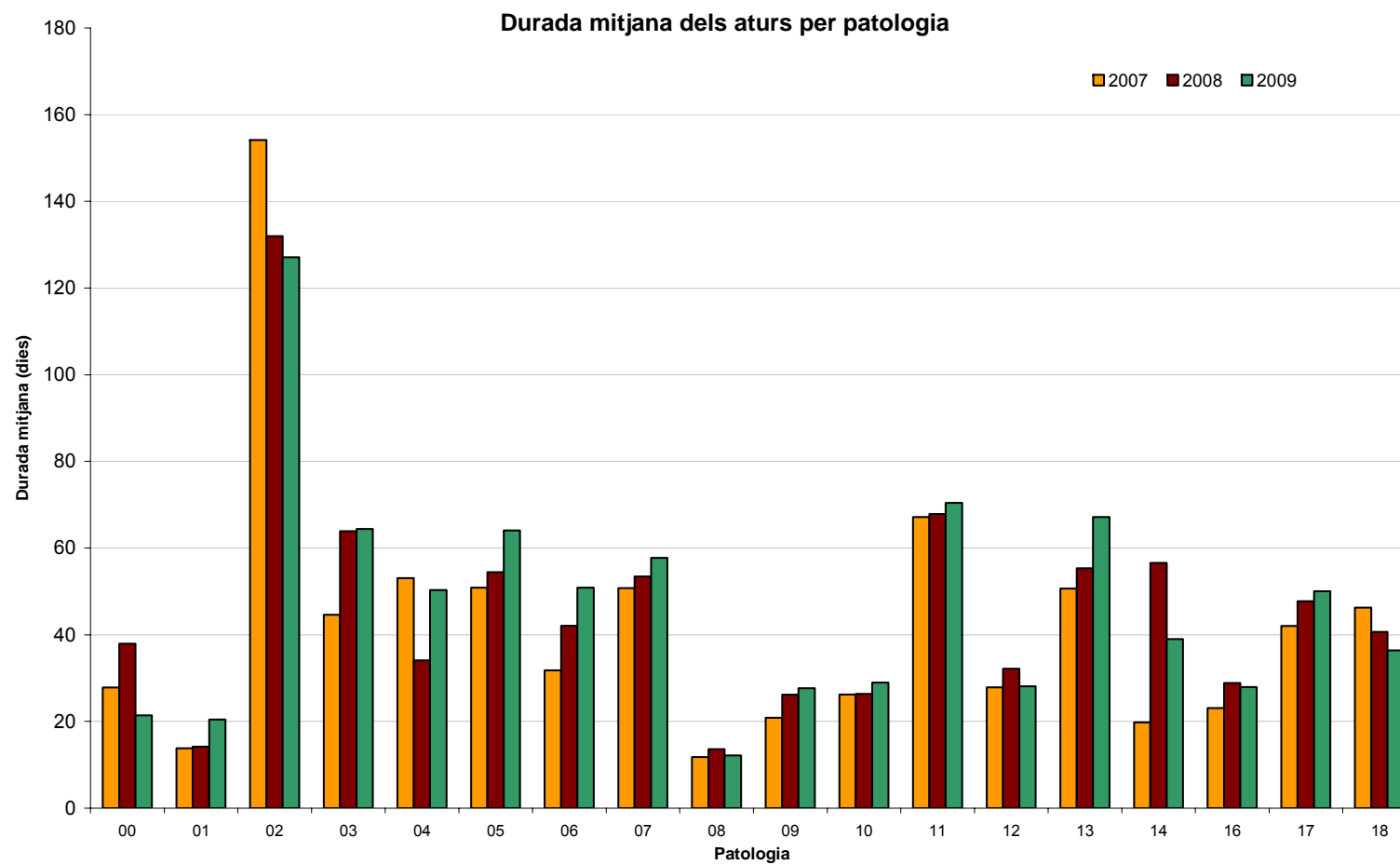
Font: Elaboració CASS

5.1.2 Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada, global

	VAR 2008/07				VAR 2009/08			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	-23%	-19%	10%	36%	318%	284%	117%	-44%
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	-41%	-38%	-36%	3%	-34%	-29%	2%	44%
02-NEOPLÀSIES	22%	13%	-3%	-14%	41%	30%	26%	-4%
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	-11%	1%	45%	43%	30%	28%	29%	1%
04-M. DE LA SANG	47%	39%	-11%	-36%	12%	13%	66%	48%
05-TRASTORNS MENTALS	1%	4%	12%	7%	-4%	2%	20%	18%
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	0%	6%	41%	32%	0%	7%	29%	21%
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	-1%	5%	11%	5%	3%	3%	12%	8%
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	-28%	-26%	-14%	16%	36%	33%	19%	-11%
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	-1%	0%	26%	26%	-5%	-1%	5%	6%
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	18%	19%	20%	0%	-11%	-10%	-1%	10%
11-EMBARÀS, PART, PUERPERI	2%	-1%	0%	1%	-20%	-15%	-12%	4%
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	-18%	-14%	-1%	15%	-18%	-18%	-28%	-13%
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	-1%	5%	14%	9%	2%	8%	31%	21%
14-ANOMALIES CONGÈNITES	0%	0%	186%	186%	867%	580%	369%	-31%
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	-6%	-3%	21%	25%	-5%	-2%	-5%	-3%
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	-1%	1%	15%	14%	-11%	-8%	-3%	5%
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	-6%	-4%	-16%	-12%	-72%	-64%	-67%	-10%
DIAGNOSTIC	-7%	-5%	10%	15%	3%	4%	10%	5%

Taula 16: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia

Font: Elaboració CASS

Gràfic 32: Durada mitjana dels aturs per patologia
Font: Elaboració CASS

5.1.3 Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada -Risc malaltia

Risc MALALTIA	2007				2008				2009			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	225	243	6.057	24,9	169	196	7.259	37,0	428	461	7.523	16,3
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	274	284	3.935	13,9	162	177	2.523	14,3	108	126	2.580	20,5
02-NEOPLÀSIES	93	193	29.789	154,3	113	219	29.014	132,5	159	286	36.413	127,3
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	87	102	4.588	45,0	76	102	6.390	62,6	99	130	8.387	64,5
04-M. DE LA SANG	17	23	1.221	53,1	25	32	1.091	34,1	28	35	1.765	50,4
05-TRASTORNS MENTALS	645	799	40.091	50,2	650	833	45.336	54,4	617	842	54.019	64,2
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	309	350	10.963	31,3	315	373	15.490	41,5	280	360	19.359	53,8
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	354	431	21.882	50,8	349	444	23.822	53,7	359	460	26.695	58,0
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	2.448	2.537	29.881	11,8	1.765	1.888	25.670	13,6	2.401	2.506	30.217	12,1
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	850	919	19.066	20,7	838	923	24.062	26,1	791	914	25.218	27,6
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	283	318	8.339	26,2	333	379	9.988	26,4	297	339	9.837	29,0
11-EMBARÀS, PART, PUERPERI	467	525	15.951	30,4	440	498	15.687	31,5	298	351	10.782	30,7
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	195	214	6.042	28,2	160	184	5.991	32,6	135	155	4.298	27,7
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	1.994	2.315	113.196	48,9	1.976	2.402	127.975	53,3	1.983	2.506	156.161	62,3
14-ANOMALIES CONGÈNITES	3	5	99	19,8	3	4	252	63,0	28	31	1.015	32,7
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	725	775	17.981	23,2	683	752	21.736	28,9	645	734	20.559	28,0
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	1.312	1.512	69.986	46,3	1.318	1.571	76.819	48,9	1.214	1.493	74.771	50,1
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	343	385	17.138	44,5	328	372	14.411	38,7	91	132	4.540	34,4
DIAGNOSTIC	10.624	11.598	416.205	35,9	9.703	10.877	453.516	41,7	9.961	11.253	494.139	43,9

Taula 17: Durada mitjana dels aturs per patologia – risc malaltia

Font: Elaboració CASS

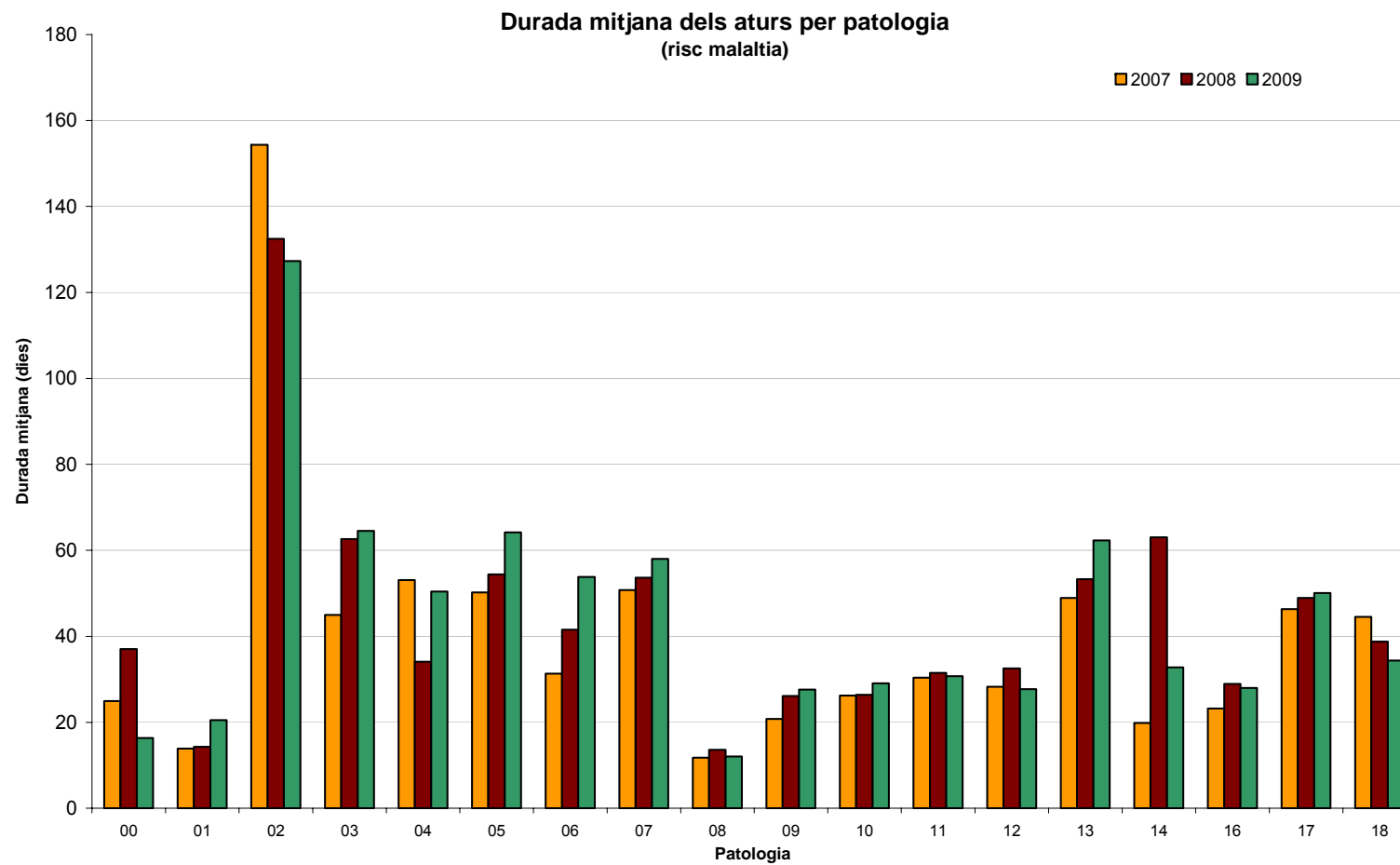
5.1.4 Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada- Risc malaltia

Risc MALALTIA	VAR 2008/07				VAR 2009/08			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	-25%	-19%	20%	49%	153%	135%	4%	-56%
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	-41%	-38%	-36%	3%	-33%	-29%	2%	44%
02-NEOPLÀSIES	22%	13%	-3%	-14%	41%	31%	26%	-4%
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	-13%	0%	39%	39%	30%	27%	31%	3%
04-M. DE LA SANG	47%	39%	-11%	-36%	12%	9%	62%	48%
05-TRASTORNS MENTALS	1%	4%	13%	8%	-5%	1%	19%	18%
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	2%	7%	41%	33%	-11%	-3%	25%	29%
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	-1%	3%	9%	6%	3%	4%	12%	8%
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	-28%	-26%	-14%	15%	36%	33%	18%	-11%
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	-1%	0%	26%	26%	-6%	-1%	5%	6%
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	18%	19%	20%	0%	-11%	-11%	-2%	10%
11-EMBARÀS, PART, PUERPERI	-6%	-5%	-2%	4%	-32%	-30%	-31%	-2%
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	-18%	-14%	-1%	15%	-16%	-16%	-28%	-15%
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	-1%	4%	13%	9%	0%	4%	22%	17%
14-ANOMALIES CONGÈNITES	0%	-20%	155%	218%	833%	675%	303%	-48%
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	-6%	-3%	21%	25%	-6%	-2%	-5%	-3%
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	0%	4%	10%	6%	-8%	-5%	-3%	2%
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	-4%	-3%	-16%	-13%	-72%	-65%	-68%	-11%
DIAGNOSTIC	-9%	-6%	9%	16%	3%	3%	9%	5%

Taula 18: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia- risc malaltia

Font: Elaboració CASS

Gràfic 33: Durada mitjana dels aturs per patologia- Risc malaltia
Font: Elaboració CASS

5.1.5 Nombre i durada dels aturs per tipus de patologia diagnosticada -Risc accident

Risc ACCIDENT	2007				2008				2009			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	19	22	761	34,6	12	17	592	34,8	77	89	2.595	29,2
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	2	2	15	7,5	1	1	2	2,0	0	0	0	/0
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	0	1	4	4,0	1	2	258	129,0	1	3	175	58,3
05-TRASTORNS MENTALS	0	2	640	320,0	0	3	200	66,7	3	7	404	57,7
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	17	17	708	41,6	11	17	919	54,1	46	57	1.861	32,6
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	0	0	0	/0	3	9	390	43,3	3	8	319	39,9
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	1	2	6	3,0	1	1	20	20,0	4	6	351	58,5
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	1	4	158	39,5	3	4	190	47,5	4	8	275	34,4
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	0	0	0	/0	0	0	0	/0	1	1	10	10,0
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	10	12	256	21,3	8	9	142	15,8	4	5	195	39,0
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	535	651	36.990	56,8	537	698	43.529	62,4	590	834	68.071	81,6
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	7	7	94	13,4	5	6	148	24,7	6	7	161	23,0
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	1.754	1.979	76.621	38,7	1.716	1.952	91.282	46,8	1.486	1.761	88.160	50,1
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	15	21	1.634	77,8	9	15	1.239	82,6	3	9	591	65,7
DIAGNOSTIC	2.361	2.662	117.887	44,3	2.307	2.636	138.911	52,7	2.228	2.638	163.168	61,9

Taula 19: Durada mitjana dels aturs per patologia – risc accident

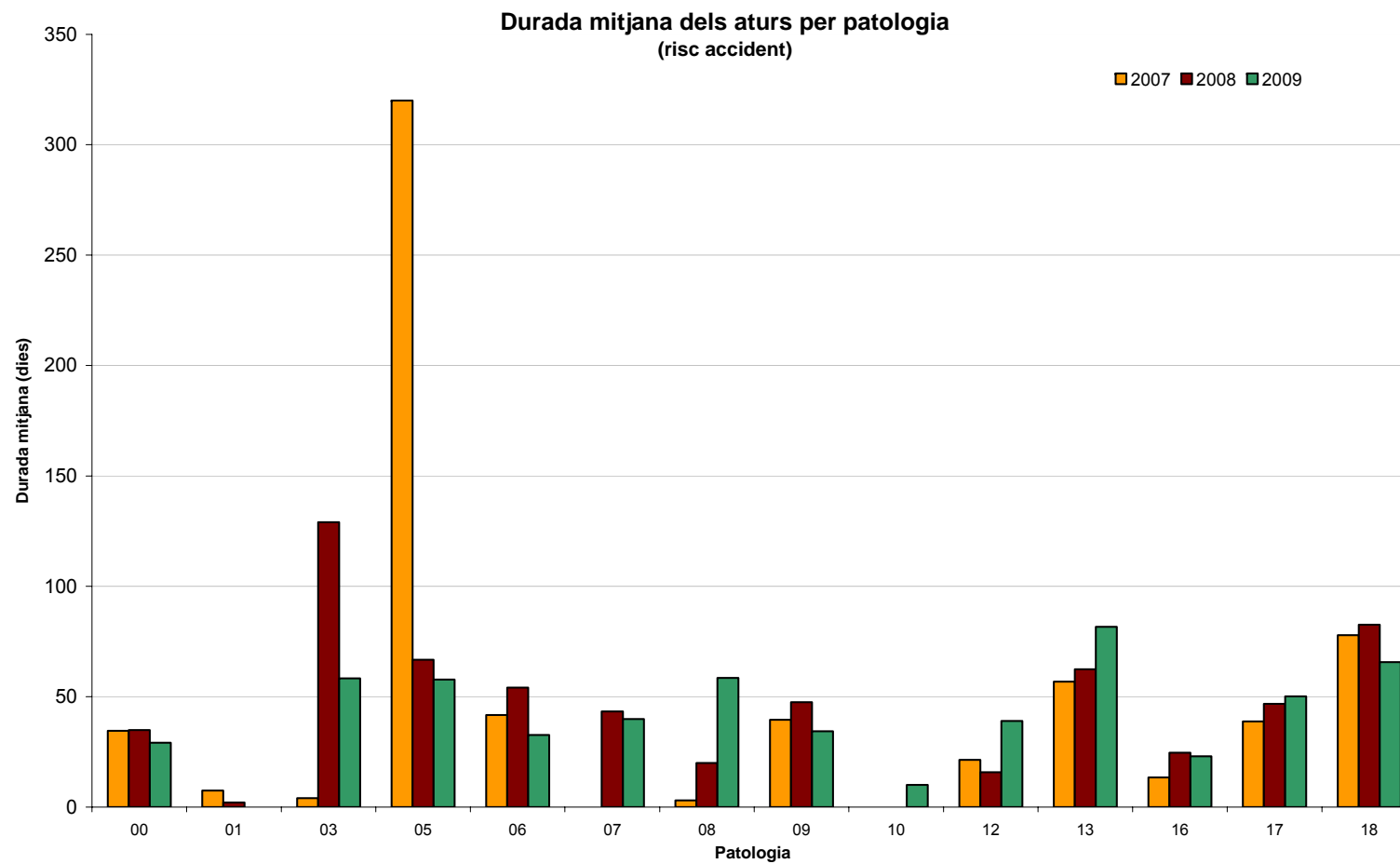
Font: Elaboració CASS

5.1.6 Evolució de les variables dels aturs per tipus de patologia diagnosticada- Risc accident

Risc ACCIDENT	VAR 2008/07				VAR 2009/08			
	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana	Nombre d'aturs nous	Nombre d'aturs vigents	Dies d'atur	Durada mitjana
00-DIAGN. INDETERMINAT	-37%	-23%	-22%	1%	542%	424%	338%	-16%
01-M. INFECCIOSES I PARASITÀRIES	-50%	-50%	-87%	-73%	-	-	-	-
03-M. ENDOCR, NUTRIC, METABOL	-	100%	6350%	3125%	0%	50%	-32%	-55%
05-TRASTORNS MENTALS	-	50%	-69%	-79%	-	133%	102%	-13%
06-M. SISTEMA NERVIÓS / ÒRGANS SENTITS	-35%	0%	30%	30%	318%	235%	103%	-40%
07-PATOLOGIES DE L'APARELL CIRCULATORI	-	-	-	-	0%	-11%	-18%	-8%
08-PATOLOGIES DE L'APARELL RESPIRATORI	0%	-50%	233%	567%	300%	500%	1655%	193%
09-PATOLOGIES DE L'APARELL DIGESTIU	200%	0%	20%	20%	33%	100%	45%	-28%
10-PATOLOGIES DE L'APARELL GÈNITO-URINARI	-	-	-	-	-	-	-	-
12-PATOLOGIES DE PELL I TEIXIT SUBCUTANI	-20%	-25%	-45%	-26%	-50%	-44%	37%	147%
13-PATOLOGIES APARELL LOCOMOTOR I TEIXIT CONJUNTIU	0%	7%	18%	10%	10%	19%	56%	31%
16-SIGNM, SIMPT, ESTATS PAT MAL DEF	-29%	-14%	57%	84%	20%	17%	9%	-7%
17-LESIONS I EFECTES ADVERSOS	-2%	-1%	19%	21%	-13%	-10%	-3%	7%
18-CLASSIFICACIÓ SUPLEMENTÀRIA	-40%	-29%	-24%	6%	-67%	-40%	-52%	-21%
DIAGNOSTIC	-2%	-1%	18%	19%	-3%	0%	17%	17%

Taula 20: Evolució de la durada mitjana dels aturs per patologia- risc accident

Font: Elaboració CASS

Gràfic 34: Durada mitjana dels aturs per patologia- Risc accident
Font: Elaboració CASS

5.2 Evolució dels aturs per risc de maternitat segons el tipus de part

5.2.1 Evolució de les variables dels aturs de maternitat

		2007						2008						2009					
		Nombre Aturs (1)	Nombre Aturs nous (2)	Dies Pagats Període	Import pagat	Mitjana dies pagats	Import pagat per dia	Nombre Aturs (1)	Nombre Aturs nous (2)	Dies Pagats Període	Import pagat	Mitjana dies pagats	Import pagat per dia	Nombre Aturs (1)	Nombre Aturs nous (2)	Dies Pagats Període	Import pagat	Mitjana dies pagats	Import pagat per dia
HOMES	ADOPCIÓ	4	3	244	22.810	61,0	93,5	0	0	0	0	-	-	1	1	14	1.179	14,0	84,2
	PROPIS	4	3	107	7.729	26,8	72,2	10	10	607	67.654	60,7	111,5	5	5	169	11.784	33,8	69,7
	PATERNITAT (3)	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	275	275	3.713	280.257	13,5	75,5
	Total Homes	8	6	351	30.539	43,9	87,0	10	10	607	67.654	60,7	111,5	281	281	3.896	293.220	13,9	75,3
DONES	ADOPCIÓ	7	5	430	21.704	61,4	50,5	6	5	341	24.914	56,8	73,1	8	5	415	22.521	51,9	54,3
	PROPIS	954	724	83.254	4.450.861	87,3	53,5	969	783	83.541	4.737.102	86,2	56,7	946	716	81.991	4.716.316	86,7	57,5
	PATERNITAT (3)	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-
	Total Dones	961	729	83.684	4.472.564	87,1	53,4	975	788	83.882	4.762.016	86,0	56,8	954	721	82.406	4.738.837	86,4	57,5
SEXE	ADOPCIÓ	11	8	674	44.513	61,3	66,0	6	5	341	24.914	56,8	73,1	9	6	429	23.700	47,7	55,2
	PROPIS	958	727	83.361	4.458.590	87,0	53,5	979	793	84.148	4.804.757	86,0	57,1	951	721	82.160	4.728.100	86,4	57,5
	PATERNITAT (3)	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0	-	-	275	275	3.713	280.257	13,5	75,5
	TOTAL ANY	969	735	84.035	4.503.103	86,7	53,6	985	798	84.489	4.829.671	85,8	57,2	1.235	1.002	86.302	5.032.058	69,9	58,3

(1) Atur iniciat anteriorment i que està en vigor l'any de procés.

(2) Data d'inici de l'atur durant l'any de procés.

(3) A partir del 21 d'abril i en aplicació de la Llei 35/2008 del Codi de relacions laborals.

5.2.2 Variació de les variables corresponents a aturs per risc maternitat

		Variació 2008/07						Variació 2009/08					
		Nombre Aturs (1)	Nombre Aturs nous (2)	Dies Pagats Període	Import pagat	Mitjana dies pagats	Import pagat per dia	Nombre Aturs (1)	Nombre Aturs nous (2)	Dies Pagats Període	Import pagat	Mitjana dies pagats	Import pagat per dia
HOMES	ADOPCIÓ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	PROPIS	150%	233%	467%	775%	127%	54%	-50%	-50%	-72%	-83%	-44%	-37%
	Total Homes	25%	67%	73%	122%	38%	28%	2710%	2710%	542%	333%	-77%	-32%
DONES	ADOPCIÓ	-14%	0%	-21%	15%	-7%	45%	33%	0%	22%	-10%	-9%	-26%
	PROPIS	2%	8%	0%	6%	-1%	6%	-2%	-9%	-2%	0%	1%	1%
	Total Dones	1%	8%	0%	6%	-1%	6%	-2%	-9%	-2%	0%	0%	1%
SEXE	ADOPCIÓ	-45%	-38%	-49%	-44%	-7%	11%	50%	20%	26%	-5%	-16%	-24%
	PROPIS	2%	9%	1%	8%	-1%	7%	-3%	-9%	-2%	-2%	1%	1%
	TOTAL ANY	2%	9%	1%	7%	-1%	7%	25%	26%	2%	4%	-19%	2%

(1) Atur iniciat anteriorment i que està en vigor l'any de procés.

(2) Data d'inici de l'atur durant l'any de procés.

6. Nombre de pensionistes

6.1 Evolució del nombre de pensionistes per tipus de pensió

		2007		2008		2009		VAR 2008/07		VAR 2009/08	
		Nombre Pensionistes	Pensionistes Nous	Nombre Pensionistes	Pensionistes Nous	Nombre Pensionistes	Pensionistes Nous	Nombre Pensionistes	Pensionistes Nous	Nombre Pensionistes	Pensionistes Nous
INV. MALALTIA	TOTAL	982	108	979	91	995	110	0%	-16%	2%	21%
INV. ACCIDENT LAB.	TOTAL	521	51	523	45	539	58	0%	-12%	3%	29%
	Pensions	500	30	506	30	524	43	1%	0%	4%	43%
	Capitals	24	23	19	17	18	18	-21%	-26%	-5%	6%
Total Invalidesa		1.485	159	1.482	135	1.510	166	0%	-15%	2%	23%
REVER. ORFES	TOTAL	349	73	362	79	377	68	4%	8%	4%	-14%
REVER. ASCENDENTS	TOTAL	3	0	2	0	2	0	-33%	-	-	-
Total Reversió altres		352	73	364	79	379	68	3%	8%	4%	-14%
TOTAL BRANCA GENERAL		1.837	232	1.846	214	1.889	234	0%	-8%	2%	9%
JUBILACIÓ	TOTAL	6.103	489	6.472	606	6.897	600	6%	24%	7%	-1%
	Pensions	6.103	489	6.472	606	6.896	599	6%	24%	7%	-1%
	Capitals	0	0	0	0	1	1	-	-	-	-
INV/VELLESA	TOTAL	1.400	110	1.481	136	1.567	128	6%	24%	6%	-6%
Total vellesa		7.503	599	7.953	742	8.464	728	6%	24%	6%	-2%
REVER. VIDUS	TOTAL	2.287	174	2.361	156	2.481	170	3%	-10%	5%	9%
	Vitalícia	2.287	174	2.361	156	2.476	165	3%	-10%	5%	6%
	Temporal	0	0	0	0	5	5	-	-	-	-
Total Reversió vidus		2.287	174	2.361	156	2.481	170	3%	-10%	5%	9%
TOTAL BRANCA JUBILACIÓ		8.924	769	9.405	896	9.973	896	5%	17%	6%	0%
TOTAL PENSIONISTES		10.651	993	11.127	1.107	11.747	1.127	4%	11%	6%	2%

6.2 Nombre de pensionistes a desembre del 2009

PENSIONS A CÀRREC DE LA BRANCA JUBILACIÓ

Anys cotitzats a Andorra	JUBILACIÓ (1)			INVALIDESA PASSADA VELLESA			REVERSIÓ VIDUS (abans llei 17/2008)			REVERSIÓ VIDUITAT VITALICIA		
	Total Pensionistes	Mitjana Import	Residents a Andorra	Total Pensionistes	Mitjana Import	Residents a Andorra	Total Pensionistes	Mitjana Import	Residents a Andorra	Total Pensionistes	Mitjana Import	Residents a Andorra
0- 5 Anys	1.870	81,64 €	398	165	292,78 €	37	440	117,69 €	67	0	/0	0
6-10 Anys	1.202	224,99 €	570	266	511,45 €	105	579	242,63 €	262	0	/0	0
11-15 Anys	842	355,87 €	551	230	596,79 €	134	446	306,47 €	284	1	552,74 €	1
16-20 Anys	676	496,27 €	477	288	669,93 €	198	409	370,84 €	310	1	204,45 €	0
21-25 Anys	678	667,53 €	521	220	762,32 €	149	248	393,15 €	198	2	311,66 €	2
26-30 Anys	638	785,14 €	547	185	804,16 €	160	187	460,97 €	164	3	432,81 €	3
31-35 Anys	441	907,13 €	398	108	873,01 €	94	87	483,87 €	77	1	430,46 €	1
> 35 Anys	379	1.248,79 €	367	63	965,40 €	54	28	556,45 €	26	0	/0	0
TOTAL	6.726	428,94 €	3.829	1.525	646,65 €	931	2.424	297,86 €	1.388	8	388,67 €	7

	REVERSIÓ VIDUITAT TEMPORAL	Capitals jubilació (2)
Total Pensionistes	5	1
Mitjana Import	1.007,48 €	9.573,28 €
Residents a Andorra	5	1

(1) A partir de l'entrada en vigor de la llei 17/2008, es té dret a la pensió de jubilació a partir de 13 mesos cotitzats.

(2) Entre 13 i 83 mesos cotitzats, es cobra un capital; entre 84 i 143 mesos, depenent de si el 60% es troba en els 15 anys anteriors a la sol·licitud, es cobra o bé un capital o bé una pensió.

PENSIONS A CÀRREC DE LA BRANCA GENERAL

	INVALIDESA MALALTIA COMUNA	INVALIDESA ACC. LABORAL	REVERSIÓ ORFES	REVERSIÓ ASCENDENTS
Total Pensionistes	923	493	345	2
Mitjana Import	498,53 €	444,59 €	254,58 €	454,91 €
Residents a Andorra	523	349	205	0

RESUM GLOBAL DE PENSIONS

	Pensions de JUBILACIÓ (3)	Pensions de VIDUITAT (4)	Pensions d'ORFENESA (5)	Pensions d'INVALIDESA (6)	Reversió ASCENDENTS
Total Pensionistes	8.251	2.437	345	1.397	2
Mitjana Import	469,18 €	299,61 €	254,58 €	479,76 €	454,91 €
Residents a Andorra	4.760	1.400	205	857	0

- (3) Inclou les pensions de vellesa, d'invalidesa passada a vellesa i de jubilació
- (4) Inclou les pensions de reversió per vidus tant per malaltia com per accident de treball, tant temporals com vitalícies
- (5) Inclou les pensions de reversió per orfes i per descendents
- (6) Inclou les pensions d'invalidesa per malaltia (comuna i professional) i per accident de treball

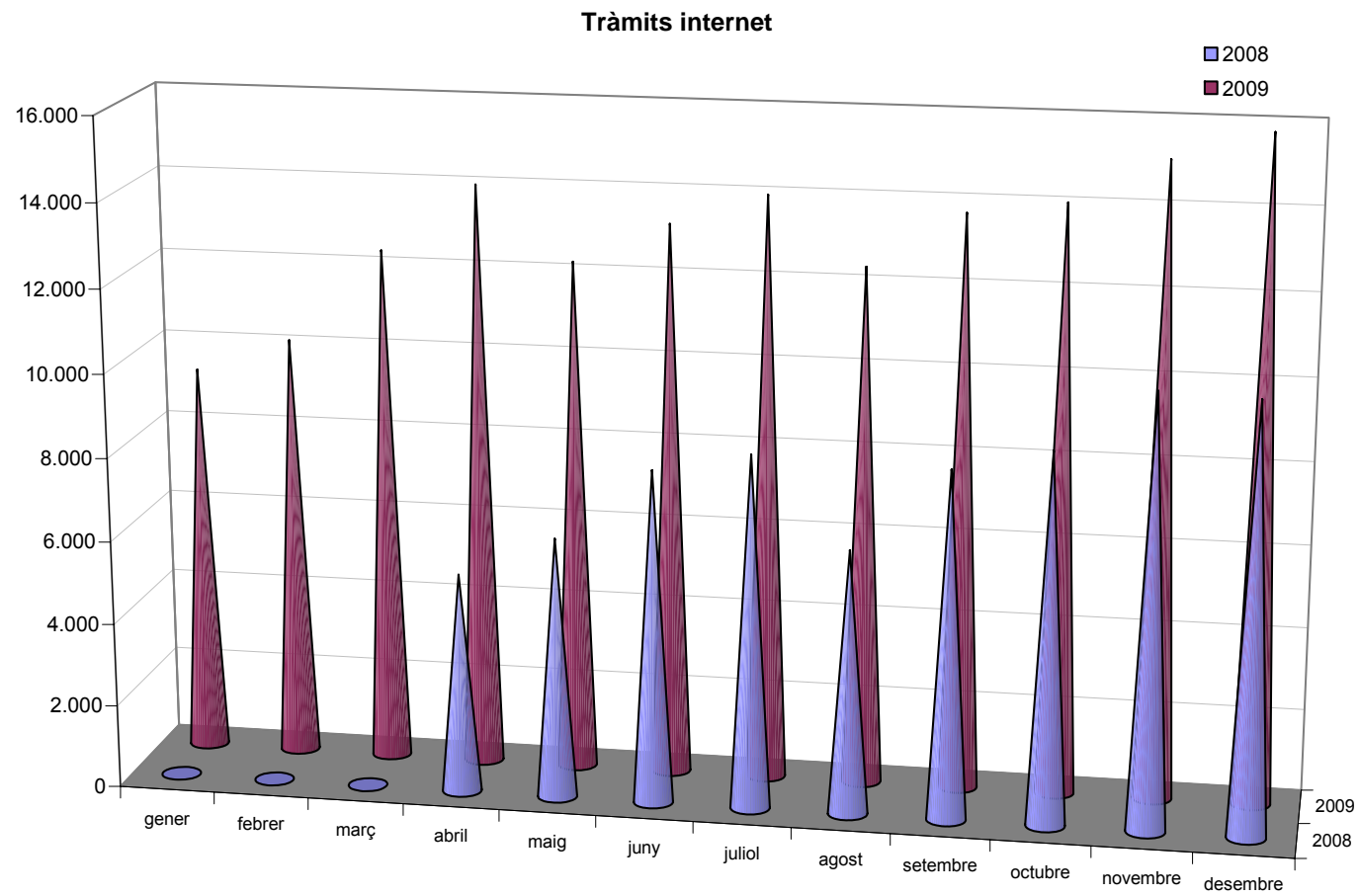
7. Relació de tràmits a través del portal web de la CASS

Els tràmits a través d'internet es van iniciar l'abril del 2008 i des de llavors no han deixat d'augmentar. Comparant els períodes abril-desembre dels dos anys es veu que han augmentat un 73%.

Tràmits	2008									Total 2008	2009											Total 2009	
	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV	DES		GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SEP	OCT	NOV		DES
Consulta o modificació de fitxa	171	310	1.185	907	708	742	1.067	2.451	1.544	9.085	1.420	2.015	2.143	2.838	2.370	2.480	2.339	2.177	2.255	2.540	2.558	2.325	27.460
Formulari desplaçament	0	11	99	168	220	58	121	30	157	864	27	66	100	209	133	323	612	428	123	138	103	221	2.483
Volant ASC	0	1	9	18	12	32	37	28	19	156	31	31	44	42	30	55	42	35	49	56	93	43	551
Extracte de punts	44	130	339	476	321	402	608	664	435	3.419	515	673	1.077	556	428	502	457	489	623	647	642	863	7.472
Consulta moviments	32	113	391	441	340	426	528	620	357	3.248	385	580	624	754	492	552	517	488	609	725	585	511	6.822
Alta o baixa assegurat	1.676	1.055	1.350	1.867	1.226	2.098	1.226	1.476	2.459	14.433	1.405	1.096	1.341	2.885	1.750	2.097	2.679	2.499	2.480	1.970	2.492	4.097	26.791
Remesa de prestacions	3.361	4.630	4.536	4.374	3.285	4.290	4.905	4.456	4.189	38.026	4.316	4.146	5.187	4.494	4.628	4.620	4.653	3.629	4.764	5.085	5.724	4.768	56.014
Cotitzacions i complement	3	15	76	202	194	253	349	420	619	2.131	661	817	990	1.141	1.270	1.349	1.429	1.373	1.479	1.530	1.523	1.567	15.129
Pagaments cotitzacions	3	7	22	35	41	47	52	226	500	933	578	723	890	1.116	1.196	1.289	1.306	1.320	1.387	1.395	1.430	1.441	14.071
Total tràmits	5.290	6.272	8.007	8.488	6.347	8.348	8.893	10.371	10.279	72.295	9.338	10.147	12.396	14.035	12.297	13.267	14.034	12.438	13.769	14.086	15.150	15.836	156.793

Taula 21: Nombre de tràmits internet

Font: Elaboració CASS

Gràfic 35: Evolució del nombre de tràmits internet
Font: Elaboració CASS

BIBLIOGRAFIA

Referències bibliogràfiques

GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Estudio Económico Actuarial del Sistema de Pensiones del Principado de Andorra*. (Marzo del 2007), Madrid.

GABINETE DE ASESORAMINETO ECONÓMICO Y SOCIAL, S.L. *Proyección de ingresos y gastos del sistema de pensiones de Andorra, periodo 2010-2025*. (Septiembre del 2009), Madrid.

Referències a premsa

LIFSHER, MARC. "CalPERS' investments underperform in 2009". A: *Los Angeles Times*, 20 de gener de 2010.

Referència a Internet:

<<http://articles.latimes.com/2010/jan/20/business/la-fi-calpers20-2010jan20>>

(16 de març de 2010)

EDITION. "Strong performance from Norwegian Pension Fund". A: *IceNews*, 13 de març de 2010.

Referència a Internet:

<<http://www.icenews.is/index.php/2010/03/13/strong-performance-from-norwegian-pension-fund/>>

(16 de març de 2010)

Referències a Internet

ABP (THE NETHERLANDS). *Press release ABP: second half-year 2009*. 2010.

<http://www.abp.nl/abp/abp/english/about_abp/press_service/halfyear_quarterly_reports/>

(16 de març de 2010)

CANADIAN PENSION PLAN INVESTMENT BOARD. *CPP Funds ends third quarter at \$123,9 billion*. 11 de febrer de 2010.

<http://www.cppib.ca/News_Room/News_Releases/nr_02111001.html>

(16 de març de 2010)

FONDS DE RÉSERVE POUR LES RETRAÎTÉS (FRANCE). *Résultats provisoires du FRR à fin 2009*. 11 de febrer 2010.

<http://www.fondsdereserve.fr/IMG/pdf/Resultats_provisoires_du_FRR_a_fin_2009.pdf>

(16 de març de 2010)

GOVERNMENT PENSION INVESTMENT FUND (JAPAN). *Investment results for the third quarter of fiscal 2009*. 2010.

<http://www.gpif.go.jp/eng/pdf/jokyo_h21_p03.pdf>

(16 de març de 2010)

INTERNATIONAL SOCIAL SECURITY INVESTMENT. *Social Security Asset Swaps*. 2008.

<<http://www-issanet.issa.int/dotlrn/clubs/acssubsitegrouptcinvest/file-storage/index?folder%5fid=217523>>

(16 de març de 2010)

NATIONAL PENSIONS RESERVE FUND (IRELAND). *Results and Business Review 2009*. 2010.

<<http://www.nprf.ie/Publications/2010/NTMAResultsAndBusinessReview2009.pdf>>

(16 de març de 2010)

NATIONAL PENSION SERVICE (SOUTH KOREA). *Return on investment of the National Pension Fund 2009*. 2010.

<http://www.nps4u.or.kr/jsppage/english/npf_korea/npf_04_02_.jsp>

(16 de març de 2010)

STATE PENSION FUND (FINLAND). *Key figures 31 December 2009*. 2010.

<<http://www.statepensionfund.fi/public/?culture=en-US&contentlan=2&nodeid=17003>>

(16 de març de 2010)

ANNEXOS

Annex 1: Política d'inversió del mandat de gestió del fons de reserves de la branca jubilació aprovada pel Consell d'Administració el 22/12//08

1- Perfil de risc

Perfil conservador	
Renda variable	(Mínim del 0%; màxim del 25%)
Renda fixa	(Mínim del 65%; màxim del 100%)
Altres actius	(Mínim del 0%; màxim del 10%)

2- Mesurament de resultats: benchmark

L'índex de referència, definit a continuació, s'interpreta com una mesura del rendiment. L'objectiu d'aquest índex no és la seva rèplica. L'índex ha de servir per a què els gestors tinguin un indicatiu de la rendibilitat que han de batre, i puguin invertir en els actius que creguin més adients respectant els límits del mandat.

TIPUS D'ACTIU	ÍNDEX DE REFERÈNCIA
Renda fixa (65%)	50% - Euro Cash Indices LIBOR Total Return 3 Months: ECC0TR03 Index ⁹ 50% - Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 3-5 Yr: EUG2TR Index ¹
Renda variable (25%)	50% - MSCI Daily TR Net World EUR: NSESWRLD Index ¹ 50% - MSCI Daily TR Net EMU Local: NDDLEMU Index ¹
Altres actius (10%)	Euro Cash Indices LIBOR Total Return 3 Months: ECC0TR03 Index ¹

El càlcul del benchmark es farà rebalancejant diàriament els pesos establerts en el mandat.

A final de cada mes, es calcularà la rendibilitat del benchmark punt a punt i des de principis d'any. La rendibilitat mensual s'obtindrà a partir de la fórmula següent:

$$\left(\left(\frac{\text{Patrimoni}_{-n}}{\text{Patrimoni}_{-n-p}} \right) - 1 \right) * 100$$

on n és el patrimoni del mes en qüestió

on p és el patrimoni del mes anterior a n

3- Limitacions

⁹ Codi Bloomberg

Es detallen, en aquest apartat, els límits del mandat. Aquests límits tenen, com a principal objectiu, diversificar les carteres i controlar la concentració d'actius per reduir el risc.

a. Concentració màxima per emissor: inversió màxima autoritzada

i. **Renda variable:** el màxim que es pot invertir en un actiu de renda variable és un 10% del màxim autoritzat en renda variable. Per tant, essent un 10% del 25% de renda variable, no es pot tenir més d'un 2,5% del total de la cartera invertit en un sol títol o actiu de renda variable.

En l'actiu de renda variable que repliqui un índex de renda variable, es podrà invertir fins a un 25% del màxim autoritzat en renda variable. Per tant, essent el 25% del 25% de renda variable, no es pot tenir més d'un 6,25% del total de la cartera invertit en un actiu de renda variable que repliqui un índex de renda variable. En aquests casos, si la inversió es fa a través d'un fons d'inversió o d'un ETF (Exchange Trade Fund), cal que l'actiu en qüestió tingui els actius de l'índex que replica comprats en el seu subjacent.

ii. **Renda fixa:** el màxim que es pot invertir en un actiu de renda fixa és un 10% del mínim autoritzat en renda fixa. Per tant, essent un 10% del 65% de renda fixa, no es pot tenir més d'un 6,5% del total de la cartera invertit en un sol actiu de renda fixa.

Aquest límit té un tractament diferenciador entre els instruments de renda fixa emesos pels governs i els d'emissors privats. Quan es tracta d'una emissió pública, el màxim que es pot invertir és un 6,5% del total de la cartera per emissió (10% del mínim autoritzat en renda fixa) En canvi, quan es tracta de renda fixa privada, el màxim en el qual es pot invertir és un 6,5% del total de la cartera per emissor (10% del mínim autoritzat en renda fixa).

El límit per invertir en un fons d'inversió o un ETF (Exchange Trade Fund) en renda fixa segueix sent el 6,5% del total de la cartera. En aquests casos, si la inversió es fa a través d'un fons d'inversió o d'un ETF (Exchange Trade Fund), cal que l'actiu en qüestió tingui els actius de renda fixa comprats en el seu subjacent.

b. Concentració màxima per emissor: ratings i tipus de valors/actius

i. **Renda variable:** es pot invertir en qualsevol valor o instrument negociat en mercats organitzats. Poden ésser fons d'inversió o IIC (Institucions d'Inversió Col·lectiva) que cotitzin en mercats regulats i amb valor liquidatiu diari.

També es pot invertir en ETF, amb les condicions esmentades al punt 3.a.i.

- ii. **Renda fixa:** es pot invertir en qualsevol instrument de renda fixa que cotitzi en mercats organitzats i que compleixi, com a mínim, un dels tres ratings següents ja sigui en el curt termini com en el llarg termini:

	Standard & Poor's	Moody's	Fitch Ratings
Curt termini	A-1+	P-1	F1+
Llarg termini	AA	Aa2	AA

Tant el rating de l'emissor com el de l'emissió han de complir, com a mínim, un d'aquests ratings mínims.

No obstant això, si el rating emissor no compleix un dels tres ratings anteriorment esmentats però l'emissió compleix perquè està garantida per un govern, entra en el mandat, sempre i quan el rating del país compleixi amb un dels ratings mínims de la taula anterior.

En el cas dels fons d'inversió, les limitacions de rating anteriorment esmentades afecten al rating mig del fons d'inversió.

- iii. **Fons d'inversió i ETF:** en cap cas, la inversió de la CASS dins d'un fons d'inversió, ja sigui dins de la categoria de renda fixa o renda variable o altres actius, podrà superar el 3% del patrimoni total del fons. El mateix tractament s'aplicarà als ETFs que inverteixin en actius de renda variable o de renda fixa.

c. Productes derivats

- i. **De cobertura:** la seva utilització no té límit.
- ii. **D'inversió:** els productes derivats d'inversió han de limitar-se als percentatges màxims de concentració definits anteriorment (veure punt a i b).
En renda fixa: el màxim és un 6,5% del total de la cartera (10% del mínim autoritzat en renda fixa).
En renda variable, el màxim és un 2,5% del total de la cartera (10% del màxim autoritzat en renda variable). En el cas que el subjacent sigui un índex borsàtil, el màxim autoritzat és un 6,25% del total de la cartera (25% del màxim autoritzat en renda variable).

Tanmateix, pel que fa als límits en productes derivats, cal analitzar sempre el subjacent i comprovar que el mercat on cotitza té una liquidesa acceptable.

La filosofia d'inversió de la CASS no contempla la inversió en instruments que tenen un risc molt més elevat del què s'havia previst en un inici. No s'accepten inversions com CDS, PPO, CDO, CPDO i altres estructures que han demostrat ésser molt més arriscades del què havia semblat en un inici.

d. Divises

i. **Moneda de referència:** Euro.

ii. **Altres divises:** es pot tenir en altres divises, com a màxim, un 15% de la cartera sense cobrir. Les divises en les quals es pot invertir sense cobrir la divisa són: dòlar americà, dòlar canadenc, dòlar australià, ien japonès, lliura esterlina, franc suís, corona danesa, corona sueca i corona noruega. És molt important, en aquest punt, entendre que les inversions no resten limitades en aquestes divises. El gestor pot invertir en altres divises però té, com a obligació, el cobriment de la divisa per evitar el risc del tipus de canvi.

e. **Altres actius:** no s'autoritza la compra d'altres actius fins a nova notificació.

f. **Inversions no autoritzades:** capital risc, inversió immobiliària i commodities

4- Revalorització dels actius

En el cas d'excedir els màxims establerts en el mandat per revalorització dels actius, es tindrà un màxim de trenta dies naturals per tornar als límits establerts en el mandat.

5- Valoració dels actius

Qualsevol actiu de la cartera ha d'estar valorat a preu de mercat, entenent-se, com a preu de mercat, el preu en el qual es pot comprar o vendre un actiu.

6- Retribució a la gestió

La comissió és aplicable sobre el total de la cartera. Com a base pel seu càlcul, s'agafa el capital mig ponderat del període, que és anyal. El capital mig ponderat s'ha de calcular amb el valor patrimonial diari. El càrrec de la comissió és trimestral.

La comissió de gestió té una comissió mínima fixa i una comissió variable. La comissió variable es mesurarà, a finals d'any, en funció del rendiment que

obtingui el gestor respecte a l'índex de referència. Aquesta comissió és bruta i ja inclou tota mena d'impostos.

La comissió fixa és d'un 0,15% anyal i es cobra independentment de la rendibilitat de la cartera respecte a l'índex de referència. La comissió variable es calcula a partir de la següent fórmula:

$$\boxed{\text{Comissió}_d'èxit = ((R_C - R_B) \times 10\%)}$$

on R_C és la rendibilitat de la cartera
 R_B és la rendibilitat del benchmark

Si la rendibilitat de la cartera és positiva, la comissió d'èxit no té límit superior. En canvi, si la rendibilitat de la cartera és nul·la o negativa, el límit màxim de la comissió d'èxit és un 0,10% del capital mig, essent per tant la comissió màxima total d'un 0,25%.

Trimestralment, es carrega una comissió fixa del 0,0375% a finals de cada trimestre, que es calcula sobre el capital mig del trimestre. Al final del quart trimestre, es carrega més comissió en funció de la rendibilitat que s'obtingui a final del període anyal i del posicionament respecte a l'índex de referència.

La comissió d'èxit es calcula sobre el valor de tancament de la cartera de l'últim dia hàbil de l'any. Les entitats acostumen a disposar d'aquest valor de tancament el primer dia hàbil de l'any següent. La comissió d'èxit es calcula, per tant, a principis de gener de l'any següent però hi haurà la possibilitat, per qui ho desitgi, d'abonar-la amb la data valor de l'últim dia laborable de l'any anterior.

7- Costos operatius màxims

Veure Annex 1

8- Procediment per acceptar esmenes fora de mandat

Es proposa que les entitats puguin enviar a la CASS les esmenes que no estiguin permeses en el mandat però que l'entitat consideri oportunes i necessàries per una millor gestió. En qualsevol cas, la forma de procedir serà la següent:

1/ L'entitat bancària formula per escrit la seva sol·licitud a la Comissió Delegada pel Seguiment dels Fons de Reserves de la CASS. La sol·licitud s'envia a la CASS, a l'atenció del coordinador/a de la Comissió Delegada.

2/ Un cop la carta rebuda, la Comissió Delegada analitza la proposta i emet una opinió argumentada al Consell d'Administració amb l'objectiu d'informar dels avantatges i inconvenients que es puguin derivar de la proposta del banc.

3/ El Consell d'Administració analitza l'informe de la Comissió Delegada i decideix sobre l'acceptació de l'excepció.

4/ Posteriorment, la Comissió Delegada transmet la decisió final del Consell d'Administració a l'entitat en qüestió. La carta s'arxiva a la CASS i queda constància en el registre de sortida.

9- Entrega del tancament mensual

Les entitats presenten a la CASS, durant els primers deu dies hàbils del mes següent, el tancament del mes anterior de la cartera. La informació que ha de presentar l'entitat a la CASS inclou:

- la situació de la cartera a l'últim dia del mes,
- els moviments i detall de totes les operacions realitzades en el compte corrent al llarg del mes,
- el quadre de comandament.

Annex 1 del mandat de gestió: Costos operatius màxims

	ENTITATS EXTERNES	PROPI BANC
COMPRA / VENDA D'ACCIONS (INCLÒS BROKERATGE I LIQUIDACIÓ)	0,25%	0%
COMPRA / VENDA DE DIVISES	0%	0,02%
COMPRA / VENDA D'OBLIGACIONS	0,05%	0%
COMPRA / VENDA DE DERIVATS	ANNEX 3	0%
COMPRA / VENDA DE DERIVATS OTC	0%	ANNEX 2
PRODUCTES ESTRUCTURATS	SENSE COMISSIÓ DE COL-LOCACIÓ	SENSE COMISSIÓ DE COL-LOCACIÓ
DIPÒSITS TRESORERIA	----	SENSE DIFERENCIAL
CUSTÒDIA DE TÍTOLS R.V. ESPANYOLA S/ NOMINAL (1)	----	0,10%
CUSTÒDIA DE TÍTOLS R.V. INTERNACIONAL S/ EFECTIU (1)	----	0,10%
CUSTÒDIA DE TÍTOLS R.F. S/ NOMINAL (1)	----	AJAF 0,10% - RESTA 0,20%
COMISSIONS DE MANTENIMENT DE COMPTE	----	0%
COMISSIONS DE SUSCRIPCIÓ DE FONS D'INVERSIÓ	0% - (2), (3)	0%
COMISSIONS FIXES FONS D'INVERSIÓ (2)	LES DEFINIDES AL FONS - (3)	0% - (4)
COMISSIONS VARIABLES FONS D'INVERSIÓ	LES DEFINIDES AL FONS - (3)	0% - (4)
RETRIBUCIÓ COMPTE CORRENT PER DIVISA EURO	----	EONIA SENSE DIFERENCIAL
RETRIBUCIÓ COMPTE CORRENT PER DIVISA DÒLAR	----	US LIBOR 1 DIA SENSE DIFERENCIAL
INTERESSOS DEUTORS PER DESCOBERTS EN COMPTE	----	0%

(1) No es cobra comissió pel cobrament de dividendes o cupons.

(2) Preferentment classe Institucional.

(3) Retrocessió a la CASS de les comissions que cedeixin les gestores.

(4) Retrocessió a la CASS de la comissió de gestió.

Annex 2 del mandat de gestió: Comissions màximes per operativa de compra i venda de dipòsits OTC

- Futurs sobre divisa (OTC):

0,2 % del valor del subjacent en venciments fins a 6 mesos, o 0,3 % en venciments superiors a 6 mesos. No es cobra cap comissió, ni cap altre cost de liquidació.

- Opcions sobre divisa (OTC):

0,2 % del valor del subjacent en venciments fins a 6 mesos que es suma al preu de mercat de la prima tancat per Tresoreria, i 0,3 % en el cas de venciments superiors als 6 mesos.

- Opcions Índex de Renda Variable (OTC):

0,2 % del valor del subjacent en venciments fins a 6 mesos que es suma al preu de mercat de la prima tancat per Tresoreria, i 0,3 % en el cas de venciments superiors als 6 mesos.

Annex 3 del mandat de gestió: Relació de comissions màximes per compra i venda de derivats en funció del mercat

Compra/Venda Derivats		Comissió per cada contracte	
Codi Mercat	Nom Borsa	Moneda	Comissió
AEX	Futurs Índex / Opcions s/Accions	EUR	7
BDP	Derivats de Porto	EUR	3
CBO	Chicago Board Options Ex.	USD	5
CBT	CBOT	USD	5
CME	CME	USD	5
CMX	Commodity Exchange Inc.	USD	8
ERS	Opcions Alemanyes	EUR	3
ERX	Futurs Índex / Opcions Alemanyes	EUR	3
ERX	Futurs Índex / Opcions Alemanyes	CHF	5
FNX	FINEX (NYBOT)	USD	10
FNW	FINEX (NYBOT)	JPY	5.000
HKF	Hong Kong Futures Exchange	HKD	150
LIF	LIFFE	EUR	5
LIF	LIFFE	GBP	3
LME	London Metal Exchange	USD	10
MEV	MEFF M. ESP. FUTUROS	EUR	1
MEW	NEW X Futurs / Opcions	EUR	5
MIL	Milà	EUR	7
MIX	Derivats Mercat Itàlia (Milà)	EUR	3
MNP	MONEP - Futurs CAC40	EUR	3
MNP	MONEP - Futurs CAC40	EUR	3
NYM	New York Mercantile Ex.	USD	10
OSE	OSE	JPY	5.000
PHL	Philadelphia	USD	5
SGX	SGX	USD	8
TSE	Tokyo Stock Exchange	JPY	6.000

Annex 2: Articles de la Llei 17/2008 als quals es fa referència

3688

Butlletí Oficial del Principat d'Andorra

Núm. 77 - any 20 - 27.10.2008

partament del Govern competent en matèria d'inspecció de treball.

3. El Govern i la Caixa Andorrana de Seguretat Social han d'intercanviar-se totes les informacions i dades que estimin necessàries o convenientes per a un exercici més eficaç de les seves competències respectives per accelerar la instrucció d'expedients i l'atorgament de prestacions amb el límit del respecte a la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal.

4. La Caixa Andorrana de Seguretat Social, amb l'acceptació de la persona interessada, pot compensar els saldos deutors i creditors de les persones assegurades del sistema de seguretat social amb les pensions i tota altra prestació prevista per la Llei a satisfer a l'assegurat.

5. La Caixa Andorrana de Seguretat Social, amb la notificació prèvia a la persona interessada, pot compensar els saldos deutors generats per l'atorgament d'un volant de presa en càrrec de les persones assegurades del sistema de seguretat social amb les pensions i tota altra prestació prevista per la Llei a satisfer a l'assegurat. En el cas que la compensació s'efectuï amb el pagament d'una pensió, la retenció màxima d'aquesta pensió no podrà superar el 25% d'aquesta.

Article 81

Obligació d'informar dels prestadors de serveis de salut

Els prestadors de serveis de salut estan obligats a transmetre a l'Àrea de control sanitari de la Caixa Andorrana de Seguretat Social la informació necessària relativa als actes sanitaris realitzats a les persones assegurades amb l'objectiu de donar suport a les transaccions econòmiques que s'hagin d'efectuar com a conseqüència d'aquests actes.

Article 82

Gabinet jurídic

1. El Gabinet Jurídic, integrat en el si de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, està format per persones llicenciades en dret i per advocats de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

2. La defensa davant dels tribunals dels interessos de la Caixa Andorrana de Seguretat Social per part dels advocats adscrits al seu gabinet jurídic s'exerceix

d'acord amb el que disposa aquesta Llei i la Llei qualificada de la justícia.

Títol II. Gestió financera

Capítol primer. Disposicions generals

Article 83

Patrimoni de la seguretat social

1. Les cotitzacions, béns, accions i qualsevol altre recurs de la seguretat social constitueix un patrimoni únic i destinat exclusivament a les seves finalitats.

2. La titularitat del patrimoni únic de la seguretat social correspon a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

3. Els contractes que celebri la Caixa Andorrana de Seguretat Social es regeixen per la Llei de contractació pública.

4. Els béns i els drets que formen part del patrimoni de la seguretat social són inembargables.

Article 84

Fons de reserves de les diferents branques

1. Amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del sistema de seguretat social en matèria de prestacions contributives de la branca de jubilació es manté el fons de reserves tècniques existent.

2. Eventualment, si a la branca general es constata l'existència de superàvit, aquest es destina a formar part d'un fons de reserves per atendre les necessitats futures d'aquesta branca.

3. Resten prohibides les transferències entre els dos fons.

4. Les reserves que formen aquests fons estan invertides de forma que es coordini la prudència amb l'obtenció del grau de liquidesa, rendibilitat i seguretat tècnicament precis.

5. El Govern aprova anualment els criteris de gestió de les reserves de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, a proposta del Consell d'Administració i previ informe de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

6. L'Institut Nacional Andorrà de Finances realitza cada dos anys un informe de seguiment sobre l'evolució i composició dels fons.

Article 85

Comissió delegada pel seguiment dels fons de reserves

1. El Consell d'Administració ha de crear una comissió delegada pel seguiment dels fons de reserves.

2. La composició d'aquesta comissió s'efectua d'acord amb el que s'estableix a l'article 59 i ha de tenir, entre els seus membres, persones amb experiència demostrable en matèria financera.

3. Els membres de la comissió no han de tenir cap lligam amb les entitats gestores de fons i, a tal efecte, han de signar la corresponent declaració jurada.

4. Són funcions d'aquesta comissió:

a) Elaborar els informes i propostes necessàries per tal que el Consell d'Administració les aprovi i les tramiti al Govern.

b) Realitzar estudis relacionats amb la gestió financera de la Caixa Andorrana de Seguretat Social que pugui encarregar-li el Consell d'Administració.

L'elaboració dels informes sobre la gestió dels fons ha de ser trimestral i anual.

5. En la seva actuació ha de respectar, d'una banda, l'objectiu i horitzó d'utilització dels recursos dels fons i, d'altra banda, els principis de prudència i de repartició dels riscos.

6. Aquesta comissió té l'obligació de comunicar per escrit al Consell d'Administració qualsevol operació o pràctica de gestió que no sigui conforme a les lleis, reglaments o polítiques de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Article 86

Fons de finançament

1. El sistema de seguretat social es finança mitjançant les cotitzacions corresponents a les persones assegurades, les reserves i els seus rendiments, les quantitats recaptades en concepte de recàrrecs, sancions i altres de semblants característiques, els fruits, les rendes o els interessos dels seus recursos patrimonials.

Annex 3:

GABINETE DE ASESORAMIENTO ECONÓMICO Y SOCIAL SL

**PROYECCION DE INGRESOS Y GASTOS DEL SISTEMA DE
PENSIONES DE ANDORRA**

PERIODO 2010-2025

Madrid, Septiembre 2009.

**PROYECCION DE INGRESOS Y GASTOS DEL SISTEMA DE PENSIONES DE
ANDORRA PERÍODO 2010-2025**

INDICE

	Página
INTRODUCCIÓN	3
PRIMERA PARTE: EVOLUCION INGRESOS GASTOS A LEGISLACION CONSTANTE. PROYECCIÓN DE LA SECCIÓN VEJEZ.	6
I.- Características principales de la Sección Vejez	6
II.- Entorno demográfico y económico en el que se enmarca la proyección	10
II.1. Entorno demográfico	10
II.2. Entorno económico	19
III.- Metodología y bases de datos utilizadas e hipótesis de trabajo	21
III.1. Metodología	21
III.2. Base de datos utilizadas	23
IV.- Evolución de ingresos por cotizaciones. Proyección período 2010-2025	25
IV.1. Antecedentes	25
IV.2. Proyección de cuotas período 2010-2025	30
V.- Evolución del gasto en pensiones contributivas. Proyección período 2010-2025	33
V.1. Información período 1995-2008	34
V.2. Proyección gasto en pensiones Sección Vejez	37
V.2.1. Pensiones de jubilación.	37
V.2.2. Proyección gasto en pensiones de invalidez	39
V.2.3. Proyección gasto en pensiones de supervivencia	40
V.2.4. Proyección gasto total	42

	Página
VI.- Resultados de la proyección de ingresos y gastos de la Sección Vejez.	43
VI.1. Resultados proyección hipótesis mínima	43
VI.2. Resultados proyección hipótesis máxima	44
VII.- Reflexiones sobre los resultados de la proyección a legislación constante	45
SEGUNDA PARTE: INCIDENCIA EN LA PROYECCIÓN DE LA SECCION VEJEZ DE LA LEY 17/2008	49
I.- Introducción	49
II.- Análisis y efectos económicos de las principales medidas contenidas en la Ley.	49
II.1. Modificación de la formula de cálculo de la pensión de jubilación	50
II.2. Modificaciones en las fuentes de financiación	56
II.3. Efecto del complemento a mínimo de las pensiones	57
II.4. Pensión de invalidez	59
II.5. Pensión de viudedad	64
II.6. Pensión de jubilación. Edad de jubilación.	70
II.7. Determinación del salario medio	72
III.- Reflexiones sobre el contenido de la Ley 17/2008	75
IV.- Reflexiones sobre el efecto de la Ley 17/2008 en la proyección del periodo 2010-2025.	78

CONCLUSIONES

ANEXO: CUADROS NUMÉRICOS

PROYECCIÓN DE INGRESOS Y GASTOS DEL SISTEMA DE PENSIONES DE ANDORRA

PERIODO 2010-2025

INTRODUCCIÓN

El Sistema de pensiones de Seguridad Social actual de Andorra tiene su configuración básica determinada en los distintos Reglamentos de aplicación referidos a los aspectos Financiero, Técnico y de Aplicación. Existe también un Reglamento General que establece la obligatoriedad de afiliación a los trabajadores asalariados que ejercen su actividad en Andorra y la posibilidad de afiliación voluntaria para determinadas categorías de personas siempre que sean residentes en el país. El Régimen de Seguridad Social es gestionado por la Caja de Seguridad Social cuyo Consejo de Administración constituye el órgano superior de administración.

Desde la entrada en vigor, en abril de 1968, de los Reglamentos mencionados, el normal funcionamiento del Régimen de Seguridad Social ha requerido de distintas revisiones y modificaciones de los mismos para adaptarlos al normal devenir de dicha Caja. Este proceso evolutivo, que ha puesto de manifiesto la necesidad continua de cambios adaptados a nuevas circunstancias, se ha intensificado en los últimos años de manera que el nuevo entorno económico y social, así como la necesidad de consolidación del sistema hayan propiciado la aprobación de la Ley 4/2006, de 7 de abril, de medidas urgentes y puntuales de reforma del sistema de Seguridad Social, que entró en vigor el 1 de mayo de 2006, y de la ley 17/2008, de 3 de octubre, cuya aplicación efectiva está prevista a partir del 1 de noviembre de 2009. Esta Ley amplía el marco de medidas establecidas por la Ley 4/2006 e introduce reformas más profundas que permitan garantizar la viabilidad de las pensiones, mejorar el conjunto de las prestaciones en un marco de equilibrio y mejorar la eficacia del sistema.

En este entorno, se ha solicitado al Gabinete de Asesoramiento Económico y Social SL la elaboración del estudio actuarial en relación con las proyecciones de ingresos y gastos que corresponden a la sección Vejez, con un doble objetivo: efectuar a legislación constante una estimación de las previsiones de comportamiento de las principales variables, para efectuar una aproximación a los resultados de equilibrio futuro, y establecer cual es la incidencia de la nueva Ley 17/2008 en dicho equilibrio.

Este informe contiene dos partes diferenciadas: la primera se refiere a cuál es el previsible comportamiento del equilibrio de ingresos y gastos de la Caja a la luz

de la legislación actualmente vigente incluidos los efectos de la Ley 4/2006, de reforma parcial que se refieren fundamentalmente a un nuevo criterio de establecimiento de garantía de pensiones mínimas y su financiación y a una modificación de edad máxima de pensión para los huérfanos.

La elaboración de esta primera parte es una etapa imprescindible para obtener el resultado base que permita comparar posteriormente la incidencia que en este resultado tendrá los efectos de la Ley 17/2008 a partir del 1º de noviembre. Esta comparación servirá a su vez para analizar si los efectos pretendidos de la nueva Ley se cumplirán a largo plazo y en qué medida ha supuesto un apoyo firme para el equilibrio futuro del sistema de pensiones.

Un aspecto importante a destacar en la elaboración del presente informe es el marco en el que el mismo se ha efectuado debido a la actual crisis económica y la incertidumbre en sus consecuencias y el tiempo previsible de recuperación, circunstancias que condicionan la necesidad de establecer escenarios alternativos de comportamiento de las distintas variables a corto y medio plazo.

La primera parte del trabajo se estructura en siete epígrafes con el siguiente contenido: En el primero se efectúa la descripción de los elementos y contenidos de la sección vejez que son la base normativa de la proyección. En el segundo se analizan los datos disponibles referidos a los ámbitos demográfico y económico que son el marco general de referencia para efectuar la valoración y se recogen los resultados de la tabla específica de mortalidad aplicada. En el tercero se incluye la metodología de trabajo y las hipótesis utilizadas, y en el cuarto y quinto se obtienen las cifras correspondientes a ingresos y gastos respectivamente. En el epígrafe sexto se presenta el resultado global y se sitúa tanto el punto de inflexión en el que los ingresos no son suficientes para compensar los gastos como la secuencia de utilización de las reservas acumuladas a partir de dicho momento. Finalmente en el epígrafe siete se efectúan las oportunas conclusiones en relación con los resultados obtenidos.

La segunda parte contiene una valoración de los efectos que sobre la situación a legislación actual tendrán las principales modificaciones que introduce la Ley 17/2008, de 3 de octubre, de la Seguridad Social y que entrará en vigor el 1 de noviembre de 2009.

Finalmente se presentan las conclusiones fundamentales obtenidas respecto de la evolución del sistema y los efectos de la nueva Ley y también sobre aspectos más puntuales que introduce dicha Ley.

En el Informe se incluye un anexo que contiene la serie de cuadros básicos con los cálculos y datos numéricos de los que se han obtenido los resúmenes que figuran en el texto.

PRIMERA PARTE:

**EVOLUCION INGRESOS GASTOS A LEGISLACION CONSTANTE.
PROYECCIÓN DE LA SECCIÓN VEJEZ.**

PRIMERA PARTE: EVOLUCION INGRESOS GASTOS A LEGISLACION CONSTANTE. PROYECCIÓN DE LA SECCIÓN VEJEZ.

I.- Características principales de la sección vejez.

En relación con la normativa vigente, existen dos bloques diferenciados denominados secciones, una de enfermedad y otra de vejez que dan cobertura a las prestaciones establecidas en los Reglamentos. La sección enfermedad proporciona prestaciones de enfermedad, maternidad y accidentes de trabajo, a través de prestaciones sanitarias, reembolso de gastos y prestaciones de salarios para los afiliados cotizantes. También cubre esta sección los riesgos de invalidez por enfermedad hasta los 60 años y el capital por defunción. Esta sección presenta dos subsecciones: una de régimen general y otra de régimen complementario. Por su lado la sección de vejez otorga prestaciones contributivas por vejez, viudedad y orfandad con determinadas garantías de complementos para alcanzar cuantías mínimas de pensión. En esta sección se recogen también las pensiones de invalidez cuando estos pensionistas cumplen la edad de 60 años.

Cada una de dichas secciones tiene sus propios ingresos y presentan equilibrios independientes, y en caso de existir déficits en una sección o subsección que no puedan ser cubiertos por las reservas, se puede acudir a un préstamo efectuado por alguna otra.

En el ámbito de los ingresos, las cotizaciones al RSSA pertenecen a dos categorías: los que obligatoriamente están incluidos en su campo de aplicación por ser trabajadores asalariados que ejercen su actividad en el país, y los que facultativamente pueden afiliarse si pertenecen a determinadas categorías de personas siempre que también sean residentes. Esta afiliación facultativa se refiere a comerciantes, industriales, profesionales liberales, agricultores y personas que no ejerzan actividad alguna.

A efectos del presente estudio es importante la categorización de los afiliados a la CASS entre asalariados y no asalariados, por la forma en que se efectúa la cotización para cada uno de ellos y por tanto por la manera en la que se acumulan los puntos que determinarán en su momento los niveles de la cuantía de entrada en pensión. Dada la finalidad del presente estudio las características que se analizan a continuación se refieren a la Sección Vejez.

En relación con los asalariados, las cotizaciones se obtienen aplicando un tipo de cotización sobre el total de las remuneraciones percibidas. Dichos tipos de cotización, que se distribuyen entre empleador y trabajador son los siguientes:

Tipos de cotización

Clase de vejez	Sección enfermedad				Sección vejez			Suma
	Parte asalariado	Parte patronal		Suma	Parte asalariado	Parte patronal	Suma	
		Enfermedad	Complementaria					
A	3	6	1	10	2	6	8	18
B	3	6	1	10	4	6	10	20
C	3	6	1	10	6	6	11	22

En el caso de los no asalariados se paga una cotización mensual fija, con la que se compra un número fijo de puntos según la clase de vejez que se elija. Dichas clases de vejez corresponden a cinco categorías con las siguientes cuantías:

Cotización no asalariados

Clase de vejez	Cuantía mensual	Puntos adquiridos
A	105,58	8
B	131,97	10
C	158,36	12
D	211,15	16
E	316,73	24

El equilibrio financiero de la CASS se establece a través de la fórmula que relaciona el valor de compra y el valor de venta del punto, de forma que el rendimiento del seguro de vejez está fijado actualmente en el 15,625 por ciento.

El valor de compra de los puntos permite obtener los puntos acumulados de un trabajador a lo largo de su vida activa. La cuantía de dichos puntos se obtiene dividiendo el importe de las cuotas generadas en cada período por el valor de compra del punto para los asalariados. Para los no asalariados se computan los puntos obtenidos según su clase de cotización. Cuando se requieren periodos de carencia, cualquier cotización efectuada en un mes sirve para computar el mes entero como cotizado.

La evolución de los valores de punto en los últimos años ha sido la siguiente, en euros:

Valor de compra y de venta

Año	Valor de compra	Valor de venta
2001	10,350	1,620
2002	10,630	1,660
2003	11,000	1,720
2004	11,330	1,770
2005	11,710	1,829
2006	12,073	1,886
2007	12,459	1,947
2008	12,941	2,022
2009	13,197	2,062

Las prestaciones de la Sección Vejez están constituidas por las pensiones de vejez, invalidez con 60 ó más años, viudedad y orfandad. La edad de acceso a la

pensión de vejez es de 65 años, y se integran también en esta sección las pensiones de invalidez cuyos titulares cumplan los 60 años. La cuantía de la pensión de vejez se obtiene en función del número total de puntos acumulados a lo largo de la vida laboral y del valor de venta del punto en el año en que se produce la jubilación. Si la esposa del pensionista no trabaja ni tiene otra pensión, al cumplir 65 años se aplicará un incremento del 10 por ciento a la pensión del jubilado.

La pensión de viudedad se calcula de forma que la viuda superviviente será acreedora de una pensión de reversión equivalente a la mitad de la pensión que percibía o que hubiera correspondido al fallecido, con los siguientes requisitos: si el fallecimiento se produce en la situación de pasivo se deben tener acreditadas sesenta mensualidades cotizadas o cinco años completos, y la viuda tener al menos cuarenta y cinco años, o siendo menor estar incapacitado o tener al menos un hijo a cargo menor de 18 años. Los huérfanos menores de 18 años que no trabajen, tendrán cada uno pensión equivalente al 10 por ciento. La suma de estas pensiones no podrá ser superior a la mitad de la pensión del ascendiente difunto.

Un aspecto importante en relación con los resultados del presente informe se refiere a la constitución de las reservas de la sección Vejez previstas en los artículos 6 y 7 del Reglamento Financiero y en el Reglamento de Aplicación nº 21. En este Reglamento se determinan las condiciones para efectuar las inversiones directas cuya decisión debe ser tomada por el Consejo de Administración de la Caja. Tanto la obtención de las Reservas según los resultados de cada ejercicio, como la rentabilidad de las inversiones en las que se hayan materializado, forman un componente fundamental para estudiar la evolución de los resultados de la sección Vejez y su posible utilización en el momento en que comiencen a presentarse resultados negativos. En este marco hay que considerar como dicha rentabilidad esta afectada por la situación del mercado de valores.

Finalmente, y en relación con la aplicación de la normativa actualmente vigente, hay que considerar las medidas introducidas por la Ley 4/2006, y que en relación con la sección Vejez supone la aplicación de un nuevo complemento no contributivo de las pensiones de vejez cuya cuantía sea inferior al 50 por ciento del Salario Mínimo de cada año. El importe de dicho complemento está graduado en función del número mensualidades cotizadas y oscila entre un 10 por ciento de la pensión cuando la misma se ha generado con menos de 84 mensualidades, a la diferencia completa hasta el Salario Mínimo para pensiones generadas con 240 mensualidades o más. Este complemento no contributivo se financia a cargo de los presupuestos Generales del Estado, a través de transferencias periódicas a la Caja por el importe anual correspondiente a dicho complemento. Las pensiones de viudedad inferiores al 50 por ciento del salario mínimo se completan con 50 euros o una cuantía menor para que la pensión resultante no supere dicho 50 por

ciento. La pensión mínima de orfandad tendrá una cuantía no inferior al 30 por ciento del salario mínimo.

La nueva Ley introduce también una ampliación de la temporalidad de las pensiones de orfandad, de forma que los huérfanos entre 18 y 25 años que estudien y no tengan actividad laboral regular pueden recibir las mismas prestaciones señaladas para los menores de 18 años.

Estos complementos mínimos de las pensiones de reversión están actualmente financiados por los recursos contributivos de la CASS.

II.- Entorno demográfico y económico en el que se enmarca la proyección.

II.1.- Entorno demográfico

Uno de los puntos de partida para efectuar una estimación del comportamiento de la población de Seguridad Social, es conocer las características y estructura de la población general en la que se enmarca la de Seguridad Social y su evolución pasada para determinar cómo esos comportamientos condicionan el futuro.

La información sobre la evolución de la población se ha obtenido de la información recogida en las estadísticas oficiales de población del Departamento de Estadística. En base a esta información, y en relación con los grupos de edad que son significativos a efectos del estudio, las cifras correspondientes al período 2000-2008, son las siguientes:

Población por tramos de edad

Edades	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0-14	10.103	10.093	10.166	10.777	11.398	11.832	12.067	12.155	12.211
15-64	47.507	47.642	48.089	52.415	56.289	57.441	59.595	61.044	61.902
65 y más	8.234	8.599	8.904	9.128	9.188	9.276	9.560	9.938	10.371
TOTAL	65.844	66.334	67.159	72.320	76.875	78.549	81.222	83.137	84.484

Si se hace referencia a la estructura por grupos de edad se ha mantenido una tendencia bastante estable, que para el grupo de 15 a 64 años, presenta oscilaciones cuyo recorrido permite situar la media en cifras ligeramente superiores al 73,3 por ciento de la población total.

La evolución de dicha estructura por edades ha sido la siguiente en los últimos años:

Población por tramos de edad

Grupo de edad	Distribución %									
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0-14	15,51	15,34	15,22	15,14	14,90	14,83	15,06	14,86	14,62	14,45
15-64	73,37	72,15	71,82	71,60	72,48	73,22	73,13	73,37	73,43	73,27
65 y más	11,12	12,51	12,96	13,26	12,62	11,95	11,81	11,77	11,95	12,28
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Es importante también reflejar en la estructura de una población, el nivel de la tasa de dependencia que sirve para medir la intensidad del fenómeno del envejecimiento de una población. Dicha tasa, que se define como la proporción de personas de 65 y más años, en relación con la población de 15 a 64 ha tenido el siguiente comportamiento:

Tasa de dependencia población =>65/15-64

1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
15,08	17,33	18,05	18,52	17,41	16,32	16,15	16,04	16,28	16,75

Esta serie presenta una regularidad en los últimos años de alrededor del 16,5 por ciento. Esta regularidad se produce fundamentalmente a partir de los años 2003 y 2004 y se debe al efecto de aumento de población ya comentado, aumento que se produjo mayormente en el grupo de 15 a 64 años.

Para efectuar un análisis del comportamiento de la población se ha utilizado el Informe Socioeconómico de 2007 donde se señala que el aumento más espectacular de la población se corresponde con el periodo 1954-1993 en el que el número de habitantes paso de 3.303 a 65.227. En el período 1993-2002 el ritmo de crecimiento se frenó notablemente ya que la población se incrementó únicamente en 1932 habitantes, equivalente a un crecimiento interanual del 0,3 por ciento.

Parece que en los primeros años de la década del 2000 se ha producido un movimiento de recuperación demográfica que no se recogió en las estadísticas debido a la acumulación de residentes pendientes de regularización, lo que explicaría en gran parte, una vez efectuada dicha regularización, el importante incremento de la población en los años 2003 y 2004 con tasas de incremento de 7,7 y 6,3 por ciento respectivamente. Esto parece pues reflejar que se ha recogido estadísticamente un aumento de población que ya se había producido realmente en los años precedentes.

La evolución de los datos demográficos permite inferir que el fuerte desarrollo de la economía permitió incorporar un elevado volumen de la mano de obra procedente del exterior que supuso una expansión notable de la base demográfica. En los años siguientes parece que se entra ya en un proceso de consolidación de la base productiva del país, y en una fase de maduración que requiere de una absorción más pequeña del volumen de mano de obra.

En el año 2007, el aumento de la población total fue de un 2,36 por ciento, cuya composición principal puede cifrarse en un 1,62 por ciento derivado de los movimientos migratorios y un 0,73 por ciento derivado del crecimiento vegetativo. Este crecimiento vegetativo, que de manera estructural registra sólo modificaciones a largo plazo, en el año 2007 ha seguido una línea similar a la de ejercicios anteriores, ya que entre 1990 y 2006 osciló entre un mínimo de 0,71 y un máximo de 0,95 por ciento.

Desde un punto de vista dinámico, la pirámide de población de 2007 presenta alguna variación en relación con la del año anterior, sobre todo en determinados tramos de edad. En el grupo de 35 a 45 años se concentra el 56,2 por ciento del

crecimiento total que tuvo la población en ese año (1915 personas). En otras tres cohortes de edades la población llegó a registrar una disminución, lo que se produjo en el grupo de 0 a 4 años, y entre 20 y 29 años. El mayor crecimiento relativo se produjo en algunas de las capas de población de más edad, lo que conduce a una tendencia al envejecimiento de la población.

En la evolución de la población total se observa un comportamiento bastante irregular en los últimos años, con variaciones interanuales que han supuesto un decrecimiento de la población total en el año 2000 (-0,19 por ciento), una ligera recuperación en los años siguientes (0,74 y 1,24 en 2001 y 2002) y un importante crecimiento, ya comentado, en 2003 y 2004 (7,68 y 6,30 respectivamente). A partir de este año el crecimiento se atenúa, pero se mantienen en porcentajes de incremento superiores al 2 por ciento hasta 2008.

El crecimiento medio interanual de población ha sido del 3 por ciento en el período 1990-1995, del 0,61 en el período 1995-2000, del 3,59 por ciento entre 2000 y 2005 y de un 2,46 en el período 2005-2008 con una tendencia decreciente que ha supuesto un 3,4 por ciento en 2006, un 2,3 en 2007 y un 1,6 en 2008.

En función de los antecedentes anteriores se pueden resumir las principales características que ha tenido la evolución de la población en el período 2000-2008 y que han sido las siguientes:

- El incremento interanual de la población en dicho período ha sido del 3,2 por ciento, presentando distinta intensidad de crecimiento en los años intermedios, que alcanzaron hasta un 7,7 y un 6,3 por ciento en 2003 y 2004 por el efecto de regularización de inmigrantes.
- El grupo de población potencialmente activa, que se corresponde con el grupo de edad de 15 a 64 años se ha mantenido en términos de estabilidad, y su participación supone una cifra ligeramente superior al 73 por ciento de la población total.
- Por otro lado también el grupo de 65 y más años ha presentado una estructura bastante estable que se sitúa alrededor del 12 por ciento en los últimos años.
- El nivel de envejecimiento de la población, medida por la tasa de dependencia demográfica, pone de manifiesto también una estabilidad a lo largo del tiempo. Dicha tasa medida como la proporción de población de 65 y más años en relación con la población de 15 a 64 está situada en los últimos años cercana al 17 por ciento.

Uno de los aspectos importantes derivados del conocimiento de la estructura de la población, es el poder estimar y confirmar la hipótesis de cómo el colectivo de

cotizantes de la CASS, que procede fundamentalmente del grupo de población general de 15 a 64 años, presenta términos de estabilidad que puedan ser extrapolados a futuro. Contrastada esta hipótesis para las series históricas, permite proyectar su continuidad en el tiempo con objeto de determinar el comportamiento futuro de la población cotizante.

Proyección de la población general.

La estructura de población general es importante toda vez que del grupo de edades de 15 a 64 procede fundamentalmente la población cotizante, y del grupo de 65 y más, junto con aquellos que abandonan el país, la población pensionista. Este comportamiento irregular dificulta la proyección de la población a largo plazo, teniendo en cuenta además que no existen proyecciones oficiales que permitan situar estas cifras a futuro. El único antecedente disponible sobre dichas proyecciones son las cifras elaboradas por Naciones Unidas, pero el nivel de evolución que presentan implica un volumen aún mayor de población que hace desaconsejable su utilización.

A efectos de determinar las cifras de proyección de población, y dentro de un criterio de prudencia, a partir de la última cifra oficial de población para el año 2008, que asciende a 84.484 personas, se han estimado unos crecimientos anuales que permite situar el crecimiento de la población en términos prácticamente de estabilidad, justificado por las limitaciones del territorio, lo que hace suponer que la población puede estar alcanzando su límite de crecimiento. Se mantiene una tendencia ligeramente creciente en los próximos años cifrada en un incremento interanual del 0,2 por ciento hasta el año 2025. Con estas hipótesis la población total pasará de 84.484 en 2008 a 87.403 en 2025

Bajo estas premisas la estimación de las cifras futuras de población son las siguientes:

Proyección de la población por tramos de edad

Edades	2008	2010	2015	2020	2025
0-14	12.211	12.141	11.963	11.780	11.593
15-64	61.902	62.099	62.594	63.093	63.595
>=65	10.371	10.582	11.117	11.661	12.215
TOTAL	84.484	84.822	85.674	86.534	87.403

Fuente: Elaboración propia.

y su estructura por edades es la que sigue:

Proyección de la población por tramos de edad

Distribución %

Edades	2008	2010	2015	2020	2025
0-14	14,45	14,31	13,96	13,61	13,26
15-64	73,27	73,21	73,06	72,91	72,76
>=65	12,28	12,48	12,98	13,48	13,98
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Fuente: Elaboración propia.

Las tasas de dependencia que se corresponden con esas cifras son las siguientes:

Proyección: tasa de dependencia población =>65 / 15-64

2005	2010	2015	2020	2025
16,75	17,04	17,76	18,48	19,21

Fuente: Elaboración propia.

Tablas de mortalidad de la población pensionista.

En relación con el estudio demográfico de la población, y a efecto de determinar el comportamiento futuro de dicha población pensionista, se ha obtenido la tabla de mortalidad de dicha población, para lo que se ha efectuado un estudio específico de la misma, en base a las probabilidades de supervivencia propias del colectivo afectado lo que permitirá realizar la proyección de su evolución en el tiempo.

El estudio de la mortalidad se efectúa a partir de la evolución de los pensionistas por edades a lo largo de los últimos diez años, con el fin de tener un volumen de datos suficiente para determinar las frecuencias observadas de fallecimiento a cada edad.

Una vez obtenidas las frecuencias observadas, cuyos datos se reflejan en el grafico siguiente, se ha procedido a determinar la curva de supervivencia. La estimación se ha efectuado mediante diversos ajustes estadísticos que han permitido la comparación de resultados y la obtención de la función de probabilidad que minimiza el error cuadrático medio y que cumple las condiciones propias de la componente demográfica analizada. El límite de la vida se ha fijado en 104 años.

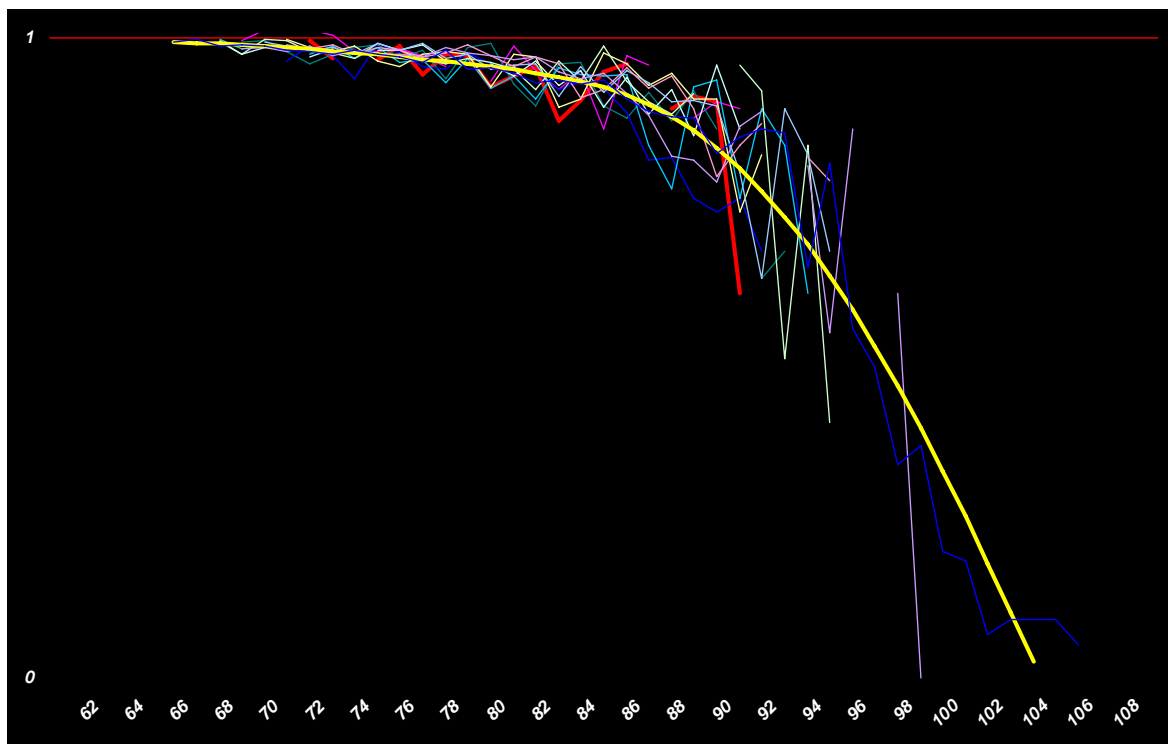
En el ajuste estadístico se ha utilizado, en primer lugar, la estimación paramétrica de funciones exponenciales $y = k + f(x_2)$ eg(x_2) definidas en dos intervalos de edades, que han sido determinados de manera secuencial en función de las derivadas de las curvas obtenidas.

Posteriormente se han utilizado funciones spline minimizando $S_{\lambda}(t) = 1/n \sum (y_i - f(x_i))^2 + \lambda J(f)$, donde el primer termino mide la bondad del ajuste y el segundo el suavizado, los resultados corresponden a un valor residual de $\lambda=1$. Con este procedimiento se consigue un mejor ajuste en los puntos de cambio de pendiente y concretamente en el entorno a los 86 años.

Los resultados obtenidos se han contrastado mediante la aplicación de funciones de distribución del tipo beta calculadas sobre la totalidad del intervalo de edades, de 65 a 104 años.

Las cifras se representan en el siguiente grafico que recoge tanto las frecuencias observadas como las probabilidades de supervivencia estimadas.

Supervivencia: frecuencias observadas y estimada

Con estos antecedentes se ha elaborado la “**Tabla de mortalidad de la población pensionista**”, que contiene los datos estadísticos habituales:

- Probabilidad de supervivencia a cada edad p_x
- Probabilidad de fallecimiento a cada edad q_x .
- Evolución de una población teórica de 65 años, $l_{65} = 1.000.000$ individuos hasta su extinción. También se presenta la evolución de la población general derivada de la aplicación de las probabilidades de supervivencia del cuadro teórico.

- Evolución de fallecidos d_x .
- Esperanza de vida a cada edad e_x .
- La esperanza de vida obtenida a los 65 años es de 19,24 años.

Los cuadros que reflejan la evolución teórica y la específica de la población son los siguientes:

Tabla de mortalidad de la población pensionista					
	Número		Tasas	Tasas	Esperanza
	Supervivientes	Defunciones	Supervivencia	Mortalidad	de vida
Edad	lx	dx	px	qx	ex
65	1.000.000	6.210	0,993790	0,006210	19,24
66	993.790	7.763	0,992188	0,007812	18,36
67	986.027	9.327	0,990541	0,009459	17,50
68	976.700	10.944	0,988795	0,011205	16,66
69	965.756	12.660	0,986891	0,013109	15,85
70	953.096	14.506	0,984780	0,015220	15,05
71	938.590	16.493	0,982428	0,017572	14,28
72	922.097	18.612	0,979816	0,020184	13,52
73	903.485	20.833	0,976942	0,023058	12,79
74	882.653	23.110	0,973818	0,026182	12,08
75	859.543	25.389	0,970462	0,029538	11,39
76	834.154	27.615	0,966895	0,033105	10,72
77	806.539	29.740	0,963127	0,036873	10,07
78	776.800	31.734	0,959148	0,040852	9,44
79	745.066	33.598	0,954906	0,045094	8,82
80	711.468	35.368	0,950288	0,049712	8,21
81	676.099	37.119	0,945099	0,054901	7,62
82	638.981	38.950	0,939043	0,060957	7,03
83	600.030	40.981	0,931701	0,068299	6,45
84	559.049	43.306	0,922537	0,077463	5,89
85	515.743	45.944	0,910916	0,089084	5,34
86	469.799	48.782	0,896165	0,103835	4,82
87	421.017	51.496	0,877687	0,122313	4,32
88	369.521	53.549	0,855085	0,144915	3,85
89	315.972	54.300	0,828148	0,171852	3,42
90	261.672	53.175	0,796787	0,203213	3,02
91	208.497	49.833	0,760991	0,239009	2,67
92	158.664	44.300	0,720791	0,279209	2,34
93	114.364	37.026	0,676239	0,323761	2,06
94	77.337	28.816	0,627401	0,372599	1,81
95	48.521	20.653	0,574355	0,425645	1,58
96	27.869	13.455	0,517204	0,482796	1,38
97	14.414	7.840	0,456097	0,543903	1,21
98	6.574	4.002	0,391249	0,608751	1,06
99	2.572	1.741	0,322966	0,677034	0,92
100	831	622	0,251667	0,748333	0,80
101	209	172	0,177889	0,822111	0,70
102	37	33	0,102275	0,897725	0,60
103	4	4	0,025518	0,974482	0,53
104	0	0	0,000000	1,000000	0,50

Fuente: Elaboración propia a partir de las bases de datos de la CASS.

Considerando la evolución de una población con volumen similar al que nos ocupa se tiene la siguiente tabla de mortalidad, en la que lógicamente las probabilidades de supervivencia, mortalidad y esperanza de vida a cada edad son iguales a la tabla anterior:

Tabla de mortalidad de la población pensionista					
	Número		Tasas		Esperanza
	Supervivientes	Defunciones	Supervivencia	Mortalidad	de vida
Edad	lx	dx	px	qx	ex
65	80.000	497	0,993790	0,006210	19,24
66	79.503	621	0,992188	0,007812	18,36
67	78.882	746	0,990541	0,009459	17,50
68	78.136	876	0,988795	0,011205	16,66
69	77.260	1.013	0,986891	0,013109	15,85
70	76.248	1.160	0,984780	0,015220	15,05
71	75.087	1.319	0,982428	0,017572	14,28
72	73.768	1.489	0,979816	0,020184	13,52
73	72.279	1.667	0,976942	0,023058	12,79
74	70.612	1.849	0,973818	0,026182	12,08
75	68.763	2.031	0,970462	0,029538	11,39
76	66.732	2.209	0,966895	0,033105	10,72
77	64.523	2.379	0,963127	0,036873	10,07
78	62.144	2.539	0,959148	0,040852	9,44
79	59.605	2.688	0,954906	0,045094	8,82
80	56.917	2.829	0,950288	0,049712	8,21
81	54.088	2.969	0,945099	0,054901	7,62
82	51.118	3.116	0,939043	0,060957	7,03
83	48.002	3.279	0,931701	0,068299	6,45
84	44.724	3.464	0,922537	0,077463	5,89
85	41.259	3.676	0,910916	0,089084	5,34
86	37.584	3.903	0,896165	0,103835	4,82
87	33.681	4.120	0,877687	0,122313	4,32
88	29.562	4.284	0,855085	0,144915	3,85
89	25.278	4.344	0,828148	0,171852	3,42
90	20.934	4.254	0,796787	0,203213	3,02
91	16.680	3.987	0,760991	0,239009	2,67
92	12.693	3.544	0,720791	0,279209	2,34
93	9.149	2.962	0,676239	0,323761	2,06
94	6.187	2.305	0,627401	0,372599	1,81
95	3.882	1.652	0,574355	0,425645	1,58
96	2.229	1.076	0,517204	0,482796	1,38
97	1.153	627	0,456097	0,543903	1,21
98	526	320	0,391249	0,608751	1,06
99	206	139	0,322966	0,677034	0,92
100	66	50	0,251667	0,748333	0,80
101	17	14	0,177889	0,822111	0,70
102	3	3	0,102275	0,897725	0,60
103	0	0	0,025518	0,974482	0,53
104	0	0	0,000000	1,000000	0,50

La esperanza de vida obtenida, y su probable incremento a lo largo del tiempo, es un indicador de la permanencia como receptor de pensión de los trabajadores que alcanzan los 65 años de edad.

II.2.- Entorno económico.

En relación con el entorno macroeconómico hay que destacar que no existe una base de información que permite analizar los elementos básicos que de forma agregada se corresponden con cifras fundamentales o con las principales macromagnitudes, por lo que para efectuar una valoración en este ámbito se ha acudido también a la información disponible que se contiene en el Anuario Socioeconómico correspondiente al año 2007, en cuanto a situación actual, y al último informe de Standard and Poors referido a las previsiones de comportamiento futuro de la economía en Andorra

Las cifras oficiales de indicadores disponibles se refieren a la evolución del I.P.C. y del Salario Mínimo. Los datos correspondientes a los últimos años son los siguientes desde el año 2000:

Evolución IPC y Salario Mínimos Interprofesional

Año	IPC	S.M.I.	
		Mensual	Incremento
2000	4,32	678,18	
2001	2,77	702,14	3,53
2002	3,40	734,44	4,60
2003	3,00	748,32	1,89
2004	3,35	783,47	4,70
2005	3,10	807,73	3,10
2006	3,20	838,13	3,76
2007	3,88	864,93	3,20
2008	1,98	897,87	3,81
2009 (*)	-1,59	915,20	1,93

(*) A mayo.

Los datos del Salario Mínimo se corresponden con las cuantías de incrementos referidos a enero de cada año. Hasta el año 2006 los incrementos eran semestrales y a partir de 2007 solo existe un incremento anual fijado en enero de cada período.

En relación con las previsiones de futuro se ha acudido a la información publicada en relación con el análisis efectuado por la Agencia de Calificación de Riesgo de Standard and Poors, en el que se indica que para el año 2009 el PIB podría caer un 3 por ciento, con unas perspectivas “estables”. Se indica en dicho Informe que los dos principales sectores de la economía, el financiero y el de turismo deben hacer frente a desafíos estructurales ante la debilidad del modelo de crecimiento

económico, y que el año 2011 puede ser el punto de recuperación efectivo de la economía.

Sobre la base de estas previsiones, en el apartado de la determinación de las cuotas se estimará la intensidad de la caída en el número de cotizantes asalariados que ya se viene observando desde el año 2007, y cómo se producirá su recuperación a partir de 2011.

III.- Metodología y bases de datos utilizadas e hipótesis de trabajo.

III.1. Metodología.

La finalidad del presente estudio es determinar, en términos probabilísticos, y en función de las hipótesis utilizadas, la evolución de los ingresos y gastos de la Sección Vejez del Sistema de Seguridad Social y determinar los resultados económicos en un espacio temporal suficientemente amplio que se ha fijado en el horizonte del año 2025.

Para efectuar las valoraciones, se ha recibido de la CASS la información estadística disponible correspondiente a los años 1995-2008, referida al colectivo de activos y al colectivo de pasivos y relativa al número de beneficiarios, importes de los salarios medios y cuotas recaudadas, pensión media y gastos observados.

La proyección de ingresos y gastos de la sección vejez, a lo largo del período comprendido entre los años 2009 a 2025, parte del análisis detallado de la composición actual del colectivo de activos y pasivos, tanto en lo que se refiere a su estructura por edades, como al resto de variables que tienen influencia en los resultados de los ingresos por cuotas y del gasto en pensiones.

De modo simplificado, el procedimiento seguido para obtener las proyecciones demográficas de cada colectivo de activos y pasivos se basa en el estudio de cada una de las cohortes y su evolución en el tiempo, estimando para ello las probabilidades de transición entre los diferentes estados. De un lado las nuevas incorporaciones que se van produciendo en cada período y, de otro, por la probabilidad de que el colectivo existente en un momento determinado permanezca en el mismo o lo abandone por distintas causas (fallecimiento, incapacidad....).

La formulación que responde a esta evolución es la siguiente:

$$N_{s+1, t+1} = N_{s, t} \cdot p_s + A_{s+1, t+1}$$

donde

$N_{s, t}$ = número de personas de edad s que forman parte del colectivo en el año t

p_s = probabilidad de transición de un individuo de edad s .

Se denomina *probabilidad de transición* a la probabilidad de que el individuo de edad s permanezca en el colectivo al año siguiente.

$A_{s, t}$ = número de personas de edad s que se integran en el colectivo correspondiente en el año t .

El subíndice s , que representa la edad, tomará valores en rangos diferentes para cada tipo de colectivo (activos, jubilación, incapacidad y viudedad).

El subíndice t , representa el año de proyección del colectivo.

En forma de tabla, la aplicación de dicha fórmula para cada edad y año de la proyección se refleja en el siguiente cuadro, en donde por ejemplo, para la edad s , el colectivo existente en el año 1 de la proyección, $N_{s,1}$, va evolucionando año a año hasta llegar en el año n de proyección a una cifra de $N_{s,n}$ que refleja el número de los que permanecen en dicho año, tras aplicar las probabilidades de transición año a año e incorporar las nuevas altas en cada período.

Proyección demográfica de un colectivo						
Edad	Año de proyección					
	1	2	3	T	t+1	n
1	$N_{1,1}$	$N_{1,2}=A_{1,2}$	$N_{1,3}=A_{1,3}$	$N_{1,t}=A_{1,t}$	$N_{1,t+1}=A_{1,t+1}$	$N_{1,n}=A_{1,n}$
2	$N_{2,1}$	$N_{2,2}=N_{1,1}p_1+A_{2,2}$	$N_{2,3}=N_{1,2}p_1+A_{2,3}$	$N_{2,t}=N_{1,t-1}p_1+A_{2,t}$	$N_{2,t+1}=N_{1,t}p_1+A_{2,t+1}$	$N_{2,n}=N_{1,n-1}p_1+A_{2,n}$
3	$N_{3,1}$	$N_{3,2}=N_{2,1}p_2+A_{3,2}$	$N_{3,3}=N_{2,2}p_2+A_{3,3}$	$N_{3,t}=N_{2,t-1}p_2+A_{3,t}$	$N_{3,t+1}=N_{2,t}p_2+A_{3,t+1}$	$N_{3,n}=N_{2,n-1}p_2+A_{3,n}$
...						
s	$N_{s,1}$	$N_{s,2}=N_{s-1,1}p_{s-1}+A_{s,2}$	$N_{s,3}=N_{s-1,2}p_{s-}$	$N_{s,t}=N_{s-1,t-1}p_{s-1}+A_{s,t}$	$N_{s,t+1}=N_{s-1,t}p_{s-1}+A_{s,t+1}$	$N_{s,n}=N_{s-1,n-1}p_{s-}$
s+1	$N_{s+1,1}$	$N_{s+1,2}=N_{s,1}p_s+A_{s+1,2}$	$N_{s+1,3}=N_{s,2}p_s+A_{s+1,3}$	$N_{s+1,t}=N_{s,t-1}p_s+A_{s+1,t}$	$N_{s+1,t+1}=N_{s,t}p_s+A_{s+1,t+1}$	$N_{s+1,n}=N_{s,n-1}p_s$
...						
m	$N_{m,1}$	$N_{m,2}=N_{m-1,1}p_{m-}$	$N_{m,3}=N_{m-1,2}p_{m-}$	$N_{m,t}=N_{m-1,t-1}p_{m-}$	$N_{m,t+1}=N_{m-1,t}p_{m-}$	$N_{m,n}=N_{m-1,n-1}p_{m-}$

A partir del colectivo de activos se obtienen las pensiones iniciales de cada año teniendo en cuenta las tres posibles causas que condicionan la salida de activo, y que son el fallecimiento, la incapacidad y la jubilación, fenómenos que se producen con una probabilidad que puede medirse a cada edad.

Esa medición se refleja en la siguiente fórmula, en la que se parte de un colectivo de activos $\hat{P}_{s,t}$ que tienen una edad determinada s , en un momento determinado del tiempo t . y se expresa matemáticamente cual será dicho colectivo en un momento posterior del tiempo $t+n$ en el que tendrá una edad $s+n$.

$$\hat{P}_{s+n,t+n} = \hat{P}_{s,t} n p_s^a \prod_{h=s+5}^{s+n-1} (1-i_h) \prod_{h=s+15}^{s+n-1} (1-j_h)$$

donde:

$\hat{P}_{s,t}$ = número de activos de edad s en el año t

$n p_s^a$ = probabilidad de que un activo de edad s sobreviva n años después

i_h = probabilidad de incapacitarse a la edad h

j_h = probabilidad de jubilarse a la edad h

Con este procedimiento se obtiene, de un lado cómo se va comportando en el tiempo el colectivo de activos y paralelamente cómo se irán produciendo las nuevas pensiones derivadas del fallecimiento, de la invalidez o de la jubilación. A

su vez, la evolución de los activos totales junto con la estimación del salario de cada período permite obtener las cuotas de cada año.

En relación con el colectivo de pasivos, el gasto se estima teniendo en cuenta, por un lado el colectivo actual de pensionistas, que se considera como colectivo cerrado y se llegará a extinguir por el fallecimiento y, por otro, se tienen en cuenta las nuevas pensiones que se incorporan cada año y su acumulación en el tiempo. A cada uno de esos colectivos se les aplican las correspondientes pensiones medias y revalorizaciones anuales para determinar el gasto total.

III. 2. Bases de Datos utilizadas.

Para la elaboración del estudio y la obtención de los resultados se ha recibido la normativa y reglamentos vigentes sobre el funcionamiento y gestión de la CASS y también las bases de datos individualizadas de los colectivos protegidos, debidamente armonizadas. Dichas bases tienen la siguiente estructura:

Colectivo de activos: Los ficheros enviados contenían información individualizada de todos los activos para cada uno de los años del período 1995-2008 con datos referidos a las siguientes variables:

- Edad.
- Sexo.
- Estado civil.
- Régimen.
- Clase de Vejez.
- Salario bruto.
- Cuotas de la parte asalariada.
- Cuotas de la parte patronal.

Colectivo de pasivos. Los datos remitidos se referían tanto a colectivo de pasivos existentes en cada uno de los años del período 1995-2008 como a la evolución de las nuevas altas en los últimos años.

Del colectivo de pasivos existentes en cada momento, la información estaba desglosada por cada clase de pensión y contenía básicamente la siguiente información:

- Edad.
- Sexo.
- Estado civil.
- Último régimen de permanencia.
- Clase de Vejez.
- Tipo de pensión.
- Importe mensual de la pensión.

Del colectivo de nuevas altas de pensiones, se ha dispuesto de la distribución del número y el importe por edades para cada una de las clases de pensión siguientes:

- Vejez, distinguiendo las procedentes de activos y de no activos en el momento de la jubilación.
- Número de inválidos incorporados a vejez al cumplir 60 años.
- Supervivencia (pensiones procedentes de fallecidos).

En los años 2006, 2007 y 2008 y como consecuencia de la entrada en vigor de la Ley 4/2006, de 7 de abril, de medidas urgentes y puntuales de reforma del sistema de la Seguridad Social, que representaron mejoras importantes respecto del reconocimiento de cuantías mínimas y también mejoras en determinadas prestaciones como las pensiones de orfandad, los datos se han ampliado con esta información.

Así mismo, se han mantenido reuniones con la CASS con objeto de perfilar determinadas interpretaciones de los reglamentos y completar la información sobre las bases de datos.

La información individualizada ha sido necesario sistematizarla, en orden a disponer de la oportuna clasificación de los datos que eran relevantes para la proyección. Ello ha supuesto trabajar con aproximadamente 500.000 registros del período 1995-2005 para los activos y 200.000 para los pasivos, así como de unos 210.000 total de registros de los años 2006-2008. Los resultados del análisis estadístico realizado se reflejan en los cuadros de resultados en el presente informe.

IV.- Evolución de ingresos por cotizaciones. Proyección período 2010-2025.

IV.1. Antecedentes.

En el presente epígrafe se obtiene la estimación del comportamiento previsible de las distintas variables que condicionan el nivel de ingresos, y se cuantifica el importe de las cotizaciones sociales en un horizonte temporal hasta 2025.

Para la obtención de resultados se ha considerado el comportamiento histórico de las variables referidas fundamentalmente a número de cotizantes y su correspondiente salario medio. Esta información con la que se trabaja tiene dos fuentes simultáneas: la información específica que en relación con el presente estudio ha sido elaborada por la CASS y las estadísticas oficiales publicada en relación con el colectivo de asalariados y su salario medio.

La información específica recibida individual para cada cotizante, ha sido la siguiente:

- Edad.
- Género.
- Estado civil.
- Régimen.
- Clase de Vejez.
- Salario bruto.
- Parte asalariada.
- Parte patronal.
- Puntos mes del proceso.
- Puntos año del proceso.
- Puntos acumulados en toda la vida laboral.

A partir de estos ficheros de datos individuales, se ha elaborado una base de datos que permite hacer un tratamiento conjunto de las principales características de la población cotizante, que ha consistido fundamentalmente en agrupar todo el colectivo con la misma edad y obtener información relevante a dichas edades referidas a salario bruto y puntos medios acumulados.

Una característica importante de estos ficheros es que reflejan los ingresos a la CASS de todas las personas que en algún momento del año efectuaron sus cotizaciones, pero que ello no significa necesariamente que permanecieran cotizando los doce meses del año, cuestión ésta que tiene un matiz importante a efectos de determinar el volumen anual de cuotas y de comparar esta información con la que se refleja en las estadísticas habituales.

Para la obtención de la proyección de cuotas se ha trabajado diferenciadamente con el colectivo de asalariados y no asalariados, dadas las distintas características en la forma de cotizar de unos y otro, y sobre todo del mayor peso específico de los asalariados que suponen un 93 por ciento del total de cotizantes.

La información global que corresponde al total de los ficheros recibidos es la siguiente:

Total cotizantes

Año	Número	Incremento medio interanual
1995	37.003	
2000	46.316	4,6 (*)
2001	48.082	3,81
2002	49.798	3,57
2003	51.299	3,01
2004	53.192	3,69
2005	54.716	2,87
2006	55.331	1,12
2007	54.548	-1,42
2008	52.946	-2,49

(*) Período 1995-2000.

De estas cifras globales corresponden a asalariados las siguientes, con su correspondiente salario medio:

Total asalariados

Año	Número	Incremento medio interanual	% sobre total cotizantes	Salario medio
1995	33.309		90,02	868
2000	42.843	5,16 (*)	92,50	1.058
2001	44.637	4,19	92,84	1.163
2002	46.632	3,86	93,10	1.197
2003	47.814	3,13	93,21	1.271
2004	49.632	3,80	93,31	1.332
2005	51.088	2,93	93,37	1.399
2006	51.620	1,04	93,29	1.495
2007	50.717	-1,75	93,28	1.609
2008	49.077	-3,23	92,69	1.708

(*) Período 1995-2000.

Las cifras que se detallan en este cuadro se han comparado con otras fuentes estadísticas oficiales de la CASS, referidas al número de asalariados y el salario medio. De esta comparación las diferencias que se observan corresponden al distinto tratamiento de las variables, ya que la información contenida en los ficheros recibidos se refieren a personas que estuvieron cotizando en algún

momento del año y por tanto no todo el colectivo cotizó el año completo, ni coincidió en el tiempo.

Las cifras estadísticas medias anuales de la CASS son las siguientes desde el año 2000:

Cifras estadísticas

Año	Número asalariados	Salario medio mensual ponderado
2000	34.494	1.244,56
2001	36.193	1.317,32
2002	37.515	1.387,57
2003	39.372	1.453,95
2004	41.085	1.537,74
2005	42.416	1.618,92
2006	43.380	1.722,35
2007	43.234	1.810,37
2008	42.222	1.887,95

A efectos de obtener los resultados correspondientes, se ha decidido trabajar con los ficheros recibidos correspondientes a cotizantes que estuvieron en la CASS en algún momento del año, por los siguientes motivos:

- Uno de los aspectos relevantes necesarios para el tratamiento de las variables que condiciona los resultados de la proyección, es la distribución edad por edad del colectivo cotizante y la información asimilada a cada edad en relación con el salario bruto y los puntos acumulados. Es imprescindible disponer de dichos datos para cada edad individual, pues a partir de ellos, y en relación con las cifras de 2008, se obtiene el número de nuevas pensiones de jubilación y su correspondiente importe en función de los puntos acumulados en los años siguientes. Los cotizantes totales en 2008 con 64 años de edad constituyen el núcleo de las nuevas altas de vejez en 2009, y sus puntos acumulados darán origen a la cuantía inicial de la pensión. Los cotizantes en 2008 con 63 años, se jubilarán en 2010, teniendo en cuenta su supervivencia y probabilidad de invalidarse hasta los 65 años, y los puntos acreditados en 2008 e incrementados hasta 2010 darán origen a su pensión de entrada en este año. Y así sucesivamente, para determinar el número previsto de nuevas altas en vejez a partir del censo de cotizantes en 2008.

Esta situación pone de manifiesto la necesidad de trabajar con los datos incorporados al fichero que la CASS ha preparado específicamente para este trabajo, ya que es la única fuente que permite disponer de la desagregación de información requerida.

- La justificación de utilizar la información anterior en relación con los asalariados, es aplicable también a los no asalariados, ya que su distribución por edad y puntos acumulados son origen también de nuevas altas en jubilación y su pensión media de entrada.

La proyección de cuotas de asalariados se obtiene a partir de la estimación del futuro número de cotizantes y su salario medio, teniendo en cuenta que el tipo medio de cotización según la clase de vejez por la que haya cotizado supone un 8,1 por ciento, y que el número medio de meses al año cotizados por el colectivo reflejado en los ficheros es de 11,5. A efectos de validar este método se ha hecho la simulación de obtener teóricamente con este procedimiento las cuotas del período 2004 a 2008 y comparar los resultados con la recaudación efectivamente producida en las cuentas de gestión. Los resultados de esta simulación son los siguientes:

Validación metodología cálculo de cuotas

Año	Número	Salario medio	Cuotas calculadas (mill.euros)	Cuotas reales (mill.euros)
2004	49.632	1.332	61,58	61,48
2005	51.088	1.399	66,58	66,93
2006	51.620	1.495	71,93	72,85
2007	50.717	1.609	76,01	76,31
2008	49.077	1.708	78,08	77,79

Estos resultados han permitido validar la metodología que se aplicará para los años siguientes.

En relación con la distribución por edades del total de trabajadores cotizantes en 2008, de la que proceden las sucesivas altas en jubilación, la información de partida es la siguiente:

Número total de trabajadores cotizantes

Año 2008

Edad	Número	Puntos acumulados	Puntos medios
<20	2.597	205.421,44	79,10
Suma 20 a 24	5.793	1.587.028,58	273,96
Suma 25 a 29	7.896	4.260.511,11	539,58
Suma 35 a 39	7.206	11.366.760,08	1.577,40
Suma 40 a 44	6.640	16.508.706,59	2.486,25
45	1.246	2.905.777,49	2.332,08
46	1.120	2.757.809,34	2.462,33
47	1.134	2.978.503,09	2.626,55
48	1.031	2.811.958,78	2.727,41
49	987	2.741.339,74	2.777,45
Suma 45 a 49	5.518	14.195.388,44	2.572,56
50	944	2.786.758,72	2.952,07
51	860	2.620.945,62	3.047,61
52	828	2.686.833,15	3.244,97
53	721	2.343.397,15	3.250,20
54	718	2.444.392,92	3.404,45
Suma 50 a 54	4.071	12.882.327,56	3.164,41
55	606	1.991.405,21	3.286,15
56	571	1.915.786,03	3.355,14
57	567	2.061.547,18	3.635,89
58	533	1.999.861,94	3.752,09
59	502	1.755.197,49	3.496,41
Suma 55 a 59	2.779	9.723.797,85	3.499,03
60	472	1.968.096,39	4.169,70
61	386	1.397.507,14	3.620,48
62	378	1.497.458,40	3.961,53
63	340	1.434.254,16	4.218,39
64	309	1.176.165,33	3.806,36
Suma 60 a 64	1.885	7.473.481,42	3.964,71
65	130	432.790,29	3.329,16
66	85	279.185,20	3.284,53
67	80	241.590,26	3.019,88
68	46	106.277,75	2.310,39
69	36	93.047,18	2.584,64
Suma 65 a 69	377	1.152.890,68	3.058,07
>= 70	247	382.451,60	1.548,39
TOTAL	52.946	87.470.669,36	1.652,07

A efectos de determinar los resultados de ingresos por cuotas de la proyección, y dado que los asalariados constituyen en número el 93 por ciento de los cotizantes, y sus cuotas son el 95 por ciento del total, se han obtenido los resultados diferenciadamente para cada uno de dichos colectivos, analizando con mayor detalle las cifras correspondientes a asalariados.

IV.2. Proyección de cuotas período 2010-2025.

La obtención de las cuotas proyectadas para los asalariados se efectúa en relación con el comportamiento futuro de las variables referidas a número de cotizantes, salario medio, puntos acumulados y tipo de cotización aplicable, así como número medio de meses al año en que el colectivo que se recoge en los ficheros ha cotizado. A efectos de efectuar un análisis de sensibilidad de resultados en función de distintos comportamientos de variables, se trabaja con los escenarios de hipótesis mínima y máxima que permite situar los márgenes entre los que pueden moverse los resultados.

Comportamiento del colectivo de activos.

Se ha analizado la serie histórica del número de cotizantes asalariados y su relación con la población general de 15 a 64 años, de la que fundamentalmente proceden con objeto de establecer una correlación entre el comportamiento de esas dos variables, a efectos de extrapolar la misma a futuro. La relación observada entre esas dos variables es la siguiente:

Relación asalariados – población 15 a 64 años

Año	Población 15 a 64 años	Número de asalariados	Relación %
2000	47.507	42.843	90,2
2001	47.642	44.637	93,8
2002	48.089	46.362	96,4
2003	52.415	47.814	91,2
2004	56.289	49.632	88,2
2005	57.441	51.088	88,9
2006	59.595	51.620	86,6
2007	61.044	50.717	83,1
2008	61.902	49.077	79,3

El comportamiento de la relación de asalariados desde el año 2000, presenta diferencias interanuales que tienen la siguiente explicación. La disminución del porcentaje en los años 2003 y 2004 se explica por el efecto citado en el estudio de la población general, al aflorar estadísticamente personas que estaban pendientes de regularizar, y que se manifestaron fundamentalmente en el grupo de edad de 15 a 64 años. A partir de este año el porcentaje vuelve a disminuir sobre todo a partir de 2007 debido a que el efecto de la crisis se comenzó a notar a partir de mediados de 2007, año en el que se comenzó a reducir el número de cotizantes asalariados y por tanto disminuyó la relación.

Situados en este entorno es importante considerar el aspecto coyuntural de la actual crisis económica, que tal como se ha dicho presenta una dosis importante de incertidumbre en cuanto a su intensidad y duración, lo que evidentemente

condiciona la realización del ejercicio de la proyección y obliga a efectuar un tratamiento diferenciado para estos años intermedios de duración de la crisis.

La metodología que se ha seguido a estos efectos ha sido simular el comportamiento de los cotizantes asalariados a partir de 2006 como si no hubiera existido la crisis, bajo una hipótesis mínima y otra máxima de cómo hubiera sido este comportamiento dentro de unos escenarios de oscilación de resultados en relación con distintos porcentajes proyectados de asalariados sobre la población general de 15 a 64 años.

Los primeros años de la proyección seguirán disminuyendo los cotizantes hasta el año 2011. A partir de este año el incremento de cotizantes es tal que permite alcanzar en 2015 el número de los estimados si no se hubiera producido la crisis bajo dos hipótesis de comportamiento mínimo y máximo. En la hipótesis mínima el porcentaje de asalariados sobre población de 15 a 64 años es ligeramente decreciente y a largo plazo de producirá una disminución de cotizantes. En la hipótesis máxima el porcentaje sobre población es ligeramente creciente por lo que el número de cotizantes también es creciente a largo plazo

Las cifras previstas para cada hipótesis son las siguientes:

Número de cotizantes								
	2005	2006	2007	2008	2010	2015	2020	2025
Cotizantes reales	51.088	51.620	50.717	49.077				
Proyección hip. mínima					46.950	51.964	51.116	50.251
Proyección hip. máxima					47.889	56.346	58.057	59.791

Se ha tenido en cuenta también distintos comportamientos de los salarios en relación con la crisis. En una hipótesis mínima se parte de un crecimiento del 0,5 que sube progresivamente hasta alcanzar el 3,5 y se estabiliza en esta cifra. En la hipótesis máxima esas cifras de referencia son del 1 y 4 por ciento respectivamente.

Evolución de salarios mensuales				
	2010	2015	2020	2025
Proyección hip. mínima	1.742,29	2.049,30	2.433,92	2.890,74
Proyección hip. máxima	1.759,58	2.120,22	2.579,57	3.138,44

Con esas hipótesis se obtienen una serie de escenarios de cuantías de cuotas que presentan dos límites, las cuotas derivadas del menor número de cotizantes y del menor incremento de salarios y las cuotas derivadas del mayor número de cotizantes y el mayor incremento de salarios.

Las cifras correspondientes son las siguientes en millones de euros:

Importe de cuotas de asalariados

	2010	2015	2020	2025
Hipótesis mínima	76,20	99,20	115,89	135,31
Hipótesis máxima	78,49	11,28	139,50	174,80

La proyección de las cuotas totales se obtiene considerando sobre estos resultados el importe de las cuotas de no asalariados. El total de cuotas proyectadas es el siguiente:

Importe de las cuotas

	2010	2015	2020	2025
Hipótesis mínima	80,30	104,31	122,27	143,26
Hipótesis máxima	82,60	116,40	145,88	182,74

A efectos del equilibrio entre ingresos y gastos se ha considerado también el importe de las transferencias del Estado para compensar el pago de los complementos a mínimos de la pensión de vejez establecidos en la Ley de medidas urgentes de 2006. Las cifras en millones de euros son las siguientes:

Importe complementos a mínimo

	2.010	2.015	2.020	2.025
Importe complementos	1,14	1,76	2,68	4,00

V.- Evolución del gasto en pensiones contributivas. Proyección periodo 2009-2025.

En este apartado se efectúa, en primer lugar, para cada clase de pensión, un análisis de los datos facilitados por la CASS que corresponden, de manera individual, a cada uno de los perceptores de pensión existentes durante el período 1995 a 2008 y que contienen todos los datos administrativos disponibles.

Posteriormente se procede a efectuar la proyección del colectivo, hasta el año 2025, para cada una de las clases de pensión considerando tanto el ámbito demográfico, como el económico. El procedimiento utilizado facilita la obtención de un resultado denominado central.

La metodología utilizada en la proyección es la siguiente según las clases de pensión:

- **Jubilación**

- Proyección de los pensionistas en 2008, tratado como colectivo cerrado. En años sucesivos las pensiones se irán extinguiendo por aplicación de la tabla de mortalidad y las cuantías se incrementarán como el valor del punto de venta, es decir con la variación prevista para el IPC.
- Estimación y proyección del número y pensión media de los trabajadores que abandonaron el sistema antes de 2008 pero que, cuando cumplan 65 años, causarán derecho a pensión de jubilación. El importe de la pensión se ha calculado en función de los puntos acumulados en el momento del cese en la cotización.
- Estimación y proyección del número y pensión media de las nuevas altas en jubilación que proceden de los trabajadores que estando en alta en 2008 van cumpliendo 65 años. La pensión individual responde a los puntos acumulados hasta 2008 más los que se estima que acumulará hasta el momento de la jubilación.

- **Invalidez**

- Proyección de los pensionistas existentes en 2008, tratado como colectivo cerrado que irán falleciendo en función de su edad por aplicación de la tabla de mortalidad. La pensión individual se revaloriza anualmente como el IPC previsto.
- Estimación y proyección de las pensiones de invalidez y su pensión media que al cumplir los 60 años pasan a la sección vejez, así como las nuevas que se causen entre los 60 y 64 años.

- **Pensiones derivadas del fallecimiento**

- La viudedad y orfandad, se han valorado mediante el tratamiento del colectivo en función de la experiencia observada en cuanto al fallecimiento de la población pensionista y de los activos.

V.1. Información del período 1995-2008

La información contenida en los censos de pensionistas de cada año, han permitido analizar la evolución en los últimos diez años de la edad media de los pensionistas y de las principales componentes del gasto: la componente demográfica, la revalorización anual de pensiones y el denominado efecto sustitución. Este último efecto recoge fundamentalmente la repercusión de la renovación del colectivo, al reflejar la diferencia de gasto originado por las distintas cuantías de la pensión media de los que fallecen y la de los que se incorporan por primera vez al Sistema.

En relación con la pensión de jubilación, los datos reflejan el número y la pensión media de los pensionistas que han percibido la pensión en el año correspondiente. El resumen del censo de pensionistas es el siguiente:

Pensiones de jubilación

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	1995	1996	1997	2006	2007	2008
Número	3.189	3.417	3.683	3.906	4.089	4.307	4.572	4.831	5.026	5.207	5.556	3.189	3.417	3.683	5.785	6.100	6.468
Pensión media	297,21	304,53	307,34	312,87	321,65	324,05	336,31	341,68	351,64	358,72	365,59	297,21	304,53	307,34	385,86	400,80	417,82
Edad media	71,30	71,48	71,70	71,88	72,03	72,19	72,34	72,49	72,75	73,01	73,01	71,30	71,48	71,70	73,11	73,15	73,03

Fuente: Elaboración propia a partir de datos de la CASS.

La componente con mayor influencia en el gasto en la última década es la demográfica, ya que el número de pensiones de jubilación ha pasado de 3.189 en 1995 a 5.556 en 2005 lo que representa un crecimiento medio interanual del 5,71%. Crecimiento que se mantiene en los tres últimos años, siendo el mas alto el del año 2008 con un aumento del 6,03%.

Desde la perspectiva demográfica un indicador importante es la evolución de la edad media del colectivo que ha pasado de 71,30 años en 1995 a 73,01 en 2005, manteniéndose en esta cifra en 2008, lo que indica que el aumento experimentado del numero de pensiones se debe, en gran medida, a la mayor esperanza de vida de la población y no solo a la evolución de las nuevas altas. En la actualidad la esperanza de vida a los 65 años es de 19,24, cifra muy próxima a la de la población española.

La segunda componente del gasto es la revalorización anual de las pensiones que en este caso va unida a la evolución del valor anual del punto de venta, variación ligada a su vez al IPC, y que durante la década estudiada ha tenido un

crecimiento medio del 3,55%, siendo del 3,40% en los últimos tres años. En 2008 el incremento fue del 3,85%, esta cifra se vera drásticamente reducida ya que la inflación en 2009 puede incluso ser negativa.

La tercera componente es el denominado efecto sustitución que generalmente suele ser positivo, al ser las nuevas pensiones de cuantía superior a la de las que causan baja, incrementando con ello el gasto total. Pero en este caso muchas de las pensiones mas antiguas son de mayor importe que las nuevas pensiones. La causa no puede atribuirse a la evolución de los salarios por los que se cotiza, sino al menor número de puntos obtenidos por la menor permanencia en el sistema y también, a la menor cotización en los casos de trabajo a tiempo parcial. Por otra parte también es importante el efecto de las distintas coberturas hasta una cuantía minima de pensión.

Como consecuencia de ello, la pensión media del sistema ha crecido en menor medida que la variación del IPC, dando lugar a un efecto sustitución negativo, equivalente en término interanual medio para la década señalada, a un -1,41 por ciento.

En 2006, esta tendencia se rompió como consecuencia de un nuevo reconocimiento de pensiones mínimas, siendo el efecto sustitución del 2,35%, a partir de este hecho, el incremento volvió a la tendencia prevista en la que el efecto sustitución pasa a ser ligeramente positivo tomando valores de 0,62% y 0,38% en 2007 y 2008 respectivamente.

Las variaciones de las componentes del gasto en el período analizado son las siguientes:

Componentes del incremento del gasto en pensiones de jubilación

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	1996	1997	1998	1999	2006	2007	2008
Numero	7,15	7,78	6,05	4,69	5,33	6,15	5,66	4,04	3,60	6,70	7,15	7,78	6,05	4,69	4,12	5,45	6,03
Revalorización	4,65	2,96	3,60	4,86	2,65	4,52	2,47	3,61	2,91	3,33	4,65	2,96	3,60	4,86	3,12	3,23	3,85
Sustitución	-2,09	-1,98	-1,74	-1,96	-1,85	-0,70	-0,85	-0,67	-0,87	-1,37	-1,98	-1,74	-1,96	-1,85	2,35	0,62	0,38
TOTAL	9,79	8,78	7,96	7,62	6,12	10,17	7,35	7,07	5,69	8,74	9,79	8,78	7,96	7,62	7,66	9,07	10,47

El resumen de los citados tres componentes del gasto para la década es el siguiente:

Componentes del gasto en la década 1995-2005 (%)

Demográfica	5,71
Económica:	2,09
➤ Revalorización	3,55
➤ Sustitución	-1,41
Gasto total	7,58

En relación con las pensiones de Invalidez y siguiendo el mismo proceso que en las pensiones de jubilación, seguidamente se analiza la evolución del gasto de dichas pensiones que, por alcanzar la edad de 60 años, forman parte del gasto de la sección vejez.

A partir de los datos de pensionistas de invalidez con 60 ó mas años para cada uno de los años 1995 a 2008, elaborados a partir de los datos individuales facilitados por la CASS, se obtiene para cada edad el número y la pensión media del colectivo. Esta información ha permitido analizar la evolución del gasto en la prestación que se debe, al igual que en las pensiones de jubilación ya tratadas, a la variación de las tres componentes citadas: demográfica, revalorización y efecto sustitución.

La componente demográfica es la de mayor influencia en el gasto. En la última década el número de pensiones de invalidez ha pasado de 752 en 1995 a 1.264 en 2005, lo que representa un crecimiento medio interanual del 5,33%. En los años mas recientes 2006 a 2008 los crecimientos han sido similares, del 5,35%.

La edad media de este colectivo era de 65,95 años en 1995 y de 68,14 en 2005, pasando a 68,35 en 2008. Por lo que, al igual que en la jubilación, el aumento del número de pensiones de invalidez se debe también en gran medida a la mayor esperanza de vida de la población pensionista.

Pensiones de incapacidad permanente

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Numero	752	813	864	933	962	1.009	1.048	1.065	1.132	1.202	1.264	1.323	1.399	1.478
Pensión media	441,38	458,54	467,74	480,61	499,04	501,67	525,21	534,27	547,13	563,39	578,85	600,28	613,81	640,73
Edad media	65,95	66,16	66,42	66,48	66,87	67,15	67,39	67,88	67,97	68,05	68,14	68,21	68,40	68,41

Fuente: Elaboración propia a partir de datos de la CASS.

La segunda componente del gasto es la revalorización anual, que como en el caso de la jubilación ha tenido un crecimiento medio del 3,55% y del 3,40% en los últimos tres años.

La tercera componente es el efecto sustitución que también en este caso es negativo, como ocurría en la jubilación, si bien tiene menor repercusión que en aquel supuesto. En términos medios, para la década señalada, la variación media interanual ha sido del -0,78 por ciento. Las variaciones anuales se presentan en el siguiente cuadro:

Componentes del incremento del gasto en pensiones de incapacidad permanente

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Numero	8,11	6,27	7,99	3,11	4,89	3,87	1,62	6,29	6,18	5,16	4,67	5,74	5,65
Revalorización	4,65	2,96	3,60	4,86	2,65	4,52	2,47	3,61	2,91	3,33	3,12	3,23	3,85
Sustitución	-0,73	-0,93	-0,82	-0,98	-2,07	0,17	-0,73	-1,17	0,06	-0,57	0,57	-0,95	0,52
TOTAL	12,32	8,41	10,96	7,06	5,44	8,74	3,37	8,85	9,34	8,04	7,62	8,76	9,40

Fuente: Elaboración propia.

El efecto sustitución es reducido, si bien hay que considerar que estas pensiones tienen cuantías superiores a las pensiones medias de jubilación.

Componentes del gasto en la década 1995-2005 (%)

Demográfica	5,33
Económica:	2,75
> Revalorización	3,55
> Sustitución	-0,78
Gasto total	7,96

Como conclusión se indica que si bien el número de pensiones de invalidez tiene un crecimiento ligeramente inferior al de las pensiones de jubilación, el aumento de la pensión media es mayor. Concretamente en 1995 la pensión media de incapacidad era un 48,51% mayor que la de jubilación y en 2005 la diferencia es del 58,33%. Como consecuencia del mayor reconocimiento de cuantías mínimas en las pensiones de jubilación, la relación anterior ha disminuido situándose en 2008 en el 53,35%.

V.2. Proyección del gasto en pensiones Sección Vejez.

V.2.1.- Pensiones de jubilación.

Tal como se ha indicado en la metodología, la proyección se efectúa tratando de manera diferenciada cada uno de los colectivos indicados:

- Pensionistas existentes que se van extinguiendo por mortalidad y cuya pensión media se va revalorizando en función del IPC previsto
- Nuevas pensiones y su acumulación en el tiempo.

Las nuevas pensiones se van originando por dos vías distintas, las que proceden de la situación de activo en la fecha anterior a la jubilación y las que proceden de los que fueron activos en algún momento del tiempo y dejaron posteriormente su actividad.

Las altas procedentes de activo se estiman en función de la distribución por edades en 2008 del censo de cotizantes, elaborado a partir de la información individualizada facilitada por la CASS, y que contiene para

cada edad el número de cotizantes, el salario y el número total de puntos acumulados hasta 2008.

Las altas procedentes de no activos se estiman en base a la información, también por individuo, facilitada por la CASS, de todos los trabajadores que en 2008 tenían algún derecho adquirido por las cotizaciones realizadas en algún momento del tiempo, lo que dará origen, previa solicitud del interesado, a una pensión de jubilación al cumplir los 65 años.

El resumen de las cifras obtenidas de la proyección de jubilados es la siguiente:

Proyección pensiones de jubilación					
	2008	2010	2015	2020	2025
Pensionistas existentes					
Numero	6.468	6.081	4.957	3.673	2.378
Pensión media (€/mes)	417,82	428,44	488,01	565,49	663,38
Nuevas pensiones					
Numero		1.340	5.518	10.976	17.794
Pensión media (€/mes)		455,28	544,84	647,97	786,61
TOTAL					
Numero	6.468	7.421	10.474	14.649	20.172
Pensión media (€/mes)	417,82	433,27	517,95	627,28	772,09
Coste Total (millones €)	29,64	35,34	59,37	100,82	171,03

Por tanto, en 2025, el número total de pensiones de jubilación será de 20.172, con una pensión media de 772,09 euros mes.

El análisis de la evolución porcentual del gasto en función de los tres componentes indicados al principio se refleja en el siguiente cuadro:

Pensiones jubilación

Componentes del gasto

	1995 / 2005	2005 / 2015	2015 / 2025
Demográfico	5,71	6,55	6,77
Revalorización	3,55	2,71	3,00
Efectos sustitución	-1,41	0,81	1,04
Pensión media	2,09	3,55	4,07
Gasto Total	7,58	9,66	11,16

Uno de los componentes en el incremento de gasto en pensiones de jubilación es el reconocimiento en 2006 del complemento a mínimo por aplicación de la ley de medidas urgentes, si bien dicho complemento está financiado por el Estado.

V.2.2. Proyección del gasto en pensiones de invalidez.

La proyección de las pensiones de invalidez se ha efectuado en dos partes, en primer lugar se ha estimado la evolución de los pensionistas actuales, que en 2008 eran 1.478 con una pensión media de 640,73 euros al mes, posteriormente, la evolución de las nuevas altas y su proyección considerando que al cumplir 60 años estos pensionistas pasan a la Sección Vejez sin pérdida de derechos económicos adquiridos.

Proyección pensiones de invalidez

	2008	2010	2015	2020	2025
Pensionistas existentes					
Numero	1.478	1.432	1.273	1.049	781
Pensión media (€/mes)	640,73	658,72	751,59	864,43	991,52
Nuevas pensiones de activos					
Numero		240	916	1.790	2.801
Pensión media (€/mes)		650,09	733,37	835,44	952,90
TOTAL					
Numero	1.478	1.672	2.190	2.839	3.582
Pensión media (€/mes)	640,73	657,48	743,97	846,15	961,32
Coste Total (millones €)	10,59	12,35	18,36	27,11	38,96

Del colectivo total de 1.478 pensionistas existentes en 2008 sobrevivirán en 2025 781 y su pensión media, bajo las hipótesis utilizadas de variación del IPC, será de 991,52 euros al mes.

La evolución prevista de nuevas altas cifradas en el cuadro anterior y su acumulación en el tiempo dan lugar a un número de pensiones de invalidez en 2025 de 2.801 con una pensión media de 952,90 euros al mes. Por tanto, en 2025

el número total de pensiones de invalidez será de 3.582 con una pensión media de 961,32 euros mes.

En este caso, las componentes del gasto son las siguientes:

Pensiones invalidez			
Componentes del gasto (%)			
	1995 / 2005	2005 / 2015	2015 / 2025
Demográfico	5,34	5,65	5,05
Revalorización	3,55	2,71	3,00
Efectos sustitución	-0,78	-0,17	-0,39
Pensión media	2,74	2,54	2,60
Gasto Total	7,96	7,92	7,82

Fuente: Elaboración propia

El gasto estimado en esta prestación crecerá, en término medio en el próximo decenio, un 7,92 por ciento, lo que representa crecimientos similares a los actuales, el mayor crecimiento demográfico se ve compensado por el menor crecimiento de la revalorización de pensiones. En el período 2015/2025, el crecimiento será ligeramente inferior, concretamente el 7,52 por ciento debido a la **contención de la evolución demográfica.**

V.2.3. Proyección del gasto en pensiones de supervivencia.

La proyección de estas pensiones se ha efectuado con una metodología diferente como consecuencia de las circunstancias específicas de este colectivo. Se han determinado los correspondientes índices de correlación con el colectivo de activos y con el de pensionistas y los resultados obtenidos han servido para estimar tanto el número de viudas como de huérfanos.

En función de estas hipótesis, referidas al número y pensión media, el resumen de las cifras de proyección para las pensiones de viudedad y orfandad es el siguiente:

Proyección pensiones de supervivencia

	2008	2010	2015	2020	2025
Pensionistas viudedad					
Numero	2.274	2.639	3.770	5.337	7.368
Pensión media (€/mes)	267,34	280,69	345,91	406,38	484,76
Coste (millones €)	6,99	8,34	14,67	24,45	40,37
Pensiones de orfandad					
Numero	326	331	339	345	348
Pensión media (€/mes)	234,55	244,03	291,16	362,84	452,17
Coste (millones €)	0,82	0,87	1,07	1,36	1,71
Coste Total (millones €)	7,81	9,21	15,74	25,81	42,08

Si se atiende a la evolución de las componentes del gasto en los distintos períodos, los resultados obtenidos son los siguientes:

Pensiones viudedad y orfandad

Componentes del gasto (%)

VIUEDAD	1995/2005	2005/2015	2015/2025
Demográfico	8,94	6,84	6,93
Revalorización	3,55	2,71	3,00
Efecto sustitución	0,16	2,44	0,42
Pensión media	3,71	5,22	3,43
Gasto total	12,67	12,01	10,65
ORFANDAD			
Demográfico	2,33	3,81	0,29
Revalorización	3,55	2,71	3,00
Efecto sustitución	3,09	24,23	1,46
Pensión media	6,75	27,60	4,50
Gasto total	9,10	31,30	4,81

Fuente: Elaboración propia

De los resultados anteriores se deduce el importante incremento de la pensión media como consecuencia del reconocimiento de mínimos por la Ley de medidas urgentes en las pensiones de viudedad y sobretodo en las pensiones de orfandad. También se incrementa el número en las pensiones de orfandad por la ampliación de la edad para tener derecho a la prestación. Una vez efectuados estos aumentos, tanto de numero como de la pensión media, la evolución de las distintas variables recupera la tendencia que puede denominarse normal.

V.2.4. Proyección gasto total.

El resultado del gasto global directo “transferencias a familias por pensiones” de la Sección Vejez, derivado de los diferentes tipos de pensión considerados en los apartados anteriores (jubilación, invalidez, viudedad y orfandad) es el siguiente:

Proyección del gasto de la Sección Vejez

Año	Vejez	Invalidez	Viudedad	Orfandad	Otros gastos	TOTAL
2008	29,64	10,59	6,99	0,82	2,31	50,35
2010	35,34	12,35	8,34	0,87	2,01	58,90
2015	59,37	18,36	14,67	1,07	2,69	96,15
2020	100,82	27,11	24,45	1,36	3,60	157,34
2025	171,03	38,96	40,37	1,71	4,62	256,69

VI. Resultado de la proyección de ingresos y gastos de la Sección Vejez.

De acuerdo con las cifras presentadas en los capítulos anteriores en relación con los ingresos y gastos de la Sección Vejez, se indican a continuación los resultados de cada uno de los dos escenarios planteados teniendo en cuenta la normativa actualmente vigente, es decir con anterioridad a la entrada en vigor de la Ley 17/2008.

VI.1. Resultados proyección hipótesis mínima

Los resultados que corresponden a este escenario se derivan de la hipótesis de evolución de cuotas según escenario bajo (menores cotizantes y menores salarios). Las cifras de equilibrio son las siguientes:

Evolución de la relación ingresos – gastos

Millones de euros

	2010	2015	2020	2025
Proyección pensiones	58,90	96,15	157,34	256,65
Proyección cuotas	80,30	104,31	122,27	143,26
Aportación a mínimos	1,14	1,76	2,68	4,00
Ingresos menos gastos	22,54	9,92	-32,39	-109,39

Bajo esta hipótesis la diferencia entre ingresos y gastos empieza a ser negativa a partir del año 2017 y dicha diferencia va siendo creciente hasta llegar a 109,39 millones de euros en 2025.

En relación con el volumen de reservas, tanto de las que ya existían en 2008 como de las que se van generando a partir de los resultados de 2009, en el siguiente cuadro se reflejan los importes de las mismas y la secuencia que van teniendo en función de los resultados de la proyección:

Evolución de las reservas

Millones de euros

	2010	2015	2020	2025
Reservas generadas desde 2009	49,50	143,82	96,15	0
Reservas existentes en 2008	716,06	818,06	948,35	802,49
Total reservas	765,56	961,88	1.044,50	802,49

Las reservas que se empiezan a acumular con los resultados de 2009 y siguientes van siendo crecientes a medida que dichos resultados son positivos y alcanzan su punto máximo en 2017 con un volumen total de 151,49 millones de euros. A consecuencia de los resultados negativos de dicho ejercicio y siguientes, estas reservas van disminuyendo alcanzando 96,15 millones en 2020 y se extinguen en el año 2022.

A su vez las reservas ya existentes en 2008 son también crecientes hasta el año 2022, año en el que se han extinguido las acumuladas desde 2.009. A partir de 2022 los resultados negativos comienzan a absorber estas reservas que van disminuyendo hasta situarse en 802,49 millones de euros en 2025.

A efectos de determinar el volumen de reservas el rendimiento aplicado a las mismas es del 1 por ciento en 2.009 y llega a alcanzar y se estabiliza en una cifra del 3% por ciento en 2.013.

En resumen las cifras básicas de esta proyección son las siguientes:

Resultados de la proyección (escenario bajo)	
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2017
Año en que se agotan las reservas acumuladas sólo desde 2009	2022
Año en el que empiezan a disminuir las reservas existentes en 2008	2023
Volumen total de reservas en 2025 (millones €)	802,49

Más allá del año 2025 se seguirán produciendo resultados negativos en el sistema de pensiones. Si el comportamiento de los gastos e ingresos siguieran la misma tendencia, las reservas totales habrán desaparecido previsiblemente en el entorno de los años 2029-2030.

VI.2. Resultados proyección hipótesis máxima.

En el escenario alto que corresponde a la hipótesis de mayor número de cotizantes y mayor importe de salarios los resultados obtenidos permiten aproximar las siguientes conclusiones:

Resultados de la proyección (escenario alto)	
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2019
Año en que se agotan las reservas acumuladas sólo desde 2009	2026
Año en el que empiezan a disminuir las reservas existentes en 2008	2027
Volumen total de reservas en 2025 (millones €)	1.158,44

Más allá del año 2025, en esta hipótesis las reservas totales se habrán extinguido previsiblemente en el entorno de los años 2032-2033.

VII. Reflexiones sobre los resultados de la proyección a legislación constante.

En el presente estudio se ha realizado, por un lado un análisis de la evolución histórica de las principales variables que han condicionado los resultados de la Sección Vejez en los últimos años, y por otro se ha efectuado una estimación de cómo pueden evolucionar en el futuro dichas variables en orden a determinar los previsibles resultados de equilibrio en relación con la estimación de ingresos y gastos y la situación de las reservas acumuladas en función de dichos resultados. El análisis efectuado se refiere tanto a ingresos como a gastos y en cada caso se estudian sus componentes demográficas y económicas.

En cuanto a la población general, su evolución en los últimos años ha puesto de manifiesto un importante crecimiento, alcanzando un total de 84.484 habitantes en 2.008. Dadas las características específicas de Andorra en cuanto a extensión del territorio y a sus posibilidades de crecimiento demográfico, se ha considerado a futuro que el incremento de la población hasta el año 2025 va a mantener unos ritmos muy suaves que situarán dicha población al final del periodo en 87.043 habitantes.

Sobre la estructura de población se ha mantenido una estructura similar a la de 2008 si bien con una ligera tendencia decreciente en la población de 0 a 15 años y una tendencia creciente en la población de 65 y más años, lo que da lugar a un cierto envejecimiento de la población. La población de 15 a 64 años se mantiene en términos de estabilidad. La consideración de esta estructura es importante por su incidencia en el sistema de pensiones porque la población de 65 y más años fija el marco de la población pensionista y el grupo de 15 a 64 años forma el colectivo de potenciales cotizantes a la CASS.

Para la obtención de resultados de este estudio se ha elaborado también una tabla específica de mortalidad de la población de Andorra que permite determinar cómo evoluciona la supervivencia de los colectivos, fundamentalmente el de pensiones.

En relación con el entorno económico se ha tenido en cuenta un aspecto importante derivado de la actual crisis económica mundial tanto en cuanto a la intensidad de sus efectos como a su duración. Para apoyar las decisiones se ha tenido en cuenta el último informe de Standard and Poors en relación con la economía andorrana, que sitúa la recuperación a partir de 2011.

La metodología utilizada sitúa en términos probabilísticos la evolución de los gastos e ingresos a través del comportamiento de las variables demográficas y económicas que los condicionan para el período 2009-2025. El número de cotizantes se obtiene como porcentaje de la población de 15 a 64 años teniendo

en cuenta el comportamiento histórico y el límite de perspectivas de crecimiento de la economía en el futuro, utilizando dos escenarios, uno bajo y otro alto que delimitan la franja de resultados en 2025. Para las pensiones el colectivo de pensionistas actuales se considera un colectivo cerrado en el que se van produciendo extinciones sucesivas por aplicación de la mortalidad. A este colectivo se le van incorporando las nuevas pensiones que se producen cada año. La valoración se efectúa independientemente para cada clase de pensión.

La información utilizada ha sido la facilitada por la CASS que ha obtenido a partir de los ficheros administrativos toda la información relevante para efectuar este trabajo, tanto de activos como de pasivos. A partir de dicha información se han tenido que crear las bases de datos estadísticas necesarias para efectuar las proyecciones del sistema y otras valoraciones del mismo.

Para determinar la incidencia de la crisis en la evolución del número de cotizantes se ha obtenido en primer lugar una estimación de cómo se hubieran comportado los asalariados desde el año 2007 si no hubiera existido crisis. Este comportamiento, como se ha dicho, se establece en dos escenarios, uno bajo en el que existe una contención en el número de asalariados que significa que se llegarían a situar en un nivel ligeramente inferior al de 2006 en el año 2025, y otro alto en el que el número de asalariados supera en 2025 a la hipótesis anterior en 9.500 cotizantes lo que representa un intervalo del 18,9%.

Con estas premisas, y vista la disminución real habida en el período 2007-2009, se ha considerado que la misma continuara hasta el año 2011, a partir del cual empieza la recuperación hasta alcanzar en el año 2015 el número estimado que hubiera habido de no haberse producido la crisis general.

La proyección de las pensiones se realiza para cada clase de pensión, teniendo en cuenta sus características específicas, y considerando colectivos diferenciados uno correspondiente a los pensionistas actuales y otro referido a las nuevas altas y su evolución en el tiempo.

Bajo estas condiciones, se han obtenido los resultados de la proyección que han permitido situar en cada uno de los dos escenarios, las siguientes circunstancias:

- Año en el que los ingresos dejarán de ser suficientes para cubrir los gastos.
- Acumulación y/o utilización de las reservas que se producen a partir de los resultados del año 2009.
- Acumulación y/o utilización de las reservas que existían en 2008.
- Situación del sistema de pensiones en el año 2025.
- Plazo previsible de agotamiento de todas las reservas.

Resultados obtenidos

	Millones de euros	
	Escenario bajo	Escenario alto
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2.017	2.019
Año en que se agotan las reservas acumuladas sólo desde 2009	2.022	2.026
Año en el que empiezan a disminuir las reservas existentes en 2008	2.023	2.027
Volumen total de reservas en 2025	802,49	1.158,44

Como se observa en el cuadro, en la hipótesis de menor empleo, previsiblemente los ingresos empiezan a ser insuficientes para cubrir los gastos en el año 2017, mientras que en el escenario de mayores cotizaciones dicho resultado se sitúa dos años más tarde, es decir en 2019.

Las reservas acumuladas con los resultados desde el año 2009 se estima que empezaran a disminuir desde el año 2.017 ó 2.019 según escenarios, y se agotaran en el año 2022 para la hipótesis baja y el año 2026 para la hipótesis alta. Es de destacar que el ritmo de agotamiento de las reservas es más intenso en la hipótesis baja.

Situados en el años 2025 todavía seguirán existiendo reservas, que en el escenario bajo podrían alcanzar una cuantía de 800 millones de euros, y de 1.150 en el escenario alto. Se estima que el agotamiento total de las reservas se produciría entre los años 2029-2033.

Estas estimaciones muestran el comportamiento de la Sección de Vejez con la legislación actualmente en vigor, septiembre de 2009. Estas cifras se verán modificadas por los cambios introducidos por la ley 17/2008, que se analizan a continuación.

SEGUNDA PARTE:
INCIDENCIA EN LA PROYECCIÓN DE LA SECCIÓN VEJEZ
DE LA LEY 17/2008

SEGUNDA PARTE: INCIDENCIA EN LA PROYECCIÓN DE LA SECCIÓN VEJEZ DE LA LEY 17/2008

I. Introducción.

En la primera parte de este estudio se ha efectuado una proyección de los resultados previsibles del sistema de pensiones hasta el año 2025 considerando la legislación actualmente vigente que incluye los efectos de la Ley de medidas urgentes de 2006.

A partir de 1 de noviembre del presente año entrará en vigor la Ley 17/2008, de 3 de octubre, de la seguridad social, que tiene por objeto efectuar una profunda reforma del sistema de seguridad social andorrano, y presenta modificaciones sustanciales en relación con la regulación actualmente vigente. Es objeto de esta parte del estudio efectuar una serie de evaluaciones y comentarios generales sobre los efectos de esta Ley y sobre su posible incidencia en los resultados obtenidos de la proyección a legislación constante.

Los aspectos más importantes que se refieren al contenido de la Ley en lo que afecta al presente estudio son los siguientes:

Se establecen tres ramas de protección denominadas Rama general, Rama jubilación y Rama prestaciones familiares que sustituyen a las anteriores Ramas de enfermedad y vejez. En la estructura de estas tres ramas, y en lo que a los resultados de este informe se refiere hay que destacar que las pensiones de orfandad cambian de ubicación al estar ahora integradas en la sección rama general. Para cada una de estas tres ramas cambia también las fuentes de financiación con una mayor aportación del Estado, que para la rama de jubilación afecta fundamentalmente a los complementos a mínimos. Por otro lado la nueva Ley establece nuevos requisitos y formula de cálculo de las pensiones, que se analizan seguidamente, tanto en su contenido como en la repercusión económica que pueda tener, en consecuencia, sobre los resultados obtenidos en la proyección a legislación constante.

II. Análisis y efectos económicos de las principales medidas contenidas en la Ley.

Se efectúa en los siguientes apartados un análisis e interpretación de las principales modificaciones que introduce la Ley, y a su vez se efectúan una serie de consideraciones sobre la repercusión de las medidas.

La repercusión económica viene afectada por cambios referidos a modificación de período mínimo de cotización, modificación en la base de cálculo de la pensión, introducción de pensiones de carácter temporal, variación en la consideración de los complementos a mínimo, etc. La amplia casuística que puede producirse en

relación con la repercusión económica, imposibilita la cuantificación anual de todas las variaciones en el gasto por lo que, cuando es posible, se cuantifican dichas medidas, y en otros casos se analiza si a largo plazo y en el horizonte del año 2025 la nueva Ley incidirá en un mayor o menor gasto.

II.1. Modificación de la formula de calculo de la pensión de jubilación.

En primer lugar, el **Artículo 88** establece que cada año el proyecto de Ley de Presupuestos debe incluir:

- Actualización de la cotización a la rama de jubilación.
- Factor de conversión. (Regulado art. 201)
- Coeficientes técnicos (art. 202 y 204)

En cuanto a la edad y carencia, en los **artículos 195 y 196** se establece la edad de jubilación y los periodos necesarios para acceder a la prestación, bien en forma de capital o de pensión por lo que es necesario precisar el sistema de cómputo del tiempo cotizado en el supuesto de trabajo a tiempo parcial.

Por ello, respecto al cómputo de meses de cotización necesarios para cubrir los periodos mínimos para acceder a las distintas formas de prestación, se estima conveniente establecer la forma en que se puede considerar como mes cotizado las situaciones en las que se ha producido una cotización a tiempo parcial o una cotización de días inferiores al mes. Es decir, en estos momentos se trata por igual al trabajo a tiempo completo que al trabajo a tiempo parcial, bien sea este en periodos alternos o en jornada reducida, máxime teniendo en cuenta que estas situaciones van cobrando cada vez mayor importancia en el mercado de trabajo en la mayoría de los países. Por tanto, actualmente con un tiempo real trabajado reducido se puede acreditar el periodo de carencia para generar una pensión.

En este sentido, una posible formula para considerar los períodos cotizados podría ser acumular los puntos de aquellos meses que se hayan obtenido menos que los que corresponden al SM y agruparlos hasta computar meses completos.

Por otra parte, el **Artículo 200** establece la siguiente formula para el cálculo de la pensión:

$$P_{65} = p_{65} * P_v^{65}$$

P_{65} = pensión anual a los 65 años

p_{65} = numero de puntos acumulados a los 65 años

P_v^{65} = precio de venta del punto cuando se alcanzan los 65 años

El punto 1 del citado artículo establece la siguiente relación:

$$P_c^i = \frac{C^i}{p^i}$$

P_c^i = Precio de compra del punto en el año i

p^i = Puntos adquiridos en el año i

C^i = Cotización efectuada en el año i

El punto 2 del citado artículo establece que P_c^i se fija anualmente en la ley de presupuestos, y además que: *“Cualquier incremento del precio de compra debe suponer el aumento de la cotización a la rama de jubilación para que se pueda mantener o incrementar la tasa de sustitución”*. Parece que se sobreentiende que es *“cualquier incremento adicional a la variación del IPC”*

El punto 3 establece que el precio de venta de cada año se incrementa según la variación del IPC del ejercicio anterior:

$$P_v^i = P_v^{i-1} * IPC^{i-1}$$

Respecto al factor de conversión **en el artículo 201** se indica que

$$F_c = \frac{P_c^i}{P_v^i} = \begin{cases} 6,4 \text{ hasta noviembre 2009} \\ 8 \text{ desde noviembre 2009} \end{cases}$$

Si bien este factor habitualmente permanece constante en el tiempo, la Ley prevé la posibilidad de variación estableciendo que: *“Este factor lo puede modificar la Ley de Presupuestos, su aumento debe suponer el aumento de la cotización para que se pueda mantener o incrementar la tasa de sustitución”*. *“Tasa de sustitución”* que no está definida legalmente aunque es lógico identificarla con lo que denominamos *“componente fija”* en el desarrollo posterior de la fórmula.

Como se ha indicado, el factor de conversión habitualmente no se altera, de hecho ha permanecido constante hasta noviembre de 2009, y su modificación a partir de noviembre de 2009 es uno de los cambios más importantes que introduce la nueva Ley cuyos efectos se analizarán seguidamente.

De los desarrollos anteriores se puede llegar a determinar una componente fija y una componente variable en la pensión de jubilación a los 65 años, que se obtienen a partir de la siguiente formulación:

$$P_{65} = p_{65} * P_v^{65} = P_v^{65} * \sum_{i=16}^{65} * \frac{C_i}{P_c^i} = P_v^{65} * \sum_{i=16}^{65} * \frac{\alpha S_i}{P_c^i}$$

Siendo:

S^i = salario del año i

α = tipo de cotización (Habitualmente permanece estable en el tiempo).

Sustituyendo en la formula anterior los valores P_c^i y P_v^{65} por sus equivalentes que se obtienen a partir de cada una de las siguientes formulas respectivamente:

$$F_c = \frac{P_c^i}{P_v^i} = cte \forall i$$

(F_c a efectos del desarrollo de la formula se considera constante ya que de hecho habitualmente permanece estable en el tiempo)

$$P_v^i = \frac{P_v^{65}}{\pi_{j=i}^{65} IPC^j}$$

(El precio de venta entre dos momentos del tiempo esta relacionado con la variación del IPC entre dichos momentos)

Por tanto la pensión a los 65 años guarda las siguientes relaciones:

$$1. P_{65} = \frac{\alpha}{F_c} \sum_{j=i}^{65} S_i * \pi_{j=i}^{65} IPC^j$$

$$2. P_{65} = \frac{1}{F_c} \sum_{i=16}^{65} C_i \pi_{j=i}^{65} IPC^j$$

Las dos igualdades anteriores indican lo siguiente:

1. - La pensión equivale al valor en términos reales de la masa salarial total multiplicada por la “tasa de sustitución”.
2. - La pensión equivale al valor en términos reales del total de las cuotas ingresadas hasta los 65 años divididas por el factor de conversión.

De donde se deduce que la pensión de jubilación tiene dos componentes que se analizan seguidamente:

- **Una componente fija** $\frac{\alpha}{F_c}$ $\frac{\text{Tipo de cotización}}{\text{factor de conversión}}$ que se entiende que es lo que la Ley denomina “tasa de sustitución”.
- **Una componente variable** que depende de la vida laboral de cada trabajador.

Análisis de la componente fija:

Componente fija o “tasa de sustitución” $\frac{\alpha}{F_c}$

Ley actual

$$\alpha = 0,08$$

$$F_c = 6,4$$

$$\text{componente fija} = \frac{\alpha}{F_c} = \frac{0,08}{6,4} = 0,0125$$

Nueva Ley

$$\alpha = 0,10$$

$$F_c = 8$$

$$\text{componente fija} = \frac{\alpha}{F_c} = \frac{0,10}{8} = 0,0125$$

En consecuencia si la nueva Ley no modifica la “tasa de sustitución” y por tanto no varía la cuantía de la pensión pero se incrementa un 25% la cotización (del 0,80 al 0,10) y con ello la recaudación, esta mejorando la capacidad de financiación.

Así mismo, la nueva Ley, a diferencia de lo que ocurre con la legislación actualmente vigente, permite ajustar anualmente los distintos parámetros de la fórmula de cálculo de la pensión, así como el tipo de cotización anualmente en la Ley de Presupuestos, lo que introduce una gran flexibilidad al sistema.

Por otra parte las modificaciones teóricas que puede introducir la Ley de Presupuestos afectan a las variables que definen la tasa de sustitución cuya fórmula es la siguiente:

$$- \text{Tasa sustitución} = \frac{\alpha}{F_c} = \frac{\alpha P_v^i}{P_c^i}.$$

- P_v^i crece con IPC.
- Hasta la entrada en vigor de la nueva Ley el P_c^i crecía como el P_v^i . La nueva Ley permite crecimientos distintos aunque con la condición que la tasa de sustitución se mantenga o se incremente.

En resumen, en el siguiente cuadro se reflejan las consecuencias que producirían las posibles variaciones de los parámetros en la Ley de Presupuestos.

Posibles modificaciones de la Ley de Presupuestos:

Medidas	Consecuencias
P_c^i Se incrementa como IPC. α Se mantiene.	Se mantiene la cotización. Se mantiene la pensión.
P_c^i Se incrementa como IPC. α Se incrementa.	Se incrementa la cotización. Se incrementa la pensión en la misma proporción que la cotización.
P_c^i Se incrementa más que IPC. α Se mantiene.	No aumenta la cotización. Se reduce la pensión. (Supuesto no admitido por la Ley).
P_c^i Se incrementa más que IPC. α Se incrementa en la misma proporción adicional.	Aumenta la cotización. Se mantiene la pensión.
P_c^i Se incrementa más que IPC α Se incrementa en mayor proporción adicional	Aumenta la cotización. Aumenta la pensión.
P_c^i Se incrementa más que IPC α Se incrementa en menor proporción adicional	Aumenta la cotización. Se reduce la pensión. (Supuesto no admitido por la Ley).

Esta capacidad de modificación es uno de los instrumentos que habilita la nueva Ley para que el Sistema anualmente adapte los ingresos y los gastos. Lógicamente este instrumento debe garantizar una cierta continuidad en el tiempo tanto en la tasa de sustitución como en el tipo de cotización.

Otros de los efectos de la Ley es la sustitución del reconocimiento de una pensión por la devolución de las cotizaciones efectuadas, según estable el **Artículo 197. Pago del capital de jubilación "Devolución de las cotizaciones realizadas actualizadas con IPC"**.

Para analizar el resultado de este cambio se recurre a las siguientes formulas ya expresadas anteriormente y que facilita la comparación de lo que hubiera sido la pensión de jubilación y el capital a devolver

$$P_{65} = \frac{1}{F_c} * \text{"Cuotas en términos reales"}$$

$$P_{65} = \frac{1}{8} * \text{"Cuotas en términos reales"}$$

La devolución en términos reales de la cotización efectuada, a petición del trabajador al cumplir 65 años, reduce el coste para el sistema de la Seguridad Social respecto al reconocimiento de pensión dado que la esperanza de vida a los 65 años es superior a 8 años, más aún si como parece se pierde el derecho a generar pensiones derivadas.

En los siguientes cuadros se refleja, de un lado el distinto importe de valor actual de cotizaciones derivado de la variación en el tipo de cotización y el importe de la pensión mensual que permanece en igual cuantía en los dos casos.

Cotización e importe pensión según Ley actual

Salario actual 1.800 €					
Periodo cotizado (años)	Valor actual masa salarial €	Tipo cotización	Factor de conversión	Valor actual cotizaciones €	Pensión €/mes
1 mes	1.800,00	0,08	6,40	144,00	1,88
12 meses	21.600,00	0,08	6,40	1.728,00	22,50
13 meses	23.400,00	0,08	6,40	1.872,00	24,38
7	151.200,00	0,08	6,40	12.096,00	157,50
12	259.200,00	0,08	6,40	20.736,00	270,00
13	280.800,00	0,08	6,40	22.464,00	292,50
20	432.000,00	0,08	6,40	34.560,00	450,00
25	540.000,00	0,08	6,40	43.200,00	562,50
30	648.000,00	0,08	6,40	51.840,00	675,00
35	756.000,00	0,08	6,40	60.480,00	787,50
40	864.000,00	0,08	6,40	69.120,00	900,00

Cotización e importe pensión con nueva Ley

Salario actual 1.800 €						
Periodo cotizado (años)	Valor actual masa salarial €	Tipo cotización	Factor de conversión	Valor actual cotizaciones €	Pensión €/mes	Pago Único €
1 mes	1.800,00	0,10	8,00	180,00	0,00	0,00
12 meses	21.600,00	0,10	8,00	2.160,00	0,00	0,00
13 meses	23.400,00	0,10	8,00	2.340,00	0,00	2.340,00
7	151.200,00	0,10	8,00	15.120,00	0,00	15.120,00
12	259.200,00	0,10	8,00	25.920,00	270,00	25.920,00
13	280.800,00	0,10	8,00	28.080,00	292,50	
20	432.000,00	0,10	8,00	43.200,00	450,00	
25	540.000,00	0,10	8,00	54.000,00	562,50	
30	648.000,00	0,10	8,00	64.800,00	675,00	
35	756.000,00	0,10	8,00	75.600,00	787,50	
40	864.000,00	0,10	8,00	86.400,00	900,00	

De este último cuadro se deduce que el importe del valor actual de las cotizaciones (25.920€) supone 8 anualidades de pago de pensión (270€ mes).

No obstante hay que tener en cuenta que, en esta situación el trabajador durante su permanencia en alta ha tenido la cobertura de otras prestaciones, como invalidez permanente y/o viudedad etc., además de gastos de gestión, no obstante se le devuelve la totalidad de las cotizaciones efectuadas.

Como conclusión se tiene que la fórmula de cálculo de la pensión de jubilación establece una “proporcionalidad” entre lo cotizado al sistema y el importe de la pensión, tal como realizan la mayor parte de los sistemas de reparto con una u otra fórmula de cálculo de la pensión.

Si bien la fórmula, ya arraigada en el Sistema de la Seguridad Social presenta, como se ha indicado, posibilidades de adaptación en el tiempo, se efectúan las siguientes observaciones sobre determinados aspectos que pueden introducir distorsiones.

En algunos supuestos se puede propiciar la denominada “compra de pensión”. Es decir se puede fomentar la cotización por salarios mayores a los reales en edades próximas a la jubilación ya que es más rentable. Un aumento importante de la cotización a los 64 años incrementa de manera importante la pensión, y además existe una probabilidad elevada de percibir en el tiempo una cuantía superior ya que a los 65 años la probabilidad de supervivir más de 73 años es elevada. Para evitarlo se debe primar una regularidad en las cotizaciones a lo largo de la vida laboral.

II.2. Modificaciones en las fuentes de financiación.

Dos son las modificaciones fundamentales en este campo: Una variación en el tipo de cotización aplicable según la clase de vejez y el establecimiento de la financiación de los complementos a mínimo.

En relación con el tipo de cotización a la rama jubilación el mínimo de cotización de asalariados, que es el que corresponde a la mayor parte de dicho colectivo, ha pasado de un total de un 8 por ciento a un total de un 10 por ciento, es decir supone un aumento de un 25 por ciento.

La modificación del tipo de cotización se efectúa con un cambio paralelo en el factor de conversión que implica que el nivel de las pensiones no se verá afectado por el cambio. Ello supone a su vez que se producirá una mejora en los resultados futuros del sistema de pensiones derivada de este cambio.

Sobre las cifras obtenidas en la proyección a legislación constante, y bajo el supuesto de considerar únicamente el efecto de cambio de tipo de cotización, la comparación de resultados sobre aquellas cifras sería la siguiente:

Escenario bajo

	Legislación constante	Nueva Ley
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2017	2020
Volumen total de reservas en 2025	802,49	1.400,50

Escenario alto

	Legislación constante	Nueva Ley
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2019	2023
Volumen total de reservas en 2025	1.158,44	1.832,65

II.3. Efecto del complemento a mínimo de las pensiones.

Para las distintas clases de pensión se establecen garantías de importes mínimos de pensión, lo que supone en estos casos aplicar un complemento financiado por el Estado, que puede ser:

* **Complemento no contributivo de la pensión de jubilación. Art. 203**

*** Complemento no contributivo de la pensión vitalicia de viudedad.
Art. 184**

También se financiarán por el Estado los siguientes complementos:

- * Reconocimiento de puntos adicionales (art. 41 del Reglamento Técnico). Vigente hasta octubre 09.
- * Complemento de vejez (art. 2 Ley 4/2006) vigente hasta octubre 09.
- * Complemento de viudedad y orfandad (ley 4/2006).

Conviene indicar aquí la importancia de considerar la edad a la que se puede tener derecho al complemento a pensión, sobre todo por la incidencia que puede tener en la cuantía de pensión de jubilación anticipada.

El **Artículo 203** regula los requisitos del derecho para cobrar el complemento entre ellos destacamos los siguientes:

Ingresos *“Los ingresos deben ser menores que el salario global mensual medio cotizado por el conjunto de personas asalariadas del año natural inmediatamente anterior.”*

En la definición anterior sería conveniente introducir algún elemento de cómo definir que ingresos se computan (rentas de trabajo, rentas de capital, rendimientos de actividades empresariales, rendimientos inmobiliarios, rendimientos mobiliarios, incrementos patrimoniales, seguros de capital etc.) y en que términos (rendimiento bruto o neto). Así mismo se debería considerar si la cuantía mínima reconocida tiene carácter consolidable o se revisa anualmente los requisitos.

El complemento a mínimo se reconoce si la cuantía de la pensión calculada se encuentra en la siguiente situación:

P < 50% SM

Sin embargo parece que puede existir una contradicción con lo establecido en el Artículo 203.4 que reconoce cuantías hasta el SM en función de los años cotizados, por lo que podrían aplicarse en este caso garantía de mínimo para pensiones de hasta el SM:

P < 100% SM

Además, el **Artículo 203 .1. b** establece

$$\sum_i S_i \geq \sum_{i=1}^{20} SM_i$$

En este caso también se considera oportuno que se especifique de manera precisa si los años que totalizan el SM corresponden con los 20 años inmediatamente anteriores al momento de la jubilación.

En el cuadro siguiente se presenta el importe del complemento a mínimos para cotizantes por el SM, según distintos periodos de cotización.

Cuantía mínima de pensión para cotizantes por el SM

Años cotizados	CM	Pensión correspondiente SM	CM	P+CM
20	0,5 SM-P	0,25 SM	0,25 SM	0,5 SM
25	0,625 SM-P	0,3125 SM	0,3125 SM	0,625 SM
30	0,75 SM-P	0,375 SM	0,375 SM	0,75 SM
35	0,875 SM-P	0,4375 SM	0,4375 SM	0,875 SM
40	SM - P	0,5 SM	0,5 SM	SM

En este supuesto todos los trabajadores tienen complemento a mínimo que iguala en cuantía al importe de la pensión que le corresponde. Por tanto la pensión a percibir duplica a la que le correspondería por aplicación de la formula.

Dada la relación que aproximadamente existe entre el salario medio y el SM, se estima que, ante la carencia de otros recursos, tendrán garantía de mínimo todos los trabajadores que hayan cotizado entre 20 – 40 años con salarios inferiores al doble del salario mínimo, es decir al salario medio.

Este hecho extiende de manera muy importante el número de perceptores de mínimo, máxime si existe dificultad para valorar el resto de ingresos del pensionista.

A su vez, el número de perceptores se verá incrementado por la forma de cómputo de los años necesarios para tener derecho a la prestación, así como por las posibilidades reales de comprobación de la existencia de otras rentas.

II.4. Pensión de invalidez

Uno de los aspectos de la nueva Ley relacionados con la pensión de invalidez es la modificación del período mínimo de cotización necesario para acceder al derecho a la pensión.

La modificación afecta de forma diferente según la edad en la que se origina la pensión. Con respecto a la legislación vigente disminuye el período mínimo para

los menores de 21 años que pasa de 12 meses a un mes, y para los de edad comprendida entre 21 y 29 años. Para edades entre 30 y 40 años el período requerido es mayor y para los mayores de 40 años se necesita menor período de cotización. En el siguiente cuadro se reflejan los cambios que corresponden a cada edad.

Nuevo período de carencia de Invalidez (meses)

Edad	Anterior	Actual	Diferencia
<21	12	1	-11
21	36	9	-27
22	36	12	-24
23	36	15	-21
24	36	18	-18
25	36	21	-15
26	36	24	-12
27	36	27	-9
28	36	30	-6
29	36	33	-3
30	36	36	0
31	36	39	3
32	36	42	6
33	36	45	9
34	36	48	12
35	36	51	15
36	36	54	18
37	36	57	21
38	36	60	24
39	36	63	27
40	36	66	30
41	96	69	-27
42	96	72	-24
43	96	75	-21
44	96	78	-18
45	96	81	-15
46	96	84	-12
47	96	87	-9
48	96	90	-6
49	96	93	-3
50-64	96	96	0

Para determinar el posible impacto de esta medida se ha intentado aproximar la edad media de entrada en la pensión de invalidez para conocer si la nueva medida puede suponer un mayor gasto o un ahorro para la CASS. Dicha edad media de entrada se ha deducido de los censos recibidos en relación con el número total de inválidos menores de 60 años existentes en 2008. En dichos censos existe una información referida al último mes y año de salario. Este año es

el que se ha identificado con la fecha de entrada en pensión de tal forma que se obtiene la siguiente información:

Censo de inválidos en 2008
- Distribución según año de Alta en la pensión-

Año de entrada	Número de altas	Edad media
2008	60	47,0
2007	60	46,3
2006	81	48,5
2005	69	47,9
2004	68	48,7

Aún cuando este es el número de altas que existen en 2008 procedentes de cada uno de los años en que entraron, la información se considera válida porque el fallecimiento que pudo producirse en el transcurso del tiempo transcurrido desde el alta en la pensión hasta 2008 no es significativo vista la edad media de las mismas. Esta edad media está situada en la franja en la que se exigen menores períodos de cotización para tener derecho a la pensión por lo que podrían tener derecho con la nueva Ley personas a las que antes se les hubiera denegado ese derecho, si bien estas nuevas pensiones no trasladarán su efecto a la rama de jubilación hasta que cumplan 65 años, por lo que si se considera una edad media de entrada de 47 años, ese incremento de gasto no se reflejaría hasta el año 2028, situado más allá del límite de resultados del periodo de la proyección 2010-2025. Estas apreciaciones están hechas en términos de edad media lo cual no implica que pudieran producirse casos en años anteriores a 2005 pero que no tendrán una incidencia importante.

Otro cambio en la pensión de Invalidez se refiere a la determinación del grado de invalidez según nuevas tipologías que suponen una modificación del sistema actual, tanto por la categorización de la invalidez como por la nueva fórmula de cálculo de la pensión. En el siguiente cuadro se detallan las modificaciones en el cálculo:

Incidencia en invalidez de la nueva Ley

Grupo I	Legislación vigente	Nueva ley			
		Categoría A Grupo 1	Categoría A Grupo 2	Categoría A Grupo 3	Categoría B
Salario medio	1.708,00	(30%)	(50%)	(75%)	(90%)
Pensión anual	6.148,80 (30%)	6.148,80	10.248,00 ($\Delta=66,67\%$)		
Grupo II					
Salario medio	1.708,00				
Pensión anual	10.248,00 (50%)			15.372,00 ($\Delta=50,\%$)	
Grupo III					
Salario medio	1.708,00				
Pensión anual	15.372,00 (75%)				18.446,40 ($\Delta=20,\%$)

Como en la situación anterior, la incidencia en la variación de la cuantía de la pensión de invalidez según la nueva Ley tendrá su efecto trasladado a la rama jubilación al ir cumpliendo 65 años las altas en invalidez que se produzcan a partir del año 2010. Para efectuar una aproximación a los efectos de esta medida se ha trabajado con la hipótesis de que si se mantienen para el año 2010, (primero en el que se apreciará el efecto de la nueva Ley para un año completo), el número y distribución por edades de las altas en la pensión de invalidez que se produjeron en 2008, la información es la siguiente:

Altas en el año 2008

Edad	Número	Pensión Media	Salario Medio	Relación %
59	1	909,63	1.627,21	55,90
58	3	834,13	1.803,90	46,24
57	3	605,74	1.161,05	52,17
56	5	534,90	1.498,60	35,69
55	2	559,80	1.560,00	35,88
54	5	608,20	1.294,57	46,98
53	4	350,40	817,80	42,85
52	1	453,70	712,50	63,68
51	3	626,40	1.258,60	49,77
50	6	831,50	1.951,10	42,62
49	2	576,69	3.453,60	16,70
48	2	502,93	818,39	61,45
47	2	649,20	2.022,30	32,10
45	2	474,60	1.525,24	31,12
40 - 44	7	473,69	2.190,44	21,63
35 - 39	5	380,10	1.095,24	34,70
25 - 34	4	288,12	1.080,05	26,68
< 25	3	361,03	1.182,29	30,54
TOTAL	60	544,11	1.513,95	35,94

Según se refleja en el siguiente cuadro, el primer año en el que se empezaría a notar los efectos de la nueva Ley sería en el año 2016, año en el que cumplirían 65 años las altas de invalidez con 59 años en 2010, y así sucesivamente en los años siguientes a 2017, tal como se muestra a continuación.

Altas invalidez AÑO 2010		PASAN A SECCION JUBILACION CON 65 AÑOS										
Edad	Número	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
59	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
58	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3	
57	3			3	3	3	3	3	3	3	3	
56	5				5	5	5	5	5	5	5	
55	2					2	2	2	2	2	2	
54	5						5	5	5	5	5	
53	4							4	4	4	4	
52	1								1	1	1	
51	3									3	3	
50	6										6	
TOTAL	33	1	4	7	12	14	19	23	24	27	33	

El número total de nuevas pensiones afectadas en 2025 suponen 33, de un total de 3.582 pensiones de invalidez que previsiblemente existirán en dicho año, es decir no llega al 1 por ciento del total, lo que pone de manifiesto que el efecto consolidado de esta medida no tendría apenas incidencia en el período de la proyección a legislación constante.

Un tercer efecto añadido de la nueva Ley es el pase a pensión de jubilación de los inválidos que cumplen 65 años, en vez de los 60 años actualmente vigentes. El efecto económico de esta medida será un menor gasto para la Rama jubilación al desplazarse en 5 años la imputación de gasto a esta Rama de los pensionistas de invalidez que van cumpliendo dicha edad y sus efectos empezarán a producirse ya desde el año 2010.

Sobre los datos de la proyección a legislación constante, esta medida incide en la valoración de las nuevas pensiones procedentes de activo

Proyección pensiones de invalidez

	2008	2010	2015	2020	2025
Pensionistas existentes					
Numero	1.478	1.432	1.273	1.049	781
Pensión media (€/mes)	640,73	658,72	751,59	864,43	991,52
Nuevas pensiones					
Numero			239	897	1.721
Pensión media (€/mes)			746,31	850,01	967,88
TOTAL					
Numero	1.478	1.432	1.512	1.946	2.502
Pensión media (€/mes)	640,73	658,72	750,77	857,78	975,26
Coste Total (millones €)	10,59	11,00	12,78	18,85	27,56

Con la cifra de este cuadro, y en relación con la proyección básica, este efecto de la nueva Ley significa que en 2025 habrá 2.502 pensiones de invalidez, en vez de 3.582. En cuanto al gasto total, en 2025 será de 27,56 millones de euros en vez de 38,96, que significa un 30 por ciento menos.

En resumen, las variaciones introducidas con la nueva Ley, y sus efectos en el periodo 2010-2025 de la proyección, vienen recogidos fundamentalmente por el desplazamiento en 5 años en la edad del pase de invalidez a jubilación y supondrá un menos gasto de 11,4 millones de euros.

II.5. Pensión de viudedad

Las variaciones que se producirán en la fórmula de cálculo de la pensión de viudedad con la nueva ley, responden a una casuística muy variada, que está en función de la edad del viudo/a, su situación familiar, la base de cálculo de la pensión y una nueva aplicación de complementos a mínimo tanto para las viudedades temporales como las vitalicias.

A efecto de poder aproximar el efecto económico que la nueva Ley puede tener sobre los resultados obtenidos en la proyección a legislación constante, se ha trabajado con una información específica elaborada por CASS en relación con la distribución de las altas por edades en Viudedad de los años 2006-2008, que posibilitará efectuar una serie de principios que permitan la valoración.

La distribución del número total de altas de viudedad de cada año, en relación con el complemento a mínimo es la siguiente:

Número de altas viudedad

Año	Sin complemento		Con complemento						TOTAL	
	Nº	% s/	= 50 €		< 50 €		Total		Nº	%
		total	Nº	%	Nº	%	Nº	%		
2006	17	9,8	93	53,8	63	36,4	156	90,2	173	100,00
2007	18	10,6	95	55,9	57	33,5	152	89,4	170	100,00
2008	14	9,9	73	51,4	55	38,7	128	86,1	142	100,00

Esta situación tiene su incidencia económica importante de menor gasto, ya que el 90% de las nuevas altas de viudedad tienen complemento a mínimo, y ese complemento lo pagará el Estado a partir de noviembre de 2009. La Ley establece cambios en la pensión asociados a la edad de la viuda cuando empieza a cobrar la pensión, por lo que es importante conocer la distribución por edades de las altas, que con cifras de 2008 son las siguientes:

Altas Viudedad año 2008

Grupo de edad	Sin complemento		Con complemento						TOTAL	
	Nº	% s/	= 50		< 50		Total		N	%
		total	Nº	%	Nº	%	Nº	%		
≤30	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100
30-44	---	---	5	45,5	6	54,5	11	100,0	11	100
45-54	3	9,4	16	50,0	13	40,6	29	90,6	32	100
≥ 55	11	11,1	52	52,5	36	36,4	88	88,9	99	100
Total	14	9,9	73	51,4	55	38,7	128	90,1	142	100

El primer comentario que hay que efectuar sobre este cuadro es que para las viudas de 55 ó más años no existe variación en la fórmula de cálculo de la pensión, por lo que el 70 por ciento de las nuevas altas no tendrán cambios en la pensión por la fórmula de cálculo y su duración.

De esta información se deducen las siguientes conclusiones:

- **Grupo de edad de menores de 30 años.**

Con la nueva Ley existe la posibilidad de que se produzca algún alta, al no ser necesario el requisito de circunstancia familiar específica que contempla ahora la normativa. En esta situación existiría el derecho a una pensión temporal de 30 meses calculada sobre el último salario (50%), y con derecho a pensión mínima y límite de pensión máximo, si se hubieran acreditado 36 meses de cotización.

Por tanto en este grupo de edad la nueva Ley supondría un incremento de gasto por las potenciales altas que con la legislación vigente no se hubieran producido.

También se abriría un nuevo derecho para las viudas/os incapacitados a con hijos, ya que el periodo mínimo de cotización exigido será menor (36 meses) que el actual (60 meses).

En definitiva, y aún cuando la nueva Ley supondría para este grupo de edades un mayor gasto, previsiblemente su incremento no afectaría de forma fundamental a los resultados de la proyección, dada la baja probabilidad de fallecimiento de activos a edades jóvenes y el periodo temporal durante el cual se tendría derecho a la pensión. Además este mayor gasto se vería compensado en las altas de viudas con hijos ó incapacitadas, por el menor pago global de la pensión que ya no será vitalicia sino temporal por 30 meses con la nueva Ley.

- **Grupo edad < 30.**

En el siguiente Cuadro se cuantifican, sobre dos casos tipos, uno de salario mínimo y otro de salario medio de 1.708 euros mes, el mayor gasto de la nueva Ley por cada nueva alta que antes no se hubiera producido.

**Viudas/os sin hijos ni incapacitadas
(Con la legislación vigente no tienen derecho).**

	Salario Mínimo	Salario Medio
Salario 2008	915,20	1.708
Meses cotizados	36	36
Pensión viudedad	457,60	854,00
Pensión con mínimo	547,12	854,00

En esta situación por cada situación individual que se produzca, el mayor gasto implicaría un pago durante 30 meses de entre 549,12 a 854 euros al mes según el nivel de salario del fallecido.

Viudos/as incapacitados o con hijos

(Cambio en la fórmula de cálculo y duración de la pensión)

	Salario Mínimo	Salario Medio
Salario 2008	915,20	1.708
Cotización mínimo (meses)		
Actualmente	60	60
Nueva Ley	36	36
Pensión viudedad		
Legislación actual	78,60 (1)	163,37 (1)
Nueva Ley	549,12(2)	854,00
Valor actual pensión		
Legislación actual (3)	29.941,53	39.379,12
Nueva Ley (4)	16.473,60	25.620,00
MENOR GASTO	13.467,93	13.759,12

(1) (Con 50 euros de complemento a mínimo).

(2) 60% salario mínimo. (Mínimo)

(3) Renta vitalicia

(4) Reta temporal 30 meses.

En este caso, el importe total de la pensión a lo largo de la vida del pensionista, será inferior con la nueva Ley, ya que en términos de valor actual de todos los compromisos futuros de pensión, con la legislación actual se hubieran pagado 39.379,12 euros (para un salario medio en activo de 1.708 euros mes) y con la nueva Ley se pagarán únicamente 25.620,00 euros.

- Grupo de edad de 30 a 44 años.

Para este grupo de edad, el pago global de pensión para la viuda incapacitada o con hijos sería mayor con la nueva Ley, al ser la pensión temporal que ahora le correspondería de 54 meses sobre el último salario mayor que la vitalicia calculada sobre la pensión de vejez. A este mayor gasto habría que añadir el de las nuevas viudas sin hijos ni incapacitadas.

- Viudas/os sin hijos ni incapacitados.

Para este grupo de edad, y situación familiar del viudo/a, el resultado es un mayor gasto, que en cómputo mensual supone el mismo incremento que el del grupo de menores de 30 años. Sin embargo en cómputo global, la incidencia será aquí mayor ya que la duración de la pensión temporal es de 54 meses.

- Viudas/os incapacitados o con hijos a cargo.

Para este grupo se produce un mayor gasto que está en función de la cuantía del salario del fallecido, y que se refleja en el siguiente Cuadro.

	Salario Mínimo	Salario Medio
Salario 2008	915,20	1.708
Cotización mínimo (meses)	60	60
Pensión viudedad		
Legislación actual	78,60 (1)	103,37 (1)
Nueva Ley	549,12(2)	854,00
Valor actual pensión		
Legislación actual (3)	24.154,46	31.767,96
Nueva Ley (4)	29.652,48	46.116,00
MAYOR GASTO	5.498,02	14.348,04

1. (Con 50 euros de complemento a mínimo)

2. 60% salario mínimo.

El mayor gasto que se produce en este caso es de 14.348,04 para el salario medio, en términos del valor actual del total de obligaciones futuras reconocidas según la legislación vigente ó la nueva Ley.

- Grupo de edad de 45 a 54 años.

Para este grupo de edad el cambio fundamental es que la pensión se calcula sobre el salario (si el fallecido estaba en activo) en vez de sobre la pensión de vejez como sucede ahora, y además la pensión en vez de ser vitalicia, es una pensión temporal de 60 meses. El efecto conjunto de este cambio supondrá también un mayor gasto.

El mayor gasto que se produce para este grupo de edades derivadote la distinta fórmula de cálculo, y del periodo de pago de la pensión es el siguiente:

	Salario Mínimo	Salario Medio
Salario 2008	915,20	1.708
Cotización mínimo (meses)	60	60
Pensión viudedad		
Legislación actual	78,60 (1)	103,37 (1)
Nueva Ley	549,12(2)	854,00
Valor actual pensión		
Legislación actual (3)	19.654,48	25.849,58
Nueva Ley (4)	32.947,20	51.240,00
MAYOR GASTO	13.292,72	25.390,42

(1) Con 50 euros de complemento a mínimo.

(2) 50% Salario Mínimo.

(3) Renta vitalicia

(4) Renta temporal 60 meses.

- **Grupo de edad de 55 años ó más años.**

Para este grupo de edad no hay diferencia en el cálculo de la pensión ni en su duración. La única diferencia en el gasto sería en el caso de que necesitara complemento a mínimo, que en la legislación actual está limitada a 50 euros mensual y con la nueva Ley sería la cuantía necesaria para alcanzar el 50 por ciento del salario mínimo.

Sin embargo esta diferencia estaría atenuada por el hecho de que para acceder con la nueva Ley al derecho de complemento mínimo el requisito es más estricto que para conseguir los 50 euros con la legislación actual.

Un factor también importante a considerar es el número de altas que necesitan complemento a mínimo según la Ley de Medidas Urgentes de 2006. Las cifras de los tres últimos años son las siguientes:

Porcentaje de Altas según complemento a mínimo

Año	Sin complemento		Con complemento		TOTAL
	Nº	% s/ total	Nº	% s/ total	
2006	17	9,83	156	90,17	173
2007	18	10,59	152	89,41	170
2008	14	9,86	128	90,14	142

Únicamente el 10 por ciento de las nuevas altas no necesitan complemento a mínimo, lo que pone de manifiesto el importante efecto que dichos complementos tienen para los resultados de la CASS, y la dificultad de efectuar una valoración de su incidencia con la nueva Ley, al variar de forma sustancial el requisito para tener derecho a ellos

Con la nueva Ley el derecho a dicho complemento se financia por la CASS para las viudedades temporales y por el Presupuesto del Estado para las pensiones vitalicias. Según el último dato de altas de 2008, el 70 de las nuevas pensiones sería vitalicia al ser de mayores de 55 años.

El efecto conjunto de cómo varía el gasto para cada uno de los casos tipo que se han mencionado viene determinado fundamentalmente por dos factores: la composición por grupos de edad de las nuevas altas y la consolidación del mayor gasto a futuro, ya que el mismo se produce únicamente para las nuevas altas y por tanto tendrá su efecto pleno cuando se haya renovado totalmente el colectivo de viudos/as.

La incidencia de la nueva Ley esquemáticamente es la siguiente:

- El 70 por ciento de las nuevas altas no se verán afectadas en la cuantía de la pensión, al no modificarse para el grupo de 55 ó más años el cálculo de

la pensión que seguirá siendo vitalicia. Lo que si varia es el importe del complemento a mínimo que tiene otra cuantía y otros requisitos, pero no afectará fundamentalmente al resultado de la CASS al estar financiado por el Estado. Por tanto para estas altas no se producirá variación en el gasto por la nueva Ley.

- El otro 30 por ciento de las altas sí se verán afectadas por la nueva Ley al cambiar el periodo mínimo de cotización, la base de cálculo y la duración del pago de la pensión para las altas de menos de 55 años. La pensión ya no será vitalicia, sino temporal con una duración que depende de la edad del viudo/a. Según dicha temporalidad se producirá un menor ó mayor gasto en el tiempo aunque su periodificación es de difícil computo dada la distinta temporalidad según edad. En relación con los complementos a mínimo para este grupo de edad su financiación está a cargo de los recursos de la CASS.
- El mayor gasto que se produciría para este 30 por ciento estará atenuado por el hecho de que el Estado financiará los complementos a mínimo que correspondan.

La incidencia de este mayor gasto ha de contemplarse a largo plazo al sustituirse la pensión vitalicia por otra temporal, que depende de la edad del viudo/a. De las cifras que se han reflejado en los cuadros de caso-tipo, se puso de manifiesto la cuantificación de dicho mayor gasto.

II.6. Pensión de jubilación. Edad de jubilación.

Con carácter general se establece como edad de jubilación la de 65 años, si bien se introduce la posibilidad de anticipar o diferir la edad legal de jubilación.

La nueva Ley establece la jubilación anticipada en el **Artículo 202** que supone una reducción en la pensión por la aplicación de una serie de coeficientes técnicos incluidos en la **Disposición adicional séptima**

Para poderse jubilar anticipadamente los requisitos principales son:

- Edad $\geq$ 58 años.
- Años cotizados $\geq$ 40   Si bien no se especifica la forma de computarlos
- Reducción de la pensión en función de coeficientes técnicos.

Las pensiones que se obtienen en uno y otro caso son las siguientes:

$$P^{58} = \frac{\alpha}{F_c} \beta^{58} \sum_{i=16}^{58} S_i \pi_{j=1}^{58} IPC_j$$

$$P^{65} = \frac{\alpha}{F_c} \sum_{i=16}^{65} S_i \pi_{j=1}^{65} IPC_j$$

Seguidamente se efectúa una valoración de la pensión resultante en función de los coeficientes aplicables. La pensión que se obtiene como porcentaje del salario y los coeficientes técnicos de la Ley es la siguiente:

Edad	Coeficiente según Ley	Pensión anual = % sobre último salario
58	0,65	0,325
59	0,69	0,345
60	0,73	0,365
61	0,78	0,390
62	0,83	0,415
63	0,88	0,440
64	0,93	0,465
65	1,00	0,500

Los importes de pensión representarán en términos medios entre el 32,5% del último salario para los jubilados con 58 años; el 36,5% para los jubilados con 60 años y el 46,5% para los jubilados con 64 años.

Es decir para un salario mínimo y para un salario igual a dos veces el salario mínimo, que es aproximadamente el salario medio, la cuantía de la jubilación anticipada a cada edad es el siguiente:

Pensión según edad de jubilación

Edad	Para salario 1.800 €	Para SM 915,20
58	585	297,44
59	621	316,74
60	657	334,05
61	702	356,93
62	747	379,81
63	792	402,69
64	837	425,57
65	900	457,60

En este caso el no establecer límites de edad para una posible aplicación de mínimos tiene una repercusión muy importante ya que todos los jubilados anticipadamente con salarios equivalentes al salario mínimo como los trabajadores con salario hasta el medio, generarían garantía de mínimo, al

jubilarse o al cumplir los 65 años, por lo que al colectivo le favorece acogerse a la jubilación anticipada. Cuanto menor sea la cotización efectuada mas favorable es la jubilación anticipada.

A pesar de que los coeficientes técnicos que establece la Ley son adecuados, se considera que en general el anticipo de la edad de jubilación generalmente supone algún tipo de cargas para el Sistema dado que las pensiones reducidas que se generan termina siendo compensadas con el coste adicional que ello supone. Por ello la jubilación anticipada se debe limitar a determinados supuestos de actividades nocivas para la salud, etc.

Retraso de la edad de jubilación.

El Artículo 204, establece la posibilidad de retrasar la edad de jubilación hasta los 72 años incrementando la cuantía de la pensión en los porcentajes que establece la propia Ley.

Los coeficientes recogidos en la Ley se observa que existe una diferencia apreciable en el paso del coeficiente de 67 a 68 años. Seguidamente se presentan unos coeficientes calculados en función de la tabla de mortalidad:

Retraso de la edad de jubilación		
Edad	Coeficiente	s/tabla mortalidad
65	1	1
66	1,05	1,05
67	1,12	1,10
68	1,24	1,15
69	1,26	1,21
70	1,35	1,28
71	1,44	1,35
72	1,54	1,42

Fomentar el retraso de la edad de jubilación es una de las medidas implantadas en la mayoría de los sistemas para fomentar la viabilidad financiera. Para ello se incrementa la pensión en los coeficientes que establece la nueva Ley.

II.7. Determinación del salario medio.

La definición del salario medio es importante ya que interviene entre las condiciones para determinar el acceso a la garantía de mínimos. Seguidamente se analiza la formula para su determinación.

Una posibilidad utilizada es:

Salário anual ponderado del asalariado j

$$S_{ji}^{**} = \frac{12}{m_j} \sum_{i=1}^{m_j} S_{ji} \quad 1 \leq m_j \leq 12 \quad 1 \leq i \leq m_j$$

S_{ji}^* = Salario percibido por el asalariado y en el mes i

m_j = meses trabajados por el asalariado j

Salario anual medio ponderado SAMP

$$SAMP = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n S_j^* = \frac{12}{n} \sum_{j=1}^n \frac{1}{m_j} \sum_{i=1}^{m_j} S_{ji}$$

Siendo n el número de trabajadores que han reducido alguna cotización en el año.

Salario mensual medio ponderado SMMP.

$$SMMP = \frac{SAMP}{12} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \frac{1}{m_j} \sum_{i=1}^{m_j} S_{ji}$$

La alternativa a esta fórmula es utilizar otra que parta de la masa salarial real conocida y que suele ser la forma habitual utilizada en las oficinas de estadísticas de los distintos países.

Se debería utilizar un estimador del salario medio que junto con el número medio de cotizantes sea un estimador robusto de la masa salarial objeto de cotización.

El salario medio mensual parte de la masa salarial del mes como dato cierto y se divide entre el empleo calculado en puestos de trabajo equivalente a tiempo completo, (es necesario traducir el número de horas trabajadas a número de trabajos a tiempo completo). Para ello se requiere disponer de información diferenciada del trabajo a tiempo completo y el trabajo a tiempo parcial así como la proporción que este representa sobre el tiempo completo de la profesión correspondiente.

$$SMA = \frac{\sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^{m_j} S_{ji}}{n^*}$$

n^* estimador del número de trabajadores equivalente a tiempo completo.

El estimador SMA se puede en un principio definir en función de la información disponible. En el caso que nos ocupa se conoce la masa salarial mensual y como suma de la mensual la anual. Respecto al número de trabajadores y su tiempo de trabajo solo se dispone del número de los que han efectuado alguna cotización en el mes desconociendo el tiempo de trabajo al que corresponde.

Con la información disponible el estimador estadístico que mejor representa el número medio de trabajadores equivalentes a tiempo completo es:

$$n^* = \frac{1}{12} \sum_{i=1}^{12} n_i^*$$

Con la información disponible una forma de estimar n_i^* (puestos de trabajo a tiempo completo en el mes i) sería:

$$n_i^* = n_i^a + n_i^b \leq n_i \quad \forall i \quad 1 \leq i \leq 12$$

Siendo

n_i = cotizantes distintos en el mes i

n_i^a = trabajadores que en el mes han cotizado por una base $\geq$ SM.

$$n_i^b = \frac{\text{BC de los cotizantes } (n_i - n_i^a)}{\text{BM}}$$

Este calculo puede ser el utilizado para determinar las cuantías sobre las que comparar el limite de recursos.

III Reflexiones sobre el contenido de la Ley 17/2008

A continuación se resume el análisis realizado sobre los aspectos más relevantes de la nueva Ley, desde la perspectiva de esta proyección, que se estima puede afectar la evolución económica, así como consideraciones que pueden ser de interés en la aplicación y desarrollo de la nueva legislación.

- En cuanto al **cómputo de los periodos de cotización** que son necesarios a efecto de las prestaciones, sería conveniente considerar los periodos reales de cotización, meses o días en alta laboral, y/o en los trabajos a tiempo parcial la proporción de tiempo trabajado respecto de la jornada habitual. En tanto no esté disponible la información estadística necesaria puede considerarse como meses cotizados aquellos en los que el número de puntos adquiridos sea igual o mayor que los equivalentes al salario mínimo vigente en el mes. Todos aquellos puntos correspondientes a meses en los que no se haya alcanzado los correspondientes al salario mínimo se podrían agrupar a los efectos de poder computar meses completos.

Debe tenerse en cuenta que el trabajo a tiempo parcial es una realidad del mercado laboral que va cobrando cada día mayor importancia en todos los países, y que puede acentuarse en una situación de crisis, por lo que es conveniente contemplar una regulación específica para estos supuestos.

- Respecto a la **devolución de las cotizaciones** en valores reales efectuadas hasta los 65 años en los supuestos en que no se alcanza un determinado número de años cotizados, debe señalarse que, a lo largo del tiempo, tiene menos coste para el sistema que reconocer la pensión utilizando la fórmula de cálculo habitual. No obstante, hay que prever que en los primeros ejercicios aumentará el gasto como consecuencia de estos pagos únicos.

Esta medida, que es positiva para el Sistema, también es beneficiosa para el trabajador, ya que no se le realiza ningún descuento sobre las cuotas aportadas por el aseguramiento que durante los periodos en alta han permitido tener la cobertura de las distintas prestaciones aunque no se hayan causado. Por otra parte, tampoco se aplica ninguna deducción por la parte de los gastos de gestión que le corresponderían en situación de alta.

- Referente a la **fórmula de cálculo de la pensión de jubilación** señalar que, al igual que las utilizadas en los sistemas de reparto, establece una regla de proporcionalidad entre lo cotizado y la cuantía de la prestación, de manera que la pensión anual es la octava parte de las cotizaciones efectuadas hasta la edad de jubilación expresadas en términos reales, o lo

que es lo mismo, el 1,25% de la masa salarial sometida a cotización hasta la edad de jubilación expresadas en términos reales. La cuantía así obtenida se complementa en su caso hasta alcanzar unos importes mínimos de pensión.

Esta fórmula de cálculo de la pensión de jubilación, si bien tiene un comportamiento adecuado en la mayoría de las situaciones, (cuando existe una regularidad en las cuotas a lo largo de la vida laboral del trabajador), presenta algunas distorsiones que pueden fomentar el acceso a pensiones de mayor cuantía mediante cotizaciones elevadas en los años inmediatamente anteriores a la jubilación, puesto que la perspectiva de recuperar lo recientemente cotizado es mayor.

La fórmula de cálculo, en líneas generales, se asemeja a los sistemas contributivos de pensiones de la Unión Europea, ya que no responde a un sistema puro de capitalización, puesto que en la misma no intervienen dos elementos fundamentales de los sistemas de aportaciones definidas como son la probabilidad de supervivencia y el rendimiento que se obtiene de los recursos.

- Por lo que respecta a la **racionalización de la acción protectora** y la “compra de pensiones” se considera conveniente que a partir de una determinada edad, el aumento de la base de cotización y por tanto de los puntos adquiridos no aumente en proporción superior a la evolución del IPC y/o del salario medio, lo cual podría plantear la conveniencia de incluir limitaciones a la compra de puntos en proporciones superiores a lo que se venía haciendo de forma habitual. Así mismo, debe tenerse en cuenta la práctica de muchos sistemas de establecer una cuantía máxima de pensión que limita la cobertura pública.
- El sistema permite una gran **flexibilidad para su adaptación a los cambios** demográficos y económicos que se produzcan en el país. Lo cual, desde la vertiente de la viabilidad económico financiera del Sistema, facilita la toma de decisiones actuando de una manera paulatina a través de las correspondientes Leyes de Presupuestos. Viabilidad a medio y largo plazo que debe combinarse con la posibilidad de que el sistema proporcione unas pensiones suficientes que no requieran, en proporciones elevadas, la necesidad de complementos significativos para garantizar cuantías mínimas, lo cual afectaría a los recursos generales del país.

Así pues, en la nueva legislación, la Ley de presupuestos de cada año cobra una especial importancia, ya que podrá establecer modificaciones en los parámetros de la fórmula de cálculo de la pensión así como en los

tipos de cotización, con la única restricción de que la “tasa de sustitución” que es del 1,25% no disminuya.

- En cuanto a medidas que pueden **reforzar la viabilidad de los sistemas**, en la UE existe consenso en que la forma de garantizar la estabilidad de los sistemas de pensiones, en un escenario de envejecimiento de la población, es prolongar la vida laboral y en todo caso fomentar la permanencia en la vida activa. Por ello la jubilación anticipada, aun cuando le sean de aplicación coeficientes técnicos reductores debe limitarse en su aplicación a circunstancias laborales muy específicas y no adquirir un carácter voluntario.
- Para **la jubilación anticipada** existe el requisito de 40 años cotizados, que si se computan a tiempo completo supone una restricción muy importante. Respecto del importe de la pensión, en el supuesto de la jubilación anticipada, caso de que se tenga derecho a la garantía de mínimo, es beneficiosa para un número importante de trabajadores que independientemente del coeficiente reductor tendrán derecho a dichos complementos, bien sea desde la edad de jubilación o desde los 65 años, puesto que las pensiones causadas pueden ser muy reducidas.
- En la nueva Ley falta concreción en las condiciones para tener derecho a la **garantía de mínimos** que seguramente quedaran resueltas en el reglamento correspondiente. Los aspectos a detallar para determinar el número de beneficiarios son: la exigencia de tener una edad superior a los 65 años; la definición de ingresos computables (otras pensiones, rentas de capital mobiliario, inmobiliario, de fondos de pensiones, seguros de vida, cesión de negocios, etc.) requiriendo cada uno un tratamiento específico incluso para delimitar si se trata de ingresos brutos o netos; si la cuantía reconocida tiene carácter vitalicio, o está cada año sujeta a revisión en función de los otros ingresos del año y la referencia temporal de los 20 años establecidos para computar que el salario sujeto a cotización supera al salario mínimo.
- Por otra parte, si bien para tener **derecho a la cuantía mínima**, la pensión contributiva debe ser inferior a la mitad del salario mínimo, el artículo 203.4 eleva la cuantía de la pensión mínima hasta el salario mínimo en función de los años cotizados. Puede parecer que existe una contradicción si se aplica como condición necesaria la primera premisa, ya que trabajadores sin otros ingresos, y con cotizaciones superiores podrían tener una pensión inferior, aunque en la práctica el límite de la pensión para tener derecho a mínimos parece que depende de los años cotizados. Con 20 años cotizados se alcanza el 50% del salario mínimo, con 30 años el 75% y con 40 el 100% del salario mínimo. **En esta materia para evitar confusiones**

sería conveniente que se clarificase en el Reglamento que se elabore o norma correspondiente.

La condición de mínimos establecida hace que la mayoría de los trabajadores que no tengan otras rentas y que hayan cotizado entre 20 y 40 años por salarios inferiores al doble del salario mínimo (cifra próxima al salario medio) lleguen a percibir complemento a mínimo de pensión. Debe tenerse en cuenta que el número de perceptores puede ser muy importante, y que exista el efecto de desincentivar la cotización. Para paliar este efecto se debería computar los años requeridos como periodo equivalente a tiempo completo de trabajo. Por otro lado se deberían también establecer medidas administrativas que permitieran la verificación de la existencia o no de otras rentas.

IV.- Reflexiones sobre el efecto de la Ley 17/2008 en la proyección del periodo 2010-2025.

Los efectos fundamentales de la Ley 17/2008 sobre la proyección a legislación constante de periodo 2010-2025, han de contemplarse desde la perspectiva de su incidencia en los gastos y de los ingresos, según se ha detallado en el apartado anterior.

Por el lado de los ingresos habrá una mejora equivalente a un 25 por ciento más en el importe de las cuotas derivado del aumento del tipo adicional, y un aumento adicional por el hecho de que los complementos a mínimos de pensión serán financiados por el Estado, salvo para la viudedad temporal.

Por el lado de los gastos, en cómputo global existirá un menor gasto fundamentalmente por las siguientes razones.

- En la jubilación la incidencia en el gasto viene determinada fundamentalmente por la prestación de capital de jubilación, que supone a largo plazo un menor gasto por este concepto. Para cuantificar ese efecto, sobre la cifra del salario medio, se ha transformado el valor actual de las cotizaciones a cuya devolución se tiene derecho, en una renta vitalicia, que comparada con el importe de la pensión que la hubiera correspondido con la legislación actual, indica la menor cuantía de pensión que se pagará anualmente.
- En la invalidez la principal reducción de gasto vendrá fijada por el traslado a los 65 años del momento en que el gasto de invalidez pasa a ser gasto de jubilación. Su cuantificación se ha fijado ya en el apartado II.4. El resto de cambios en la formula de la pensión, no tendría efectos importantes en la

proyección por el tiempo que transcurrirá hasta que las altas de invalidez lleguen a cumplir 65 años.

- La viudedad es la prestación que más casuística puede presentar, con variaciones en el gasto de distinto signo: menor gasto al asumir el Estado los complementos a mínimo de las altas de 55 y más años, y mayor gasto por aplicación de las nuevas condiciones de reconocimiento de la pensión, aunque afectará únicamente al 30 por ciento de las altas. (El 70 por ciento son de 55 ó más años y no presentan cambios en el cálculo).
- En cuanto a la orfandad al pasar todo el gasto a la rama general reduce gasto en la sección de vejez.

En conclusión, las cifras de proyección que se obtienen y los cambios que introduce la nueva ley mejoran el equilibrio a largo plazo del sistema de pensiones. Los resultados con la nueva Ley son los siguientes:

Resultados de la proyección. Hipótesis baja

Escenario según legislación actual (millones de euros)

	2010	2015	2020	2025
Proyección pensiones	58,90	96,15	157,34	256,65
Proyección cuotas	80,30	104,31	122,27	143,26
Aportación a mínimos	1,14	1,76	2,68	4,00
Ingresos menos gastos	22,54	9,92	-32,39	-109,39

Escenario según nueva Ley (millones de euros)

	2010	2015	2020	2025
Proyección pensiones	56,63	89,18	147,06	242,88
Proyección cuotas	103,25	145,50	182,35	228,43
Aportación a mínimos	9,14	9,76	10,68	12,00
Ingresos menos gastos	55,75	66,09	45,97	-2,45

Estas cifras implican a su vez los siguientes resultados en el equilibrio de la sección vejez:

Equilibrio sección vejez según escenario bajo

	Legislación actual	Nueva Ley
Año en que los ingresos no son suficientes para cubrir los gastos	2017	2022
Año en que se extinguen las reservas acumuladas desde 2009	2022	2030
Volumen total de reservas en 2025 (millones €)	802,49	1.716,89

En estos resultados hay que considerar, como ya se ha dicho anteriormente, la dificultad de cuantificar en algunos casos los efectos de la nueva Ley, por lo que hay que interpretar que los años y cuantías señalados en los cuadros anteriores deben ser tomados como un punto de referencia temporal.

Según se ha reflejado en los resultados de la primera parte de este informe considerando la legislación actualmente vigente, los resultados del sistema de pensiones en el periodo 2010-2025 ponen de manifiesto que para cada uno de los dos escenarios bajo y alto de la sección vejez, los ingresos por cotizaciones sociales serían suficientes para cubrir el gasto en pensiones hasta el año 2017 ó 2019 según escenario. Con la nueva Ley dichos años serían 2022 y 2025 respectivamente. Ello significa que, en ausencia de Reservas acumuladas, la financiación de dicha sección sería suficiente hasta dicho momento según la hipótesis utilizada.

Sin embargo, tanto las reservas acumuladas hasta el año 2.008 como las que se van produciendo a partir de 2.009 según las distintas hipótesis con las que se ha efectuado el estudio, permiten disponer de un amplio margen de maniobra para absorber los resultados negativos de la gestión de cada año que se empezará a producir en los años señalados, si bien hay que tener en cuenta que en un sistema relativamente joven, los primeros años de funcionamiento permiten una acumulación importante de reservas que deberá hacer frente a los futuros gastos, que van teniendo un periodo de consolidación más dilatado en el tiempo.

Esto supone por tanto que la intensidad con la que se acumulan las reservas vaya siendo menor a medida que transcurra el tiempo, no solamente por el mayor número de prestaciones que se van reconociendo con los años sino también porque las presiones sociales, la evolución de la economía y las perspectivas demográficas son elementos que pueden distorsionar el equilibrio, y por tanto afectar a los resultados de cada año, aparte de la incidencia del empleo en los ingresos en las situaciones de crisis económica que a largo plazo, con mayor o menor intensidad, suelen presentarse.

Esta situación es común en la mayoría de los países del entorno europeo, cuya preocupación fundamental se sitúa en las perspectivas a largo plazo del equilibrio de los sistemas de pensiones y ello se refleja en los continuos cambios que están llevando a cabo, que implica que el proceso de reforma sea necesariamente dinámico y constantemente puesto al día en función de cómo van modificándose las circunstancias específicas de cada país.

En el caso concreto de Andorra, los buenos resultados que se deducen de la proyección efectuada se considera que, bajo un principio de prudencia, deben compatibilizarse con la aplicación de un criterio de equilibrio en una perspectiva temporal de futuro que implique una continua revisión de la evolución del sistema,

teniendo en cuenta sobre todo que la consolidación de los efectos de las reformas se produce a muy largo plazo, al afectar en general los cambios a las nuevas prestaciones que se van produciendo, y cuyos efectos plenos no se producen hasta que se renueva totalmente el colectivo.

CONCLUSIONES.

Este informe se estructura en dos apartados diferentes: el primero se refiere a la proyección de los ingresos y gastos, considerando la legislación vigente en el momento actual, y el segundo se refiere a como afectarán al equilibrio económico de la sección de vejez las principales modificaciones introducidas por la Ley 17/2008, que entrará en vigor a primero del próximo mes de noviembre. Igualmente en esta segunda parte se reflexiona sobre algunos aspectos de la nueva Ley con la finalidad de precisar y/o facilitar su aplicación.

Una consideración importante que debe señalarse es que la proyección se ha realizado en un marco de crisis económica internacional, con incertidumbres sobre su intensidad, duración y consecuencias, por lo que ha sido necesario considerar dos escenarios alternativos, uno mínimo y otro máximo, de comportamiento de las distintas variables a corto y medio plazo, previsiones que se han realizado teniendo en cuenta el último informe de Standard and Poors sobre la economía andorrana, que sitúa la recuperación a partir de 2011.

Por otra parte, el límite temporal establecido en la proyección se ha fijado en el año 2025, evitando fijar límites superiores, puesto que la incertidumbre de los resultados en términos probabilísticos es creciente conforme se amplía el periodo de proyección. El horizonte del 2025 se estima suficiente para que, en caso de que se considere oportuno, pueda adoptarse las medidas y aplicarlas paulatinamente. Conviene tener en cuenta que la Ley 17/2008 establece la periodicidad de elaborar un estudio actuarial cada cinco años para su remisión al Gobierno, proponiendo medidas adecuadas para mantener la viabilidad futura de la rama de jubilación (art. 88.3). Previsión de análisis que se hace muy necesaria, dada la incertidumbre del escenario económico y financiero mundial que afecta a todas las economías y, por tanto, a los sistemas de Seguridad Social.

Sobre la base de la evolución de la población general y su estructura, así como teniendo en cuenta la tabla específica de mortalidad de la población de Andorra y la información facilitada por la CASS, se ha elaborado la proyección que refleja que en la hipótesis de menor empleo (escenario mínimo) los ingresos corrientes serían suficientes para cubrir los gastos hasta el año 2017, mientras que en el escenario de mayores cotizaciones (escenario máximo) esta situación se produciría en el 2019. A partir de esta fecha se deberían aplicar a la financiación

tanto las reservas existentes, como las que se acumulen en los próximos años, previéndose que se agotarían entre los años 2029-2033. Es una estimación que indica el comportamiento de la Sección de Vejez sobre la base de la legislación vigente en septiembre de 2009, pero que se verá modificada por los cambios que introduce la Ley 17/2008.

En cuanto a estos efectos, la Ley 17/2008, en la vertiente de los ingresos, incrementa la cotización en un 25 por ciento, consecuencia del aumento del tipo adicional y, a la vez, mejora la estructura de la financiación contributiva al establecer que los complementos a mínimos de pensión deben ser financiados por el Estado, salvo en el caso de la viudedad temporal.

En la vertiente de los gastos, en cómputo global, los efectos de la nueva Ley tienden a reducir el gasto por la prestación de capital de jubilación, que si bien inicialmente puede exigir un mayor desembolso, a largo plazo supone un menor gasto por pensiones. Igualmente en la invalidez el traslado a los 65 años del momento en el que la prestación pasa a ser de jubilación supone una reducción del gasto computado a vejez. En cuanto a la viudedad, con una mayor casuística, muestra efectos de menor gasto, al asumir el Estado los complementos a mínimos de las altas de 55 años y más y un incremento de gasto por la aplicación de las nuevas condiciones de reconocimiento de la pensión.

El efecto conjunto de la Ley 17/2008 mejora el equilibrio a largo plazo del sistema de pensiones, de modo que los ingresos por cotizaciones serían suficientes para cubrir el gasto en pensiones hasta el año 2022 en la hipótesis baja y el 2025 en la mas alta (2017 y 2019 con la legislación anterior) sin necesidad de utilizar las reservas, lo que permite disponer de un margen de maniobra para compensar en el largo plazo resultados menos favorables.

Por otra parte, a modo de recomendaciones, se estima oportuno señalar algunos aspectos, desde la perspectiva de esta proyección, que pueden afectar a la evolución económica del sistema de pensiones y que puede ser de interés para la aplicación y desarrollo de la nueva legislación. Se refieren a:

- Señalar que la fórmula de cálculo de la pensión de jubilación, en líneas generales, se asemeja a los sistemas contributivos de pensiones de buena parte de la Unión Europea más que a un sistema puro de capitalización, puesto que en la misma no intervienen para determinar la cuantía de la prestación, bien sea en forma de retiro programado o de renta vitalicia, dos elementos fundamentales de los modelos de aportaciones definidas, como son la probabilidad de supervivencia, esperanza de vida en el momento de jubilarse, y el rendimiento que se obtiene de los recursos. Por ello, en su aplicación y evolución a lo largo del tiempo, es lógico que la referencia

internacional más lógica a tener en cuenta se encuentre en la evolución que se observe en los sistemas centro-europeos.

- El sistema de cálculo que recoge la Ley 17/2008 tiene un comportamiento adecuado en la mayoría de las situaciones a las que se aplica, aunque presenta algunas distorsiones que pueden fomentar el acceso a pensiones de mayor cuantía mediante cotizaciones elevadas en los años inmediatamente anteriores a la jubilación, puesto que la perspectiva de recuperar lo recientemente cotizado es mayor. Por ello, para evitar la denominada “compra de pensiones” debe reflexionarse sobre la oportunidad de que a partir de una determinada edad, el aumento de la base de cotización y por tanto de los puntos adquiridos no aumente en proporción superior a la evolución del IPC y/o del salario medio, o en proporción superior a lo que se venía haciendo de forma habitual. Igualmente en materia de pensiones parece oportuno que el correspondiente reglamento precise las condiciones para tener derecho a la garantía de mínimos.
- La norma es exigente con las condiciones para acceder a la jubilación anticipada y establece los oportunos coeficientes reductores, pero se estima oportuno señalar que es práctica habitual en los sistemas de pensiones, de reparto o capitalización, la tendencia a promover la permanencia voluntaria en la vida laboral más allá de la edad reglamentaria de retiro, como práctica que incide favorablemente en la sostenibilidad del sistema en un escenario de envejecimiento de la población.
- Se considera oportuno señalar la conveniencia de precisar la forma de computar los periodos reales de cotización necesarios a efecto de las prestaciones, máxime teniendo en cuenta la realidad del mercado laboral en cuanto a la alta temporalidad y del trabajo a tiempo parcial.
- Destacar el aspecto positivo, tanto desde la vertiente económica del sistema como de la del trabajador afectado, del criterio de devolución de las cotizaciones, aunque debe preverse que en los primeros ejercicios se incrementará el gasto como consecuencia de estos pagos únicos.
- Es de subrayar que el sistema muestra una flexibilidad de adaptación a los cambios demográficos y económicos que se produzcan en el país a través de la leyes anuales de presupuestos, que pueden modificar los parámetros de la fórmula de cálculo de la pensión y de los tipos de cotización, aunque establece la limitación de que la “tasa de sustitución” no se reduzca, lo cual exige que cualquier alteración de esos parámetros se combine con que el sistema proporcione unas pensiones adecuadas. Esta flexibilidad, por lo

menos legal, puede permitir la adopción de medidas que corrijan desviaciones que pusieran en riesgo el equilibrio.

Por último, señalar que en una situación de profunda crisis económica internacional como la actual, que puede provocar cambios significativos en el funcionamiento de los mercados financieros y en la economía en general que afectarán a todos los países, y con una población envejecida, es conveniente aplicar en la gestión de los sistemas un criterio de prudencia, lo que exige un constante análisis de su evolución, como establece la nueva Ley, con la finalidad de reforzar la situación de equilibrio en una perspectiva temporal de largo plazo, máxime teniendo en cuenta que la consolidación de los efectos de las reformas se produce muy lentamente.

Por ello, los países de la Unión Europea han ido introduciendo reformas que en líneas generales han tendido a moderar el ritmo de crecimiento del gasto de los sistemas de pensiones, con medidas tales como: utilizar como criterio de revalorización o actualización anual del importe de las pensiones la variación del índice de precios coste de la vida en lugar del crecimiento real de los salarios; tratar de promover la prolongación de la vida laboral, bien incrementando la edad de jubilación, eliminando o reduciendo los efectos de la jubilación anticipada e incentivando la prolongación voluntaria más allá de la edad legal de jubilación; incrementando el periodo tomado para determinar la base reguladora o variando el porcentaje aplicada a la misma; ampliando el número de años necesarios para acceder a la pensión o para generar los derechos máximos de pensión e incluso fijando topes máximos a la cuantía de la pensión pública.

En definitiva, en la UE, existe una preocupación por lograr y/o mantener los equilibrios básicos de los sistemas de pensiones, lo cual tiene su reflejo en los continuos cambios que se llevan a cabo, generalmente reforzando el carácter contributivo de los sistemas de pensiones, y que implica que el proceso de reforma sea necesariamente dinámico y constantemente puesto al día en función de cómo van modificándose las circunstancias económicas y sociales específicas de cada país.